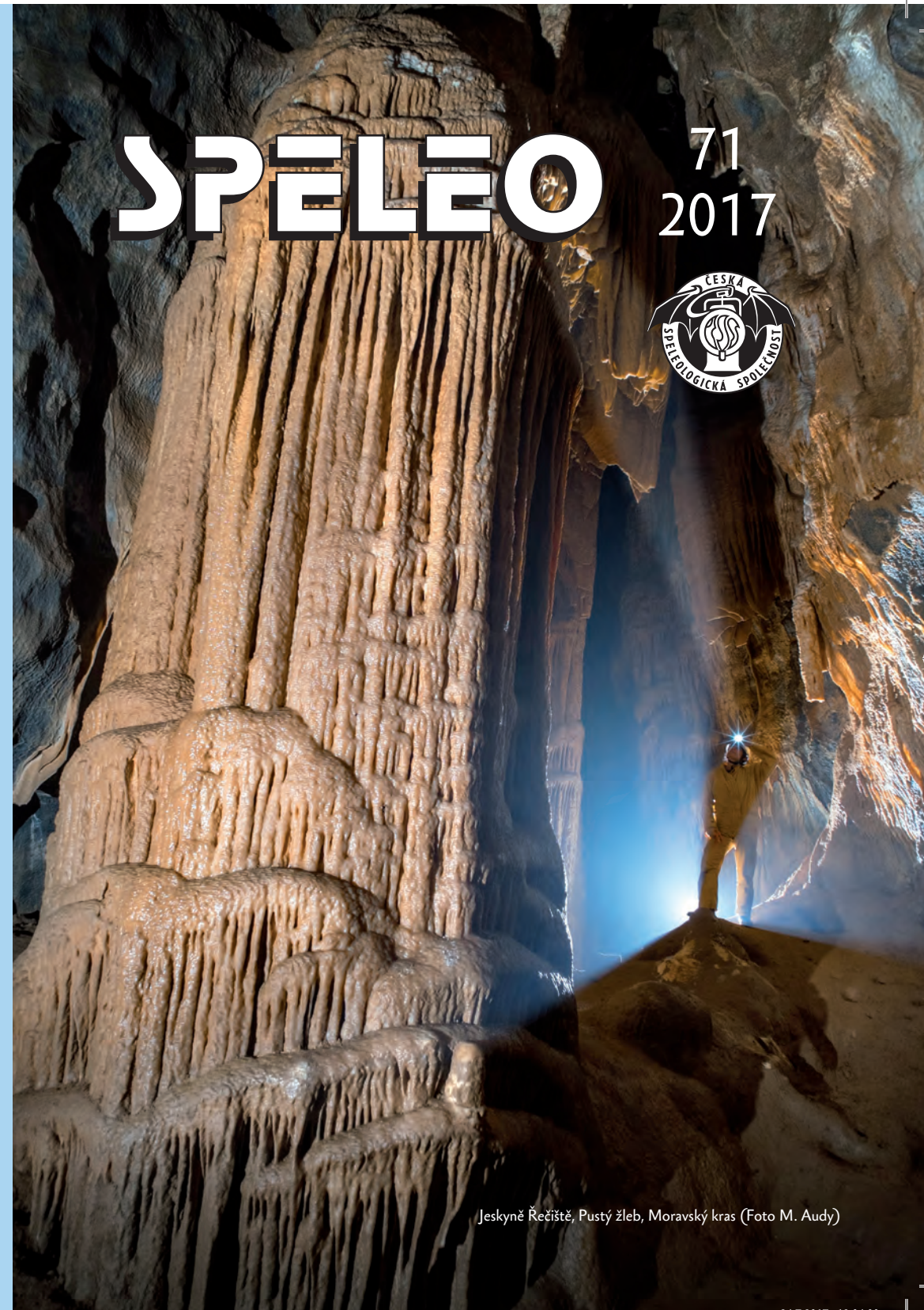

Nová Stanišovská jeskyně (Foto J. Šanda), Czech Speleo Photo 2015, kategorie Krasová fotografie, 3. místo

SPELEO 71

SPELEO

71
2017

Jeskyně Řečiště, Pustý žleb, Moravský kras (Foto M. Audy)

SPELEO – svazek č. 71 (červenec 2017)

Vydala: Česká speleologická společnost, předsednictvo, Na Březince 14, 150 00 Praha 5

Ediční rada ČSS: Tomáš Bohanes, Pavel Bosák, Jan Flek,

Milan Geršl, Jiřina Novotná, Petr Polák, Tomáš Mokry

Předseda ediční rady ČSS: Milan Geršl.

Grafická úprava a sazba: Libor Jelínek, trivia, Brno.

Zpracování pro tisk: Adobe InDesign CS3.

Výtiskla tiskárna D+H Veverská Bítýška.

Náklad: 1400 výtisků.

Vychází nejméně 1x ročně.

ISSN 1213-4724

Dóm rudých máků, Emine Bojir Chasar, Krym (Foto J. Wagner)

Klasická výzdoba jeskyně Muradi, Gruzie (Foto J., J. a S. Řehákoví)

Zpráva o činnosti

České speleologické společnosti za období 2013–2016

sestavila a redakční úpravy provedla
doc. Ing. Veronika Vlčková, CSc.

Praha, duben 2017

Obsah

I. Zpráva předsednictva ČSS.....	3
1. Zpráva o činnosti předsednictva.....	3
2. Zpráva o hospodaření za období 2013–2016.....	5
3. Zpráva ediční rady.....	8
4. Sekretariát ČSS.....	8
II. Zpráva dozorčího sboru.....	10
III. Zprávy organizačních složek.....	11
1. Speleologická záchranná služba ČSS.....	11
2. Komise pro pseudokras.....	13
3. Komise pro speleopotápění.....	13
4. Komise pro speleoterapii.....	14
5. Komise pro speleoalpinismus a související aktivity.....	14
6. Komise pro vzdělávání.....	16
7. Základní organizace ČSS.....	17

Následující zpráva byla ještě více krácena ediční radou. Pokud byste se blíže zajímali o činnost jednotlivých ZO, naleznete ji v nekrácené zprávě, jejíž jeden výtisk obdržela každá ZO.

Kompletní zpráva měla téměř 400 stran, bohužel, tento rozsah nebylo možné do Spelea vtěsnat.

-ed.-

I. ZPRÁVA PŘEDSEDNICTVA ČSS

1. Zpráva o činnosti předsednictva

Předsednictvo ČSS se v uvedeném období scházelo na pravidelných zasedáních – ve zbytku roku 2012 2x, v roce 2013 5x, v roce 2014 5x, v roce 2015 5x a v roce 2016 5x. Zasedání se konala v sídle ČSS v Praze, v sídle spol. Mediform v Brně, na správě Zbrašovských Aragonitových jeskyní v Teplicích nad Bečvou a v hotelu Stará škola ve Sloupu. Předsednictvo se zabývalo běžnou agendou, přípravou tradičních akcí a koncepčními záležitostmi.

V uvedeném období pracovalo předsednictvo ve složení:

Zdeněk Motyčka – předseda

Marek Audy – místopředseda

Radim Brom

Barbora Šimečková – hospodář

Tomáš Mokry

Mojmír Závíška

Jaroslav Šanda – odstoupil v roce 2015

Filip Doležal – nahradil Jaroslava Šandu od roku 2015

Projednávaná agenda

Speleofórum Předsednictvo pořádalo ve Sloupu v Moravském krasu tradiční každoroční setkání Speleofórum, které vždy organizačně zajišťovala ZO ČSS 6-16 Tartaros. U příležitosti každého ročníku byl vydán tištěný sborník s postupně upraveným nákladem až na současných 500 ks. Předsednictvo v rámci každého Speleofóra tradičně hodnotilo a oceňovalo nejvýznamnější objevy v ČR, nejvýznamnější objevy členů ČSS v zahraničí, jakož i nejlepší výroční zprávu předkládanou základními organizacemi a udělovalo zvláštní cenu Speleofóra. V rámci slavnostního vyhlášení výše zmíněných cen byla předávána i další ocenění udělená předsednictvem – medaile za zásluhy o speleologii a čestná uznání za významné speleologické počiny.

16. mezinárodní speleologický kongres (16. ICS)

Předsednictvo se na několika zasedáních věnovalo přípravě 16. mezinárodního speleologického kongresu, který se posléze uskutečnil ve dnech 21.–28. 6. 2013 v Brně a kterého se zúčastnilo 1 007 osob ze 43 zemí. ČSS kongres de facto organizačně zajišťovala. Předsednictvo připravilo vlastní propagaci ČSS na samotném kongresu (brožurka o činnosti ČSS v období od uplynulého kongresu, úprava a tisk anglické mutace knihy Podzemí neznámé v nákladu 700 ks. Na kongresu byla ČSS prezentována formou propagačního stánku. Po ukončení kongresu schválilo předsednictvo smlouvu o převedení veškerých zbylých kongresových tiskovin a materiálů do majetku ČSS.

Nový Občanský zákoník – příprava nových stanov a organizačního řádu

V roce 2014 započalo předsednictvo s přípravou nových stanov a organizačního řádu ČSS, jejichž změnu si vyžádala úprava nového Občanského zákoníku. Návrhy nových dokumentů byly před-

loženy ZO ČSS k prostudování a připomínkám, které byly posléze byly projednány a schváleny mimořádnou valnou hromadou ČSS, která se uskutečnila u příležitosti Speleofóra 2015. V rámci mimořádné valné hromady byly také provedeny a schváleny i nezbytné úpravy ve struktuře ČSS, a to vznik nové ZO ČSS 4-05 Goethe (korespondenčně schválena v r. 2013) a ZO ČSS 6-14 Suchý žleb (dosud neměla přidělené IČ), dále zrušení ZO ČSS 4-04 Agricola, ZO ČSS 6-30 AGGA Ivančice pro nulový počet jejich členů a zrušení ZO ČSS 7-07 Ostrava na základě jejich vlastní žádosti.

Dalším krokem, navazujícím na mimořádnou valnou hromadu, bylo podání návrhu na zápis změn na spolkový rejstřík, které se uskutečnilo prostřednictvím Advokátní kanceláře Táborský a probíhalo v několika vlnách podle stavu došlých podkladů od ZO. Bohužel poslední kolo z roku 2016 nebylo ani ke konci roku pro laxnost ze strany AK dokončeno, a proto byla posléze spolupráce s AK Táborský vypovězena. Zbývajících podáními byla nově pověřena AK Fiala, Tejkal a partneri.

Návaznou agendou, kterou se předsednictvo zabývalo, byla rovněž úprava ostatních interních dokumentů ČSS tak, aby jejich znění bylo v souladu s novými stanovami a organizačním řádem.

Příprava systému odborného vzdělávání členů ČSS

Předsednictvo se touto agendou zabývalo po celé funkční období. Značná část diskuze byla věnována podobě, rozsahu a financování budoucího systému a také kompetenčním otázkám mezi jednotlivými komisemi. V roce 2014 schválilo věcný záměr na vytvoření systému vzdělávání a posléze ve stejném roce ustanovilo komisi pro vzdělávání a jako jejího předsedu jmenovalo Radima Broma.

Pracovní komise

Kromě zřízení výše uvedené komise pro vzdělávání se předsednictvo opakovaně zabývalo činností a stavem dalších komisí. V roce 2015 jmenovalo Libora Čecha novým předsedou komise pro speleopotápění, který posléze přednesl návrh koncepce činnosti této komise. V roce 2015 změnilo název a status dosavadní komise pro práci ve výškách na komisi pro speleoalpinismus a související aktivity a návazně i status komise pro speleopotápění. V roce 2016 zrušilo pro nečinnost komisi pro speleoterapii.

Mezinárodní činnost a vztahy

Kromě masivní účasti členů ČSS na 16. mezinárodním speleologickém kongresu v Brně v roce 2013, byly hlavní mezinárodní aktivity vyvíjeny osobou předsedy ČSS, který zároveň od roku 2013 působil jako člen byra Mezinárodní speleologické unie – UIS. V roce 2014 se zúčastnil konference ISCA v Jenolanu, v roce 2015 Krasové školy spojené s oslavou 50. výročí založení Mezinárodní speleologické unie a Asijské speleologické konference Transkarst, v roce 2016 Evropského speleologického kongresu v Yorkshire Dales v Anglii a výročního setkání americké NSS v Ely v Nevadě. Dále se každoročně účastnil slovenského Speleomítingu a polského setkání Speleokonfrontace. Jako člen byra UIS se zúčastnil všech tří zasedání, které se uskutečnily u příležitosti některých z výše uvedených akcí.

Hospodaření ČSS

V roce 2016 se předsednictvo opakovaně zabývalo dopadem nového zákona o účetnictví na činnost ČSS a konstatovalo nutnost zasílání účetních uzávěrek všech ZO i ČSS jako celku do sbírky listin.

Posléze pověřilo sekretariát splněním této povinnosti za ČSS i zpětně od roku 2014 a dále pověřilo komisi pro vzdělávání vypracováním metodického návodu pro ZO, jak příslušné výkazy každoročně zpracovávat. Zároveň předsednictvo připravilo příslušnou změnu organizačního řádu ČSS pro valnou hromadu 2017.

Různé

Předsednictvo se několikrát zabývalo fungováním ediční rady a jejím složením, které doznalo řadu změn. Novou editorkou časopisu Speleo byla jmenována Jiřina Novotná. Předsednictvo schválilo návrh ediční rady na nového kreslíře pro Speleo a následně smlouvu o vytvoření a šíření díla s Karlem Křtěnem.

Předsednictvo v roce 2015 projednalo a připravilo návrh změny konání valné hromady ČSS z podzimního termínu 2016 na jarní 2017, který by navazoval na tradiční Speleofórum. Korespondenční hlasování ZO tento návrh schválilo a předsednictvo zahájilo v roce 2016 přípravy na konání VH v roce 2017.

Činnost SZS byla předsednictvem průběžně monitorována na základě referencí poskytovaných náčelníkem SZS. V roce 2016 předsednictvo projednalo přípravu společného projektu nové základny SZS ČSS v Rudici v kooperaci s Jihomoravským krajem a Sborem dobrovolných hasičů Rudice.

Předsednictvo průběžně řešilo stav webové prezentace ČSS. Předsednictvo rozhodlo o zřízení datové schránky pro ČSS: vrv6ja4

Výstava „Trať se ztrácí ve tmě“ – V roce 2016 předsednictvo projednalo iniciativu Jiřiny Novotné uspořádat výstavu o historické spolupráci Káji Saudka a ČSS. Schválilo finanční podporu výstavy ve výši 30 000 Kč, ze které bylo nakonec vyčerpáno pouze 17 614 Kč. Samotná výstava se konala v létě 2016 v Muzeu v Žihobcích.

Předsednictvo v roce 2016 schválilo nový formát členských legitimací s platností od roku 2017.

Zdeněk Motyčka, předseda ČSS

2. Zpráva o hospodaření za období 2013–2016

Příjmy

Základním zdrojem příjmů ČSS zůstávají i nadále prostředky získané formou odvodu z členských příspěvků. Její výše (500 Kč na člena) se nezměnila od roku 2009 a je nutno uvažovat o jejím zvýšení. Každoročně je podáváno několik žádostí o granty, šance na jejich získání jsou stále menší. Pravidelně se daří získávat pouze grant Hasičského záchranného sboru ČR pro SZS. Naproti tomu grant na tisk časopisu Speleo byl získán pouze v r. 2013 a 2016, na tisk sborníku Speleofórum jen v r. 2013.

Mimořádným příjmem byl dar organizátorů (Speleo 2013) po vyúčtování kongresu UIS v Brně v roce 2014 ve výši 281 424,57 Kč.

Výdaje

Předsednictvo i sekretariát pečlivě sledovaly efektivnost výdajové stránky rozpočtu. Celkové náklady se podařilo oproti r. 2012 (955 tis.) v dalších letech udržovat výrazně nižší (okolo 800 tis.). Výjimku tvořil rok 2013, kdy vznikly mimořádné výdaje v souvislosti s pořádáním kongresu UIS v Brně (tisk

véstníku Report, překlady textů do angličtiny, propagační materiály na prodej ap.).

Náklady na nájem a energie v sídle ČSS Na Březince se po celé sledované období nezvedly a jsou přiměřené s ohledem velikost prostor, jejich dispozici a obvyklé komerční ceny. Stejně tak se za celé sledované období nezvedly mzdové náklady sekretariátu a úhrada za práci smluvní účetní.

Největší výdajovou položkou nadále zůstává tisk a distribuce sborníku Speleofórum a časopisu Speleo, které se daří zachovávat i bez podílu grantových příspěvků. Další významnou položkou tvoří náklady SZS ČSS, které se daří v převážné části pokrýt z grantů, podíl ČSS na financování SZS ČSS se ročně pohybuje okolo cca 60 tis. Kč.

Zásoby zboží, majetek

Hodnota zásob prodejního zboží na skladě (propagační předměty, publikace ap.) k 31. 12. 2016 činí 864 475 Kč (v prodejních cenách). K výraznému navýšení hodnoty zásob prodejního zboží nad obvyklý stav (okolo 500 tis. Kč) došlo v roce 2013, kdy ČSS obdržela darem tiskoviny v hodnotě 350 633,20 Kč od organizátorů kongresu UIS (Speleo 2013).

K 31. 12. 2016 nevlastnila ČSS žádný nemovitý majetek. Hodnota ostatního majetku ČSS mimo materiálu SZS ČSS (kancelářské zařízení, výpočetní technika ap.) k 31. 12. 2016 činí 110 019 Kč. Hodnota majetku SZS ČSS k 31. 12. 2016 (záchrannářské vybavení) činí u stanice Čechy 190 773 Kč, u stanice Morava 1 226 372 Kč, celkem 1 417 145 Kč (v pořizovacích cenách).

Administrativa

Vedení účetnictví ČSS zajišťuje na základě smlouvy profesionální účetní. Sekretariát vede evidenci příjmů a výdajů, došlých a vydaných faktur, tržeb, zásob, majetku (s výjimkou SZS ČSS), materiálu a provádí pokladní operace. V interní části webových stránek ČSS jsou pravidelně zveřejňovány účetně zpracované čtvrtletní přehledy o pohybu financí k nahlédnutí všem členům.

Závěrem lze konstatovat, že hospodaření ČSS v uplynulém období bylo efektivní a byl průběžně udržován potřebný finanční zůstatek.

Přehled o pohybu finančních prostředků ČSS za období 2012-2016

rok	2012	2013	2014	2015	2016
Peněžní prostředky k 1. 1.					
banka	682 437,95	549 291,00	372 602,37	653 216,62	647 469,87
pokladní hotovost	81,00	1 526,00	15 129,00	16 189,00	76 967,00
celkem	682 518,95	550 817,00	387 731,37	669 405,62	724 436,87
Příjmy					
členské příspěvky	581 500,00	576 000,00	582 500,00	584 500,00	604 500,00
grant na tisk Spelea	-	120 000,00	-	-	92 061,80
grant na tisk Speleofóra	-	86 213,00	-	-	-
granty a dotace pro SZS	223 000,00	123 000,00	123 000,00	123 000,00	123 000,00
dary pro SZS	9 000,00	10 000,00	9.000,00	9.000,00	13 020,00
dar od Speleo 2013 (kongres)	-	-	281 424,57	-	-

prodej zboží	47 638,00	64 213,82	63 632,00	83 799,00	83 127,50
prodej služeb	53 119,00	32 000,00	4 000,00	7 173,00	-
prodej pozemku	4 250,00	-	-	-	-
kurzovné	-	-	-	2 500,00	2 900,00
úroky z účtu	823,82	803,61	758,56	782,89	102,70
kongres UIS, vklady na exkurze	-	856 477,00	-	-	-
kongres UIS, prodej zboží	-	27 942,00	-	-	-
celkem	919 330,82	1.896 649,43	1.064 315,13	810 754,89	918 712,00
Výdaje					
tisk a distribuce Spelea	74 164,00	174 023,90	96 466,50	87 613,08	140 765,60
tisk a distrib. Speleofóra	170 372,00	142 213,00	137 630,00	141 869,00	161 979,00
tisk Report ČSS 2009-12	-	44 275,00	-	-	-
kancel. a ostatní materiál	20 265,00	10 579,00	6 587,00	17 058,00	19 025,00
literatura archiv	3 000,00	8 375,00	1 113,00	5 495,00	1 304,00
náklady SZS	331 141,61	206 347,78	187 452,70	177 310,86	197 507,33
energie Březinka	29 671,67	9 123,00	22 591,00	19 771,71	8 696,00
nájemné Březinka	96 000,00	96 000,00	96 000,00	97 225,00	96 185,00
zboží na prodej	350,00	236 128,00	-	5 030,00	18 498,00
poštovné	6 075,00	7 137,00	6 476,00	6 100,00	4 602,00
poštovné e-dobírky	-	-	-	4 061,00	2 396,00
telefon, internet, mobil	13 964,61	14 498,91	15 615,38	12 422,17	13 974,76
inter. aplikace a domény	15 872,00	9 430,00	72 898,40	20 699,40	9 400,40
dohody (sekretářka)	102 000,00	102 000,00	102 000,00	102 000,00	102 000,00
účetní práce	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00
překlady AJ	-	47 075,00	-	-	-
ostatní služby	5 354,33	1 906,40	3 930,00	2 588,59	10 921,00
výroba medailí VH	30 894,00	-	-	-	-
náklady VH	20 489,00	-	-	-	-
ochranné známky	7 500,00	-	-	15 000,00	-
software	-	21 848,00	3 339,00	3 747,00	966,00
datové schránky	-	-	-	-	1 000,00
pojištění	4 622,00	4 622,00	4 622,00	4 622,00	8 972,00
daň z nemovitosti	129,00	-	-	-	-
příspěvek UIS, ČČK	5 736,80	5 861,00	6 251,60	6 157,60	6 147,40
bankovní poplatky	5 957,07	4 909,05	5 880,72	5 113,84	5 291,38
kongres UIS, exkurze	-	844 818,90	-	-	-
kongres UIS, pojištění zodp.	-	30 000,00	-	-	-
provoz GPE brány	-	-	5 691,00	-	-
Provize PayU	-	-	-	2 344,04	3 058,96
vzdělávací kurzy	-	-	-	6 000,00	4 864,00
notebook	-	-	-	20 399,00	-
daň z úroku	-	-	-	-	19,53

celkem	955 558,09	2.033 170,94	786 544,30	774 627,29	829 573,36
Peněžní prostředky k 31. 12.					
banka	549 291,00	372 602,37	653 216,62	647 469,87	740 986,54
pokladni hotovost	1 526,00	15 129,00	16 189,00	76 967,00	68 613,00
celkem	550 817,00	387 731,37	669 405,62	724 436,87	809 599,54

Barbora Šimečková, hospodářka ČSS, Hana Závašková, smluvní účetní

3. Zpráva ediční rady

V období 2013–2016 pracovala ediční rada ČSS pod vedením předsedy Milana Geršla ve složení: Tomáš Bohanes, Pavel Bosák, Jan Flek, Tomáš Mokry, Jiřina Novotná, Petr Polák.

Za uvedené období byly vydány čtyři ročníky sborníku Speleofórum (ročníky 2013, 2014, 2015, 2016), každý v nákladu 600 ks. Bylo vydáno 11 čísel časopisu Speleo, a to čísla 60–70, každé v nákladu 1 400 ks. Ediční rada průběžně obhospodařovala chod vybraných internetových stránek www.speleo.cz.

Každoročně byly podávány žádosti do výběrového řízení vypsání MŽP ČR na podporu projektů neziskových organizací na vydávání sborníku Speleofórum a časopisu Speleo. V roce 2013 jsme od MŽP ČR získali 120 000 Kč na vydání tří čísel časopisu Speleo a 86 213 Kč na sborník Speleofórum. V roce 2016 jsme získali 105 000 Kč na tři čísla časopisu Speleo. Vzhledem k tomu, že témata, která MŽP ČR vypisuje, jsou rok od roku vzdálenější našim zájmům, úspěšnost ČSS ve výběrových řízeních klesá.

V rámci úvah o zmodernizování našeho přístupu k vydávaným tiskovinám byla provedena rozvaha o možném začlenění sborníku Speleofórum do mezinárodní databáze odborných publikací Scopus. Na konečném řešení v současné době pracujeme. V souvislosti se zkvalitněním naší práce byli jmenováni 3 externí členové redakce Speleofóra, a to doc. RNDr. Pavel Bella, PhD. (Slovensko), Krzysztof Labus Ph. D., D. Sc., Assoc. Prof. (Polsko) a dr. Uroš Stepišnik, Assoc. Prof. (Slovinsko).

Milan Geršl, Jiřina Novotná

4. Sekretariát ČSS

Běžný provoz sekretariátu

Provoz sekretariátu ČSS zajišťuje jedna pracovnice na každoroční dohodu o dílo. Sekretářka spolku v daném období běžně řešila následující aktivity: běžný úřad právnické osoby – korespondence a komunikace s institucemi, vedení pokladny, fakturace (evidence, skenování, proplácení), pojištění (úrazové členů ČSS, pracovní pro zaměstnance sekretariátu), podklady pro zpracování účetnictví, správa majetku sekretariátu, nákupy kancelářských a dalších potřeb včetně drobného SW, objednávky služeb apod., zápisy předsednictva, oběžníky základním organizacím, provoz knihovny a časopiseckého fondu, distribuce tiskovin ČSS odběratelům povinným a zahraničním, zprávy a zúčtování z plnění dotací mimo SZS ČSS (dotace na Speleo, na SPF apod.), výroční zprávy za ústředí ČSS, stánkový prodej propagačních předmětů a odborné literatury na Speleofóru, skenování a rozesílání vyžádaných kopií článků z časopisů e-mailem atd., samostatný úřad SZS ČSS – žádosti o dotace a vyúčtování a zprávy z dotací, fakturace nakoupeného materiálu, souhrnná kontrola

čerpání, zprávy a ročenky pro donátory, úřad členstva ČSS – evidence členů, výběr příspěvků a vydávání průkazů, přímá e-mailová korespondence na základě souhlasu dotčených členů ČSS, úřad ZO ČSS – evidence a archivace dokladů a dokumentů – dekrety, přidělení IČ aj., správa kontaktů a adresáře sídel ZO ČSS, vymáhání zápisů z VČS a zpráv o činnosti, evidence plateb a kontroly proti stavu členstva podle ZO ČSS, distribuce tiskovin určených ZO ČSS, spolupráce na obsahu www.speleo.cz, publikace obsahu knihovny, časopiseckého fondu, nově i archivu ČSS, šíření doručené elektronické publikace, internetová prodejní nabídka a vyřizování zásilkového prodeje, správa interní vývěsky (seznamy členstva podle ZO ČSS, roční přehledy plateb a dodávání zpráv, vyvěšování oběžníků atd.), kontakty (adresáře komisí a klubů a jejich aktualizace), kontrola přístupových hesel jednotlivců do intranetové části a jejich každoroční aktualizace, provozní záležitosti – úklid a údržba kancelářských prostor, vyvážení odpadu, každoroční inventura majetku a prodejních zásob ČSS, komunikace se správcem nemovitosti, zajištění kontroly topení apod.

Provoz kancelářské agendy v elektronické formě

Pro kancelářský provoz sekretářka spolku stále dále dle potřeby rozvíjí, doplňuje a rozšiřuje vlastními silami zpracované, na míru uspořádané kancelářské aplikace. **Katalog knihovny** se svou aplikací je prakticky hotov a je jen vylepšován (k 15. 8. 2016 obsahuje celkem 1 222 publikací) **katalog časopisů** se blíží dokončení (k 15. 8. 2016 evidováno celkem 312 časopiseckých titulů z 31 zemí světa s celkem 4 933 jednotlivými sešity ze všech evidovaných časopiseckých řad). Nově sekretářka spolku vytvořila aplikační prostředí na bázi MS Access pro **archiv dokumentů** mimo knihovnu a časopisecký fond ČSS (tzn. historické zprávy o činnosti do r. 2004, dokumenty lokalit, o pseudokrasových jevech, o umělem i historickém podzemí, o historických expedicích, organizovaných centrálně, apod.) a jeho speciální databázi, kterou **od roku 2015** postupně naplňuje a podle potřeby dopracovává. I tento katalog již publikovala a postupně tak, jak postupuje naplňování jeho databáze (k 15. 8. 2016 je zkatalogizováno prvních 473 dokumentů z původního oddílu archivu ČSS Pseudokras a historické podzemí v zatím jen 9 objemných šanonech), jej aktualizuje: <http://www.speleo.cz/css-archiv>.

Organizace nestandardních činností

V r. 2013 sekretářka spolku organizovala korespondenční hlasování ZO ČSS o přijetí ZO ČSS 4-05 Goethe a ZO ČSS 6-32 KOTA 1000 do organizační struktury ČSS, r. 2015 korespondenční hlasování ZO ČSS o přesunu konání řádné valné hromady ČSS z podzimních na jarní termín, spojený s konáním Speleofóra.

Vytopení zasedací místnosti ČSS 2014 – sekretářka spolku zjistila havárii podlahového topení v bytě nad místnostmi sekretariátu ČSS a organizovala se zástupcem firmy Green Lions, spravující dům zajištění vysoušeče. Později došlo i finanční vypořádání nákladů na jeho provoz z pojištění domu.

V roce 2015 zajistila sekretářka spolku úspěšnou obnovu většiny **ochranných známek ČSS u Úřadu průmyslového vlastnictví**, jimž měla vypršet ochrana v roce 2016: O-436246 logo Speleofóra, O-436247 český název Speleofóra, O-436248 anglická verze názvu Speleofóra, O-436250 název Eurospeleoforum, O-438674 logo ČSS, O-438675 logo SZS ČSS.

Zpracování přehledu vývoje věkové struktury členstva ČSS – sekretářka spolku vypracovala originální program pro analýzu dat členské databáze s výstupem do tzv. „stromu života“ za celou ČSS z dat, dostupných v elektronické podobě členské databáze (vedena od r. 2002). Sestava je vyvěšena na <http://www.speleo.cz/vekova-struktura-css>, a to jak v tabulkové, tak v grafické formě.

Organizace spoluúčasti ČSS na XVI. mezinárodním speleologickém kongresu v Brně – zajištění veškeré agendy.

Sekretariát organizačně zajišťoval mimořádné valné hromady ČSS v letech 2015 a 2017.

doc. Ing. Veronika Vlčková, CSc., sekretářka ČSS

II. Zpráva dozorčího sboru

Členové dozorčího sboru se aktivně zúčastnili všech zasedání předsednictva ČSS.

Dozorčí sbor pracoval ve složení: Jan Flek (předseda), Vratislav Ouhrabka a Bohuslav Koutecký, náhradník František Musil. Dozorčí sbor se samostatně nescházel a aktuální problémy řešil pomocí elektronické pošty. S podnětem, návrhem nebo jinou věcí se na dozorčí sbor neobrátil žádný člen ani předsednictvo ČSS.

Dozorčí sbor posuzoval platnost naskenovaných hlasovacích lístků zaslaných v rámci korespondenčního hlasování emailem. A doporučil takto zasláné hlasovací lístky akceptovat.

Dozorčí sbor zaznamenal při jednání předsednictva mimo jiné tyto zásadní věci:

- korespondenční hlasování ZO, které potvrdilo vznik nové ZO ČSS 4-05 Geothe a zamítlo vznik ZO ČSS 6-32 Kóta 1000,
- přípravu 16. mezinárodního speleologického kongresu v Brně,
- bezpečnostní směrnici pro speleologickou činnost, jejíž nové znění předsednictvo schválilo v červnu a směrnice nabyla účinnosti k 15. 9. 2013,
- přípravu odborného vzdělávání v rámci ČSS a anketu týkající se zájmu členstva,
- vytvoření pracovní komise pro vzdělávání, schválení jejího poslání a programu,
- úpravu stanov a organizačního řádu dle nového občanského zákoníku,
- svolání mimořádné valné hromady v roce 2015 ke schválení úprav stanov s organizačního řádu,
- podání registrace na rejstříkový soud za celou ČSS, jež bylo provedeno koncem května 2015,
- ustavení ZO ČSS 6-14 Suchý žleb (dosud neměla přidělené IČ)
- zrušení ZO ČSS 4-04 Agricola a ZO ČSS 6-30 AGGA Ivančice pro nulový počet jejich členů, zrušení ZO ČSS 7-07 Ostrava na základě jejího vlastního rozhodnutí, ukončení činnosti komise pro speleoterapii,
- korespondenční hlasování k posunu termínu konání řádné valné hromady – bylo schváleno jaro 2017,
- prodloužení mandátu stávajícího předsednictva a dozorčího sboru do konání řádné valné hromady (nejpozději do 30. 4. 2017),

- předsednictvo vzalo na vědomí dopis J. Šandy o jeho odstoupení z funkce a schválilo přijetí náhradníka F. Doležala jako řádného člena předsednictva ČSS,
- akceptování změny zákona o účetnictví,
- přípravu řádné valné hromady v termínu 21. 4. 2017,
- zprovoznění datové schránky ČSS: vrv6ja4,
- nový formát průkazek ČSS, platných od roku 2017.

Dozorčí sbor nemá z hlediska stanov, organizačního řádu a dalších předpisů ČSS a souvisejících zákonných úprav, připomínek k činnosti předsednictva ČSS.

Tímto doporučuje dozorčí sbor Valné hromadě ČSS udělení absolutoria odstoupajícímu předsednictvu ČSS.

Ing. Jan Flek, předseda dozorčího sboru

III. Zprávy organizačních složek

1. Speleologická záchranná služba ČSS

Činnost V období 2013–2016 SZS ČSS pracovala ve stabilní podobě: dvě stanice pod názvy Čechy a Morava o celkovém počtu 30 záchranářů (Čechy 12 osob, Morava 18 osob), každá stanice má svého velitele a zástupce velitele, kteří jsou přímo podřízeni náčelníkovi SZS ČSS. V přímé návaznosti na SZS ČSS je i tým potápěčů–záchranářů ze znovu obnovené speleopotápěčské komise ČSS. SZS ČSS nemá svoji právní subjektivitu a je součástí ČSS, a to z důvodu zjednodušení a lepší efektivity řízení SZS ČSS.

SZS ČSS se zaměřuje nejen na výcvik záchranářů, ale i na prevenci v řadách členských základen ČSS. Jednotlivé stanice pořádaly pravidelná cvičení min. jednou za dva měsíce ve vytipovaných krasových lokalitách ČR se zaměřením na udržení akceschopnosti, zvládnutí záchranných technik, poskytování odborné zdravotní pomoci i případné pomoci při technické pomoci vycvičení jednotlivých lokalit (cca 50 akcí).

V rámci prevence jednotlivé stanice pořádaly „Lezecké dny“ pro široou jeskyňářskou veřejnost se zaměřením na problematiku zvládnutí jednodlanové techniky, vystrojování, seznámení se strukturou SZS ČSS, zdravotvědy. Důraz v rámci prevence byl kladen na význam vlastního pojištění jednotlivců především v rámci zahraničních speleologických aktivit. SZS ČSS spolupracuje s komisí pro vzdělávání na semináři Nehoda v jeskyni, podílí se jak na teoretické přípravě obsahu, tak i zajišťuje praktickou část vlastního pořádání Semináře (první školení Český kras 12 osob).

V jeskyni 13C (Moravský kras) v Dómu halucinací je zřízen funkční přírodní lezecký treňažer sloužící primárně pro výcvik členů ČSS, SZS ČSS a spolupracujících organizací IZS. Kvalitní vystrojení, 400 lanových cest, hloubka 40 m.

Každoročně probíhalo součinnostní cvičení celé Speleologické záchranné služby ČSS s cílem prověřit akceschopnost celého týmu v různých krasových lokalitách ČR.

Záchranné akce V České republice došlo k šesti vážným nehodám v jeskyni či podzemí. SZS ČSS společně s HZS byla aktivována ke všem zásahům týkající se jeskyní:

8. 6. 2013 Závrt č.18, Harbešská Plošina, Moravský kras, vyproštění 1 osoby ze zavalené šachty.

25. 9. 2013 Lom Malá Amerika, Český kras. Záchrana osoby po pádu.

16. 11. 2013 Jeskyně Kostelík, Moravský kras. Vyproštění 1 osoby.

23. 1. 2016 Jeskyně Lipovecká ventarola, Moravský kras. Záchrana zraněné 1 osoby po pádu z provazového žebříku.

5. 3. 2016 Jeskyně Nový Lopač, Moravský kras. Transport 1 osoby bez známek života (srdeční kolaps) z jeskyně na povrch.

26. 11. 2016 Jeskyně Nový Lopač, Moravský kras. Transport z jeskyně na povrch 4 osob s vážným poraněním po pádu ze žebře.

Mezinárodní činnost, spolupráce 2013 – Účast na zasedání Komise speleozáchrany UIS při konání 16. mezinárodního speleologického kongresu, Brno, ČR. SZS ČSS zjišťovala organizaci kongresových Speleolympic games. V rámci pokongresových akcí proběhl výcvik SZS ČSS a složek IZS pod vedením zástupců SSF (Spéléo Secours Français) v Rudickém propadání (Moravský kras).

Probíhaly Mezinárodní semináře jeskynní záchrany s cílem navázání spolupráce a výměny zkušeností se speleologickými záchrannými službami Slovenska, Maďarska, a Polska (tzv. V4). Dále byli členové SZS vysíláni na Mezinárodní stáže pořádané francouzskou speleozáchrannářskou organizací SSF.

Financování SZS ČSS SZS ČSS je v současné době z části financována z příspěvků členů ČSS (50 Kč), z velké části z grantu poskytnutého Generálním ředitelstvím hasičského záchranného sboru ČR na základě Dohody o plánované pomoci na vyžádání mezi Ministerstvem vnitra Generálním ředitelstvím HZS ČR a ČSS SZS. Další finanční a materiálovou podporu SZS ČSS získává formou sponzorství a dotací (např. podpora některých ZO ČSS – Rudice, Plánivý a další). Příjem všech finančních podpor a hospodaření s nimi je patrný z finančního přehledu ČSS. Veškerá mezinárodní jednání a setkání jsou financovány ze sponzorských či osobních prostředků členů SZS ČSS.

Ocenění Dne 12. 5. 2014 u příležitosti Světového dne Červeného kříže bylo v Senátu Parlamentu ČR předáno ocenění Mojmiru Závíškovi za dlouholetou a obětavou práci v SZS.

Dne 11. 5. 2015 u příležitosti Světového dne Červeného kříže bylo v Senátu Parlamentu ČR předáno ocenění in memoriam Antonínu Zelenkovi, za dlouholetou a obětavou práci v SZS.

Spolupráce s Hasičským záchranným sborem v rámci IZS SZS ČSS je členem integrovaného systému ČR na základě Dohody o plánované pomoci na vyžádání mezi Ministerstvem vnitra Generálním ředitelstvím HZS ČR a ČSS SZS. Na základě této dohody probíhá každoroční výcvik SRT technik lezeckých skupin HZS, ale i spolupráce s dalšími institucemi státu. SZS ČSS pravidelně využívá Školní a výcvikové zařízení HZS na Trnkově v Brně. V roce 2016 obec Rudice zahájila stavbu společné stanice JSDH Rudice a SZS Morava za podpory Jihomoravského kraje. Objekt bude otevřen k užívání v 05/2017.

Publikační činnost Veškeré důležité informace týkající se SZS ČSS či informace pro členy ČSS jsou prezentovány jednak na www.speleo.cz v sekci Speleologická záchranná služba nebo v tištěném periodiku ČSS Speleo. Činnost SZS ČSS byla prezentována i odborných časopisech se záchrannářskou tematikou (Rescue apod.). Dále byl zpracován filmový materiál zachycující celý průběh záchranné akce v jeskyni a spolupráci všech zainteresovaných složek.

Roman Šebela, náčelník SZS ČSS

2. Komise pro pseudokras

Obsazení komise se během období měnilo a v současné době je komise ve složení:

Jan Lenart, Josef Wagner (předseda komise) – ZO ČSS ORCUS Bohumín

Jiří Kopecký, Oldřich Jenka – ZO ČSS 5-03 Broumov

Jaroslav Kukla, Jaroslav Kukla ml. – ZO ČSS 4-03 Labské pískovce

Jiří Reil – ZO ČSS 5-07 Antroherpon

Jiří Adamovič – Geologický ústav AV ČR

Petr Jenč, Vladimír Peša – VGM Česká Lípa

Jan Mertlík – AOPK ČR

Komise se v období 2013–2016 scházela velmi nepravidelně a případné projednávání probíhalo korespondenčně internetovou cestou.

Posláním komise bylo zabezpečení vzájemné informovanosti všech ZO ČSS pracujících v oblasti pseudokrasu o aktivitách na úrovni ZO ČSS, celorepublikových a mezinárodních akcí s tematikou pseudokrasu. Komise shromažďovala a kompletovala informace o výsledcích výzkumů z jednotlivých ZO ČSS, výsledcích mezinárodních seminářů v této oblasti včetně Mezinárodního symposia o pseudokrasu a přenášela je všem zájemcům o tuto problematiku.

Hlavním úkolem, který komise zabezpečovala, byla příprava a organizace 13. mezinárodního symposia o pseudokrasu, které proběhlo 17.–20. 9. 2015 v Kunčicích pod Ondřejníkem v Moravsko-slezských Beskydech.

Toto symposium bylo připraveno ve spolupráci s Ostravskou univerzitou, UIS – Pseudokarstkommission, ZO ČSS 7-01 ORCUS Bohumín a Správou CHKO Beskydy. Akce se zúčastnilo 52 zájemců o nekrasovou speleologii z 9 zemí.

Komise zabezpečovala také spolupráci a přenášení informací o akcích a dění mezi UIS – Pseudokarstkommission a ČSS.

Josef Wagner, předseda komise

3. Komise pro speleopotápění

Komise pro speleopotápění již dlouhodobě pracovala v devítičlenném složení, které se nezměnilo ani po valné hromadě 2013. Přesto, že se jednotliví členové komise občas setkávali, nedařilo se vyvíjet soustavnější činnost. V roce 2015 sdělil předseda komise Jan Sirotek, že by rád ukončil své působení v komisi z důvodu časové zaneprázdněnosti. Vzhledem k tomu, že v rámci ČSS není příliš mnoho aktivních jeskynních potápěčů, vyvstala otázka, zda má smysl pokračovat v činnosti komise, a kdo by se z úkolu měl ujmout. Předsednictvo ČSS se shodlo na tom, že pokračování činnosti komise

je žádoucí. V průběhu Speleofóra 2015 proto proběhly konzultace mezi předsednictvem ČSS a členy ZO ČSS 7-02, která se jako jediná ZO zabývá výhradně jeskynním potápěním. Výsledkem bylo, že v červnu 2015 byl předsednictvem zvolen Libor Čech ze ZO ČSS 7-02 Hranický kras předsedou komise pro speleopotápění. Dále bylo rozhodnuto, že v zájmu větší akčnosti bude komise pětičlenná.

V prosinci 2015 bylo schváleno složení komise: David Čani, Libor Čech, Michal Guba, Jiří Horvorka, Ivo Záruba.

Od zahájení činnosti komise v novém složení se zásadní úkoly odvíjí od skutečnosti, že v ČR je mnoho certifikovaných jeskynních potápěčů, ale většinou mimo rámec ČSS. Tito jeskynní potápěči své kvalifikace získali v rámci různých komerčních výcvikových systémů. S činností na lokalitách, kde působí ČSS, nemají v podstatě nic společného. Proto komise zvolila zdoluhavou, ale snad smysluplnou cestu k seznámení těchto speleopotápěčů s činností ČSS. Současně se snaží o vzájemné poznání speleopotápěčů, kteří jsou členy ČSS.

Ve své činnosti komise preferuje: účast na potápěčských akcích na lokalitách různých ZO mimo vlastní lokalitu, nabídka spolupráce jeskynním potápěčům, kteří nejsou v ČSS, nabídka „rekvalifikačního“ kurzu v rámci ČSS, v případě zájmu členů ČSS provedení alespoň jednoho kurzu v roce pro získání kvalifikace Jeskynní potápěč ČSS

Největší akcí nově složené komise bylo součinnostní cvičení se SZS ČSS, stanice Morava, v Jeskyni 13C v Moravském krasu v září 2016. Na této akci byla nejen procvičena záchrana postiženého potápěče, ale zejména byla provedena nominace jeskynních potápěčů ČSS, kteří se v případě výzvědního zúčastní záchranné akce SZS ČSS. Nominováni byli: Brychlec Lukáš, Čani David, Guba Michal, Nejezchleb Radek, Polák Petr a Strnad Martin.

Komise provádí důkladnou inventarizaci všech současných i bývalých členů ČSS, kteří absolvovali kurz jeskynního potápěče ČSS. Optimalizovaný seznam kromě evidenčního významu poslouží současně pro posouzení, zda uspořádat kurzy pro zvýšení kvalifikačních stupňů. Samozřejmostí je také záměr umístit seznam jeskynních potápěčů na web ČSS.

Libor Čech, předseda komise

4. Komise pro speleoterapii

Práce komise v souvislosti s tím, že v oboru speleoterapie fakticky v ČSS nic dnes už nekoná, byla předsednictvem ČSS v roce 2015 ukončena.

doc. Ing. Veronika Vlčková, CSc., sekretariát ČSS

5. Komise pro speleoalpinismus a související aktivity (zkráceně TK)

V roce 2015 pro upřesnění náplně práce a činnosti byl změněn název komise z Komise pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou ČSS na „**Komise pro speleoalpinismus a související aktivity**“. TK rovněž přesněji definovala své poslání a činnost:

Vytváří a konzultuje programy pro speleoalpinistické a další aktivity ve výškách a nad volnou hloubkou s využitím speleoalpinistické techniky. Podílí se na organizování a vedení kurzů speleoalpinismu a jiných aktivit ve výškách a nad volnou hloubkou. Sleduje vývoj a změny v legislativě a předpisech, které by se mohly dotýkat speleoalpinismu a jiných aktivit ve výškách a nad volnou hloubkou a implementuje nezbytné legislativní požadavky do činnosti ČSS.

Soustřeďuje poznatky o věcných prostředcích (horolezecké a spelealpinistické výstroji, atp.) a o technických normách vztahujících se na tyto prostředky. Aplikuje poznatky využití technik sportovního i profesního lezectví do vzdělávacích programů ČSS.

Poskytuje pomoc členům ČSS formou kvalifikovaného poradenství. Informuje je o změnách v legislativě a příslušných technických normách.

Spolupracuje s orgány, jejichž činnost se bezprostředně dotýká spelealpinismu a dalších aktivit ve výškách a nad volnou hloubkou, zároveň spolupracuje se zahraničními subjekty obdobného zaměření.

Sleduje novinky ve výstroji, technice a pomůckách používaných ve spelealpinismu a dalších aktivitách ve výškách a nad volnou hloubkou, přenáší informace a zkušenosti mezi členskou základnu ČSS.

TK pracovala ve složení: Předseda: Josef Wagner, členové komise: Bohuslav Koutecký, Jiří Augustýnek, Pavel Tásler, Mojmír Závíška, Jakub Wagner, Jiří Antonín, Ondřej Belica.

Činnost komise byla následující:

Vytvoření Standardů ČSS pro aktivity ve výškách a nad volnou hloubkou Členové TK během ročního úsilí vytvořili „Standardy vzdělávání ČSS pro aktivity ve výškách a nad volnou hloubkou“, které zahrnují spelealpinismus, tak práce ve výškách a nad volnou hloubkou. Byly určeny pro potřeby členů ČSS, instruktorů a asistentů instruktorů ČSS a dalších instruktorů, kteří by prováděli školení pod záštitou ČSS.

Což se od roku 2015 změnilo. Po ustanovení „**České asociace pro aktivity a práce ve výškách, z.s.**“ byla problematika prací ve výškách již řešena pouze mimo působení ČSS. Standardy pro vzdělávání spelealpinismu však jsou nadále připraveny k použití.

Spolupráce na přepracování „Bezpečnostní směrnice pro speleologickou činnost“

V červnu 2013 TK přepracovala Bezpečnostní směrnice pro speleologickou činnost tak, aby její text co nejvíce odpovídal skutečnosti, že ČSS je sportovně zájmovým občanským sdružením, na které nelze v plném rozsahu aplikovat požadavky právních a technických norem pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou. Přes veškeré provedené úpravy Bezpečnostní směrnice TK upozornila, že oprostění se od těchto předpisů není vždy plně možné a právní předpisy a technické normy se na činnost ČSS v určitých situacích vztahovat mohou.

Zahájení spolupráce s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (UNMZ) TK upozornila UNMZ na chyby a vady v nově vydaných ČSN. Na základě tohoto upozornění byla TK pozvána na zasedání Technické normalizační komise TNK-3 při ÚNMZ. Ta požádala, aby TK provedla revizi textů vydaných norem za účelem nalezení všech chyb (což dosud nebylo dokončeno, neboť to, za co byly komerční subjekty placeny, mají členové TK napravovat bezplatně ve svém volném čase). Každopádně i tak má TK a nyní **Česká asociace pro aktivity a práce ve výškách** možnost připomínkovat nové ČSN hned po překladu ještě před jejich vydáním.

Vzdělávání Technická komise jako celek uspořádala několik školicích a vzdělávacích akcí.

Přezkoušení „Instruktorů speleologické techniky“ – třetí běh školení Instruktorů speleologické techniky (21. dubna 2013 ve Sloupu v Moravském krasu).

15. června 2013 v Českém krasu proběhlo Opakovací školení Instruktorů speleologické techniky

Kurz „Instruktorů prací ve výškách a nad volnou hloubkou“ v květnu 2014 – byl prvním školením instruktorů podle vytvořených Standardů.

Rozšiřující kurz stávajících instruktorů speleologické techniky na „Instruktory prací ve výškách a nad volnou hloubkou“. Kurz byl určen absolventům kurzu instruktorů speleologické techniky z roku 2013 tak, aby mohli školit i práce ve výškách, a to v souladu se Standardy. Proběhl ve dnech 7.–9. 11. 2014 ve středisku ZO ČSS 7-05 Vojtěchov – Vejdmuchov. Třídenní rozšiřující kurz, skládající se z teoretické a praktické části, proběhl podle Standardů vzdělávání „**Komise pro speleoalpinismus a související aktivity**“ a připravované „České asociace pro aktivity a práce ve výškách“. Zúčastnilo se jej 6 frekventantů ze šesti ZO ČSS.

TK zpracovala nová rozšířená skripta pro instruktory a další zájemce, provádějící všechny typy speleoalpinistických kurzů a vzdělávání prací ve výškách a nad volnou hloubkou.

V průběhu speleologické expedice Čtyř dag 2015 na Krymském poloostrově členové komise testovali ve vertikálách hrudní blokant Camp Turbochest jako jednu z novinek speleoalpinistických prvků.

Josef Wagner, předseda komise

6. Komise pro vzdělávání

Komise pro vzdělávání ČSS (dále jen „KPV“) byla zřízena předsednictvem ČSS 10. 9. 2014.

V roce 2016 se KPV sešla vcelku k 5 sezením. Byly řešeny tyto záležitosti: příprava marketingu pro vzdělávací programy ČSS; byly osloveny pojišťovny pro možné pojištění instruktorů ČSS; byly dokončeny organizační přípravy pro seminář první pomoci zážitkem, který se však pro malé množství přihlášených nekonal; byly připraveny dva programy týkající se agendy spolků – o jednoduchém účetnictví spolků a o Novém občanském zákoníku; těchto programů se v Praze a v Brně zúčastnilo celkem 42 účastníků. Přijata výše účastnických příspěvků na tyto vzdělávací programy činila 4 200 Kč. Výdaje na lekory a další náklady na tyto programy činily celkem 8 364 Kč.

Na objednávku předsednictva ČSS byly připraveny metodické pokyny pro Zápis z členské schůze ZO, pro zhotovení Přehledu majetku a závazků ZO a pro Zprávu o činnosti ZO, a to včetně příloh a šablon.

V roce 2015 se KPV sešla vcelku k 4 sezením. Byly řešeny tyto záležitosti: příprava dokumentu „Vzdělávací řád ČSS“, který bude upravovat vztahy účastník/lektor/komise/ČSS; v návaznosti na jednání předsednictva byl dokument dále zpracováván a upravován; příprava vzdělávacího programu o první pomoci – bylo započato jednání se SZS a Zdrsemem; vyhledávání a oslovování členů ČSS, možných lektorů vzdělávacích programů; s Markem Audym byla projednána podoba jeho kurzu fotografování; pro ZO byl připraven dokument o povinnosti podání daňového příznání ZO ČSS.

17. 11. 2015 se pod vedením Marka Audyho uskutečnil v Moravském krasu fotografický kurz s 6 účastníky.

Se SZS byl projednán vzdělávací program „Nehoda v jeskyni“. Na žádost ZO ČSS 1-06 uskutečnila stanice SZS Čechy pilotní program, který po drobných úpravách je v aktuální nabídce vzdělávacích programů pro ZO; bylo rozvinuto jednání se Zdrsemem o semináři první pomoci formou zážitkové pedagogiky; k činnosti komise byli přizváni Jaroslav Kukla ml. a Jaroslav Bohatý.

Pro činnost KPV v roce 2016 byl předsednictvem odsouhlasen dispoziční příspěvek ve výši 10 000 Kč.

Po svém ustavení v r. 2014 KPV předložila předsednictvu Programové prohlášení KPV a návrh členů komise (Helena Vysoká, Lukáš Falteisek a Radim Brom). Předsednictvo souhlasilo se statusem komise a jmenováním jejích členů. Dále byly zpracovány výsledky dotazníku určeného členstvu ČSS a započaty úpravy webu speleo.cz pro potřeby vzdělávání.

Na Speleofóru 2014 byla uskutečněna přednáška o přípravách vzdělávání v ČSS.

Radim Brom, předseda komise

7. Základní organizace ČSS

Některé velmi podrobné zprávy byly z důvodu optimalizace celkového rozsahu této komplexní zprávy zkráceny. Všechny zprávy v plném znění a v původním formátu a úpravě jsou k dispozici v dokumentaci ČSS v sídle Společnosti. Vzhledem k **objemu, různosti uspořádání, informačního obsahu a podrobnosti zpráv** jednotlivých ZO ČSS reflektuje každá kapitola pro každou skupinu co nejvíce původní členění a strukturování skupinových dokumentů (při spojování zpráv skupin byly pro celkové sladění přece jen potřebné určité redakční úpravy) se snahou doložit tak co nejvěrněji charakter a obsah činnosti každé ZO ČSS.

Přehled zasilání výročních zpráv o činnosti z jednotlivých ZO ČSS

V tabulce jsou uvedena data dodání zpráva na sekretariát ČSS. Stanovami určený povinný termín je 28. 2. t. r. za činnost v roce předcházejícím. Zprávou se rozumí výroční zpráva o činnosti ZO ČSS, nikoliv zápis z výroční členské schůze. Platnost této tabulky je k 30. 3. 2017 – posléze byly dodány ještě zprávy ZO ČSS 5-07 a ZO ČSS 6-13, ovšem hluboko za termínem, stanoveným organizačním řádem ČSS.

světle šedé políčko ZO ČSS: zpráva dodána každý rok v termínu či aspoň 1. 3. tr.

tmavě šedé políčko ZO ČSS: chybí nejméně jedna výroční zpráva

tučný text data: **zpráva dodána po termínu určeném platnými stanovami a organizačním řádem ČSS**

ZO ČSS	za 2013	za 2014	za 2015	za 2016
1-01 Český kras	18. 5. 2014	2. 4. 2015		1. 3. 2017
1-02 Tetín	27. 2. 2014	6. 3. 2015	25. 2. 2016	24. 2. 2017
1-04 Zlatý Kůň	25. 2. 2014	25. 2. 2015	1. 3. 2016	1. 3. 2017
1-05 Geospeleos	2. 2. 2014	3. 2. 2015	19. 2. 2016	2. 2. 2017
1-06 Speleologický klub Praha	25. 2. 2014	19. 2. 2015	25. 2. 2016	15. 2. 2017
1-07 Krasová sekce		20. 4. 2015		13. 3. 2017
1-08 Speleoklub Týnčany	27. 2. 2014	3. 3. 2015	25. 2. 2016	24. 2. 2017
1-09 Niphargus		2. 4. 2015	8. 2. 2016	
1-10 Speleoquanut	6. 2. 2014	17. 3. 2015	10. 3. 2016	15. 3. 2017
1-11 Barrandien	12. 3. 2014	29. 1. 2015	10. 2. 2016	24. 2. 2017

2-01 Chýnovská jeskyně	27. 2. 2014	26. 2. 2015	1. 3. 2016	15. 2. 2017	
2-02 Šumava	25. 2. 2014	26. 2. 2015	12. 2. 2016	23. 2. 2017	
3-01 Macarát		21. 4. 2015	4. 4. 2016	1. 3. 2017	
3-02 Jeskyně při Plzeň	28. 2. 2014	15. 4. 2015	4. 3. 2016	1. 3. 2017	
3-03 Šumavský kras		30. 4. 2015			
3-05 Permoníci	13. 3. 2014	2. 3. 2015	7. 4. 2016	1. 3. 2017	
4-01 Liberec	12. 3. 2014	15. 4. 2015		15. 2. 2017	
4-03 Labské pískovce	14. 2. 2014	26. 1. 2015	25. 2. 2016	30. 1. 2017	
4-04 Agricola	zrušena MVH 2015				
4-05 Goethe	31. 1. 2014	26. 3. 2015			
5-01 Bozkov	24. 2. 2014	9. 3. 2015	24. 2. 2016	23. 2. 2017	
5-02 Albeřice	3. 2. 2014	26. 1. 2015	4. 4. 2016	1. 2. 2017	
5-03 Broumov	3. 2. 2014	17. 2. 2015	24. 2. 2016	22. 2. 2017	
5-05 Trias	18. 2. 2014	26. 2. 2015			
5-07 Antroherpon	17. 3. 2014		11. 5. 2016		
6-01 Býčí skála	12. 2. 2014	19. 2. 2015	22. 2. 2016	22. 2. 2017	
6-02 Vratkovský kras	9. 2. 2014	26. 2. 2015	15. 2. 2016	15. 2. 2017	
6-04 Rudice	25. 4. 2014	16. 4. 2015	4. 4. 2016	1. 3. 2017	
6-05 Křtinské údolí	27. 2. 2014	9. 3. 2015	4. 3. 2016	1. 3. 2017	
6-06 Vilémovická			3. 3. 2016	16. 2. 2017	
6-07 Tišnovský kras	3. 2. 2014	9. 2. 2015	8. 2. 2016	27. 2. 2017	
6-08 Dagmar	18. 2. 2014	25. 2. 2015	18. 2. 2016	1. 3. 2017	
6-09 Labyrint		16. 4. 2015		10. 2. 2017	
6-10 Hluboký závrť		30. 4. 2015	1. 3. 2016	1. 3. 2017	
6-11 Královopolská	26. 2. 2014	26. 2. 2015	29. 1. 2016	7. 2. 2017	
6-12 Speleologický klub Brno	15. 5. 2014	16. 3. 2015	30. 3. 2016		
6-13 Jihomoravský kras	26. 2. 2014	3. 3. 2015	1. 3. 2016		
6-14 Suchý žleb	2. 2. 2014	12. 2. 2015		10. 2. 2017	
6-15 Holštejnská			14. 6. 2016	14. 3. 2017	
6-16 Tartaros	5. 3. 2014	26. 2. 2015	24. 3. 2016	24. 2. 2017	
6-17 Topas	3. 2. 2014	9. 4. 2015	16. 3. 2016	23. 2. 2017	
6-18 Cunicunulus	18. 2. 2014	23. 2. 2015	5. 2. 2016	27. 2. 2017	
6-19 Plánivý	<i>najednou v roce 2017 za všechny čtyři roky období</i>				2. 3. 2017
6-20 Moravský kras	10. 2. 2014	9. 2. 2015	1. 3. 2016	23. 2. 2017	
6-21 Myotis	2. 2. 2014	16. 2. 2015	1. 3. 2016	9. 2. 2017	
6-22 Devon	31. 3. 2014	23. 2. 2015	11. 4. 2016	6. 3. 2017	
6-23 Aragonit				9. 3. 2017	
6-25 Pustý žleb		9. 3. 2015	1. 3. 2016	3. 3. 2017	
6-26 Speleohistorický klub Brno	9. 2. 2014	23. 2. 2015	29. 1. 2016	23. 2. 2017	
6-27 při NP Podyjí	3. 2. 2014	23. 2. 2015	16. 2. 2016	1. 3. 2017	

6-28 Babická speleologická skupina	4. 3. 2014	23. 2. 2015	26. 2. 2016	27. 2. 2017
6-30 AGGA Ivančice	zrušena MVH 2015			
7-01 Orcus	27. 2. 2014	2. 2. 2015	29. 1. 2016	14. 2. 2017
7-02 Hranický kras		26. 3. 2015	29. 3. 2016	15. 2. 2017
7-03 Javoříčko		16. 4. 2015		13. 3. 2017
7-04 Sever	20. 3. 2014	26. 3. 2015	29. 3. 2016	1. 3. 2017
7-05 Mladeč - Vojtěchov		13. 3. 2015	4. 4. 2016	
7-07 Ostrava	12. 2. 2014	26. 2. 2015		
7-08 Sovinec	26. 2. 2014		22. 2. 2016	27. 2. 2017
7-09 Estavela	15. 5. 2014	26. 2. 2015	1. 3. 2016	14. 2. 2017
7-10 Hádes	5. 2. 2014	2. 2. 2015	16. 2. 2016	24. 2. 2017
7-11 Barbastellus		16. 4. 2015		
7-14 Ludmírov - Štymberk	3. 3. 2014	16. 3. 2015	9. 2. 2016	15. 3. 2017

ZO ČSS 1-01 Český kras

Naše ZO na žádné vlastní lokalitě výzkum neprovádí. Někteří členové se příležitostně podílejí na pracích na lokalitách ZO ČSS 1-02 Tetín.

Ostatní činnost Členové ZO podnikli několik samostatných průzkumných výprav, exkurzí a pomocných akcí na lokalitách v ČR, několik menších víkendových návštěv jeskyní Českého krasu a další lokalit v ČR (podzemní prázdniny v Moravském krasu, jeskyně Na Javorce, jeskyně Martina, Stalinovo podzemí, Šárecké podzemí).

Každoroční účast na školení Vodní záchranné služby jednonolanové techniky v Tomáškově propasti druhý víkend v září, každoroční cvičení mládeže v Tomáškově propasti, každoroční účast na Petrbokově memoriálu.

Na konci září 2016 byla slavnostně předána medaile za zásluhy našemu členovi Zdeňkovi Březinovi.

V r. 2013 – Sčítání netopýrů v lomech na Americ (leden 2013), čištění lomů na Americ a sčítání raků (květen 2013), opravy vchodů do podzemí: Prosecké jeskyně a Branické podzemí.

ZO ČSS 1-02 Tetín

2016

Prolongační práce na jednotlivých lokalitách Nejintenzivnější prolongační práce roku 2016 se soustředily do 13. krasové skupiny Českého krasu do jeskyní v Tetínské roklí, a to zejména do jeskyní Turské maštale, Bišilu a Tetínská propáštka č. 2. V prostoru lomu Montánka ve 14. krasové skupině byla prolongační aktivita malá. V nevelké míře zde probíhaly práce jen v jeskyni Devítikoronová, naopak v jeskyních Portálová a Volarská se nepracovalo vůbec. V Kodě v 15. krasové skupině se pracovalo v jeskyních Martina, Plší. Prolongační práce na jednotlivých lokalitách jsou podrobněji shrnuty v dalších odstavcích.

Jeskyně Turské maštale (ev. č. 13-004)

V jeskyni byla ukončena činnost, důvodem byl nález propojení s vedlejším vchodem a zároveň nebezpečí řícení bloků. Jeskyně byla zmapována a fotograficky zdokumentována.

Jeskyně Bišilu (13-011)

V průběhu roku proběhlo 6 pracovních akcí a 2 mapovací. Pokračovali jsme v prolongaci v tunelu Panenská Blanka. Pro obtížné kopání v tomto směru proběhl další výzkum v závěru roku v pří-
mém směru od vchodu. Celková délka jeskyně se podstatně nezměnila. Při akci 31. 12. 2016 byl v jeskyni nalezen lidský obratel, odevzdáno na určení.

Jeskyně Tetínská propáštka č. 2 (13-024 B)

V průběhu roku proběhlo na lokalitě 26 pracovních akcí, byla tedy druhou nejčastěji navště-
vovanou pracovní lokalitou ZO. Pokračovalo se v úpravě chodby směrem do jeskyně, kopáno bylo i v sondě vlevo od kolejí (původně vykopané plazivky, dnes zaplavené sedimenty). Hloubka sondy cca 2 m. V sekundární poloze nalezen střep z keramické nádoby z doby bronzové.

Jeskyně Martina (15-005)

V závěru roku proběhly dvě akce, při nichž byly na povrchu lokalizovány body, ze kterých by se dalo vrtat do Hliněné chodby a Říceného dómu.

Jeskyně Plší (15-015)

V jeskyni byly po delší přestávce obnoveny prolongační práce. Proběhly 3 pracovní akce.

Jeskyně U buku (15-013)

V roce 2016 žádné akce neproběhly.

Zmapována byla jeskyně Trívchodová, U buku, Turské Maštale, Bišilu. V uplynulém roce nebyly zaznamenány žádné objevy na našich lokalitách, došlo jen k velmi malým postupům v chodbách zcela zaplněných sedimenty.

Zpráva o přednáškové a popularizační činnosti L. Falteisek přednášel o vědecké hodnotě a nutnosti ochrany opuštěných dolů na konferenci České podzemí v Ostravě.

Týž člen stejně jako v předchozích letech pořádal (spolu s K. Roubíkem ze ZO ČSS 1-06) konferenci Výzkum v podzemí, která proběhla dne 15. října 2016 při Setkání speleologů v Bozkově. Sborník z konference byl zaslán do archivu ČSS, je dostupný na adrese: <http://www.speleo.cz/sborniky-lf>

M. Hejna měl přednášku „V zákopech sošské fronty“ v Muzeu hl. Města Prahy.

Na lokalitě Propáštka a Bišilu jsme víceméně pravidelně navštěvováni kolemjdoucími turisty, kterým podáváme krátké informace o smyslu a náplni naší činnosti. Dále jsou turisté o činnosti naší skupiny seznamováni při turistických prohlídkách tetínských kostelů pomocí panelu Tetínské skály od Správy CHKO umístěného nedaleko vchodu na starý hřbitov u kostela sv. Jana Nepomuckého.

Další činnost Několik členů a příznivců naší ZO se zúčastnilo tradičního Petrboкова memo-
riálu a dosáhli vítězství v několika kategoriích.

Lezeckých dnů v lomu na Chlumu, pořádaných SZS ČSS, se zúčastnilo 5 našich členů a čekatelů.

Výpravy do zahraničí Dva členové při dvou výpravách v únoru-březen a listopadu navštívili různé krasové a důlní oblasti v jižním Izraeli. Přitom se účastnili povrchového průzkumu planiny Har Sdom, kde probíhá pátrání po nových vertikálních jeskyních, navštívili a fotodokumentovali méně známé historické doly v oblasti Nachal Amram a opuštěný bentonitový důl u Micpe Ramon, který je

význačný mikroklimatickými a geochemickými procesy (dokumentace je v soukromé sbírce L. Falteiska).

Stejní členové navštívili 60 m dlouhou krasovou jeskyni v Beginově parku v Judském pohoří, kterou objevili izraelsští speleologové na místě, kde v r. 2015 členové ZO ČSS 1-02 zahájili výkopové práce. V jeskyni při této návštěvě byly objeveny bohaté fosiliferní vrstvy, podařilo se najít i prehistorický zvířecí zub upravený lidskýma rukama.

Ve Slovenském krasu působila skupina ve spolupráci s J. Stankovičem a P. Kadlecem na výzkumu Silické Ladnice, Ponoru u Napajedel a Ponoru Krumpliš na Silické planině. Proběhlo 5 akcí v průběhu roku.

Na konci října se uskutečnila exkurze do Slovenského krasu.

Na závěr akce byly navštíveny hornické lokality v okolí města Gelnica.

Tradiční jarní a podzimní expedice do slovinského Krasu se zúčastnili tři členové ZO. Pokračoval systematický povrchový a podzemní výzkum v okolí Temnice u Nové Gorice, při němž jsou vyhledávány krasové jevy a také umělé vojenské kaverny z 1. světové války. Průzkum probíhal na území mapového listu Komen-22 a byla dokončena kompletace podkladů pro dílčí zprávu o průzkumu sousedního mapového listu Komen-23.

Archeologické nálezy Při výkopech byly nalezeny v sekundární poloze tyto objekty: V jeskyni Bišilu lidský obratel, hrudní. Dáno na bližší určení. V jeskyni Tetínská propáستka nalezen střep 2 x 2 cm, okraj menší nádoby černé barvy s tuhováním povrchem a rytou výzdobou. Obecně popelnicová pole, pozdní doba bronzová.

2015

Prolongační práce na jednotlivých lokalitách Nejintenzivnější prolongační práce roku 2015 se soustředily do 13. krasové skupiny Českého krasu do jeskyní v Tetínské roklí, a to zejména do jeskyní Turské maštale, Bišilu a Tetínská propáستka č. 2. V prostoru lomu Montánka ve 14. krasové skupině byla prolongační aktivita malá. V nevelké míře zde probíhaly práce jen v jeskyních Terasová a Devítikorunová, naopak v jeskyních Portálová a Volarská se nepracovalo vůbec. V Kodě ve 15. krasové skupině se pracovalo v jeskyních Martina, Plší a v malé míře i v jeskyni Zajíčkově. Prolongační práce na jednotlivých lokalitách jsou podrobněji shrnuty v dalších odstavcích.

Jeskyně Turské maštale (ev. č. 13-004)

V průběhu roku pokračovalo během několika pracovních akcí vyklízení sedimentu v jednom z nejvýše položených zbytků jeskyně (vchod 01). Souvrství, ve kterém se sporadicky vyskytují kosti a artefakty různých období, bylo kontrolně posouzeno archeologem V. Matouškem. Ten potvrdil, že díky prohrabání vrstev jezevci je původní vrstevní sled natolik narušen, že materiál může být z jeskyně odstraněn. Během roku potom došlo v sekundární pozici, přímo pod pelechem jezevce, k nálezu zlomku velké kosti se stopami zubů. Kost pochází zřejmě z mamuta. Práci komplikují nestabilní bloky ve stropě dutiny, značně narušeném trhacími pracemi v lomu. Celková délka jeskyně se prakticky nezměnila, byly jen rozšiřovány prostory zmapované již dříve.

Jeskyně Bišilu (13-011)

Pokračovala v prolongaci v tunelu Panenská blanka. Při akci v závěru roku 2015 se objevila ve stropě dislokace, směřující do masivu s náznakem pokračování. Celková délka jeskyně se podstatně nezměnila. Pokračoval výzkum materiálu získaného z výkopu před novým vchodem jeskyně.

Jeskyňe Tetínská propáстка č. 2 (13-024 B)

Cílem prací bylo prorazit nový vodorovný vchod svahem pod původním vchodem jeskyňe, který by na úrovni dna Vstupní chodby umožnil instalovat kolejovou drážku k transportu materiálu z jeskyňe. Byl prokopán cca 0,6–1 m široký a zhruba 4 m dlouhý zbytek šikmo ukloněné chodby, která je z většiny bez stropu, jen v jednom místě má skalní strop. Výplň dutiny tvořily z části diabasové kameny, proto dostala název Diabasová prolézačka. Konstatovali jsme, že tato porucha navazuje směrově na poruchy, zastižené při výkopech na lokalitě Sonda pod Tetínskou chodbou (13-025) a na zahliněné pukliny nad touto sondou, tedy kolmo na směr Tetínské chodby (13-006). V závěru roku vytěžen i sediment vpravo za Diabasovou prolézačkou, kde byla nalezena výrazná porucha. Ta se od kalcitové žíly na povrchu stěny výrazně rozšiřuje až do trojúhelníkové pukliny, která přechází v náznak chodby o šíři okolo 1 m. Výška této poruchy je zatím tři metry. Místy se při stěnách a ve svrchní části pukliny nacházejí méně ulehlé sedimenty, občas s volným stropem při stěnách klenby.

Jeskyňe Terasová (14-007)

V jeskyni proběhlo jen několik nesmělých krátkodobých sondáží v části jeskyňe blízké vchodu. Jejich cílem bylo vytipovat vhodná místa na prolongaci v rámci nové výjimky. Délka jeskyňe se nijak nezměnila.

Jeskyňe Devítikorunová (14-008)

V jeskyni pokračovaly prolongační práce jen v malé intenzitě. Prohlubováno bylo dno chodby, která nedaleko za vchodem odbočuje šikmo doprava dolů. V jeskyni ale pokračovaly výzkumné práce.

Jeskyňe Martina (15-005)

V jeskyni proběhlo několik pracovních akcí, zaměřených do oblasti tzv. Kajdovy chodby. V ní byl směrem zdola postupně odklizen zával, který sem proniká z východní strany z výše položených dutin. V materiálu byly opakovaně nalezeny kosti, později i části čelistí a zuby, které podle určení J. Wagnera (Národní muzeum) přísluší medvědu hnědému, zřejmě holocenního stáří. Nejedná se tedy o kosti medvěda jeskynního z doby ledové. Nález naznačuje, že jeskyňe musela mít v tomto místě přes další dutiny přístup z povrchu ještě před několika tisíci lety. Během komplikované prolongace došlo zatím k postupu jen o několik metrů. Kosterní nálezy jsou průběžně předávány Národnímu muzeu.

Jeskyňe Plší (15-015)

V jeskyni byly po delší přestávce obnoveny prolongační práce. Byl vybudován nový systém ventilace a vyklizeny starší deponie materiálu z jeskyňe. K postupu do hloubky zatím nedošlo.

Jeskyňe Zajíčkova (15-023)

V této málo známé dutině v oblasti Děkanského lesa nedaleko Tobolky byly dokončeny zjišťovací prolongační práce, navazující na dřívější výkopy P. Zajíčka v polovině 70. let. Během několika akcí byla jeskyňe vyčištěna od napadaného organického materiálu a posouzeny možnosti další prolongace. Vzhledem k tomu, že se všechny potenciálně vhodné chodby silně zužují, nebylo prozatím žádáno o výjimku k dalším prolongačním pracím. Délka jeskyňe je 11 m, denivelace zhruba 5 m. V dalším období bude jeskyňe podrobně zmapována.

Jeskyňe U buku (15-013)

V roce 2015 žádné akce neproběhly.

Dokumentační práce Byl proveden pokus o mapování úseků chybějících na stávající mapě v jeskyni Nová v Modrém lomu (12-003).

Nezávisle na činnosti ZO pokračovaly práce I. Horáčka a jeho spolupracovníků (Přírodovědecká fakulta UK v Praze), zaměřené na výzkum profilu obnaženého při vybudování nového vchodu jeskyně Bišilu (13-011) v Tetíně. Probíhalo zpracování materiálu odebraného z výkopu v letech 2013 a 2014. Výkop obsahuje uloženiny svahu pod skalní stěnou pokrývající dlouhý časový úsek od konce posledního glaciálu před asi 25 tisíci lety až do současnosti. Je velmi bohatý na kosti drobných obratlovců, včetně vzácných druhů.

Pracovníci Geologického ústavu AV ČR spolu s Polskou akademií věd zpřesňovali datování významné sintrové polohy, zjištěné v sedimentu během prolongačních prací v jeskyni Devítikorunová (14-008). Lokalita má velký význam pro zpřesnění údajů o zařezávání kaňonu Berounky do hloubky v době před zhruba 240 až 160 tisíci lety.

V červnu si vyžádala návštěvu našich jeskyní skupina výzkumníků z Belgie (Olivier Kaufmann a Caroline Dubois, University Mons; doprovázel je znalec českých poměrů geomorfolog Matt Rowberry). Zabývají se výzkumem tzv. bílých vrstev, tedy rozpadem vápence na porézní měkkou hmotu. Zajímala je zejména Portálová jeskyně.

Archeolog S. Venci (Archeologický ústav AV ČR Praha) v uplynulém roce publikoval nebo zpracoval do interních zpráv do archivu Archeologického ústavu AV ČR některé dřívější archeologické nálezy z jeskyní v širším okolí Tetína. Tedy z lokalit, na kterých pracovali tetínští jeskyňáři nebo jeskyňáři ZO 1-04 Zlatý kůň. Nález keramiky, zásobnic ze střední doby hradištní v Závrtu s mastným flekem (15-008) v Kodě byl zpracován do samostatného článku. Zpráv uložených do archivu se v roce 2015 dočkaly starší nálezy z jeskyně Bišilu (13-011, signatura zprávy TX 2015 02 290), nálezy z Abri v Domášově (též Hutovo abri, 15-021; TX 2015 02 302) a jeskyně U Včel/Včelí (15-006, 15-007; TX 2015 02 289). V přípravě je publikace kosterních a keramických nálezů ze Sisyfovy propasti (15-010) v oblasti Tobolského vrchu.

Přednášková a popularizační činnost Jeden člen přednášel o ochraně historických dolů a bezpečnosti pohybu v nich na konferenci České podzemí ve Zlatých Horách.

Týž člen ZO stejně jako v předchozích letech pořádal konferenci Výzkum v podzemí, která proběhla dne 3. října 2015 při Setkání speleologů v Solvayových lomech. Bylo předneseno 10 příspěvků včetně zásadní práce J. Bruthanse o genezi pískovcových skalních tvarů, a další odborné referáty i praktické návody z oblasti paleontologie, výzkumu jeskynního mikroklimatu, dokumentace podzemí, první pomoci v podzemí a prolongačních technik. Sborník z konference byl zaslán do archivu ČSS, je dostupný na adrese: <http://setkani-2015.webnode.cz/konference-vyzkum-v-podzemi/>. Na stejném setkání speleologů vedl jeden člen ZO odbornou exkurzi a jeden člen se podílel na vystrojení a provozu lanového traverzu pro účastníky setkání. Jeden člen působil v Komisi pro vzdělávání ČSS.

Pracovní skupina Propáستka umožnila natočení zpravodajského šotu televizi Barrandov z lokality Tetínská propáستka č. 2.

Naši členové publikovali ve Speleu, Tetínském zpravodaji- například o setkání k 40. výročí objevení Martiny.

Spolupráce s jinými organizacemi ČSS Společně se ZO ČSS 1-04 Zlatý kůň, 6-02 Vratkovský Kras, 6-04 Rudice, a 6-23 Aragonit byla uskutečněna expedice do Krasu ve Slovinsku.

Jeden člen ZO působil ve Speleologické záchranné službě ČSS.

Výpravy do zahraničí Dva členové exkurzně navštívili solný kras na Har Sdom v Izraeli, navštívili i donedávna největší známou solnou jeskyni Malcham a další významnou jeskyni Sdom. Přitom fotodokumentovali solné speleotémy, stopy rychlého zahlubování úrovně aktivního toku a též zajímavé povrchové útvary na povrchu krasu, tvořené z velké části zřejmě reziduálním sádrovcem.

Stejní členové se podíleli na průzkumu prováděném Centrem pro výzkum jeskyní při Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě (Amos Frumkin, Boaz Langford) v Beginově parku v Judském pohoří. Byl otevřen závrť a nalezeny travivodné cesty s nadějí na další objevy, mimoto byly nalezeny a prolougovány do hloubky cca 2 m další dvě nadějně lokality, v jednom případě s průvanem. Oblast nápadně připomíná planiny Slovenského krasu, např. Dolný vrch, včetně charakteru jeskyní a jejich denudačních zbytků. Je tu ale známa dosud jen jedna větší propast hluboká cca 40 m.

V březnu se jeden člen účastnil jubilejní expedice do jeskyně Bohemia na Novém Zélandu spolu s účastníky ze ZO ČSS 5-01, 5-02, 1-11.

Ve Slovenském krasu působili tři členové ve spolupráci s J. Stankovičem a P. Kadlecem na výzkumu Silické Ladnice, Ponoru u napajedel a Ponoru Krumpliš na Silické planině.

Tradiční jarní expedice do slovinského Krasu se zúčastnili dva členové ZO. Pokračoval systematický povrchový a podzemní průzkum v okolí Temnice u Nové Gorice, při němž jsou vyhledávány a registrovány přirozené krasové jevy a také umělé vojenské kaverny z 1. světové války. Průzkum probíhal na území mapového listu Komen-22 a byla dokončena kompletace podkladů pro dílčí zprávu o průzkumu sousedního mapového listu Komen-23.

2014

Prolongační práce na jednotlivých lokalitách

Jeskyně Bišilu (ev. č. 13-011)

V průběhu roku 2014 proběhlo na lokalitě 15 pracovních akcí. Většina jich byla věnována průzkumu směru dalšího postupu. Až v závěru roku došlo k 4 pracovním akcím, které byly zaměřeny severním směrem. Začal se razit tunel pod rozsáhlým blokem, za nímž bylo vidět do úzké volné pukliny. Tunel o délce cca 6 m, šíře okolo 1m o výšce 1,5 - 2 m dostal prozatímní název Panenská Blanka. Kromě prolongačních akcí proběhly další dvě akce zaměřené na vyzdívání nové části klenby a opěrných zdí.

Jeskyně Devítikorunová (ev. č. 14-008)

V Devítikorunové jeskyni proběhly pouze dvě pracovní akce čištění stropů od volných kamenů.

Jeskyně Martina (ev. č. 15-005)

V jeskyni se uskutečnila drobná sondáž v zavaleném pokračování Kajdovy chodby.

Dokumentační práce V první polovině roku 2014 vyšla v nakladatelství Academia kniha Český kras - Klíč k české krajině, jejímiž spoluautory jsou členové naší ZO Karel Žák a Martin Majer. Karel Žák napsal převážnou část textů, Martin Majer pořídil pro knihu všechny fotografie. Při vzniku knihy autorům také pomáhalo několik členů naší ZO.

Přednášková a popularizační činnost Někteří členové ZO publikovali ve sborníku Speleo, dále pak ve sbornících Speleofórum a Český kras.

Spolupráce s jinými organizacemi ČSS Společně se ZO ČSS 6-02 Vratíkovský Kras, 6-04 Rudice, 6-17 Topas a 6-23 Aragonit byly v roce 2014 uskutečněny 2 expedice do Krasu ve Slovinsku.

Další činnost Kromě aktivit na Bišilu uspořádali členové této pracovní skupiny dne 12. 4. 2014 akci Den otevřených skal. Akce probíhala ve spodní části Tetínské rokle a v lomu Pod hradem. Přišlo nečekaných cca 150 lidí. Po proškolení základními bezpečnostními směrnicemi návštěvníci navštívili postupně jeskyně Oblézačka, Tetínská propáстка a Bišilu. Kromě exkurzí byl proveden úklid lomu Pod hradem. Bylo vytaženo cca 20 pytlů odpadků a asi 5 kusů pneumatik.

Několik členů spolupřátalo konferenci Výzkum v podzemí v rámci Setkání jeskyňářů v Javoříčku.

Zpráva o povrchových a podzemních exkurzích

Výpravy do zahraničí Slovinsko

Tradiční jarní expedice do Krasu se zúčastnili dva členové a jeden čekatel. Pokračoval systematický povrchový a podzemní průzkum v okolí Temnice, při němž jsou vyhledávány a registrovány přirozené krasové jevy a umělé vojenské kaverny z 1. světové války. Průzkum se soustředil na dokončení oblasti mapového listu Komen-23 a byly zahájeny práce na sousedním mapovém listu Komen-22.

Dva členové skupiny se zúčastnili také druhé podzimní expedice do Slovinska, jejíž náplní bylo dokončení dokumentace objevených jeskyní, propastí a vojenských kaveren na území Komen-23 a kompletace podkladů pro dílčí zprávu o této oblasti.

Rakousko

Trvalá aktivní účast při průzkumných a dokumentačních pracích v jeskynním systému Loferer Schacht a v jeho okolí. V propasti Loferer Schacht byl průzkum ukončen a jeskyně je odstrojována. Další aktivity v této části Alp se přesouvají do nedaleké propasti Kreuzhohle. Zde je v plánu posunutí podzemního bivaku, aby se usnadnil průzkum ve spodních částech propastí.

Sardinie

Tři členové ve spolupráci se ZO ČSS 1-06 podnikli výpravu na tradiční lokalitu v Golfo dí Orosei na Sardinii. Cílem bylo dokončení otvírky a průzkum jeskyně Su Marteddu mannu, objevené v roce 2013. Ze vstupní šachty byla odtěžena nestabilní suť a strop tvořený vzpříčenými sintrovými deskami byl zpevněn betonovou zátkou. Jeskyně byla zmapována a fotodokumentována. Dosahuje hloubky 84 m a vodorovné délky 25 m. Další pokračování do hloubky je tvořené mladými neprůleznými prostorami. O objevech byl sepsán článek do sborníku Speleofórum.

2013

Prolongační práce na jednotlivých lokalitách

Jeskyně Bišilu (ev. č. 13-011)

Během uplynulého roku na této lokalitě proběhlo celkem 19 pracovních akcí, z toho jedna byla fotodokumentační, jedna mapovací a čtyři akce byly zabezpečovací. Byl částečně dozděn nový vchod a tři akce pak byly věnovány injektážím na levé straně Západní chodbičky před vyústěním původní Vstupní pukliny. Zde stěnu tvořila nestabilní balvanová skládačka v délce cca 1 m. Během těchto akcí byl zakonzervován původní vchod do jeskyně.

Zbývající akce byly věnovány prolongaci. Po ověření možností postupu směrem na Lybarovou jeskyni ve Východní chodbičce a Mírově dómku byla prolongace soustředěna na pokračování Západní chodbičky. Zde před koncem roku došlo k propojení s Renkovou síní a při poslední akci zde byla zachycena úroveň sedimentů o cca 2 m níže, než je úroveň Západní chodbičky na křížení s Vy-

chodní (pracovní název Nádraží). Tato úroveň se nachází pod skalním reliéfem a směřuje pod již známé prostory. Jeskyně byla prodloužena o cca 6 m za cenu zasypání některých částí (Pišťuchova chodbička, část Východní chodbičky).

Během roku na lokalitě také pracoval RNDr. I. Horáček se spolupracovníky a provedli odběr vzorků z levé i pravé strany s následným plavením vzorků v Berounce. Jeskyni také navštívila čtyřčlenná delegace orgánů správy ochrany přírody za účelem kontroly osazení nového vchodu.

Jeskyně Devítikorunová (ev. č. 14-008)

Prolongace v Devítikorunové jeskyni v Kavčím lomu pokračuje dvěma hlavními směry, a to v klesající hlavní chodbě a dále v chodbě za Jindřichovým dómekem k novým objevům z roku 2012. Hlavní chodba bude pravděpodobně vyústovat v suti nad bází lomu, což by umožnilo otevření nového vchodu se snadnějším způsobem transportu materiálu z jeskyně. Prolongace chodby za Jindřichovým dómekem spočívala zejména v jejím prohloubení a rozšíření až po síňku pod komínem, aby byl zajištěn lepší a bezpečnější přístup pod komín. Po uvolnění nestabilních zaklíněných kamenů ve výplni komína byla objevena půdorysně větší dutina vytvořená řícením s délkou 10 m a šířkou max. 4 m. Při pokusu o obejítí suťového kužele byla prolongována těsná chodbička vybíhající ze síňky pod komínem směrem k Terasové jeskyni, která však po 4 metrech přechází do neprůlezného profilu.

Jeskyně Martina (ev. č. 15-005)

V jeskyni se uskutečnila drobná sondáž v zavaleném pokračování Kajdovy chodby.

Plší jeskyně (ev. č. 15-015)

V průběhu roku se na lokalitě uskutečnilo několik pracovních akcí bez výrazného posunu.

Jeskyně U buku (ev. č. 15-013)

Z důvodu velkého množství stojící vody byly v uplynulém roce na této lokalitě uskutečněny pouze dvě prolongační akce, a to ve směru hlavní chodby, která je kopána v celém profilu.

Jeskyně Třívchodová (ev. č. 15-018)

V jeskyni byla uskutečněna jedna pracovní akce, jejímž cílem bylo vyklidit vstupní prostoru od jezevcem opětovně natahaného materiálu.

Dokumentační práce V jeskyni Martina byla provedena fotodokumentace Stenleyho komína v Kajdově chodbě.

Jeskyně Devítikorunová byla vzhledem k intenzivní prolongaci a dílčím objevům nově zmapována. Byl vytvořen nový půdorysný plán a podélné profily jeskyně. Ke konci roku dosáhla délka všech prostor jeskyně 59 m s denivelací 14 m.

Dva členové prováděli fotodokumentaci pseudokrasových jeskyní na Křivoklátsku.

Zpráva o objevech Při ohledání jeskyně v Tetínské rokli bylo zjištěno, že se jedná o část jeskyně Turské maštale ev. č. 13-004 - vchod č. 01. Jezevci objevili pokračování jeskyně. Po kamerové zkoušce bylo vidět, že prostora dále pokračuje. V současné době je jeskyně o cca 2 m delší, než v době její dokumentace v osmdesátých letech. Na základě těchto skutečností jsme podali žádost o výjimku na správu CHKO.

Při prolongačních pracích v Devítikorunové jeskyni (ev. č. 14-008) došlo koncem srpna roku 2013 k nálezu mimořádně významné a unikátní situace v jeskynních sedimentech. Na hrubších štercích byla v jedné odbočce jeskyně vytvořena až 15 cm mocná poloha jeskynního sintru, překrytá potom souvrstvím jemnozrnných fluvialních, dobře velikostně tříděných písků. Protože sintrová

poloha vznikla nad hladinou vody, ale potom byla z Berounky odvozenými sedimenty opět překryta, dokládá její pozice velmi přesně stáří jedné výškové úrovně v postupném zahlubování údolí řeky. V době vzniku polohy sintru byly podmínky dlouhodobě stálé a poloha byla nad vodní hladinou. Potom při vzniku nadložního sedimentu byla poloha opět pravidelně zaplavována. Jedná se o dosud nejvýznamnější nález z této výškové úrovně v celém údolí Berounky. Sintrová poloha umožní velmi přesně datovat vývoj střední skupiny říčních teras ve výšce zhruba 23 m nad dnešní hladinou řeky. V mocných povrchových akumulacích štěrkopísků v ní byly založeny četné pískovny v úseku od Hýskova po Karlštejn, které poskytly četné nálezy pleistocenních obratlovců, uložené dnes v Národním muzeu a v muzeu v Berouně. Přesné určení stáří této úrovně dosud scházelo a nyní bude díky uvedenému nálezu možné. Odebrané vzorky sintru již byly odeslány do zahraniční laboratoře na datování.

Přednášková a popularizační činnost Informace o činnosti a aktivitách skupiny byly průběžně prezentovány na vlastní internetové stránce. Začátkem roku byl zprovozněn nový web naší ZO.

Někteří členové ZO publikovali ve sborníku Speleo, dále pak ve sbornících Speleofórum a Český kras.

Další činnost Během roku 2013 byla zahájena spolupráce s tetínským Spolkem svatě Ludmily. Společně jsme uspořádali přednášku ThDr. J. Jukla z Muzea Českého krasu na téma Příchod věrozvěstů.

V závěru roku jsme oslovili firmy, zabývající se geofyzikou. Cílem bylo zajistit provedení geofyzikálního výzkumu tetínských kostelů a jejich okolí. Po konzultacích se členy výboru i odborníky bylo provedeno zaměření interiérů kostelů a připojení k digitální síti. Tetínská geodetická firma Hrdlička provedla zaměření zkoumaných ploch. Firma Inset začala bádát v prostoru před tetínskou farou a kostely na návsi. Rovněž proběhlo měření georadarem v obou kostelích na návsi. Firma Arcadis provedla měření před kostelem sv. Jana Nepomuckého.

Několik členů a příznivců naší ZO se zúčastnilo tradičního Petrbokova memoriálu a dosáhlo vítězství v několika kategoriích.

Dva členové se podíleli na zajištění předkongresových vědeckých exkurzí, které se konaly v Českém krasu.

Někteří členové naší ZO se podíleli na realizaci naučné stezky Tetínské výhledy II na Damilu. Lezeckých dnu v lomu Na Chlumu, pořádaných SZS, se zúčastnili 4 naši členové.

Výpravy do zahraničí Slovinsko – tradiční jarní expedice do Krasu, Rakousko – trvalá aktivní účast při průzkumných a dokumentačních pracích v jeskynním systému Löferer Schacht a v jeho okolí, Sardinie – výzkum převážně suchých částí v jeskyni Bue Marino.

Spolupráce s jinými organizacemi ČSS V průběhu celého sledovaného období probíhala tradiční spolupráce se ZO ČSS 1-04 Zlatý kůň, ZO ČSS 1-05 Geospeleos, ZO ČSS 1-06 Speleologický klub Praha, ZO ČSS 1-08 Speleoklub Týnčany, ZO ČSS 6-02 Vratíkovský kras, ZO ČSS 6-04 Rudice, ZO ČSS 6-16 Tartaros, ZO ČSS 6-28 Babická speleologická skupina, ZO ČSS 7-07 Ostrava. Mimo ČSS pak probíhala spolupráce se správou CHKO Český kras a Správou jeskynní ČR.

Jeden člen ZO působil ve Speleologické záchranné službě ČSS.

ZO ČSS 1-04 Zlatý kůň

2016

V uplynulém roce probíhala pracovní činnost členů základní organizace na těchto lokalitách:

Nová propast – V jeskyni byla provedena rekonstrukce uzávěru dle připraveného projektu. Vzhledem k časové náročnosti jsme zde strávili většinu pracovních akcí skupiny.

Bonzákova sluj – V jeskyni Bonzákova sluj bylo pokračováno v prolongaci vertikálním směrem jeskyně, a to v místě sondy u šachtice s provazovým žebříkem. Sonda byla prohloubena o cca 3 metry od úrovně horního okraje šachtice s provazovým žebříkem. Prolongovaná šachtice je převážně vyplněna hlinitopísčnými sedimenty. Dále bylo provedeno domapování aktuálního stavu jeskyně.

Malá Panama – V jeskyni nebylo pracováno, pouze byla provedena kontrola stavu.

Panama – V jeskyni nebylo pracováno, pouze byla provedena kontrola stavu.

V Petzoldově lomu – Práce v jeskyni probíhaly ve spolupráci s ZO ČSS 1-11 s menší četností oproti předchozím rokům.

Ostatní aktivity Spolupráce se skupinami ČSS v Českém a Moravském krasu, účast členů na Speleofóru, Setkání jeskyňářů, Jaskyniarskom týždni, účast na pracovních akcích ve spolupráci s SSS.

2015

V uplynulém roce probíhala pracovní činnost členů ZO ČSS 1-04 na těchto lokalitách:

Nová propast – zpracován projekt plánovaného uzávěru dotovaného z fondů AOPK ČR, uzávěr lze obnovit s využitím financí z plánu péče SCHKO Český kras, informace o dohodě s lomem VČS o vstupu do jeskyně s nutností hlášení každého vstupu min. jeden den předem na určené e-mailly. Bez souhlasu alespoň jedné osoby ze seznamu nelze vstup uskutečnit. Po dobu odstřelu v lomu musí být vždy všichni až za zábradlím na hřebeni Zlatého koně.

Bonzákova sluj, výjimka společná s j. Nová propast

Pokračovaly prolongační práce v sondě před žebříkem a po dosažení hloubky cca 7 m se dne 8. srpna 2015 podařilo proniknout krátkým průkopem vodorovné chodbičky do volné, více než 10 m dlouhé ukloněné dutiny s jezírkem. Prostor vznikla na nápadné zlomové linii zhruba severo-j jižního směru. Západní bok dutiny tvoří poměrně málo korodovaná zlomová brekie s podílem vápenců suchomastských a zejména vápenců akantopygových. Opačná strana má oblé korozní tvary, vytvořené rozpouštěním masivních vápenců pražského souvrství. Díky zaplavení prostor a výrazně oscilující vodní hladině zde probíhá aktivní speleogeneze.

Ve spolupráci se SZS ČSS bylo osazeno kotvení pro bezpečné zajištění sestupu do spodních partií jeskyně, zpracována informační tabulka a vyvěšena u jeskyně.

Panama – vzhledem k využití lomu Plešivec pro účely natáčení filmu jsme měli k jeskyním omezený přístup a byla tedy pouze provedena výměna již dosluhujících zámků uzávěrů, autora pirátského výkopu fosiliferních výplní ve stěně lomu Plešivec z předchozího roku se stále nepodařilo dohledat.

Petzoldovy j. – ke konci roku bylo dosaženo celkové délky systému 800 m, proběhlo 10 akcí v součinnosti se skupinou ZO ČSS 1-11 Barrandien, aktivity skupiny se soustředily především na Bonzákovu sluj. Velkou překážkou v další možnosti prolongace systému je stále zával v Manganovém dómu, neatakovaný pro velkou míru rizika při zdolávání závalu.

Ostatní aktivity Jeden člen aktivně působil v SZS, jeden člen spolupracoval na expozici Muzea v Jílovém u Prahy a jeden člen se zúčastnil Konference České podzemí 2015.

Zpráva o exkurzní a pracovní činnosti mimo lokality ZO Účast některých členů ZO na Speleoforu a valné hromadě ČSS, pracovní výpomoc na lokalitě Speleohistorického klubu Brno.

Nová Stanišovská (SR), Jaskyniarsky týždeň 2015 vo Varině (SR).

6 členů utužuje úzké vztahy s jeskyňáři v Budapešti a doporučuje minimálně jednorázovou exkurzi do zdejšího krasu.

2014

V uplynulém roce probíhala pracovní činnost členů základní organizace 1-04 na těchto lokalitách:

Jeskyňě Nová propast: získána výjimka z ochranných podmínek do 31. 12. 2019. V jeskyni nebylo v tomto roce pracováno.

Jeskyňě Bonzáková sluj: výjimka z ochranných podmínek společná s jeskyňě Nová propast. V jeskyni probíhaly prolongace ve vertikálním i horizontálním směru. V letošním roce bylo uskutečněno mnoho pracovních akcí a v závěru sezóny proběhlo zaměření a započalo otevření druhého vchodu.

Jeskyňě Malá Panama: v jeskyni nebylo pracováno, pouze úklid a exkurze.

Jeskyňě Panama: v jeskyni nebylo pracováno, pouze úklid a exkurze.

Jeskyňě Petzoldovy: (jeskyňě V suti, Skulina, Klíčová, U jívy, atd.) zde bylo dosaženo ve spolupráci s členy ZO ČSS 1-11 Barrandien dalších drobných postupů. Bylo odpracováno jen několik akcí. Mapovou dokumentaci průběžně pořizuje družstvo mapérů z obou skupin.

Z ostatních aktivit členů základní organizace uvádíme:

3 členové za podpory externistů zajišťovali v květnu 2014 exkurzi po podzemních lokalitách ČR pro společnost Subterranea Britannica z Velké Británie (podrobnosti přináší krátká zmínka ve sborníku Speleo), spolupráce se skupinami ČSS v Českém krasu (jeskyňě Petzoldka a jeskyňě), účast členů na Setkání jeskyňářů, Speleoforu, Jaskyniarskom týždni a pracovních akcích v oblasti Nízkých Tater, jeden člen aktivně působil ve Speleologické záchranné službě.

2013

V uplynulém roce probíhala pracovní činnost členů základní organizace 1-04 na těchto lokalitách:

Jeskyňě Nová Propast: výjimka z ochranných podmínek skončila 31. 12. 2013. V jeskyni nebylo v tomto roce pracováno. Zažádáno o novou výjimku.

Jeskyňě Bufetová: výjimka z ochranných podmínek skončila 31. 12. 2013. V jeskyni byla v závěru roku provedena mapová dokumentace. O výjimku se dále žádat nebude - není potenciál k dalším pracím.

Jeskyňě Bonzáková sluj: výjimka z ochranných podmínek skončila 31. 12. 2013. V jeskyni probíhaly prolongace ve vertikálním i horizontálním směru. V letošním roce proběhlo několik pracovních akcí a v závěru sezóny proběhlo zaměření jeskyňě. Hloubka jeskyňě činí 15,8 m a délka polygonu činí 26,64 m. Vybudován poval, spodní partie vystrojeny žebříky. Zažádáno o novou výjimku.

Jeskyňě Malá Panama: v jeskyni nebylo pracováno, pouze úklid a exkurze.

Jeskyňě Panama: vyčištění vstupních partií sestupového komínu

Jeskyňě Petzoldovy: (V suti, Skulina, Klíčová, U jívy, atd.) zde bylo dosaženo ve spolupráci s členy ZO ČSS 1-11 dalších postupů a objevů dílčích prostor, které dohromady komunikují a skládají členitý systém s délkou v řádu několika set metrů (nyní zmapováno 739 m). Celkem bylo odpracováno 42 pracovních akcí. Mapovou dokumentaci průběžně pořizuje družstvo mapérů z obou skupin.

Z ostatních aktivit členů základní organizace uvádíme:

Tři členové byli účastníky na 16th International Congress of Speleology 2013, konaném v Brně, jeden člen se účastnil konference Stříbrná Jihlava 2013 a přednesl příspěvek „Objev dosud neznámých prostor v dole Jeroným“, spolupráce se ZO ČSS v Českém krasu, účast na Setkání jeskyňářů, Speleofóru, Jaskyniarskom týždni a pracovních akcích v oblasti Nízkých Tater, jeden člen aktivně působil ve Speleologické záchranné službě ČSS.

ZO ČSS 1-05 Geospeleos

2016

Do tisku bylo předáno 6 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 31 přednášek a uspořádáno 9 exkurzí v oblasti ČK. Byly uskutečněny 3 výstavy s jeskyňářskou tematikou. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS stanice Čechy. 1 člen ZO působí v Komisi pro vzdělávání. 1 člen ZO působí ve Speleopotápěčské komisi.

Prolongační práce probíhaly na těchto lokalitách:

Jeskyňě Studniční 24-101

Počátkem roku práce pokračovaly především na chodbě Zavaleného jeskyňáře. V její horní části byly zastíženy ve stropě drobné dutiny, ale vyklížené sedimenty zde změnily své vlastnosti, zvětšila se tuhost, a tím i se zpomalil postup.

Na základě těchto skutečností se zde provedly dva radiotesty v pásmu 3,5 MHz a 28 MHz, výsledkem těchto radiotestů bylo přehodnocení dosavadního postupu v chodbě Zavaleného jeskyňáře a byla zde dočasně ukončena činnost. Tato část byla následně zmapovaná, délka je 8,72 m a převýšení 5 m. V této době se rovněž podařilo fyzicky prolézt Panenskou díрку z Horolezeckého dómku do prostoru pod Ostravsky komín.

Další průzkumné práce se soustředily za bod č. 12 od Stoupačky k zadní části prostory Třech komínů, za těmito prostory k SSV se podle radiotestů předpokládá další volné pokračování. Pro urychlení přesunu vytěženého materiálu byla prodloužena lanovka až k bodu č. 12, prohloubila se světlá výška pod lanovkou a odstranilo se několik skalních bloků. Práce v této části pokračovaly až do konce roku 2016, kdy se podařilo začátkem ledna 2017 propojit bod č.12 z bodem č.16 ve Třech komínech, tím se napřímil prostor pro pokračování lanovky a usnadnil další postup do předpokládaných prostor. Délka nově objevených prostor je cca 7 m.

Koncem roku se též vyřešil problém s větráním, dosavadní trubka o průměru 100 mm již nevyhovovala, v jeskyni se během roku vyskytovalo CO₂ v průměru okolo 5 % a odvětrání na přijatelnou úroveň trvalo cca 1 hod. Stávající potrubí 100 mm bylo vyměněno za průměr 160 mm jeho koncová část je vyvedena 3 m vysoko nad vchod, tím vzniklo slabé proudění které při teplotách okolo 0 °C samovolně odvětrává spodní část jeskyňě, což bylo další týden potvrzeno měřením, hodnota CO₂ při opakovaném měření byla 0,5 % CO₂.

V roce 2016 bylo na této lokalitě odpracováno celkem 17 akcí. Akcí se zúčastňovali členové Geospeleosu, Speleoklubu FBMI Kladno a spřátelených duší. Jeskyně se prodloužila o vykopaných cca 15,7 m. Hloubka zůstává 30 m.

Jeskyně Arnika 21-054

Zde byl v roce 2016 pouze revidován stav, prolongační práce zatím nepokračují. Na lokalitě je zapotřebí provést archeologické posouzení nálezů v jeskyni.

Arnoldka 24-026

Proběhla úprava uzávěru jeskyně pro snazší odemčení. Dále probíhalo průběžné sledování kolísání hladiny jezera na Hlavním tahu pomocí záznamového čidla, úprava shozeného bloku nad Příbovým domem a s tím spojená úprava žebříku, který překonává vertikální stupeň vzniklý shozeným blokem.

Proběhlo každoroční sčítání netopýrů se zákřesem pozic zimování jednotlivých jedinců a následné vytvoření barevné schematické mapy s porovnáním s předchozími ročníky

Palachova propast 24-020:

Proběhlo každoroční sčítání netopýrů se zákřesem pozic zimování jednotlivých jedinců a následné vytvoření barevné schematické mapy s porovnáním s předchozími ročníky

Podtrátová propast 17-002:

V uplynulém období zde proběhlo několik cvičných ponorů. Probíhá též filmování zatopených prostor ve spolupráci se ZO ČSS 1-10 Speleoaquanaut.

Vývěr nad klášteřem ve Sv. Janu pod Skalou 21-077:

V roce 2016 proběhlo 7 akcí. Pokračovalo prohlubování dna a sledování přítoku vody. Bylo dosaženo hloubky 9 m. Práce probíhají mezi dvěma různými skalami v komínu cca 0,5 m širokém a 2,2 m dlouhém. Dno tvoří rozšiřující se komín vyplněný usazeným jílem a suti, ze které přitéká aktiv. Voda přitékající během prolougace je odčerpávána a v sondě se nikam dále neztrácí. Pracoviště tedy není průtočné, ale pouze přepadové. Odčerpávaná voda se dále infiltuje v povodňovém korytu. V pramenech Ivan a Ivanka nebylo během prolougace zjištěno viditelné zakalení.

Na jaře jsme provedli obezdění betonových skruží vchodu a podbetonování uzávěru. Žabí studnu jsme osadili pevným žebříkem. 26. 11. 2016 osadil J. Bruthans tlakové čidlo měřící hladinu vody v sondě. Výsypka u jeskyně byla urovnána s okolním terénem.

Stará Aragonitová jeskyně

Proběhlo každoroční sčítání netopýrů.

Vědecká činnost Pravidelné sledování fyzikálních a chemických parametrů vybraných pramenů na území Českého krasu a Moravského krasu ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK.

Studium krasové hydrologie v Českém a Moravském krasu.

Paleomagnetické studium jeskynních sedimentů.

Během roku probíhaly ve spolupráci se ZO 7-02 Hranický kras práce na projektu Expedice Neuron – Hydrogeologický výzkum Hranické propasti. Výzkum byl ukončen závěrečnou zprávou s doplňujícími přednáškami.

Členové ZO se podílí na mezinárodním výzkumném projektu – Aerosol a tvorba sádrovcové výzdoby v extrémních podmínkách. Pokračování druhé etapy projektu „Vznik aerosolových sintrů v extrémních podmínkách“ (Naika Cave, Mexiko).

Proběhly též radiotesty, 2x měřeno ve Studniční jeskyni, 2x v Netopyří jeskyni na Chlumu.

Další činnost Byl uspořádán další ročník Petrbokova memoriálu.

ZO dlouhodobě spolupracuje s těmito organizacemi: Muzeum Českého krasu, ČESON, Společnost Barbora, Správa CHKO Český kras, Horolezecký klub Spirála Kladno, Speleoklub při fakultě biomedicínského inženýrství v Kladně, Česká geologická služba, National geographic, Nadační fond Neuron, další ZO ČSS.

Členové ZO se účastnili těchto centrálních akcí ČSS: Speleofórum /zde členové ZO získali ocenění za expedice Taurus v Turecku/, Setkání jeskyňářů, Lezecké dny ČSS, Lom Chlum, Lezecký den Plzeň, Tyršův most, Chlumochod.

Členové ZO se účastnili těchto zahraničních expedic:

5 členů účast na mezinárodní expedici Taurus 2016, Turecko

2 členové účast na Speleoprojektu Kota1000, Kanin, Slovinsko

1 člen účast na expedici Kačna Jama 2015, Slovinsko

1 člen Špicberky, expedice Svalbard 2016

1 člen Irán, solný kras

1 člen Portoriko

1 člen Malajsie

1 člen Mexiko

2015

Do tisku bylo předáno 8 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 26 přednášek a uspořádáno 17 exkurzí v oblasti ČK. Byly uskutečněny 2 výstavy s jeskyňářskou tematikou. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS stanice Čechy. 1 člen ZO působí v Komisi pro vzdělávání. 1 člen ZO působí ve Speleopotápěčské komisi.

Prolongační práce probíhaly na těchto lokalitách:

Jeskyně Studniční 24-101

Hlavní činnost se soustředila do Chodby zavaleného jeskyňáře, kde se podařilo postoupit o cca 10 m, ve stropních partiích byly zastíženy menší dutiny a pukliny a tím jeskyně dosáhla délku cca 210 m. Další činností na této lokalitě byla úprava dráhy, rozebrání a vytažení kamenných bloků na povrch. V roce 2015 byl proveden radiotest z Ch. zavaleného jeskyňáře k povrchu v pásmu 3,5 MHz, výsledek naznačuje možnosti dalšího průzkumu východně od stávající části jeskyně.

Jeskyně Arnika 21-054

Přítok ve Vodní chodbě byl značnou část roku 2015 trvale aktivní a pracoviště bylo zatopeno. Probíhaly pouze občasné kontroly stavu - hladina vody byla vždy shledána v konstantní výšce. Přítok ustal až koncem září. V nejnižším místě jeskyně, tj. v západní větvi, ve Studni se zdržovala rovněž vodní hladina, ale v jiné úrovni než ve východní větvi (tj. v systému Kotelní chodby).

Arnoldka 24-026

V lednu proběhlo závěrečné měření druhé etapy mikroklimatických charakteristik v souladu s měřením téhož v jeskyni Čeřinka. Následně byly obě etapy zjišťování teplot vzduchu a objemových koncentrací oxidu uhličitého spolu s měřením objemové aktivity radonu vyhodnoceny a publikovány ve sborníku Český kras. V létě 2015 došlo neznámým pachatelem ke zničení dveří na horním vchodu. Jeskyně byla proto následně osazena novým uzávěrem. Dále probíhalo prů-

běžné sledování kolísání hladiny jezera na Hlavním tahu pomocí záznamového čidla. Byl vrácen ocelový žebřík zpět mezi horní a spodní chodbu v Mlaskačce; od roku 2004 provizorně umožňoval sestup přes Srdce do Příbova dómu, vyhodnocení prolongačních možností v jednotlivých lokacích jeskyně a pravidelné sčítání netopýrů s grafickým výstupem. Vzhledem k poklesu hladiny vody v jeskyni pod nejnižše položené známé místo, proběhl kamerový průzkum volných kanálů v tzv. okénku.

Palachova propast 24-020

V lednu proběhlo závěrečné měření druhé etapy mikroklimatických charakteristik v souladu s měřením téhož v jeskyni Arnoldka. Následně byly obě etapy zjišťování teplot vzduchu a objemových koncentrací oxidu uhličitého spolu s měřením objemové aktivity radonu vyhodnoceny a publikovány ve sborníku Český kras. Dále proběhlo opravné zaměření sklonů uzavřeného polygonového pořadu v Komíně na Galerii, doplnění nýtu s nerezovou plaketou ve Vodním dómu pro lepší pohyblivost v Italově chodbě, instalace cedulky (rysky) maximální dosažené hladiny v roce 2013 v propasti mezi Říceným a Vodním dómem, občasná sledování kolísání hladiny vody, zhodnocení prolongačních možností v jednotlivých lokacích jeskyně a pravidelné sčítání netopýrů s grafickým výstupem.

Podtrátová propast 17-002

V uplynulém období zde proběhlo několik cvičných ponorů, z nichž některé si vzaly za úkol pořídit video-dokumentaci ze zatopených částí. Dále proběhlo vyhodnocení hydrogeologické práce zabývající se režimem krasového jezera, vlastnostmi vody a jeho vztahem k řece Berounce.

Vývěr nad klášterem ve Sv. Janu pod Skalou 21-077

Na pracovišti Vývěr nad klášterem v roce 2015 proběhlo 10. akcí. Pokračovalo se v prohlubování dna a stále sledujeme přítok. V hloubce 6,4 m se začal přítokový otvor zvětšovat z 5 cm široké pukliny na 40 x 70 cm. Otvor je zatím dále zanesený sutí a jemným usazeným jílovým kalem. Voda přítékající během prolongace je okamžitě odčerpávána a v sondě se nikam dále neztrácí. Pracoviště tedy není průtočné ale pouze přepadové. Odčerpaná voda se dále infiltruje v povodňovém korytu. V pramenech Ivan a Ivanka nebylo během prolongace zjištěno viditelné zakalení. Na podzim byla provedena betonáž stropu jeskyně a nainstalováno 6 kusů betonových skruží o průměru 80 cm ve vstupní části. Dále byl vyroben a namontován uzávěr jeskyně.

Systém jeskyní ve Svatojánské skále 21-008, 009, 045, 058

Údržba a opravy dveří a zámku.

Stará Aragonitová jeskyně

Proběhlo pravidelné sčítání netopýrů.

Vědecká činnost Pravidelné sledování fyzikálních a chemických parametrů vybraných pramenů na území Českého krasu a Moravského krasu ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK, studium krasové hydrologie v Českém a Moravském krasu, paleomagnetické studium jeskynních sedimentů, během roku probíhaly ve spolupráci se ZO ČSS 7-02 Hranický kras práce na projektu „Expedice Neuron – hydrogeologický výzkum Hranické propasti“; proběhlo celkem 8 terénních měřících a vzorkovacích akcí. Členové ZO se podílí na mezinárodním výzkumném projektu „Aerosol a tvorba sádrovcové výzdoby v extrémních podmínkách“, proběhlo ukončení první etapy projektu „Vznik aerosolových sintrů v extrémních podmínkách“ (Naika Cave, Mexiko).

Další činnost ZO uspořádala další z řady Setkání jeskyňářů v oblasti skanzenu Barbora na Solwayových lomech, uspořádala další ročník Petrboкова memoriálu, jubilejní 50. Proběhlo vypracování desetiletých Zpráv o činnosti na osmi lokalitách za období 2005–2015.

Členové ZO se účastnili těchto centrálních akcí ČSS: Speleoforum, Setkání jeskyňářů, Lezecké dny ČSS, Lom Chlum, Lezecký den Plzeň, Tyršův most, Chlumochod.

Členové ZO se účastnili těchto zahraničních expedic:

5 členů účast na mezinárodní expedici Taurus 2015, Turecko

2 členové účast na Speleoprojektu Kota1000, Kanin, Slovinsko

1 člen účast na expedici Kačna Jama 2015, Slovinsko

2014

Do tisku bylo předáno 8 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 6 přednášek a uspořádáno 13 exkurzí v oblasti ČK. Byla uskutečněna 1 výstava s jeskyňářskou tematikou. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS stanice Čechy.

Prolongační práce probíhaly na těchto lokalitách:

Jeskyňě Arnika

Na této jeskyni v tomto roce neproběhla žádná pracovní akce, pouze 2 revize stavu lokality, v době okolo 23. května, byly registrovány zvýšené průtoky v Kotelní a Vodní chodbě.

Jeskyňě Studniční

V roce 2014 se uskutečnilo na jeskyni celkem 12 akcí. Počátkem roku proběhlo mapování nově objevených částí jeskyňě - Tři komíny a Horolezecký domek, Klíčová dírka (polygonový pořad). Další práce se soustředily na vyklizení závalu v prostoru Kulivé chodby, po vyklizení tohoto závalu byly prodlouženy vodítka pro okov o délku 3 m do střední části Kulivé chodby, tím se odstranily 2 ostré zatačky na pomocné drážce (Alvek) a ulehčila se celková překládka vytěženého materiálu. Ke konci roku po vyřešení technických problémů jsme započali prolongaci odbočky u bodu č. 11, kde se po 2,5 m podařilo objevit komín o výšce cca 6 m (Ostravský k.), u paty tohoto komína se nachází vyústění spodní části chodbičky (Klíčová dírka). Po vyklizení spodní části Klíčové dírky se celková polygonová délka jeskyňě prodlouží na celkových 200 m. Na těchto akcích se zúčastňovali členové Geospeleosu, Speleoklubu FBMI Kladno, horolezci Kladno a spřátelené duše.

Jeskyňě Arnoldka

V jeskyni probíhalo pravidelné čtvrtletní měření teplot vzduchu a koncentrací oxidu uhličitého zhruba na 40 vybraných místech. V Dračí tlamě v Panoptikálním tahu byla měřena objemová aktivita radonu. V Příbově dómu byl instalován nový pevný žebřík na místě volně opřené žebříku dočasně přemístěného na toto místo z Mlaskačky. Ten byl po instalaci vrácen na své původní místo. Další ocelový žebřík byl vyroben a umístěn v Salonkách. V obou tazích byla umístěna značka maximální hladiny rekordního vzestupu vody z červnové povodně 2013. V jeskyni proběhl pravidelný monitoring početních stavů zimujících netopýřů. Na vybraných místech probíhala fotodokumentace a revize bodového pole polygonových pořadů. V jeskyni probíhalo focení virtuálních prohlídek na vhodných místech jeskyňě.

Palachova propast

V jeskyni probíhalo pravidelné čtvrtletní měření teplot vzduchu a koncentrací oxidu uhličitého zhruba na 20 vybraných místech. V Říčeném dómu byla měřena objemová aktivita radonu.

Ve spodní části jeskyně pod Říčním dómem byla zaměřena část nového polygonového pořadu. Opravné měření proběhlo na Galerii. V propasti pod Říčním dómem byla umístěna značka maximální hladiny rekordního vzestupu vody z červnové povodně 2013. V jeskyni proběhl pravidelný monitoring početních stavů zimujících netopyřů. Na vybraných místech jeskyně probíhala fotodokumentace

Podtrátová propast

Zde proběhlo několik cvičných ponorů. Byly osazeny nové kotvící body pro potřeby potápěčů a SZS. Připraveno nové kotvení pro osazení nového žebříku do vody, osazeno nové kotvení pro vodící lano pod vodou. V jeskyni probíhá pravidelný monitoring stavu zimujících netopyřů.

Vývěr nad klášteřem ve Sv. Janu pod Skalou

Rekognoskační průzkum probíhá i na vývěru nad klášteřem ve Sv. Janu pod Skalou. V roce 2014 proběhlo 8 akcí. V hloubce 310 cm jsme se dostali do očekávaného skalního dna údolí a dále pokračujeme mezi pevnými skalními bloky. Vzhledem k dalšímu postupu do hloubky a silicímú přítoku vody doslova každým decimetrem již naše vybavení k čerpání nestačilo. Při každé manipulaci s čerpadlem nebo krátké přestávce hladina stoupla a velmi pomalu opadala. Každý další postup do hloubky nás přiváděl do situace kopání v hluboké vodě. Byli jsme tedy nuceni pořídit silnější čerpadlo, hadice a elektrocentrálu. Nyní máme nad vodou zase navrch, a pokud se zase neprovalí nějaký další přítok tak reálně můžeme pokračovat až do hloubky přes 10 m. Za uplynulý rok jsme postoupili z 2,5 m na rovných 5 m. Voda přítékající během prolongace je okamžitě odčerpávána a v sondě se nikam dále neztrácí. Pracoviště tedy není průtočné ale pouze přepadové. Odčerpaná voda se dále infiltruje v povodňovém korytu. V pramenech Ivan a Ivanka nebylo během prolongace zjištěno viditelné zakalení.

Vědecká činnost Pravidelné sledování fyzikálních a chemických parametrů vybraných pramenů na území Českého krasu a Moravského krasu ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK; studium krasové hydrologie v Českém a Moravském krasu; paleomagnetické studium jeskynních sedimentů; zahájení spolupráce se ZO ČSS 7-02 Hranický kras na speleoprojektu polské redakce National Geographic „Hranická propast – step beyond 400 m“, získání dotace pro projekt „Expedice Neuron“ od nadačního fondu Neuron na podporu vědy pro hydrogeologický výzkum Hranické propasti; členové ZO se podílí na mezinárodním výzkumném projektu „Aerosol a tvorba sádrovcové výzdoby v extrémních podmínkách“.

Další činnost Stará Aragonitová jeskyně – proběhla úprava terénu před vchodem do jeskyně, SDD Jeroným (Slavkovský les) – realizace průzkumného ponoru, využití členů Geospeleos k doplnění poznatků při stopovací zkoušce, ve spolupráci se ZO ČSS 1-02 Tetín byl proveden radiotest v jeskyni Martina, byl uspořádán další ročník Petrbokova memoriálu.

Členové ZO se účastnili těchto centrálních akcí ČSS: Speleofórum 2014, Setkání jeskyňářů v Javoříčku, Lezecké dny ČSS Chlumochod.

Členové ZO se účastnili těchto zahraničních expedic:

6 členů účast na mezinárodní expedici Taurus 2014, Turecko

2 členové účast na Speleoprojektu Kota1000, Kanin, Slovinsko

3 členové Dolný vrch, Slovensko

1 člen průzkum solného krasu v Jižním Iránu, 1 člen Černelsko brezno, Slovinsko

1 člen Kühlloch, Rakousko

1 člen Ressel, Cabouy, True Madam, Landenouse, Francie

2013

Do tisku bylo předáno 6 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 14 přednášek a uspořádáno 12 exkurzí v oblasti ČK. Byly uskutečněny 3 výstavy s jeskyňářskou tematikou. Vyšla publikace Cesta ke zlaté kolébce, která mapuje historii výzkumů členů ZO na objevných a dokumentačních pracích během expedic v oblasti pohoří Taurus ve středním Turecku. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS stanice Čechy.

Prolongační práce probíhaly na těchto lokalitách:

Jeskyně Arnika

Pracoviště v jeskyni bylo během roku trvale zatopeno a až v listopadu se zde uskutečnila první akce. Ve vodních se proti přítoku otevřel komínek, ze kterého se sype propraný štěrk, který obsahuje významné množství nepracovaných břidelic, což napovídá možnosti nového ponoru z prostoru Východního přítoku.

Jeskyně Studniční

V roce 2013 se na jeskyni uskutečnilo celkem 9 akcí. Z kraje roku se pokračovalo v nejnižší části pod Kulivou chodbou, kde se postoupilo o cca 3 m, během března se prodloužila dráha o další 3 m a použil se vylepšený vozík. V dubnu se prolongoval komín nad Lýsovým domkem a vrtaly se polygonní body v nových částech jeskyně, tímto se jeskyně prodloužila o 16,485 m na cca 165 m, koncem dubna a v květnu se chodba pod Kulivou prodloužila o dalších 2,5 m, kde na konci této chodby začalo stropní korýtko stoupat a v jeho konci se začal sypat propraný jemný štěrk.

V červnu přišly povodně a nevyhnuly se ani Studniční j., spodní část byla krátkodobě zatopená až do výšky cca 6 m, zároveň se vysypala boční kapsa ve spodní části Vaněčkovy studny, cca asi 8 m³ hlíny a kamení. V listopadu se tento zával rozebíral, ale velké bloky kamení se musí rozebrat pomocí mikrotrhacích prací.

11. ledna 2014 se uskutečnila akce na vyčištění pracoviště pod Kulivou chodbou na jejím konci, kde se v květnu přestalo pracovat se podařil zvětšit otvor a tím proniknou do nových prostorů, jedná se komín chodbičku a domek (Horolezecký) o celkové délce cca 20 m.

Na této lokalitě se průměrně zúčastňovalo celkem 6 osob včetně Speleo Kladno a Horolezci Kladno.

Jeskyně Arnoldka

Probíhala 1. etapa podrobného měření teplot a koncentrací oxidu uhličitého na 33 vytipovaných místech za účelem zjištění stavu a vývoje mikroklimatu jeskyně.

Byla trvale sledována výška hladiny jezera ve spodní části Hlavního tahu, kde byl v červnu zaznamenán nejvyšší vodní stav od okamžiku objevení jeskyně, tj. výška vodního sloupce 38,0 m. Rovněž byla sledována hladina epizodického jezera v Panoptikálním tahu. O červnové situaci i celé historii sledování byla následně publikována souhrnná práce ve sborníku Český kras XXXIX.

Byly instalovány pochozí rošty pro bezpečné nástupy na žebříky ve vstupní partii jeskyně, tj. u Horního vchodu a v Mezižebříkové chodbě. V jeskyni probíhá pravidelný monitoring stavu zimujících netopýrů.

Jeskyně Čeřinka – Palachova propast

Probíhala 1. etapa podrobného měření teplot a koncentrací oxidu uhličitého na 17 vytipovaných místech za účelem lepšího pochopení mikroklimatické situace v jeskyni.

Byla sledována výška hladiny jezera ve spodní části jeskyně, kde byl v červnu zaznamenán nejvyšší vodní stav od okamžiku jejího objevu, tj. výška vodního sloupce 29,8 m. O červnové situaci i celé historii sledování byla následně publikována souhrnná práce ve sborníku Český kras XXXIX.

Byla zaměřena část nového polygonu (úsek Řícený dóm – Vodní dóm); dále byla provedena 2. etapa oprav měřených azimutů nemagnetickým způsobem v celé úvodní části jeskyně, kde je v okolí instalovaných žebříků měření deformováno magnetickým polem.

V jeskyni probíhá pravidelný monitoring stavu zimujících netopýrů.

Podtrátová propast

Zde proběhlo několik cvičných ponorů. Byly osazeny nové kotvící body pro potřeby potápěčů a SZS. Připraveno nové kotvení pro osazení nového žebříku do vody, osazeno nové kotvení pro vodící lano pod vodou. V jeskyni probíhá pravidelný monitoring stavu zimujících netopýrů.

Vědecká činnost Pravidelné sledování fyzikálních a chemických parametrů vybraných pramenů na území Českého krasu a Moravského krasu ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK; studium krasové hydrologie v Českém a Moravském krasu; paleomagnetické studium jeskynních sedimentů; zajištění geofyzikálního měření u vývěru ve Sv. Janu pod Skalou; paleomagnetické datování sedimentů ze Studené jeskyně v Suchém žlebu; členové ZO se podílí na mezinárodním výzkumném projektu „Aerosol a tvorba sádrovcové výzdoby v extrémních podmínkách“.

Další činnost: Bylo otevřeno pracoviště ve Vývěru nad Kláštelem (pramen P4), kde se uskutečnilo celkem 9 akcí. Byl uspořádán další ročník Petrbokova memoriálu.

Členové ZO se účastnili těchto centrálních akcí ČSS: Mezinárodní speleologický kongres 2013, Brno, Speleofórum 2013, Setkání jeskyňářů v Liberci, Zelezské dny ČSS.

Členové ZO se účastnili těchto zahraničních expedic:

7 členů účast na mezinárodní expedici Taurus 2013, Turecko

2 členové účast na Speleoprojektu Kota1000, Kanin, Slovinsko

2 členové účast na projektu Kačna jama, Slovinsko

1 člen Lamprechtsofen, Rakousko

1 člen Indonesie, Indie, Portoriko, Mexiko, Šalamounovy ostrovy

ZO ČSS 1-06 Speleologický klub Praha

2016

Speleologická činnost

Propad na střední etáži lomu Na Chlumu – K1128723 J00006 B: Starý propad

Na základě speleologických poznatků za posledních šest let je zřejmé, že současný propad je torzem dómovitého prostoru o rozměrech cca 10 x 5 m, do které směrem od jihu upadá velký balvanitý zával v kombinaci s ukloněnou vrstvou sedimentů. Nejnižší známá část závalu je v hloubce 15 m a zasahuje až do objevených prostor. Sedm metrů od povrchu je prostora naší první sondy, tedy Starého propadu od zbytku jeskyně a závalu oddělena skalní kulisou či jakýmsi komínem. V hloubce devíti metrů se zmíněné prostory opět spojují.

Na povrchu v západní části byla loni založena nová sonda, zvaná Nový Propad. Hloubka aktuálně dosahuje 11 m, přesněji 13 m od hrany etáže. Sonda se drží severovýchodní stěny propadu a v hloubce 6 m zastihla kompaktní puklinu 20–50 cm širokou ve směru 140/320°, částečně zasazenou kameny a jílovitým sedimentem. Zároveň bylo zjištěno zvukové spojení do prostor staré sondy a to v hloubce cca 6–10 m, kde lze zvuk mezi sondami zřetelně slyšet z mezer mezi bloky závalu.

Průzkumná sonda nad Vlčí vyhlídkou – K1128723 J00007

V souladu s výjimkou ze zákona byla dne 27. 2. 2016 realizovaná sonda (částečně bagrem) v prostoru povrchu nad Vlčí vyhlídkou, asi 30 m jihozápadně od lomové stěny a vchodu do Netopýří jeskyně. Odkryla situaci, která podle současných poznatků bezprostředně navazuje v nejednom směru na předchozí paleontologické a geologické výzkumy. Jde přes 7 m mocný sled svahovin vymezený nadložní polohou velmi kompaktní spraše a v hloubce 6,5 m nasedající na silně zvětralý písek s obsahem korodovaných říčních valounů. Předběžné zhodnocení série naznačuje, že velmi pravděpodobně jde o faciální ekvivalent středního interglaciálu zachyceného v sondě B, t.j. OIS 17, tedy posledního teplého úseku před zvratem globálního klimatického režimu na přelomu biozon Q2 a Q3. Situace zastížená v sondě potvrzuje hypotézu, že v dotyčném prostoru tvoří bázi říčních terasových uloženin morfologicky výrazný stupeň, v jehož stěně ústí série podzemních dutin, překrytých souvrstvím svahovin

V současné době je sonda hluboká 7,6 m. Pokračování směrem dolů tvoří pod vrstvou písku sutí nejasné mocnosti. V návaznosti na paleontologický průzkum proběhl dvakrát radiotest, na jehož základě byla zachycena tektonika ve směru 130/310°. Pracoviště bylo zajištěno proti závalu výdřevou.

Netopýří jeskyně – K112 87 23 J00003

V průběhu roku 2016 byly na pracovišti Netopýří jeskyně prováděny prolonační práce na Vlčí vyhlídce. Hlavní postup v délce 2 m se podařil v levé odbočce v Erikově dómku. Pokračování je ve formě strmě klesající chodbičky ve směru JJV, tedy v podobném směru jako je již známá tektonika ležící o několik metrů jižněji. Vzhledem k špatné výměně vzduchu, bylo prodloužené větrací vedení o průměru 80 mm. V druhé polovině roku členové klubu překročili k záchraně Bahnitě sondy ve Spojovacím dómu v Netopýří jeskyni na Chlumu u Srbska. V severní části Spojovacího dómu byla v letech 1984–91 krátkou šachticí zastížená rozměrná chodba směřující k severovýchodu. Původní šachtice byla zbudována z kulatiny o průměru 15 cm, která postupem času shnila, proto bylo nutno ji vyměnit. Během těchto prací se nečekaně objevila nízká dutina, dlouhá 5 m ve směru SSV. Z chodby odbočují dvě plazivky ve směru 300°, ta delší je přes 3 m dlouhá, leč zatím neprůlezná. Chodbičky pravděpodobně komunikují s plazivkami či dalšími prostorami směřujícími ke známým místům nad Rotundou (později bylo zjištěno, že tuto chodbu původní průzkumníci již znali). Okolí sondy se podařilo očistit až na skalní masiv.

Augustová jeskyně – K1128717 J00007

V Augustově jeskyni v Tomáškově lomu se v lednu dokončovala mapová dokumentace a byla zpracována závěrečná zpráva. Po zbytek roku se prováděly pouze kontrolní návštěvy.

Srbské jeskyně – K112 87 23 J00007

Proběhly zde čtyři jeskyňářské akce (nepracovní), dále byly v jeskyni prováděny exkurze v rámci osvětových akcí.

Paleontologické sondy

Počátkem léta se ZO podílela na významném projektu prof. Horáčka (Horáček a kol. 2016), otevření paleontologické sondy poblíž IV. Sluje, asi 4 m od hrany hlavní etáže lomu. Projekt byl nazván Chlum 4N a rozšiřuje opěrný profil sondy 4B-C do prostoru nad vlastní 4. slují ve směru k sondě 4V. V hloubce 3,0–4,5 m pod povrchem etáže, odpovídající ústí vertikálního komínu 4. sluje, dokládá masivní balvanitou suť s polohami hrubých svahovin s vysokým podílem balvanité drtě, převrstvenou mocným souvrstvím sprašových hlín s balvanitou sutí a povrchových vátých písků identických s centrálním souvrstvím série 4B-C. V prostoru sondy narůstá mocnost tohoto souvrství na téměř 4 m. Posouzení dalších souvislostí i toho nakolik odkrytá situace souvisí s historií vchodů prostor 4. a 3. sluje a postupem jejich překrytí shora zmiňovaným sedimentárním komplexem je úkolem návazného výzkumu. Výstupem byla publikace (Horáček a kol. 2016).

Zahraniční expedice

Slovensko

V průběhu roku uspořádal člen klubu P. Kubálek čtyři výjezdy do Slovenského krasu. Akce probíhaly v součinnosti se Speleoklubem Drienka (Košice) a se spřátelenými jeskyňáři z jiných skupin. Těžiště prací se soustředilo na Silický ponor, kde se předpokládá možnost průniku do zatím neznámých prostor Silicko-Gombaseckého jeskynního systému. Kromě toho proběhly pracovní akce v jeskyních Dolného a Horného vrchu

Velká Británie

Jeden člen je zároveň členem Southampton University Caving Club (SUCC), s nímž se zúčastnil mnoha akcí a často vedl výpravy do podzemí. Zorganizoval pro členy SUCC týdenní dovolenou v Moravském krasu.

Rakousko

Tentýž člen klubu se účastnil na Brity z SUCC vedené expedici Dachstein v Rakousku, která se zabývala hledáním spojení jeskyně What You Got s Hirlatzhöhle, mapováním a hledáním perspektivních jeskyní.

Rumunsko

Členové klubu se zúčastnili akce ZO ČSS 6-22 Devon (ve spolupráci s místním speleoklubem Exploratorii) v Aninských horách v Rumunsku. Cílem akce byl výzkum v jeskyni Pester de la Captare v údolí Miniš, dále obhlídka vývěru Izvorul Bigar a návštěva jeskyně Pestera Buhui. Během akce bylo objeveno a zmapováno 123 m nových prostor v jeskyni Pester de la Captare.

Jeden člen se zúčastnil akce ZO ČSS 6-22 Devon, jejímž prvotním cílem byla účast na národním speleologickém kongresu v Rumunsku (Congresul National de Speologie) v Oravici a prezentace výsledků výzkumu jeskyně Pester de la Captare. Součástí pobytu byla dále návštěva jeskyní Peștera Plopa, Peștera Gaura cu Muscă a Pestera Poncova.

Slovinsko

Dva členové klubu se zúčastnili dvou akcí ZO 6-19 Plánivy (ve spolupráci s místním speleoklubem Gregora Žiberny z Divače) v Kačne jamě ve Slovinsku.

Sčítání netopýrů Ve spolupráci s ČESON, AOPK ČR a PřF UK bylo provedeno sčítání netopýrů v jeskyních lomu Na Chlumu a dalších podzemních prostorách Českého krasu. Členové klubu za pomoci lanového přístupu sčítali netopýry a prováděli monitoring WNS v oblasti nedostupných štol a lomů Amerik, v jeskyni Buml a ve studni na hradě Karlštejně.

Pořadatelská činnost V tradiční den 1. května uspořádal klub soutěž v lezení na laně **Chlumochod 2016**. Jedná se o nejstarší akci v technickém lezení v ČR organizovanou od roku 2002.

Dne 1. května 2016 uspořádal klub ve spolupráci se ZO ČSOP Nyctalus tradiční propagační, osvětovou a společenskou akci **Otvírání Chlumu**.

V květnu proběhla osvětová akce **Evropský den chráněných území**. Klub ve spolupráci se ZO ČSOP Nyctalus a Správou CHKO zajišťoval informační stánky u naučné tabule u vjezdu do lomu na Chlumu. Na tuto akci dorazilo téměř 500 zájemců. Na programu byly krátké přednášky o netopýrech, následovaly ukázky ochočených trvale hendikepovaných netopýrů. Návštěvníci obdrželi letáky o ochraně netopýrů.

Vzdělávací a osvětová akce **Evropská netopýří noc na Chlumu**. Kromě klubu se na organizaci podílely Správa CHKO Český kras a ZO ČSOP Nyctalus

Souběžně s Evropskou netopýří nocí na Chlumu proběhla akce klubu zvaná **Den otevřených dveří na Chlumu**, která měla za cíl prezentovat veřejnosti činnost klubu a umožnit zájemcům návštěvu podzemí a krátké a bezpečné seznámení s pohybem na laně.

Výzkum v podzemí 2016 V rámci Setkání jeskyňářů v Bozkově a Poniklé zorganizoval klub ve spolupráci s ZO ČSS 1-02 Tetín sedmý ročník odborné konference „**Výzkum v podzemí 2016**“, na které bylo předneseno celkem 9 příspěvků a odborných sdělení od 13 autorů. Výstupem této akce je sborník abstraktů (Falteisek – Roubík 2016), který je kromě papírové verze i volně stažitelný v elektronické podobě na našich klubových stránkách (Anonym 2016a).

Klub uspořádal sedmý ročník soutěže **Czech Speleo Photo 2016** (<http://www.czechspeleo-photo.cz/>), na kterém se sešlo celkem 49 soutěžních fotografií.

České podzemí

Dva členové se podíleli ve spolupráci s CMA, společností pro průzkum historického podzemí, na pořádání 4. ročníku odborného workshopu s montáží tematikou **České podzemí**, který proběhl v areálu ostravského Landek Parku ve dnech 7.–8. 5. 2016.

Archivní činnost Jeden člen se dlouhodobě věnuje sběru archivních materiálů, související s historií klubu, jeskyňářstvím a s Českým krasem. Část získaných materiálů, tj. asi 1 100 stran textů a fotografií, je dostupná ve vnitřní sekci klubových stránek (speleo.kuk.cz).

Provozování a údržba lezeckého trenažéru V průběhu roku se uskutečnilo 5 cvičných akcí zaměřených na výcvik SRT pro členy klubu. V levé části Archivu byl opět cvičně vystrojen **lezecký trenažér**. SZS se zavázala provést během roku 2017 revizi našeho vnitřního trenažéru a zároveň tím pravděpodobně získá statut trenažéru ČSS.

Venkovní lezecká lokalita byla zpřístupněna i pro výcvik záchranářských technik pro složky IZS ČR. Během roku členové klubu zajišťovali výcvikové exkurze pro složky IZS a další organizace na Chlumu.

Exkurze V průběhu celého roku 2016 zajišťoval klub exkurze na lokalitě (na povrchu i v podzemí) v rámci vzdělávacích, poznávacích a exkurzních akcí.

Publikační činnost Ve sborníku Speleofórum vyšel článek s názvem Propad v lomu na Chlumu v Českém Krasu u Srbska autorů VI. Bláhy, P. Kubálka a R. Hanuše (2016).

Pro sborník Český kras byl vypracován souhrnný článek Speleologie a výzkum kvartéru na Chlumu u Srbska. Autorsky se na článku podíleli VI. Bláha, K. Ryšánek (Horáček a kol. 2016).

Ve sborníku Speleo byl publikován článek s názvem „Bahnitá sonda v Netopyří jeskyni“ autorů VI. Bláhy a P. Winzora (2016).

V průběhu celého roku byly průběžně aktualizovány klubové webové stránky (<http://www.speleo.kuk.cz/>), celkem bylo publikováno 19 článků, pozvánek a zpráv.

Další spolupráce a aktivity Během roku naši skupinu podpořili dobrovolníci především z řad Skautů a Geokeškařů. Celkem se uskutečnilo 5 akcí, během kterých na lokalitu přijelo pomoci 44 lidí. Pracovali především na úklidu lomu, na průzkumu Propadu, Bahnitě sondy a povrchové sondy nad Vlčí vyhlídkou.

Klub se zapojil i do projektu Vodní prostředí v krasu: dopad lidských aktivit na „geomykobakteriologii“, který vede prof. MVDr. Ivo Pavlík, CSc., z Mendelovy univerzity v Brně.

Jeden člen se symbolicky účastnil legendárního cyklistického závodu Petrbokův memoriál. Jeden člen se zúčastnil 9. ročníku závodu v průmyslovém lezení Singing Rock Steel, který se konal na Polygonu Kladno.

2015

Tuzemské odborné aktivity V průběhu roku 2015 byly na pracovišti Srbské a Netopyří jeskyně prováděny prolongační práce na Vlčí vyhlídce. Hlavní postup v délce 3 m se podařil v levé odbočce v Erikově dómku. Zde se podařilo objevit další vzestupný komín, zatím neprůlezný. Podstatné je, že v této levé odbočce se objevilo pokračování ve formě klesající chodby ve směru 130°, tedy po směru tektoniky, směrem na Andělské schody. K této známé prostoře však zbývá vzdálenost ještě asi 25 m.

Komín za Erikovým dómkem: Nad již známou, téměř svislou částí komína, nebylo z důvodu nedostatku místa pro deponii odtěženého materiálu pokračováno. V zatím nejvyšší části tohoto komína došlo k samovolnému opadu s odhalením otvoru do nevyplněné prostoty. Patrně jde o náznak dalšího krátkého horizontu, podobnému tomu o asi 5 m níže.

ZO se věnovala průzkumu na lokalitě Propad v zadní části lomu. Na lokalitě byl generálně opraven pracovní poval, který byl povětrnostními vlivy a neznámými vandaly opakovaně poškozen. Během roku byl sledován vodní stav, zejména po velkých deštích byl opakovaně pozorován pohyb jílových výplní a vyklízení materiálu do neznámých prostor. V závalu ve spodní části komína byl audiovizuálně zaznamenán pohyb vody mezi sutí. Během letních vydatných dešťů byl opět zaznamenán až 3m vodní sloupec.

V oblasti lokality na Břiči, nad řekou Berouňkou, probíhaly občasné mapovací práce a fotodokumentace krasových jevů.

V Augustové jeskyni v Tomáškově lomu byly v roce 2015 zahájeny rozsáhlé průzkumné práce.

Jeskyně Škvíra v lomu na Chlumu se nachází naproti Archivu. Z původních 10 cm volného prostoru, jímž bylo vidět do vzdálenosti asi 1m, se podařilo proniknout do masivu asi 4 m hluboko od lomové stěny. Stěny a strop jeskyně jsou tvořeny vápencovými bloky. Současná počva je převážně tvořena zakleslými oblými kameny a jemnozrnnými uloženinami.

V jeskyni Stará krápníková, několik metrů pod naší základnou Archiv, bylo zjištěno, že lze proniknout do Síňky nedostupnosti. Zde byla objevena chodba vedoucí patrně směrem k VI. slují. Tato prostora byla zkoumána při 2 akcích do vzdálenosti cca 1 metru, zatím s viditelným, leč neprůlezným pokračováním v délce cca 1–2 m. Perspektiva do budoucna je značná, průnik chodbou je vzhledem ke značné vrstvě sedimentů na pověi možný.

Ve spolupráci s ČESON a PřF UK bylo provedeno sčítání netopýrů v jeskyních Na Chlumu (Srb-
ské jeskyně a Netopýří jeskyně).

V květnu uspořádala ZO tradiční akci Otvírání Chlumu a soutěž v lezení na laně Chlumochoď.

Na několikadenní exkurzi po Českém krasu přijelo pět kolegů z Býčí Skály (ZO ČSS 6-01). Hlav-
ním důvodem jejich návštěvy byl Komín Srbské jeskyně a rekognoskace paleontologických nalezišť
Propad a III. Sluj. Dále proběhla návštěva nově zkoumané Augustové jeskyně.

Zahraniční odborné aktivity

Slovenský kras

V průběhu roku bylo uspořádáno pět výjezdů do Slovenského krasu, kterých se zúčastnili dva
členové klubu. Akce probíhaly v součinnosti se Speleoklubem Drienka (Košice) a se spřátelenými
jeskyňáři z jiných skupin. Pracovalo se na Silickom ponore a v jeskyních Dolného a Horného vrchu.

Rumunsko

Jeden člen klubu se zúčastnil akce ZO ČSS 6-22 Devon (ve spolupráci s místním speleoklubem
Exploratorii) v Aninských horách v Rumunsku. Cílem akce byl výzkum v j. Pester de la Captare
v údolí Miniš, dále návštěvy j. Pester Tolosu v kaňonu Karašové, j. Pestera Buhui a vývěru Izvorul
Bigar. Během akce bylo objeveno a zmapováno 1 110 m nových prostor v j. Pester de la Captare.

Vzdělávací, osvětové a propagační aktivity Na začátku října spolupracovala ZO se ZO ČSS
1-05 Geospeleos na organizaci Setkání speleologů v Českém krasu, kde zajišťovala odbornou Kon-
ferenci Výzkum v podzemí a fotosoutěž Czech Speleo Photo.

V rámci Setkání jeskyňářů v Českém krasu zorganizovala ZO šestý ročník odborné konference
„Výzkum v podzemí 2015“, na které bylo předneseno celkem 10 příspěvků a odborných sdělení od
15 autorů a šestý ročník soutěže Czech Speleo Photo.

Dne 22. srpna 2014 proběhl na lokalitě Chlum již 11. ročník vzdělávací a osvětové akce Evrop-
ská netopýří noc na Chlumu.

V létě byl na Chlumu pořádán Den dětí pro potěr spřátelených jeskyňářů a klubistů.

V říjnu bylo realizováno v Černošicích promítání na téma historie Českého krasu a dále kome-
ntované promítání dokumentu o výzkumu jeskynních systémů v oblasti Loferer Steinberger. Dále
jsme shlédli fotografie z pozůstalosti po A. Zelenkovi a několik filmů týkajících se speleologie na
Chlumu natočených M. Novotným ze ZO ČSS 1-11 před třiceti a více lety.

Dne 1. května 2015 uspořádala ZO tradiční propagační, osvětovou a společenskou akci Otví-
rání Chlumu.

V průběhu roku se uskutečnilo několik cvičných akcí zaměřených na výcvik SRT pro členy klubu.
V levé části Archivu byl opět cvičně vystrojen lezecký trenažér. Zároveň došlo i k rozšíření trenažéru
o dalších několik cest.

V květnu proběhla osvětová akce Evropský den chráněných území. Naše skupina ve spolu-
práci se ZO ČSOP 11/30 Nyctalus a Správou CHKO zajišťovala informační stánky u naučné ta-
bule u vjezdu do lomu na Chlumu. Na programu byla krátká přednáška o netopýrech, následovala
ukázka ochočených, trvale hendikepovaných netopýrů.

Jeden člen se podílel ve spolupráci s CMA, společností pro průzkum historického podzemí, na
pořádání třetího ročníku odborného workshopu s montánní tematikou České podzemí, který pro-
běhl ve Zlatých Horách ve dnech 18.–19. dubna.

2014

Tuzemské odborné aktivity

Prolongační a další aktivity na lokalitě Chlum

V průběhu roku 2014 byly na pracovišti Netopýří –Srbské jeskyně prováděny prolongační práce na Vlčí vyhlídce a na lokalitě Propad.

Pracoviště Vlčí vyhlídka

Na Vlčí vyhlídce byla odkryta levá odbočka za Erikovým dómekem, objevená a založená v předchozích letech. Na pracovišti probíhaly prolongační práce s celkovým postupem cca 3 m. Současně byla prováděna údržba lanovky a ventilačního systému. Na konci nové odbočky byl objeven vzeštný komín se vstupní úžinou. Zároveň byla objevena neznámá chodba směřující vlevo po tektonice směrem asi 160°.

Pokusně byl v úžinách Vlčí vyhlídky proveden průzkum za použití endoskopické kamery. První pokus zatím nepřinesl jednoznačné výsledky, příště bude třeba použít delší nástavec a lepší osvětlení na koncovce.

Pracoviště Propad

Na pracovišti Propad bylo začátkem roku zjištěno poškození těžní trojnožky, která byla demontována. Nad nově otevřenou sondou (Propad II) byl zbudován těžní poval na úrovni okolního terénu a bylo budováno pažení sondy. Během roku bylo na pracovišti pozorováno intenzivní splavování materiálu z okolí sondy do proloupané části, zatékání zvodnělých sedimentů a sesuvy materiálu do sondy, především po vydatných srážkách. Po intenzivních deštích byla v sondě pozorována hladina vody o hloubce cca 0,5 m. Koncem roku byla ve spolupráci s paleontology provedena prohlídka lokality.

Dne 21. 12. 2014 proběhla koordinační schůzka s paleontology. Na akci byl konzultován aktuální a potencionální vývoj stavu Nového Propadu, dále možné vyústění Vlčí vyhlídky na povrch, Čtvrtá chlumská sluj a následně Netopýří jeskyně.

Pod vedením V. Fillera byla vytvořena povrchová mapa Chlumu až k Barrandově jeskyni. V rozpracovaném stavu se nachází gravimetrie louky pod Chlumem.

Probíhal výcvik jednonarové techniky, na lokalitě Chlum oprava SRT trenážeru a jeho rozšíření o nové cesty ve spolupráci se SZS.

Ostatní tuzemské aktivity

Dne 1. 5. 2014 uspořádala ZO tradiční akci Otvírání Chlumu a soutěž v lezení na laně Chlumochoch.

Ve spolupráci s ČESON a PŘF UK bylo provedeno sčítání netopýřů v jeskyních na Chlumu a v lomu Amerika. 31. 5. 2014 proběhla pracovní akce v lomu na Chlumu, které se zúčastnili jako výpomoc pracovníci firmy O₂ v počtu 32 brigádníků. Tato akce byla zařízena přes ČSOP.

Dále proběhla dne 7. 6. 2014 obdobná akce s pracovníky CityBank, které se zúčastnilo 12 pracovníků firmy a 4 naši členové.

Během roku se jeden člen věnoval sběru archivních materiálů.

Několik členů se podílelo na pracovní akci na lokalitě Krušnohorské důlní, o.p.s., štola Lehnschafter. Ve spolupráci s členy ZO 5-05 Trias probíhaly práce na zmahání komína spojujícího patro Lehnschafter s patrem 3. dědičné štoly (Liebenfrauenstollen) s cílem otevřít z podzemí ústí štoly a umožnit tak rozšíření prohlídkové trasy.

Jeden člen se zúčastnil akce v Moravském krasu, jejíž součástí byla návštěva Sloupského koridoru, spojená s průzkumnými pracemi a s návštěvou Amatérské jeskyně, jejímž cílem byla kontrola stavu vody v prostorách. Podařilo se identifikovat propojení mezi Jezerním dómem a dómem, napojným na chodbu z bludiště. Akce proběhla ve spolupráci s členy ZO 6-25 Pustý žleb, 6-22 Devon a 6-13 Jihomoravský kras.

Několikrát v průběhu roku se zástupci ZO podíleli na pracích v jeskyni Javorka v Českém krasu.

Zahraníční aktivity

Dolný Vrch, Slovenský kras

V průběhu roku bylo uspořádáno 8 výjezdů do Slovenského krasu, kterých se zúčastnili čtyři členové a dva sympatizanti klubu. Akce probíhaly v součinnosti se Speleoklubem Drienka (Košice) a se spřátelenými jeskyňáři z jiných skupin.

Sardinie

V první polovině června se jeden člen zúčastnil s kolegy ze ZO ČSS 1-02 Tetín výpravy na Sardinii. Zajistili zde ústí vlní objevené propasti a prozkoumali její volně přístupné části. Její hloubka je zhruba 70 m. Dole existuje několik menších prostor. Další pokračování je však bohužel zasedimentované.

Vzdělávací, osvětové a propagační aktivity I v tomto roce ZO zorganizovala následující akce: na lokalitě Chlum již 10. ročník vzdělávací a osvětové akce Evropská netopýří noc, v rámci Setkání jeskyňářů v Javoříčku 5. ročník odborné konference „Výzkum v podzemí 2014“, 5. ročník soutěže Czech Speleo Photo, Otvírání chlumu a Chlumochod.

Dne 18. 10. 2014 proběhlo v Srbsku v restauraci U Hulanů (U Nádraží) setkání se zaměřením na historii speleologie a výzkumu v Českém krasu „Toulky historií“. Akce se odhadem zúčastnilo asi 20 lidí. Promítнутy byly dokumenty Ferry a Corchia. Surikata odlehčil svými uměleckými dílky a předvedl virtuální prohlídku nevršeňského kaolínového dolu. Uvítali jsme i místního rodáka pana Kasíka, který s námi dlouhodobě spolupracuje při bádání historie obce a jejího okolí. Dr. Karel Žák přinesl konkrétní dataci objevů jeskyní na Chlumu, která vyplynula z osobních deníků nedávno zemřelého prof. Vladimíra Homoly.

V roce 2014 se ZO podílela na systematické výuce speleoalpinismu a speleologie na Fakultě biomedicínského inženýrství ČVUT, a to jak personálně, tak metodicky. Některé přednášky byly veřejné a určené mj. k popularizaci speleologie. Výuka probíhala v rámci licenčního kurzu „Instruktor speleoalpinismu a speleologie“ – jediného licenčního speleokurzu v ČR, který byl zřízen v roce 2005 společným úsilím členů ZO s FTK UP v Olomouci, FBMI ČVUT a Duhou.

V průběhu celého roku 2014 zajišťovala ZO exkurze na lokalitě. Akce uskutečnená 23. 2. 2014 byla povrchová exkurze na lokalitách Českého krasu pro členy Societe Speleologique et Prehistorique de Bordeaux (SSPB) s cílem seznámit francouzské jeskyňáře s charakterem krajiny Českého krasu poznamenané montánní činností při těžbě vápence.

Několik členů se podílelo na pořádání druhého ročníku odborného workshopu s montánní tematikou „České podzemí“, který proběhl ve dnech 5.–6. dubna 2014 v Mikulově v Krušných horách. Akce byla pořádána ve spolupráci s Krušnohorskou důlní, o. p. s., a dalšími partnery.

2013

Tuzemské odborné aktivity

Netopýří-Srbské jeskyně

Byly prováděny prolongační práce na Vlčí vyhlídce. Na Vlčí vyhlídce došlo k prolongaci o cca 6 m, byla doplněna i pracovní verze mapy. Hlavní postup se podařil v pravé odbočce za Erikovým dómekem (odhadem 3–4 m). V nejvyšší části komín možná přechází do většího prostoru vyplněného štěrky, pravděpodobně související s původním jeskynním vchodem. V obou koncích chodby na Vlčí vyhlídce byly objeveny slepé dutiny hydrotermálního původu. Ve vstupní části Vlčí vyhlídky měří nově objevené a z velké části vykopané prostory asi 1,7 m. Na druhém, vzdálenějším konci hlavní přístupové chodby, tj. pod lanovkou, bylo objeveno zatím nejasné pokračování v délce asi 80 cm. V rámci výzkumu Vlčí vyhlídky byl proveden radiotest.

V jeskyni samotné byly za pomoci SZS rozrušeny velké kameny, které hrozily pádem. Během roku byl několikrát pozorován vodní stav. Zejména po velkých deštích byl opakovaně pozorován pohyb jílových výplní a vyklízení materiálu do neznámých prostor. V závalu ve spodní části komína byl audio-vizuálně pozorován pohyb vody mezi sutí. Během povodní v červnu 2013 byl zaznamenán vodní sloupec až 3,6 m.

Dva členové prováděli hydrologická pozorování, při kterých zjistili, že do Propadu směřuje povrchové odvodnění zadní prostory v lomu. Voda využívá pukliny vzniklé podstřelením etáže. Jde o dost unikátní jev, rejuvenaci fosilní jeskyně díky lomové těžbě.

Na povrchu v západní části byl sledován významný pohyb sedimentů. Proto bylo pod dozorem paleontologů (prof. Horáček, Čermák, Wágner, Ekert, a Hošek) zahájeno odebírání materiálu a byla zahájena otvorka nové sondy sledující známou, dnes již 4,5 m vysokou jeskynní stěnu v severní stěně propadu. V závěru roku byla po dohodě s paleontology vydrvena vybagrovaná část propadu, aby nedošlo k sesuvu. Ve zbývající části výkopu bude probíhat dlouhodobý paleontologický průzkum.

Lokalita na Bříči nad řekou Berounkou

Probíhaly mapovací práce a fotodokumentace krasových jevů. Získané podklady jsou průběžně zpracovávány do povrchové mapy.

Jeskyně 23-025

Mezi touto jeskyní a lomem na Chlumu byl proveden vodní experiment za účelem prokázání propojení závrtu P 25 a jeskyně 23-025 jeskyně Široká. Podkladem k provedení experimentu byl zápis autorů Petránka a Homola ze dne 20. 12. 1944, kde se uvádí: Jeskyně odvodňovala přilehlý okraj I. terasy, tuto funkci zastává dodnes závrtky nad jeskyní. Srážkové vody, které se v tomto závrtku ztrácejí, vytékají za větších deštů a tání zvl. jižní chodbou jeskyně.

Jeskyně 25 Široká

V jejím okolí ve svahu Nadřičí byla prováděna kontrola výtoku vody. Dá se předpokládat, že písek a valounky zanesené prostory pod závrtkem jsou, ale není jasné, kam vedou. Je možné, že komunikují až s řekou Berounkou.

Termovizní jeskyně

Zde proběhla jako loni jedna akce spojená s akcí na Propadu. Bohužel v této dutině je dlouhodobě sledována stagnující voda a další práce se zatím jeví jako neperspektivní. Vloni byl před čelbou zjištěn zával, zatím o neznámé mocnosti.

Ostatní činnost Členové klubu vypomáhali při dvou prolongačních akcích ZO ČSS 1-08 Speleoklub Týnčany v Divišově jeskyni. Několik našich členů vypomáhalo na dvou akcích ZO ČSS 4-04 Agricola. Na první akci se účastnili průniku do dosud neznámých ručně tesaných dobývek nad patrem Kreuzstollen, při druhé zmáhali zasypaný komín s cílem zpřístupnit z podzemí ústí 3. dědičné štoly (Liebenfrauenstollen), což by v budoucnu umožnilo vytvořit nový prohlídkový okruh. Dva členové pomáhali na prolongační akci ZO 1-02 Tetín v Devítikorunové jeskyni.

Ve spolupráci s (ČESON) a PŘF UK bylo provedeno sčítání netopýrů v jeskyních Na Chlumu (Srbské jeskyně a Netopýří jeskyně). Členové ZO pomáhali při sčítání netopýrů z lana v oblasti nedostupných štol a lomů Amerik, ve studně na Karlštejně a při monitoringu WNS v nedostupných štolách Amerik.

Zahraníční aktivity

Sardinie

Letošní výprava se zaměřovala na krasové jevy na povrchu v okolí severní větve jeskyně Bue Marino. Byla zkoumána oblast, kde se kříží směr předpokládaného pokračování severní větve jeskyně a občasný povrchový tok. Tato oblast má podzemní krasové odvodnění, ale prolougace z podzemí je extrémně obtížná kvůli odlehlosti od vchodu (desítky sifonů). Účastníci akce zde objevili a vykopali ústí propasti, která byla zatím prozkoumána do hloubky cca 70 m, kde se rozšiřuje a pokračuje dál, avšak v dalším postupu zabránily nebezpečné kamenné bloky. Hydrologický potenciál je asi 350 m hloubky. Byl pojmenován Martello Grande.

Dva členové klubu navštívili solný kras v oblasti Har Sedom v Izraeli.

Dva členové klubu vypomáhali členům společnosti CMA při natáčení dokumentárního filmu o umělém podzemí (opevnění, vodohospodářské štoly) ve Švýcarských Alpách.

Vzdělávací, osvětové a propagační aktivity Na konci září 2013 spolupracovala ZO se ZO ČSS 4-01 Liberec na akci Setkání speleologů v Liberci, kde naše skupina zajišťovala odbornou Konferenci Výzkum v podzemí a fotosoutěž Czech speleo photo. Dne 24. 8. 2013 proběhl na lokalitě Chlum již 9. ročník vzdělávací a osvětové akce Evropská netopýří noc na Chlumu. Na jeho organizaci se podílely Správa CHKO Český kras a ZO ČSOP 11/30 Nyctalus.

V tropickou sobotu 3. 8. proběhl v lomu na Chlumu den otevřených dveří. Návštěvníci měli možnost si kromě jeskyní prohlédnout výstavu současných i historických fotografií z činnosti klubu za posledních několik desetiletí. V roce 2013 se ZO podílela na systematické výuce speleoalpinismu a speleologie na Fakultě biomedicínského inženýrství ČVUT, a to jak personálně, tak metodicky. Dne 1. května 2013 uspořádala ZO tradiční propagační, osvětovou a společenskou akci Otvírání chlumu. V rámci této akce proběhla soutěž Chlumochod 2013.

Během roku se jeden člen věnoval sběru archivních materiálů. Jednalo se o návštěvy pamětníků v obci Srbsko. Z archivu obce, od pana Bastla, pí Svobodové, pí Anýžové, pí Simkovičové a pana Jaroslava Kasíka se podařilo získat několik desítek historických fotografií z let 1900–1983. Předseda se soustavně věnoval sestavení publikace o historii obce Srbska a historii našeho klubu. Kniha o 111 stranách byla vydána v polovině září 2013 vlastním nákladem.

V průběhu roku se uskutečnilo několik cvičných akcí zaměřených na výcvik SRT pro členy klubu. Celkem 4 akce. V průběhu celého roku 2013 zajišťovala ZO exkurze na lokalitě (na povrchu i v podzemí) v rámci vzdělávacích, poznávacích a exkurzních akcí.

Během roku několik členů zajišťovalo výcvikové exkurze (5x cvičná záchrana a vyhledání zraněné osoby) pro hasiče Metro a SZS ČSS v jeskyních na Chlumu.

Jeden člen byl spolupředatelem sekce biospeleologie na Mezinárodním speleologickém kongresu Brno 2013. V rámci předkongresových exkurzí proběhla pod vedením RNDr. Karla Žáka odborná exkurze v lokalitě Srbské a Netopyří jeskyně. Akce se zúčastnilo 15 exkurzantů z celého světa. Dále na povrchu proběhla geologická exkurze (RNDr. Karel Žák) s paleontologickou částí (prof. Horáček, Wágner, Čermák). Několik členů se věnovalo přípravě postkongresových exkurzí, které naše skupina měla zajišťovat během Mezinárodního speleologického kongresu 2013 a přípravě před a po kongresového průvodce.

Jeden člen klubu se ve spolupráci se ZO ČSS 1-05 zúčastnil dne otevřených dveří ve Strašinské jeskyni na Šumavě, kde demonstroval hendikepované netopyří.

V průběhu celého roku byly průběžně aktualizovány webové stránky ZO 1-06, celkem bylo publikováno 45 článků, pozvánek a zpráv. Také byla udržována informační nástěnka v restauraci U Hulanů v Srbsku.

Dva členové se podíleli na činnosti nově vznikající Komise pro vzdělávání ČSS a na přípravě základního vzdělávacího kurzu, určeného především pro nové členy ČSS.

Začátkem roku se dva členové zúčastnili televizní besedy TV Metropol na téma speleologie. Jednalo se o 14minutové interview. Záznam je dostupný on-line v archivu TV Metropol na internetové adrese: <http://www.metropol.cz/porady/prazsky-expres/5199/archiv/>.

Karel Ryšánek ve spolupráci s Rudolfem Dobiášem dokončili 37 minut dlouhý dokument o Františku Ferry Skřivánkovi. Film měl premiéru u příležitosti 80. narozenin p. Skřivánka v Přírodovědném klubu Barrande na Praze 3.

ZO ČSS 1-07 Krasová sekce

2016

Krasová sekce se díky svému postavení nejstaršího jeskynního spolku, vyznačuje nejenom nejúplnější sbírkou významných osobností české speleologie, ale i odkladištěm významných členů ČSS, jejichž ZO vymizely a kteří se speleologii věnují do určité míry profesně, například v rámci vědeckých institucí. Sdružuje tedy mnoho individualit, jejichž činnost není ve schopnostech vedení této ctihodné badatelské organizace postihnout ani pro účely sepsání zprávy. Následující výčet činností obsahuje tedy činnosti, o kterých se vedení ZO doslechlo, vyčetlo z odborné i populární literatury, nebo je, v mizivém počtu případů, dokonce pořádalo.

Činnost členů ZO ČSS 1-07: Naši členové ještě stále pokračují v "Jednotné evidenci speleologických objektů"; podílejí se na zpracování plánů péče pro zvlášť chráněná území s jeskyněmi, zejména veřejnosti zpřístupněnými; k realizaci navrhovaných zásahů spolupracují s některými ZO, spolupracují na ochraně a provozu všech zpřístupněných jeskyní v ČR; podílí se na báňsko-technickém zabezpečování zpřístupněných jeskyní; spolupracují při aktualizaci map zpřístupněných jeskyní; podílí se na chodu a činnosti Správy jeskyní České republiky; spolupracují na monitorování mikroklimatických poměrů ve zpřístupněných jeskyních; publikační činnost členů ZO zpráva neuvádí, neboť není v silách předsednictva ZO tuto činnost ani monitorovat; další z našich členů se zabývali mnoha zajisté záslužnými činnostmi, které však popisují tak složitě, že si vlastně nejsme příliš jistí, co

že to dělali; členové ZO rovněž ve spolupráci s členy Speleologické záchranné služby a Metodickou komisí Českého horolezeckého svazu připravují a zpracovávají metodické materiály zabývající se lezeckými technikami určené pro vlastní „lezecké kurzy“ a pro školení Instruktorů Horolezeckého svazu; někteří naši členové se rovněž zabývají svéráznými činnostmi, jako bádáním v historickém podzemí, krasovou turistikou, speleoalpinismem a mnozí další letos i viděli jeskyni; zorganizovali řadu exkurzí do krasových oblastí a nezpřístupněných jeskyní pro členy a příznivce ČSS a pro pracovníky ochrany přírody; spolupracují s Národním technickým muzeem a dalšími; někteří (nejmenovaní) naši členové se rovněž zabývají svéráznou činností (slušného jeskyňáře nehodnou), kterou nazývají honosně – bádáním v historickém podzemí.

Expediční činnost členů ZO ČSS 1-07 Členové ZO se již tradičně flákají nejrůznějšími krasovými a pseudokrasovými oblastmi, a úspěchy slavili toliko na poli návštěv zpřístupněných jeskyní - organizovaně navštívili Balkán a Belgie - navzdory faktu, že se v Čechách nachází řada dalších zajímavých krasových lokalit.

Akce pořádané ZO ČSS 1-07 Vlastní práce v jeskyních byly prováděny příležitostně obvykle ve spolupráci s dalšími základními organizacemi ČSS. Do jisté míry je realizována spolupráce mezi jednotlivými členy ZO ČSS 1-07 a členy ZO ČSS 1-05 Geospeleos. Tato skupina také navázala na výzkumy ZO ČSS 1-07 v jeskyních lomu Čerínka v Českém krasu, jeskyni Arnoldka a Palachově propasti.

2014-2013 souhrnně

Činnost členů ZO ČSS 1-07: Naši členové ještě stále pokračují v „Jednotné evidenci speleologických objektů“; připravovali podklady pro udělování výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných území a souhlasů orgánů ochrany přírody k pracím složek ČSS ve zvláště chráněných územích; podílejí se na zpracování plánů péče pro zvláště chráněná území s jeskyněmi, zejména veřejnosti zpřístupněnými; k realizaci navrhovaných zásahů spolupracují s některými ZO; spolupracují na ochraně a provozu všech zpřístupněných jeskyní v ČR; podílí se na báňsko technickém zabezpečování zpřístupněných jeskyní; spolupracovali na sestavování map zpřístupněných jeskyní; podílí se na chodu a činnosti Správy jeskyní České republiky; spolupracují na přípravě a realizaci rekonstrukcí Punkevních a Javoříčských; spolupracovali na bezbariérovém zpřístupnění dna Macochy; spolupracovali na monitorování mikroklimatických poměrů ve zpřístupněných jeskyních; členové ZO rovněž ve spolupráci s Metodickou komisí Českého horolezeckého svazu připravují a zpracovávají metodické materiály zabývající se lezeckými technikami určené pro vlastní „lezecké kurzy“, pro školení Instruktorů Horolezeckého svazu, apod.; zorganizovali řadu exkurzí do krasových oblastí a nezpřístupněných jeskyní pro členy a příznivce ČSS a pro pracovníky ochrany přírody; spolupracují např. s Národním technickým muzeem, Okresním vlastivědným muzeem v České Lípě, Národním muzeem (pohřichu pak zejména s jeho Národopisným oddělením), Archeologickým ústavem AV ČR a dalšími, pohřichu stejně fousatými spolky a organizacemi; někteří naši členové se rovněž zabývají svéráznou činností, kterou nazývají honosně bádáním v historickém podzemí.

Expediční činnost členů ZO ČSS 1-07 Členové ZO tradičně navštěvují krasové a pseudokrasové oblasti, nejvzdálenějším výjezdem byly Cango Caves v Jihoafrické republice a brazilské doly. (Za posledních cca 13 let navštívili více než 150 zpřístupněných jeskyní ve světě).

ZO ČSS 1-08 Speleoklub Týnčany

2016

Speleologická činnost Divišova jeskyně – proběhlo několik přípravných akcí pro hydrotěžbu – výstavba normé stěny na rozhraní Cukrárny a Čtyřicítky, výroba a instalace povalu, instalace sýpu a síta, instalace nových dopravních hadic a větracího řadu; byly připraveny nové elektrorozvodné skříňe pro čerpadla a sestaveno jedno celé čerpadlo Feka. Proběhla jedna akce hydrotěžby ve Čtyřicítky, jedna akce tzv. „malé hydrotěžby“, kdy byla přemístěna deponie kamení ze Čtyřicítky do Rozcestí pomocí instalované lanovky, omytí části Divišovy jeskyně v exponovaných místech pro zvýšení bezpečnosti“.

Dále bylo provedeno očištění lomové stěny nad vstupem do jeskyně, transport kamení z hydrotěžby z prostor Májovky až na povrch, celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni, během akcí byla pořizována foto a video dokumentace.

Terénní základna a pozemek lomu č. 81 – údržba základny a jejího okolí.

Prezentační činnost Na Speleofóru 2016 byl prezentován objev Čtyřicítky v Divišově jeskyni – článek ve sborníku Speleofórum, poster a přednáška; získali jsme nejvyšší ocenění za objev roku 2015 jak od diváků, tak od předsednictva ČSS

Pro horolezecký oddíl Humanita byla zapůjčena základna a uskutečněny exkurze do Velikonoční a Divišovy jeskyně

Klubový web byl doplňován o fotoreportáže z našich akcí, fotogalerie byly umístěny na portál rajče.net, byly vytvořeny klubové stránky na síti Facebook.

Pro akci „Otvírání motýlích rezervací“ byla pro její účastníky organizována exkurze do Velikonoční jeskyně.

Expediční a exkurzní činnost – účast na Speleofóru 2016 v Moravském krasu, na Setkání jeskyňářů „Krkonošovo“ 2016 v Bozkově a okolí.

2015

Speleočinnost

Divišova jeskyně

Proběhlo několik přípravných akcí pro hydrotěžbu – výroba vany do síta, příprava čerpadel apod., jedna akce hydrotěžby v Májovkách – bylo pokračováno ve vyplavování sedimentů z prostor za Tatrádómkem, z tzv. Cukrárny; při akci se podařilo objevit volné pokračování do neznámé části jeskyně o délce o rozměrech 7 x 7 x 2 m nazvané Čtyřicítky.

Byla očištěna lomová stěna nad vstupem do jeskyně, proběhl transport kamení z hydrotěžby z prostor Májovky až na povrch – 274 kýblů, celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni. Byly zaměřeny nové prostory v jeskyni a vytvořena aktuální mapa.

V jeskyni Kočičí zámek – instalace vstupní mříže do jeskyně, zajištění jejího stropu a sanace okolí jeskyně. Odběr vzorků sedimentů z krasové deprese u jeskyně.

Prezentační činnost Na malém multikulturním festivalu v Týnčanech byly promítány komentované sestřihy videí z činnosti klubu a objevů v Divišově jeskyni.

2014

Speleočinnost

Divišova jeskyně:

Proběhlo několik přípravných akcí pro hydrotěžbu – příprava komplexních prodlužovacích kabelů, příprava čerpadel. V jeskyni proběhlo nové uchycení lávek a žebříků (nerez); proběhly dvě akce hydrotěžby v Májovkách – bylo pokračováno ve vyplavování sedimentů z prostor za Tatrádómkem, z tzv. Cukrárny a při druhé akci se podařilo objevit volně pokračování do neznámé části jeskyně o délce cca 10 m s pravděpodobným pokrčováním do dalších prostor. Dále proběhlo očištění lomové stěny nad vstupem do jeskyně; bylo posunuto čerpadlo pro stálé čerpání ze Sifonu do prostor Přítokové chodby + prodloužení přírodních kabelů a hadic; instalace malého čerpadla (Zenit) do Sifonu k odčerpávání průchozího místa a transport kamení z hydrotěžby z prostor Májovek až na povrch. Konalo se celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni; během akcí byla pořizována foto a video dokumentace.

Mechovka – proběhly dvě kopací akce.

Jeskyně Kočičí zámek – jednání s majitelem pozemku a Krajským úřadem a výjimka pro činnost v jeskyni. Následně započítí prací na projektu uzavření jeskyně – čištění jeskyně a její částečná snace (bagr).

Terénní základna a pozemek lomu č. 81 – údržba základny, zeleně a pozemků v okolí základny; oprava hráze na potoku.

Prezentační činnost

Oslava 25 let Speleoklubu Týnčany – během akce proběhl transport kamene z jeskyně, pivo, prase, kapela.

Byla instalována výstava o Týnčanském krasu v obecní knihovně v Petrovicích.

Pro dětské oddíly z Neveklova a Kosáci – Kosova Hora u Sedlčan bylo zajištěno ubytování v základně klubu spojené s exkurzí do některých jeskyní TK.

Expediční a exkurzní činnost – účast na Speleofóru 2014 v Moravském krasu, exkurze do hlubinného hnědouhelného dolu Centrum a do povrchového dolu Nástup Tušimice u Chomutova, účast na Setkání speleologů 2014 v Javoříčku spojená s exkurzí do místních jeskyní; účast na lezeckém dni SZS, stanice Čechy, Chlum u Srbska, ČR.

2013

Speleočinnost

Divišova jeskyně

Proběhlo několik přípravných akcí pro hydrotěžbu – transport nadsítného, měření hloubky sedimentů v různých částech jeskyně, příprava posunutí čerpadla pro stálé čerpání vody apod. Proběhly dvě akce hydrotěžby v Májovkách – při první akci po vyplavení sedimentů byl obnažen Tatrádómek (zatím největší prostora v Májových chodbách) a několik přilehlých menších chodeb. Druhá akce se zaměřila na Severní komín, kde bylo postoupeno o celkem 10 m, kde se zmenšil profil chodeb na mez průleznosti. Jeskyně byla v souhrnu prodloužena o cca 20 m. Prostory Tatrádómku byly zmapovány. Dále proběhlo očištění lomové stěny nad vstupem do jeskyně a údržba vstupu do jeskyně – rám dveří a dveře byly očištěny a opatřeny novým antikorozním nátěrem. Konalo se celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni, přičemž během akcí byla pořizována foto a video dokumentace, pro portál Youtube bylo vytvořeno několik krátkých videozáznamů z hydrotěžby, z postupů a povodni v jeskyni a jejím okolí. Při povodních v červnu 2013 byl sledován vzestup hladiny v jeskyni a její kulminace. Následně byl týden po povodni proveden čerpací pokus. Data z čer-

pacího pokusu byla seřazena do zprávy včetně popisu povodňové situace a krasové oblasti Kozince.

Mechovka – proběhla jedna mapovací akce a byl RNDr. J. Hlaváčem odebrán vzorek z reliktů sedimentů ve střední části propásky pro detailní určení malakofauny; pro odborný článek byla Radimem Bromem vypracována nová mapa jeskyně a provedeny petrografické rozborů sedimentů ze spodní části jeskyně. Článek by měl být publikován v roce 2014 v časopise Český kras.

Štola Jarnice – proběhly dvě akce v rozšiřování pukliny směřující k Velikonoční jeskyni. Podařil se postup o 2 m, kdy se puklina zmenšila na velikost 5 x 15 cm a od dalších prací je zatím upuštěno i přes výrazný průvan ve štěrbině. V zimních měsících probíhal příležitostně průzkum povrchu po mastných flecích bez významnější indície.

Jeskyně Kočičí zámek – pro žádost o dotaci na uzavření této jeskyně proběhly dvě dokumentační návštěvy jeskyně za účelem vypracovat technologický postup uzavěry jeskyně.

Další podzemní aktivity Petzoldovy jeskyně v Českém krasu – ve spolupráci se ZO ČSS 1-04, 1-11 a 1-05 byl proveden čerpací pokus v této lokalitě. Náš klub zajistil potřebnou čerpací techniku včetně zhodnocení výsledků pokusu a to v součinnosti s členy ZO ČSS 1-05. Byla vytvořena zpráva o výsledcích čerpacího pokusu.

Pro město Nový Knín byl na jaře proveden průzkum propadu na dvoře obecního domu (odezděně středověké sklepy) včetně fotodokumentace a zmapování podzemních prostor pro následnou sanaci. Pro město byla vytvořena zpráva o průzkumu.

Po červnových povodních bylo nabídnuto místním občanům (v obci Petrovice u Sedlčan) nezištné čištění studní zasažených při povodních. Klub tímto vyhověl dvěma zájemcům v katastru obce Týnčany.

Terénní základna a pozemek lomu – bagrem byly vyprázdněny horní odkaliště a odstraněny deponie materiálu z jeskyně; následovala úprava pozemku lomu do původního stavu.

Další činnost na lokalitě Při červnových povodních byla prováděna dokumentace živlu, sledován stav a průběh kulminací na některých hydrologických objektech v krasu;

naučná stezka Petrovice – ve spolupráci s místní buňkou KČT byla rekonstruována část modré trasy korespondující s trasou NS; na samotné NS byly vyměněny některé směrovníky, sledován stav NS;

pro dva dětské oddíly (odd. Bodláci – Praha a odd. Kosáci – Kosova Hora u Sedlčan) bylo zajištěno ubytování v základně klubu spojené s exkurzí do některých jeskyní TK; oddíly se během pobytu spolupodílely na managementových zásazích proti zarůstání stepí na Kozincích.

Expediční a exkurzní činnost – exkurze do štoly Josef, podzemní laboratoře ČVUT Praha; ve spolupráci s městem Nový Knín proběhla exkurze do městských i soukromých středověkých sklepů pod městskou zástavbou.

ZO každoročně pořádá následující akce:

sčítání netopýrů na území Týnčanského krasu a v historickém rudním revíru u Krásné Hory, otevření Divišovy jeskyně pro Pochod Praha–Prčice, pro Pochod krajem kamenů zajištění občerstvení, lanového traverzu a exkurze do Divišovy jeskyně, Kamenování – letní společenská akce, během které probíhá transport kamene z jeskyně. ZO trvale spolupracuje s občanským sdružením „Běložáčka“ na území Kozinců na obnovení a údržbě pastviny pro kozy, vydává informačního bulletinu o Týnčanském krasu.

ZO ČSS 1-09 Niphargus

2016

Za rok 2016 ZO nedodala žádnou zprávu.

2015

Speleočinnost: spolupráce s Petrem Kadlecem při průzkumu jeskyní na Slovensku, účast na Jeskyňářském táboře ve Slovenském krasu, spolupráce s Ondřejem Karpíškem ze ZO ČSS 6-27 při NP Podyjí při průzkumu zatopených částí městského podzemí, spolupráce s Peterem Holúbkem ze Speleoklubu Nicolaus SSS na činnosti ve vyvěrače Hlbokô, mapování Brzotínské vyvěračky, potápění ve francouzských jeskyních, soukromé jeskyňářské a speleopotápěčské aktivity jednotlivých členů.

2014

S výjimkou prací na knize Práce a záchrana ve výškách a nad volnou hloubkou (Práce a záchrana ve výškách a nad volnou hloubkou, Praha: Grada, 2014, ISBN: 978-80-247-5055-2), na které spolupracovalo několik členů ZO, nevykonávala ZO žádnou činnost. Veškeré speleologické aktivity vykonávali členové samostatně.

2013

Za rok 2013 ZO nedodala žádnou zprávu.

ZO ČSS 1-10 Speleoaquanaut

2016

Expedice

leden/únor Mexiko

Akce Xibalba 2016 z mexických cenotů je rozdělena na 3 etapy. V první skupině převládají slovenští jeskyňáři s polským kolegou, v druhé spolupracuje Morava a poslední třetí je záležitost čistě české základny Speleoaquanautu. Letošní první část expedice Xibalba 2016 se zaměřila na pokračování práce v tzv. „slovenských“ cenotech vzdálených 3 km vzdušnou čarou od systému K'oox Baal.

První explorace v nich proběhly v roce 2014. Potápěči v té době museli nosit materiál k cenotu dlouhých 5 km. S pomocí Billa Phillipse se nám podařilo kontaktovat majitele pozemku ve zkoumané oblasti a v roce 2015 jsme se na místo už vozili autem. Vzhledem k tomu, že všechny cenoty nalezené blízko cesty jsme tehdy prozkoumali, nezbylo nám letos nic jiného, než naložit opět těžké lahve na záda a začít explarovat v cenotech vzdálených od auta až 500 m vzdušnou čarou.

Zaměřili jsme se na tři vstupy do podzemí: Look Hol, Nah Baak a nově nalezenou Mariposu. Šest potápěčů v průběhu devíti dnů rozšířilo známé prostory o 5 km nových chodeb. Suchá část výpravy tvrdě pracovala v džungli při vyhledávání nových lokalit. Výsledkem je objevení šesti ještě neprobádaných cenotů a zmapování cca 200 m suchých částí.

červen Sardinie I. 2016 – Su Molente

říjen Sardinie II. 2016 – Su Molente, Bue Marino, Buko, Carcaragone

V termínu od 30. 9. do 8. 10. 2016 proběhla společná česko-slovenská expedice Sardinia 2016. Třináct členů Speleoaquanautu, devět ze Speleodiveru a Čachtic pracovalo na prodloužení jeskynního systému Bue Marino. Výsledkem sedmidenního snažení je 500 m objevů v Ramo Nord na nejvzdálenějším místě jeskyně! Dále za 20. sifonem Ramo Nord jsme postoupili 55 m nad úroveň sifonu. Komín, který má průměr cca 4 m se zatím nepodařilo zdolat celý. Ani z dosaženého místa

není možné dosvítit na jeho konec. Náročné ponory v Ramo di Mezzo pomocí rebreatheru naznačily přednosti této techniky při překonávání dlouhých vodou zaplavených jeskyní. Významný je posun při spojení suché jeskyně Buko s gigantickým tunelem Bue Marino za Hasenmayerovým sifonem. Naše expedice tak vytvořila opět předpoklady pro další průzkum už teď nejdelšího jeskynního systému v Itálii Su Palu-Su Spiria-Su Molente-Bue Marino dlouhého 70 km!

Průzkumy – Slovensko, Skalistý potok, Silická ľadnica, Demänovský systém, Slovinsko, Boka, Česká republika, Hranická propast.

Exkurze a cvičné akce Český kras, 3 x Únorovka, 3x Podtraťovka, lom Mexiko, 2x Tomáškárna

Memoriál Martina Honeše – Velká Amerika (Mexiko)

USA, Ginnie Springs

Přednášky leden Barakuda – vodící šňůry a značení, únor Techmeeting, RB Forum, duben Speleofórum -- přednášky Sardinie a Mexico (Hutňan), promítání dokumentu Únorová propast (v rámci cyklu Čtvrt století na Americe).

Dokumentární filmy – Únorová propast – režie: Miloslav Dvořáček, text: Pavel Strnad, Miloslav Dvořáček, Petr Chmel, Jiří Hovorka, komentář četl: Pavel Rímský, hudba: Petr Piňos <https://www.youtube.com/watch?v=CUwX6RXXRJQ>

Natáčení dalšího dílu našeho seriálu o čtvrtstoletí na Americe nás zavedlo do Únorové propasti. Naši kluboví nestoři se právě tady začátkem 80. let podíleli na průzkumech podzemních labyrintů slavného lomu...

Akce proběhla v sobotu 13. 2. 2016. Podle původního plánu jsme měli k Únorovce dojít (resp. dobrodit) a tam propotápět a natočit, co se dá. Vzhledem k vysokému stavu vody však bylo nutné v podzemí lehounce zaimprovizovat a plán poněkud rozšířit. Přístupové štolky byly totiž místy zcela a místy téměř zcela pod vodou a tak bylo nutné systém štol odpotápět celý.

Ukázalo se však, že se jedná nejenom o perfektní potápění, ale rovněž se díky přítomnosti podvodní kamery podařilo mnohé nafilmovat. Z dokumentárních záběrů je patrné, že v zaplavených štolách vznikají mimo jiné karsologicky zajímavé a nesmírně krásné útvary známé například i z Hranické propasti. Podvodním homolím, které jistě potěší nejen oko speleopotápečce, se dříve říkalo gejzírové krápníky. Jak se později dozvídáme, jedná se v našem případě o typickou ukázkou tohoto přírodního jevu, nyní nazývaného raftové či sypané stalagmity. Zajímavé je i to, že úkaz v těchto částech nebyl našimi předchůdci pozorován a jedná se tedy o poměrně rychle vznikající jev. Přinesené snímky nadchly i odborníky z oboru, což vždy potěší...

Tomášková propast – režie: Miloslav Dvořáček, text: Miloslav Dvořáček, Pavel Strnad, komentář četl: Tomáš Juříčka, hudba: Petr Piňos <https://www.youtube.com/watch?v=QgKYDh2wUJQ>

V rámci popularizace speleologie a českých jeskyní natáčíme další video z Českého krasu – Tomáškovu propast. Jeskyně je oblíbená nejenom díky možnosti tréninku lanových technik jeskyňářů, ale její okolí nabízí i zajímavé přírodní a technické scenérie. Byla odkryta těžební činnost v Tomáškově lomu na přelomu 19. a 20. století. V lokalitě lze ostatně narazit i na další stopy po těžbě místního vápence – v blízkém okolí zarůstají křovím pozůstatky průmyslových staveb a rozvaliny pecí...

Na večerní akci, která se konala ve čtvrtek 4. 8. 2016 jsme se pokusili nafilmovat alespoň nepatrnou část atmosféry, kterou Tomášková propast svým návštěvníkům nabízí.

Podtratrová jeskyně (zatím nepublikován)

režie: Miloslav Dvořáček, text: Pavel Strnad, Miloslav Dvořáček, komentář četl: Pavel Rímský,

hudba: Petr Piňos

Ostatní Druhý ročník vzpomínkového setkání přátel Martina Honeše proběhl v lomu Amerika na Karlštejnku v sobotu 16. 4. 2016. Každoroční happening se nesl v poklidném a velmi přátelském duchu. Chladno a deštivé počasí neodradilo potápěče od ponoru v jezírku ani od debatních hloučků u ohně.

2015

V roce 2015 bylo zapotřebí navázat na šňůru aktivit z předešlých let, přetrženou pro nás velmi smutným rokem 2014. Ztráta jednoho z velkých lídrů našeho týmu je lidsky nenahraditelná, přesto se podařilo pokračovat. Průzkumy na Slovensku i na mexickém Yucatanu nám přinesly nové výsledky.

Na Sardinii bohužel počasí znemožnilo realizovat plánovaný průzkum.

Tradiční cíle našeho působení - převážně Slovensko, Sardinie a Mexiko byly opět rozšířeny a obohaceny o další aktivity. Zajímavé mety dosahují například naši jeskynní potápěči ve Francii v Emergence du Ressel. Další cvičné, tréninkové akce a exkurze a to i s mládeží podnikáme samozřejmě v ČR. Několik akcí bylo věnováno rekonstrukci značení podvodních cest na Slapské Náplavce, kterou jsme pojali zároveň jako trénink vyvazování vodící linky pro jeskynní potápění. V posledních letech se též někteří naši členové účastní speciálních akcí a výcviků v rámci IZS a nebo kurzů výškových prací.

Ani prezentační činnost neumkla a zejména přednášky Dana Hutňana o aktuálních speleopotápěčských objevech v zahraničí si budují tradici. Moderní potápěčské technice se naopak věnují veřejná vystoupení Radka Teichmanna a Tondy Ptáčka. Zahajujeme též natáčení několikadílného krátkometrážního seriálu o současném stavu lomů Amerika, na jejichž průzkumech spolupracovali před více než čtvrt stoletím i naši klubovní nestoři a zakladatelé.

2014

Slibný začátek roku 2014 byl přerušen tragickou událostí. Při dubnové automobilové nehodě zahynul Martin Honeš, jedna z vůdčích osobností našeho klubu. A bohužel ani zdravotní stav některých dalších členů nebyl zrovna ideální. Přesto však jsme se snažili pokračovat v započatém úsilí a již po pár měsících, hned jak to bylo možné, se průzkumy opět rozjely naplno.

Kromě tradičních destinací jako Slovensko, Sardinie, Mexiko se navázalo na loňské úspěchy a pokračovaly akce v Makedonii, Slovinsku, Černé Hoře.

Rovněž prezentační činnost pokračovala obvyklými přednáškami Dana Hutňana. Letos dokonce na italském festivalu EXPLO 2014 a podobně.

Akce klubu za rok 2014 Barrandova jeskyně – exkurze, trening SRT s mládeží, Černá Hora, Montenegro, Český kras, Tomášskárna a Barrandova jeskyně – trénink, Francie, Lot – tréninkové akce, Jeseníky, Čertovy kameny, Rasovna, Borůvková hora – kurz, Lopač, Makedonie, Babuna, Mexiko, Mexiko – kurz jeskynního potápění, Sardinie, Bue Marino, Slovensko: Demánovská dolina – Pustá, Hluboké, Jánská dolina – Tichá toňa, Jeskyně mrtvých netopýrů, kurz jeskynního potápění, Silická l'adnica, Skalístý potok, Štefánová, Zlomiská, Zugo, Slovinsko, Velká Boka.

Publikační a propagační činnost 2014 Techmeeting – přednáška Sardinie, Speleoforum – přednášky, Sardinie, Mexiko, Itálie, Cesi – přednáška Bue Marino.

Ocenění

Itálie, Cesi – cena EXPLO 2014, Speleologický kongres, Speleoforum 2014 – cena diváků za největší objev v zahraničí, cena za článek ve sborníku, speciální cena od ČSS.

2013

Expedice: Sardinie – Bue Marino, Makedonie – Babuna, Mexico – Yucatan. Průzkumy: Slovensko: Pustá – Demänovská dolina, Skalistý potok, Hlboko, Nová Brzotínská a Morské oko – Tornala; Chýnovská jeskyně.

ZO ČSS 1-11 Barrandien

2016

Jeskyně Na Javorce

V roce 2016 jsme se věnovali novým objevům za Přezraným buldokem. Postupně jsme nainstalovali el. kabel z odbočky nad Dvěma tlamami až na čelbu, rozšířili úzká a nepříjemná místa, do menších vertikál osadili stupačky, do těch větších pak 3 žebříky: krátký hliníkový, 4m ocelový a 7m lanový. Do pukliny jsme zavrtali nášlapné trny. Podařilo se nám rozšířit stoupající uzoučkou esovitou puklinu a po odvalení balvanu jsme prolezli tam, kde „ještě nikdo nebyl“. Hezkých asi 18 m opět končí neprůlezně. Rozšiřujeme několik přepážek a úžin, zavrtáváme ocelové trny a nášlapy. Ve stoupající rourovité chodbičce napínáme jednomužnou lankovou lanovku. Po několika velice těžko udýchaných akcích dostává síňka na čelbě název Kyslíkový dluh. Odvětrání se stává existenční nutností. Další akci dvě hodiny prostrkáváme 15 m dlouhého červeného chobotu skrz jeskyni až do našeho nedýchatelna. Připojený větrák jím bude odtud tlačit špatný vzduch pryč a na jeho místo nateče čerstvý. Další asi 3 m usilovně rozšiřujeme. S přibývajícimi metry se poslední vodorovný úsek transportu stává nepříjemně dlouhý, stavíme 5m ocelovou Vintockou dráhu.

Ve vstupních partiích jeskyně opravujeme lanovku, natíráme rám vrátek a předěláváme schody, vylepšujeme chlívek elektrárny. Instalujeme 16 nových akumulátorů do elektrárny a nerezové mailony místo starých nevyhovujících pozinkovaných.

Jeskyni navštívil redaktor Českého rozhlasu, který pak odvysílal reportáž. Letos jsme jeskyni prodloužili na 1 832 m. Hloubka zůstává 129 m.

Jeskyně Nad Kačákem

Kopeme na čelbě v chodbičce ze Sněmovního. Zvedá se tam strop, vpravo od čelby se objevila puklina asi 1 m vysoká a široká 20–30 cm. Průvan jsme necítili. Na svahu nad jeskyní nepozorovaný žádné výdechy. Z čelby se odlouplo asi 15 kyblíků jílu a nadrželo se tam malé jezírko. V úzkém místě nad horním úchytem lanovky se bez varování odloupl kus sintrové desky asi 50 × 20 cm.

Testování vyvážení vozíků navijákem, vyvezeny asi 3 testovací vozíky.

Petzoldovy jeskyně

Cílem byla snaha nalézt pokračování v jeskyni V suti v druhé odbočce doprava hlavního tahu při sestupu do této části systému. Posléze se ukázalo, že v závěru této chodbičky je pouze malý oválný prostor bez zřetelného pokračování.

Prohlídka a seznámení členů SZS ČSS s celým systémem Petzoldových jeskyní. Pokračování prolongace čelby v jeskyni V sutí. Po odstranění dvou dalších kamenů (jeden se musel rozstřílet) a vytěžení cca půl kubíku sedimentů se otevřel zatím neprůlezný volný prostor se silným průvanem.

Podařilo se proniknout v místě silného průvanu do chodbičky nad První vodou. Tuto propojovací chodbičku jsme nazvali Vojířova chodba na počest a uctění jeho památky. Ve spojení z jeskyně V sutí do Staré chodby, po částečném vytěžení sedimentů z bočního pokračování, se nám otevřely tři možnosti dalšího postupu, vždy s malým volným prostorem pod stropem. První odbočka po vyčištění od písčitých sedimentů pokračuje do Staré chodby. Druhá je zcela zahlněná a pokračuje zatím průlezným profilem vzhůru i dopředu. Třetí odbočuje šikmo dolů, pod stropem je cca pět centimetrů široký a metr dlouhý volný prostor, zde se zatím nekopalo.

Během dvou dnů se podařilo jednak dostat do spodní části pukliny v jeskyni Nad Skulinou a zároveň propojit z vnitřku Mezivrstevní sondy (zatím jen kontrolním okénkem, je potřeba ještě zahлубit). Podařilo se načepovat zasucenou odbočku, která přesně koresponduje ve směru k dosavadnímu nejhořejšímu konci jeskyně Za jívou. V nejhlubší části výkopu se obnažila další volná puklina, směřující kamsi přímo svisle dolů. Výkop lze stále zahlubovat v dostatečně širokém profilu, část tvoří napadané kameny i větší balvany a druhá polovina ve směru k Mezivrstevní sondě se pro změnu nese v pohodovém vybírání písčitého sedimentu.

V neděli 10. 7. kolem 16. hodiny došlo ve výkopu mezi jeskyněmi Nad Skulinou a Mezivrstevní sondou k fyzickému propojení těchto děr a jeskyně Za jívou. Ta tak získala svůj třetí, nejvrchnější vchod. Přesto všechno je situace trochu nepřehledná, především samotné pokračování jeskyně Nad Skulinou v přímém směru jest stále otázkou.

Ke dnešku má systém Petzoldových jeskyní celkem 16 prokazatelně fyzicky souvisejících vstupů odkrytých v lomu a jeden přirozený vně nad silnicí v podobě jeskyně Poslední.

Dolný vrch – Alsó-hegy (Slovensko – Maďarsko)

Hlavní činností expedice byl prolongační průzkum propasti Nora-lyuk, doplnění chybějících a objasnění nejasných údajů některých lokalit. Byly doplněny mapy a zpřesněny lokalizace.

Při průzkumu Nora-lyuk bylo vytěženo téměř 26 tun sedimentů. Podle průzkumné sondy volným avšak zatím neprůlezným průzorem jsme se zaměřením laserovým dálkoměrem dostali do hloubky cca 20 m. S pomocí soustavy tyče a malé kamery se světlem jsme prozkoumali okolí záměry a objevili volnou šachtici, ve které už se světlo kamery ztrácelo. Bylo možné pozorovat volně padající drobnou hlínu, jak mizí kdesi v hlubině. Kécskés-kúti-barlang feletti üreg leží ve spodním konci svahu závrtu. Dva vyhrabané otvory na ose 255° vzdálené od sebe 2 m pod nevýrazným skalním výchozem. Západní otvor je mírně se svažující průlezná chodbička 1 m dlouhá ve směru 300°, která končí cca 1 m hlubokou propástkou na hranici průleznosti (v roce 2015). V roce 2016 jen horizontální část, vzadu zasypano jezevcem. Východní otvor je neprůlezný vyhrabaný pod kořeny jezevcem.

Három se nalézá se v jižní straně závrtu s plochým dnem. Zhruba oválný asymetrický nálevkovitý hltač s delší osou v azimutu 30° a rozměrech 11 x 9 m o hloubce cca 2,5 m v nejnižším místě při jihozápadní straně, kde je aktivní hltač.

Brečtanová priepať je vytvořena na horizontální puklině. Pod ústím cca 1 x 1 m je osazen nýt. V hloubce 7 m se prostor rozšiřuje na cca 1 x 2,5 m a klesá na hliněné dno v hloubce 9 m. Ve stropě nade dnem se nachází 3,5 m vysoký komín končící okénkem do neprůlezné pukliny.

2015

Pracovní akce na Dolném vrchu (Alsó Hégy) se konala ve dnech 8. 8.–18. 8. 2015. Základní tábor byl nedaleko Lófúle zs., na našem oblíbeném místě v mělkém závrtu s bývalou salaší. Akce byla zaměřena na doplnění chybějících informací – mapy, GPS souřadnice, popisy. Současně byl zkontrolován stav propasti Dongó a Gyors. V průběhu akce byla objevena propast Darás vyčištěním zavaleného ústí.

V roce 2015 se v jeskyni Nad Kačákem uskutečnilo 12 pracovních akcí. Hlavně se pracovalo v chodbičce vlevo ze Sněmovního dómu. Taky se odebralo kus svahu k Rotundě a štěrk za průlezem z Rotundy do horního patra. SZS ČSS rozšířila průlez do Lúnové chodby pro nosítka. Při Setkání jeskyňářů v Českém krasu 2015 se uskutečnila exkurze do Dómu Atlasů. Za rok 2015 se vyvozilo 400 vozíků a chodbička vlevo ze Sněmovního dómu se prodloužila o 7 m. Jen pro zajímavost – za uplynulých 20 let jsme z jeskyně Nad Kačákem při 230 pracovních akcích vyvozili 8 000 vozíků, to je asi 400 m³ bláta a kamení (a možná 1 000 tun).

Na první letošní akci v Petzoldu se oproti očekávání sešlo 10 kopáčů. Hlavní náplní byla prolongace „plazivky pod dekle“ v Komíně se třemi vstupy. Nejprve byla zahlabována bahnitá počva (cca o 0,5 m) mezi začátkem plazivky a žebříkem do Jezírkové chodby, což umožňuje komfortnější nástup do plazivky v úrovni kolen. Následovalo krkolomné zahlabování samotné plazivky a její pozvolná prolongace. Ukázalo se, že chodbička je zhruba trojúhelníkového průřezu s plochým stropem a s úklonem skalního masivu vlevo dolů, přičemž její samotný začátek je nejužším místem – tvoří ho s největší pravděpodobností skalní kulisa, kterou by bylo možno v případě nutnosti odstřílet. Samotná počva klesá i v přímém směru, což těžbu činí ještě více nepohodlnou. Pravou stranu tvoří směs pevnějšího prosintrovalého materiálu. Před dosažením záclony již kompaktní sintrová krusta pokrývala celou počvu, avšak jejím podkopáváním šla dobře odlamovat. Dokopali jsme se pod záclonku, kde se prostor rozšířil a zahlabil natolik, že už jsme mohli těžít rovnou do kýblu. Aktuálně se tedy lze doplazít cca 0,5 m za záclonku, k prasklému stalagmitu. Celá nízká prostora za výzdobou nemá žádného viditelného volného pokračování, krom malého trativodu v přímém směru. Je to nejnižší bod, kam zároveň směřuje sintrový nátek. Jednoznačně lze však stále zahlabovat podél svislé levé skalní stěny, která pravděpodobně hlouběji pod sedimentární výplní usakuje. Z jeskyně bylo vytransportováno nepočítané kýblů, potažmo barelů, pohledem na výsypku lze však odhadnout cca 1 kubík materiálu pestré frakce.

Z druhého pracoviště v jeskyni V suti byla kompletně vynošena kamenná deponie a zakládka bočních chodbiček z posledního střílení průvanové pukliny.

Nad Skulinou – Jeskyni tvoří jedna jediná prostora bez zjevného horizontálního pokračování, v zadní části je drobný slepý komínek. Po odstranění vrchní písčito/prachové vrstvy nastoupila klasická jeskynní hnědohlína. Počvu samotného vstupu tvoří skalní výstupek, ten ovšem téměř ihned ustupuje prudce dolů. Hlinité sedimenty byly čím dál více prokládány kamennou frakcí. Po odebrání jednoho kamene se nečekaně otevřela volná díra velikosti dlaně. Po rozšíření a dalším odebrání volných kamenů se ukázala zcela volná, cca 1,5 m hluboká neprůlezná puklina. Její dno je opět pokryto hlinou a zároveň je patrný náznak nízkého horizontu. Je na 99 % jisté, že tento horizont bezprostředně navazuje na volný prostor, který je vidět za velkým monoblokem v tzv. „mezivrstevní sondě“ pod jeskyní. Zároveň je však evidentní, že přesně k tomuto bodu směřuje i horní chodba jeskyně

Za jívou. Sklon vápencových vrstev tomu zcela odpovídá a dosavadní prokopaný konec chodby již nemůže být daleko.

Pokračováno v prolongaci „plazivky pod dekle“ v Komině se třemi vstupy. Levou skalní stěnu netvoří žádná kulisa a nikde níže neuskakuje. Naopak, tvoří začátek vislé pukliny ucpané shora naším aktuálně odebíraným sedimentárním profilem, tzn. shora cca 1,5 cm tlustá sintrová kůra, pod ní načechraná lehce kopatelná hnědohlína, která v hloubce okolo 15 cm plynule přechází v kamenou frakci, která tvoří samotnou ucpávku. Nejprve se volná dutina objevila přímo při zmíněné levé stěně, ovšem pokračujícím odebíráním sedimentů z čelby a stále minimálním prostorem pro práci se postupně ucpala. Po odebrání jednoho kamene se otevřel pohled do zcela volné pukliny-trativodu (pozoruhodná paralela s průběhem sobotního sondování v jeskyni Nad Skulinou), která však oproti očekávání směřuje mírně vpravo a zpět.

V Klíčové jeskyni bylo potřeba akutně vyměnit lano od visutého žebříku. Zmapovány jeskyně Nad skulinou a Jackova díra, založena zídka v sondě u Manganového dómu pro snadný transport barely.

Jeskyně Nad Javorkou: Ocásek (-92 m) - tady jsme se prokousali úzkou chodbičkou o další 3 metry, prodloužili lanovku a odvětrávací chobot. Pod Páteří (-53m) - rozšiřování ucpané úzké šikmo upadající pukliny požirající vykopaný materiál. Modrý pták (-70 m) - podařilo se klesnout mezi velkými bloky o 3 m, je vidět někam dál a cítit výrazný průvan. Nejistá průleznost a chybějící odvaha - pracoviště opouštíme. Konec Medovky (-36 m) - pokus o nalezení pokračování v závalu. Přežranej buldok (-70 m) - původně asi jako šest veliký otvor v rostlé skále, kousek nad zemí na kraji Peprdoka. Za dírkou se objevila chodbička. Ta nás po pěti metrech vyplivla do volných prostor. Během dalších dvou akcí jsme pak pronikli koncovým závalem do vysoké šikmo ukloněné vertikální prostory. Ta se zavírá do těsného esíčka, do kterého když zvěděvec nacpe hlavu, vidí za zúženinou další pokračování. Objev 39 m konečně ukončil naše několikaleté objevitelské prázdniny. Délka jeskyně je 1 801m, hloubka zůstává -29 m.

Na Javorku se vypravili v rámci společného cvičení i členové HZS Praha a členové HZS Beroun a SZS ČSS, stanice Čechy.

2014

Expedice Dolný vrch se uskutečnila ve dnech 15. až 27. 8. 2014 a její hlavní činnost byla orientována na průzkum propasti Éves a prolongační práce v nové propasti Reményteljes szakadék.

V Jeskyni Nad Kačákem se uskutečnilo 9 pracovních akcí, hlavní aktivity se soustředily na Chodbičku ze Sněmovního dómku.

V Jeskyni Pod Javorkou se konalo 23 pracovních akcí, největší soustředění na: Ocásek (35 m dlouhá chodba), Brekie (vyfuněný trativod), nově osazený žebřík mezi Rozcestím a Jinovatkou a hrabání na konci Sešupu a pod Páteří. Jeskyně je o 18 m delší, celková délka je 1 762 m, hloubka stále 129 m.

V Petzoldových jeskyních se uskutečnilo 11 pracovních akcí se soustředěním na práce: zával u Střevíce, Silvestrovské chodbě, ve staré chodbě a v jeskyni Za jívou. Byl vyhotoven uzávěr vchodu jeskyně Klíčová.

2013

Dolný Vrch, Maďarsko, Slovensko

Práce v propasti Nora – hlavní činnost byla zaměřena na výkopové práce. Původní hloubka 7 m se změnila na 11 m.

Byla zmapovaná Brestová propast –23 m.

Objevena jeskyně Věčko.

Petzoldovy jeskyně

Celkem se uskutečnilo 42 pracovních akcí, celková délka k 31. 12. 2013 činila 784 m.

Prolongace v Síni nad střevícem s. směrem. Po kontrolovaném vyvalení 1 x 1 x 0,6 m bloku se obnažil čistě sedimentární profil složený zejména z materiálu říční terasy (křemenné valounky, písek). Tímto profilem byla vykopána krátká horizontální sonda, aniž bylo dosaženo skalní čelby, strop i boky jsou však tvořeny volnými bloky. Další sondáž byla provedena v komíně nad Síní nad střevícem – zde je materiálu z říční terasy minimum na úkor kamenných bloků, ovšem strop je již kompaktní. V deponii u Střevíce nakonec skončilo více než 3 kubíky materiálu. Sondáž v místě v příkopu u silnice, kde při jarním čerpáku mizela vypouštěná voda. Byla obnažena čtvercová jámka na odvod dešťové vody, vyzděná z kamenů. Výkop zhruba do hloubky 1 m, dno nebylo dosaženo. Přes jámku je mělce uloženo staré zrezavělé nefunkční potrubí světlosti cca 15 cm. V souvislosti s výkopem proběhla kontrolní návštěva policejní hlídky přímo do lomu.

Další lehké zahloubení původní „plazivky“ ze Střevíce do Mn-dómu, sondování ve výklenku mezi body 128 a 129 před Mn-dómem (potvrzena přímá souvislost) a začistění sondy vlevo dole před průlezem do Mn-dómu. Celkem přesunuto na deponii u Střevíce 30 barelů černých hutných hlín a kamenů.

Instalace nové šupny v Petzoldce a vystrojení kladky nad propojovací komín k Střevíci. Následně tímto komínem vytěžena deponie vzniklá zahloubením objevené chodbičky do Mn-dómu a sedimenty uloženy na výsypku před j. Současně se prohlubovala přístupová trasa do Mn-dómu. Nově rozšířený spojovací komín mezi Petzoldkou s Střevícem byl zmapován.

Pokračování v rozšiřování propojky z Petzoldky do Střevíce. Přesunutí deponie ve Staré chodbě pod Studnu a sondování v jejím nejzazším konci spojené s prohlubováním plazivky „za komínem“ v bodě P 147.

Začistění vstupu ve Večerní j. až na skalní dno. Pokračování možné v přímém směru meandrovité chodbičky. Zahájení rozšiřování vertikální úžiny mezi Petzoldkou a Střevícem. V síni U střevíce vedle skalních hodin se podařilo po rozšíření a vyčištění proniknout do skalní chodbičky s průvanem, dlouhé cca 8m a směřující na západ.

Ověření náznaku chodbičky v lomové stěně cca 50–100 m od Petzoldky směrem k Srbsku. Po odebrání hlíny vyšlo najevo, že se jedná o dutinu, založenou na kalcitové žíle. Tato dutina byla původně zřejmě rozsáhlejší, protože asi metr výše vlevo jsou další dva otvory vyplněné kalcitovými krystaly.

Před Petzoldovou j. znovu odhalena sonda s puklinou směřující pravděpodobně do Střevíce.

Javorka

V roce 2013 proběhlo celkem 18 akcí. Výzkumná a průzkumná činnost v r. 2013 byla stále zaměřena na chodbičku, která se nachází na dně propasti Dvě tlamy. Podařilo se postoupit dále za cenu značného fyzického úsilí. Prolongace je obtížná pro nevelké rozměry i délku transportu vytěženého materiálu. Volné prostory, které se objevily během usilovného kopání, jsou tři. První je

komín, vycházející ze stropní klenby kolmo vzhůru asi 10 m. Za komínem se po pár metrech nachází rozcestí-trojcestí. Vpravo, vlevo, rovně. Levá odbočka, hezky tvarovaná, puklinovitá chodba nás překvapivě přivedla zpět na dno Dvou tlam, ale v jiném místě. V chodbě jsme pověsili Vintockou dráhu z T profilu a materiál mohl jezdit. Pravá odbočka z třícestí je meandrující, postupně se zmenšuje a ke konci se zvedá do neprůlezné pukliny s nepatrným průvanem. Pokračování směrem na Z se zúžilo do erotického erozního kanálku. Délka nových částí jeskyně je 35 m. Celková délka jeskyně je v současnosti 1 744 m. Počet pracovních akcí 15.

Jeskyně nad Kačákem

V roce 2013 práce v jeskyni Nad Kačákem poněkud stagnovaly díky nedostatku pracovních sil a také letním deštům, které rozplavily jíl, kde se dalo. V dómu Atlasů jsme se s postupující délkou průkopu museli zamyslet nad přívodem čerstvého vzduchu na čelbu, protože i když náš hlavní kopáč Robokop je pravděpodobně anaerobní, ostatní se tam dusili. Nyní z Atlasáče vhnáí vzduch do průkopu husím krkem akumulátorový větrák. Pro ulehčení transportu kyblíků s nakopaným materiálem z výkopu do Atlasáče byla ve vstoupné části chodbičky natažena lanovka.

V listopadu 2013 se na čelbě nyní již 15 m průkopu podařilo zastihnout první volnou prostorou, komínek vykroužený v růžových vápencích, vysoký cca 4m, do kterého se vejde nepřilíší statný jeskynář. Komínek se neprůlezně zavírá. Díky své barvě dostal jméno Růžový.

Jeskyně nad Kačákem byla jednou z lokalit, kde se konala předkongresová exkurze 16. MSK. Zahraniční návštěvníky prováděli Mojmir Záviška a Pavel Kutílek, ukázkově vyvezli i pár vozíků.

ZO ČSS 2-01 Chýnovská jeskyně

2016

Odborná činnost

Chýnovský kras

Nadále probíhá lokalizace a podrobná dokumentace vápencových lomů a krasových objektů v zóně chýnovských vápenců.

V průběhu roku pokračoval průzkum v jeskyni Velmovice II. Postupně byla odstraněna část materiálu ve východním a západním směru, v hlavní v dutině byla instalována dočasná dřevěná výztuž.

V místě propadu na louce v údolí Hoříckého potoka, byla vyhloubena sonda do hloubky 1,30 m. Zjištěno zde porušené potrubí staré meliorace, které způsobilo odplavení hlín a následně vznik propadu.

Byly zahájeny průzkumné práce v prostoru dopravního tunelu ve starém lomu v Kladrubské hoře. Zároveň je vedena sonda podél severní stěny tunelu, která dosud dosáhla délky 11 m. V oblasti tektonické poruchy, na níž došlo ke zřícení tunelu, byly zjištěny výrazné primární krasové jevy. V průběhu měsíce října byl vstup do objektu trvale zajištěn ocelovou mříží s uzamykatelnou uzávěrou. Důvodem pro zabezpečení objektu je zejména zachování nerušené hibernace netopýrů. Lokality lze na základě dlouhodobého monitoringu považovat za významné zimoviště netopýrů zvláště z hlediska značné druhové diversity.

Rudní revír Ratibořské hory – Stará Vožice – pokračovala dokumentace pozůstatků SDD na základě historických map a dokumentů.

V roce 2016 byl proveden kamerový průzkum podzemního objektu v lokalitě Veselí na Moravě (objekt identifikován jako studna).

Dlouhodobé aktivity Značná část činnosti ZO ČSS 2-01 byla tradičně soustředěna na spolupráci se Správou Chýnovské jeskyně při výzkumu, průzkumu a dokumentaci Chýnovské jeskyně. Každoročně jsou prováděny práce tzv. ochrannářského managementu při odstraňování lampenflóry v Chýnovské jeskyni a likvidace náletových dřevin a kosení travních porostů v areálu jeskyně.

Spolupráce se zoologickým oddělením NM v Praze a Blatského muzea v Soběslavi při výzkumu netopýřů v Chýnovské jeskyni a monitoring hibernujících netopýřů na ostatních lokalitách v regionu.

Spolupráce s kroužkovateli NM při kroužkování ptáků. Jedná se výlučně o těžko přístupná hnízda na stromech a ve skalních terénech s využitím JT.

V průběhu roku nadále pokračovalo studium materiálů z archivů (SOA Třeboň, SOA Český Krumlov, SOKA Tábor, ČGS, NPÚ ad.) za účelem zpracování historie Chýnovské jeskyně, vápenictví, SDD a ostatních podzemních objektů v regionu.

Nadále trvá spolupráce s Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje na základě uzavřené smlouvy.

Propagace a vzdělávání Členové se autorsky podíleli na vydání sborníku: 150 let Chýnovské jeskyně.

Průběžně je doplňována knihovna ZO ČSS 2-01. Celkem bylo k 31. 12. 2016 evidováno 410 položek odborné literatury.

2015

Chýnovský kras

V listopadu byly zahájeny práce průzkumného charakteru v jeskyni Velmovice II. Dosud byla odstraněna část zříceného materiálu a odtěženy sedimenty ve vstupní části dutiny.

V průběhu roku byl lokalizován propad na louce v údolí Hoříckého potoka, provedena dokumentace a odběry vzorků vod.

Probíhá lokalizace a podrobná dokumentace vápencových lomů a krasových objektů v zóně chýnovských vápenců.

Rudní revír Ratibořských hor a Staré Vožice

Pokračovala dokumentace pozůstatků SDD na základě historických map a dokumentů. Bylo opraveno zajištění ústí štoly Josef, zabudována nová uzávěra. V komínu na žíle Všech svatých byl opět instalován hliníkový žebřík pro snadnější dostupnost dobyvek na úrovni štoly Jan.

Ostatní akce Ve dnech 11. a 12. července spolupracovali členové na odkrytí a čištění studny v sondě archeologického výzkumu v lokalitě Tábor-Klokoty.

V listopadu proběhla akce na vyčerpání a čištění studny v obci Mlýny u Choustníka. Z objektu hlubokého 11 m bylo odtěžena vrstva cca 1,5 m usazenin a odstraněny nefunkční technické prvky z doby provozu. Plášť studny je v celé hloubce tvořen roubením z neopracovaného místního kamene. Průměr studny v úrovni koruny je cca 1,0 m. U dna se roubení postupně zužuje až na 60 cm. Nebyl nalezen žádný archeologický materiál.

Ve stejném období byla vyčištěna studna v obci Bořetice. Z objektu hlubokého 10 m bylo odtěženo cca 1 m usazenin. Průměr studny je cca 2,0 m. Během prací nebyl nalezen žádný archeologický materiál.

Výzkum historického podzemí Ve spolupráci s o. s. Naše historie probíhal průzkum nepřístupného podzemí kostela Panny Marie v Sušici, průzkum nepřístupného podzemí kostela v Bohdanči u Kutné Hory, geofyzikální průzkum a průzkum neznámého podzemí kostela v Dobrušce.

2014

Rudní revír Ratibořských hor a Staré Vožice – pokračovala dokumentace pozůstatků SDD na základě historických map a dokumentů.

Štola František Xaverský v rudním revíru Horky u Tábora – ve spolupráci se SCHJ a firmou Geo-cz byla dokončena kompletní dokumentace tohoto SDD.

Jeskyně Na Vápenném vrchu (Černá v Pošumaví)

Spolupráce se SCHJ na trvalém zajištění jeskyně Na Vápenném vrchu II. Byl odtěžen materiál pod spodní hranou plastového tubusu a odstraněn veškerý materiál ze vstupní partie jeskyně až na úroveň počvy. Původní vstupní „plazivka“ se tak zvětšila na prostoru o průměrné výšce 3 m. Ve vstupní části bylo následně vybudováno cca 15 m² opěrných kamenných zdí, které zabraňují sesouvání nebezpečného materiálu pod klenbu vstupní prostory. V úseku mezi počvou a spodní hranou tubusu byly doplněny betonové skruže a obsypány průběžně hutněným materiálem. Ve vybraných částech byla instalována dočasná výdřeva tak, aby mohly být prováděny další prolongační práce. Kolem pláště byl doplněn vyplavený materiál a povrch vyrovnán do úrovně terénu.

Výzkum historického podzemí Práce probíhaly ve spolupráci s o. s. Naše historie na lokalitách Hrobka opavských Přemyslovců v kostele sv. Ducha v Opavě a hrobka Černínů v kostele sv. Jana Křtitele v Chudenicích, nepřístupné podzemí Klementina v Praze a hrobky v kostelích v Krnově a Strážnici.

2013

Chýnovská jeskyně

ZO ČSS spolupracovala při zajištění oslav 150. výročí objevení Chýnovské jeskyně a to zejména při instalaci 3 výstav, odborného semináře v Chýnově, dne Chýnovské jeskyně 13. 7. 2013 a speleologických prohlídkách nezpřístupněných částí jeskyně.

Rudní revír Ratibořských hor a Staré Vožice – monitoring stavu propadu v obci Hlasivo po provedeném zajištění, monitoring nově vzniklého propadu jv. od obce Stará Vožice.

Po extrémních srážkách v jarních měsících roku 2013 došlo k několika projevům SDD v okolí Staré Vožice. SCHJ provedla základní dokumentaci a v některých případech i nahlášení projevů SOD na MŽP a ČGS Geofond. Celkem bylo lokalizováno a zdokumentováno 5 projevů starých důlních děl. Výlučně se jednalo o propady starých šachet. Hloubky propadů byly v intervalu od 1,5 do 10 m. V jednom případě nebylo dílo evidováno v registru HDD Geofondu ČR. U tohoto díla byla provedena identifikace na základě historických pramenů.

V listopadu byl na SCHJ nahlášen propad terénu před obytným domem v historické části Mladé Vožice. Ve spolupráci s archeologickým oddělením tábořského muzea a firmou Geo-cz bylo průzkumem zjištěno, že se jedná o dosud neznámou studnu (příp. jímku). V minulosti byla tato jímka zakryta betonovou deskou. Destrukci této desky došlo k propadu terénu. Objekt nebyl dále archeologicky zkoumán a následně došlo k jeho zajištění zásypem.

Cvičení HZS Tábor (štola Josef v rudním revíru Ratibořské Hory).

Štola František Xaverský v rudním revíru Horky u Tábora

Ve spolupráci se SCHJ a firmou Geo-cz provedena kompletní dokumentace SDD v městě Táboře (část obce Čelkovice). Délka v současnosti přístupného úseku částečně zatopené štoly je 40 m. Zbývá dokončit závěrečnou zprávu.

Projev SDD v obci Horky u Tábora

Počátkem měsíce června došlo k propadu šachty v obci Horky u Tábora. Členové ČSS se podíleli na provedení základního průzkumu a dokumentaci tohoto projevu SDD včetně kamerového průzkumu. Byl zjištěn propad hluboký 46 m. Dokumentace je zpracována v závěrečné zprávě (Krejča, 2013, Propad staré šachty v ulici K Návisi v Horkách 11 Tábora).

Jeskyně Na Vápenném vrchu (Černá v Pošumaví)

Proběhlo několik jednání ohledně dalšího průzkumu jeskyní v dobývacím prostoru lomu za účasti SJ ČR, Prácheňského muzea, Správy NP a CHKO Šumava a těžební organizace Kamenolomy ČR. V květnu byla též iniciována informativní schůzka s geologem Kamenolomů ČR za přítomnosti všech výše uvedených stran. Materiály zde prezentované bohužel nepřinesly nic nového z hlediska výzkumu krasových jevů a hydrologie studovaného území. Výsledkem těchto jednání byl závěr, že průzkum bude nadále zajišťovat Správa jeskyní ČR prostřednictvím SCHJ s účastí členů ČSS. V dubnu byl s využitím vody ze zahloubení lomu rozplaven materiál odtokového sifonu Jeskyně Na Vápenném vrchu I. Dalšímu postupu zabránilo velké množství kamenitého materiálu. Při akci v září bylo ve zmíněné části jeskyně objeveno několik dalších metrů chodby, která pokračuje neprůlezným zúžením. V lokalitě zbývá zmapovat tuto nově odkrytou část jeskyně. Pro další postup by bylo nutné použití trhacích prací. Za současného stavu lze průzkum v Jeskyni Na Vápenném vrchu I považovat za ukončený.

Průzkum Jeskyně Na Vápenném vrchu II je podmíněn opětovným vyklizením zasypané vstupní šachtice, a to v celé výšce profilu (cca 13 m). Tyto práce (i následný průzkum) jsou podmíněny financováním ze strany Správy NP a CHKO Šumava. Průzkum by měl být uskutečněn v roce 2014, je však třeba předpokládat, že bude časově i materiálně velmi náročný.

Mokrá – štola Josef

Bylo vedeno jednání a poskytnuta dokumentace (zpracována SCHJ v roce 2001) dědičné štoly Josef u obce Mokrá (Černá v Pošumaví) za účelem rekonstrukce portálu štoly Josef.

Výzkum historického podzemí Práce proběhly ve spolupráci s o. s. Naše historie: Výpust na přehradní hrázi rybníka Jordán v Táboře, hradní věž hradu Orlik u Humpolce, průzkum poutního kostela v Kájově.

ZO ČSS 2-02 Šumava

2016

Členové ZO se již tradičně zúčastnili pracovní akce ZO ČSS 6-23 Aragonit v jeskyni v Temných Skalách.

Podnikli exkurzní cesty do jeskyní a důlních a průzkumných děl v ČR, např. Chýnovská jeskyně, grafitový důl Český Krumlov, staré průzkumné štoly pro průzkum přehradních profilů v údolích Vltavy a Malše. Rovněž byla provedena exkurzní návštěva historického podzemí pod náměstím v Týně nad Vltavou a v další etapě po dohodě s pracovníky Muzea v Týně nad Vltavou a po schválení MěÚ Týn nad Vltavou průzkum a zaměření historických sklepů v prostoru bývalého hradu.

Dva členové ZO se zúčastnili potápění v jeskyních na ostrově Gato Island, Filipíny.

V průběhu roku byla zorganizována tréninková akce jednodanové techniky na lezeckých skalních terénech v okolí města Písek pod vedením instruktora jednodanové techniky Ladislava Frice.

Jeden ze členů se trvale aktivně věnuje speleotechnice a speleozáchrannářství.

2015

Členové ZO se zúčastnili pracovní akce ZO ČSS 6-23 Aragonit v jeskyni v Temných Skalách. Podnikli exkurzní cesty do jeskyní a důlních děl v ČR, např. jeskyně Nová Rasovna, Sloupsko-Šošůvské jeskyně. Dále navštívili a provedli revizi některých starých důlních děl, např. kaolínový důl Orty u Hosína u Českých Budějovic. Rovněž byl proveden průzkum domovních sklepů v prostoru náměstí ve Strunkovicích nad Blanicí zaměřený na posouzení možných nestabilit při plánované rekonstrukci náměstí a zároveň na ověření a lokalizaci tradované podzemní chodby do raně gotického kostela Sv. Dominika.

2014

Ve spolupráci se Správou jeskyní ČR a ZO ČSS 2-02 Chýnovská jeskyně provedeno zajištění vstupu do jeskyně Na Vápenném vrchu II (Lipno) – obnovení částečně zasypané vstupní šachty, její zaskružování, vybudování manipulačního prostoru před vstupem do jeskyně na dně šachty a jeho zajištění vystavěním ochranných zdí.

Členové ZO se rovněž zúčastnili pracovní akce ZO ČSS 6-23 Aragonit v jeskyni v Temných Skalách. V zahraničí podnikli exkurzní cesty do lávových jeskyní na Sicílii, jeskyní na Slovensku (Demänovská, Belianská, Dobšinská ľadová jaskyňa, Domica) a Malá Boka ve Slovinsku. Z exkurzních cest v ČR to byly např. jeskyně Moravského krasu, Chýnovská jeskyně a některá stará důlní díla.

Jeden ze členů se aktivně věnoval speleotechnice a speleozáchrannářství – účast na součinnostním cvičení SZS/HZS v Netopýří jeskyni, společném cvičení SZS + HS Šumava a na periodických cvičeních SZS. Dále úpravy trenažerů pro SRT v lomu Chlum či ukázky transportu pomocí SRT na Dni záchrannářů ve skanzenu Barbora.

2013

V dobývacím prostoru kamenolomu na Vápenném vrchu u Černé v Pošumaví byly na základě žádosti provozovatele lomu (Kamenolomy ČR) po vynucené přestávce obnoveny speleologické práce, které zde ZO dlouhodobě provádí ve spolupráci se Správou jeskyní ČR a ZO ČSS 2-01 Chýnovská jeskyně. S Kamenolomy ČR a správou CHKO Šumava probíhala jednání ohledně dalšího průzkumu a ochrany zdejších krasových jeskyní. V jeskyni Na Vápenném vrchu byl učiněn pokus s hydrotěžbou v odtokové části jeskyně, jejíž pokračování bylo následně ověřováno výkopovými pracemi.

Členové ZO se rovněž zúčastnili pracovních akcí v jeskyni v Temných Skalách (ZO ČSS 6-23 Aragonit) a několika akcí zaměřených na hydrotěžbu v Divišově jeskyni (ZO ČSS 1-08 Speleoklub Týnčany). V zahraničí podnikli exkurzní cesty do Ho Chi Minhovy jeskyně ve Vietnamu a lávové jeskyně na Madeiře.

Jeden člen se aktivně zúčastnil oslav a semináře ke 150. výročí objevu Chýnovské jeskyně (příspěvek na téma vzniku hrncovitých kapes).

Jeden ze členů se aktivně věnoval speleotechnice a speleozáchrannářství – účast na cvičení IZS Brno, pořádaném SZS, na postkongresovém Rescue Campu, organizovaném Speleo Secure France, na cvičení složek IZS Mexiko 2013, na mezinárodním cvičení speleologických záchranných služeb Morava ve Skleněných domech a na periodických cvičeních SZS.

ZO ČSS 3-01 Macarát

Ve sledovaném období členové ZO prováděli průběžně kontrolní návštěvy lokalit na Šumavě v okolí Hartmanic a jejich běžnou údržbu – jeskyně Peklo, staré důlní dílo Těšov, staré důlní dílo Jírovic jáma Na zámku.

Několik členů ZO v průběhu roku podniklo návštěvy a exkurze do jeskyní v Českém a Moravském krasu a v jiných českomoravských lokalitách.

Jeden člen se zúčastnil ve spolupráci se skupinou Orca Diving Praha expedice v Mexiku (poloostrov Yucatán) na potápění v zatopeném krasu (cenotech).

Členové ZO se průběžně starali o běžnou údržbu terénní základny v Dolejším Těšově, konkrétně úpravy okolí základny a standardní údržbu a opravy.

V březnu 2014 se zúčastnil 1 člen ZO speleopotápěčské výpravy do cenotové oblasti Tulúm na Yucatánu v Mexiku a podnikl 12 ponorů v různých lokalitách včetně několika průzkumů suchých lokalit. V měsíci prosinci 2014 byl proveden prolongační potápěčský průzkum na důlním díle Těšov.

ZO ČSS 3-02 Jeskyňáři Plzeň

Členové ZO se každoročně podíleli: na spolupráci s ČESON při monitorování netopýrů v Západních Čechách, na montanistickém průzkumu oblasti Krušných hor, na pořádání Lezeckého dne v Plzni a spolupracovali se Spolkem přátel dolu sv. Mauritius, Hřebečná.

V r. 2016 se podíleli na průzkumu jeskynního systému Kačna Jama (Slovinsko) organizovaném ZO ČSS 6-19 Plánivý a na na organizaci Lezeckého dne Plzeň (Tyršův most).

2015

Kromě výše zmíněných aktivit se podíleli na paleontologických výzkumech na Nýřansku ve spolupráci se Západočeským muzeem.

2014

Členové ZO se v roce 2014 podíleli na průzkumu systému Kačna jama, Divaški Kras, Slovinsko, ve spolupráci se ZO ČSS 6-19 Plánivý.

2013

Členové ZO se v roce 2013 podíleli: na speleologickém průzkumu jeskyně Hirlatzhöhle, Rakousko, ve spolupráci s tamním klubem, na průzkumu systému Kačna jama, Divaški Kras, Slovinsko, ve spolupráci se ZO ČSS 6-19 Plánivý.

Do tisku bylo předáno 8 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 6 přednášek a uspořádáno 13 exkurzí v oblasti ČK, byla uskutečněna 1 výstava s jeskyňářskou tematikou. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS ČSS, stanice Čechy.

ZO ČSS 3-03 Šumavský kras

Za roky 2016, 2015 a 2013 nedodala ZO žádnou zprávu.

Členové ZO se v roce 2014 podíleli: na průzkumu a mapování jeskyně Mesačný tieň ve Vysokých Tatrách, Slovensko, na průzkumu jeskyně Kačna Jama, Divaški kras, Slovinsko, na pořádání dalšího ročníku Speleohér v Nevřeni, na organizaci Lezeckého dne Plzeň.

ZO ČSS 3-05 Permoníci

2016

Průzkum Dyleňského krasu Dyleňská jeskyně – Pokračoval průzkum jeskyně, hlavní chodba byla průkopem prodloužena o 3 m. Severní vedlejší chodba, která má charakter plazivky, byla prodloužena o 1 m. Celková délka jeskyně je nyní 20 m. Další výkopové práce budou zaměřené na prohloubení hlavní chodby.

Jeskyně Permoníků – Pokračovaly výkopové práce podél severní stěny této propastovité jeskyně. Výkopem jsme pronikli do bočního výklenku bez sedimentární výplně. Odkrytá část jeskyně tak dosáhla délky 8 m.

Kmotrovo propadání – Celoroční nízký průtok vody nebyl vhodný pro provedení další stopovací zkoušky.

2015

Průzkum Dyleňského krasu Dyleňská jeskyně – Jeskyně byla v koncové části prohloubena na výšku cca 1,3 m a prodloužena o jeden metr. V s. boku jeskyně byla odkryta dutina, která ukazuje, že jeskyně má další pokračování s větším sklonem směrem dolů. Vše nasvědčuje tomu, že provedenými pracemi bylo překonáno nejužší a jen s obtížemi průlezná místo, a že v dalším průběhu se jeskynní profil bude zvětšovat.

Jeskyně Permoníků – Průzkum jeskyně byl směřován k nalezení předpokládaného dalšího pokračování jeskyně v její v. boční stěně. Před vchodem do jeskyně byl proveden odkop svahových sedimentů do hloubky 3 m. Ukázalo se, že odkrytá skalní stěna je vertikální a ve své spodní části silně zkrasovělá, nicméně odkryté dutiny jsou malé, neprůlezná. Skalní dno jeskyně nebylo provedeným výkopem dosaženo, dno výkopu tvoří hlinitokamenitá sutě. Jeskyně má charakter propasti, která byla po svém vzniku prakticky celá vyplněna sedimenty. Další průzkum této jeskyně považujeme proto za málo perspektivní.

Kmotrovo propadání – Ve spolupráci s J. Bruthansem (ZO ČSS 1-05 Geospeleos) byla v prosinci 2015 provedena nová stopovací zkouška. Jako stopovač byl použit chlorid sodný. V místech předpokládaných vývěřů krasových vod byly umístěny přístroje na kontinuální sledování vodivosti vody, kromě toho byly v průběhu zkoušky odebírány vzorky vod na chemické rozbor. Stopovací zkouška probíhala od 21. 12. 2015 do 11. 1. 2016. Měření vodivosti vody ani chemické rozbor opět neprokázaly přítomnost stopovací látky ve vodě, místo vývěru krasových vod z Kmotrova propadání tak zůstává stále neznámé.

Ostatní Člen ZO Dmitry Albov provedl průzkum a zmapování nové jeskyně v Chorvatsku a dále provádí průzkum a mapování historického podzemí v okolí Moskvy a na poloostrově Krym. Provádí chemické rozbor hornin pro Lomonosovu státní univerzitu v Moskvě a účastnil se několika mezinárodních seminářů o historickém podzemí.

2014

Dyleňská jeskyně – Pokračovaly výkopové práce ve střední části hlavní jeskynní chodby. Odtěžením hlinitých sedimentů bylo dno chodby prohloubeno o 70 cm, ale skalního dna nebylo ještě dosaženo. Při akci, která proběhla 9. 8. 2014, byla pro usnadnění dopravy těžného materiálu vybudována a poprvé využita lanová dráha zavěšená pod stropem jeskyně. V koncové úzké části chodby bylo úspěšně vyzkoušeno vrtání mramoru pro zvětšení průlezného profilu jeskyně s využitím pyro-

patron. Podařilo se odtěžit část skalního bloku na konci jeskyně a tím lépe zpřístupnit tuto dosud obtížně průleznou část jeskyně

Jeskyně Permoniků – Pokračoval průzkum jeskyně započatý v roce 2013. Jeskyně byla v průběhu tří akcí prodloužena do délky na 2,5 m, výška chodby dosahuje až 2 m, skalního dna ale nebylo dosaženo. Dosud provedené průzkumné práce ukázaly, že lze očekávat nalezení dalších jeskynních prostor, nicméně že další postup v odkryté části jeskyně by byl dosti problematický zejména z bezpečnostních důvodů. Důvodem je skutečnost, že pevná skalní stěna, výrazně tvarovaná žebry, je pouze na západní straně jeskynní chodby, zatímco celá východní stěna je až ke stropu tvořena hlinitokamenitým sedimentem hustě prorostlým kořeny stromů. Další výkopové práce v původním směru by znamenaly zřejmě značné riziko možného zavalení jeskynní chodby, takže z bezpečnostních důvodů byly průzkumné práce v jeskyni v létě 2014 zastaveny. Výkopy provedené v podzemních měsících M. Markem ukázaly, že je možné očekávat odkrytí nového vchodu do jeskyně. Průzkum bude pokračovat v roce 2015.

Kmotrovo propadání – V srpnu 2014 provedl M. Marek další stopovací zkoušku na Zeleném potoce s cílem nalézt vývěry krasových vod z Kmotrova propadání. Jako stopovač byla použita kuchyňská sůl v množství 30 kg. Na vytipovaných pramenech byla sledována měrná vodivost vody po dobu tří dnů. Na žádném prameni se neprokázaly významnější změny ve vodivosti, vyvěračku se opět nepodařilo nalézt. M. Marek poté navázal spolupráci s Dr. J. Bruthansem, krasovým hydrogeologem z Přírodovědecké fakulty UK Praha. Ten přislíbil aktivní účast na průzkumu krasových vod v roce 2015.

2013

Člen skupiny zahájil průzkum další krasové dutiny, která leží ve stejném lomu jako Dyleňská jeskyně. Před zahájením výkopových prací bylo ústí jeskyně téměř zcela zaplněno sedimenty, jeskynní otvor měl šířku 25 cm a výšku max. 15 cm. Zpočátku nebylo jasné, zda se vůbec jedná o průleznou jeskyni. Od května do září v 8 akcích prováděl výkopové práce, nejprve před jeskyní a potom ve vchodové části jeskyně. Vchod do jeskyně je nyní vysoký 1,8 m a přibližně 1 m široký. Výkopem byl odkrytý strop a částečně stěny, dno jeskynního vchodu je tvořené hlinitokamenitými jeskynními sedimenty. Prokopaná část jeskyně nyní dosahuje délky 0,7 m, zatím viditelná délka je asi 2 m. Jeskyni objevitel pojmenoval Západní a jedná se zatím o nejzápadněji umístěnou krasovou jeskyni.

Čtyři členové ZO v měsíci květnu našťivili Notranjski kras Speleocamp Laze a exkursně také jeskyně Jama na Meji, Logarček Jama, Najdena Jama, Vraja Jama, Jama Mačkovica, Perlova Jama, Jama Medvedjak a oblast Rodopi v Bulharsku s cílem seznámit se s pozůstatky důlní těžby v této oblasti.

Ostatní Po celé období 2013 až 2016 skupina pokračovala ve spolupráci s horolezeckým oddílem Slovan Karlovy Vary ohledně výměny zkušeností a zdokonalování lezeckých schopností členů ZO i horolezeckého oddílu.

Několikrát v průběhu roku pracovali členové ZO na lokalitách jiných ZO na území CHKO Moravský kras.

Členové ZO se aktivně účastní cvičení a výcviků HZS Karlovarského kraje v rámci výcviků lezeckých skupin.

Členové ZO aktivně pokračují v dokumentaci jeskyní v krasové oblasti v Německu ve spolupráci s místními jeskyňáři (Bavorsko).

ZO ČSS 4-01 Liberec

Každoroční akce Speleologický den pořádaný na tradičním místě v Panském lomu a v ústí Hanychovské jeskyně ve spolupráci se ZO ČSOP 36/02 při SCHKO JH, **Seminář Klokočky** zaměřený na pískovcový fenomén opět organizoval Jan Mertlík v termínu 5.-7. 10. 2016.

Publikace Členové ZO se podíleli na přípravě publikace Geologie Jizerských hor a Liberecka a je spoluautor Klára Froňková. Publikaci vydalo 3. 6. 2016 Severočeské muzeum v Liberci ve spolupráci s Českou geologickou službou. Součástí této publikace je i mapa 1 : 13 000 Urbanistická geologie města Liberec, kterou připravil Ivan Rous.

Členové ZO publikovali několik odborných článků – jejich soupis naleznete v nezkrácené zprávě, kterou obdržely všechny ZO.

Dlouhodobá spolupráce probíhá s těmito subjekty: Se členy ZO ČSS 3-02 Jeskyňáři Plzeň na průzkumu chiropterofauny v Krušných horách na lokalitě Mauricius v Hřebečně u Abertam, se ZO ČSS 5-01 Bozkov, se ZO ČSS 6-16 Tartaros a ZO ČSS 6-08 Dagmar při exploatačních pracích, na expedici Iron Deep pořádanou ZO ČSS 6-14 Suchý žleb. Probíhá spolupráce se členy ZO ČSS 1-05 Geospeleos při výzkumu hydrologických závislostí ponorové jeskyně Huberův ponor a jeskyně Vodárna v Kryštofově údolí. Spolupracujeme s Geologickým ústavem struktury a mechaniky hornin akademie věd ČR, v.v.i., v Západní jeskyni na měření pohybu horninových masivů v závislosti na Lužické poruše, která probíhá několik stovek metrů od jeskyně a na výzkumu jeskyní a sutových agregací v Českém Ráji.

S polskými kolegy z Wroclawske grupy Chiropterologiczne jsme se tradičně podíleli na zimním sčítání netopýřů v jeskyních hory Polom a katedrále ve Swidnici. Dále se speleoklubem Bobry Zagaň a speleoklubem Walbrzych a s polskými kolegy na průzkumu důlního podzemí v Kowarech. Čilá spolupráce panuje s důlní firmou RosiaMin, která vlastní rozsáhlé podzemní doly v Rumunsku v oblasti kolem Rosia Montana.

Výzkumná a průzkumná činnost – jeskyně Ještědského krasu a Jizerský hor

Jeskyně Pod Traverzem Její vchod se nachází v jz. cípu Hanychovského lomu, těsně pod jeho horní hranou, v členité zarostlé skalní stěně. Místo je nesnadno přístupné, buď krkolomným výstupem z plata lomu, nebo krátkým slaněním z horní hrany.

Současný vchod do jeskyně Pod traverzem tvoří klenutý otvor 1,2 m x 0,8 m lemovaný kavernózními škrapy. Před vchodem jsou na zčásti zachovalé stěně pukliny erozní tvary od někdejšího toku. Za úzkým vchodem se dutina výrazně rozšiřuje až na dva metry, na výšku zatím okolo tří a půl metru, ale stropu nebylo dosaženo a vzhledem ke sklonu vrstev není vyloučeno pokračování až na povrch.

Západní jeskyně V roce 2016 probíhala především stále nekončící likvidace závalu v Ponorovém dómu. Došlo ke zřícení nejmohutnějšího skalního bloku v levé části prostoru. Blok se rozpadl na menší části, jež opět uzavřely průchod do dómu. Z klesající hlíny v dómu se postupně vynořují nové skalní útvary ve formě teras, hřebenu a zdi, a odhalují tvar někdejšího ponoru. Také jsme vybrali připravený materiál ze sondy pod Netopýřím dómem.

Na jaře proběhl barvicí pokus s cílem lokalizovat vývěr vody ze Starých jeskyní. První pokus zjistit směr odvodnění této části Západní jeskyně skončil neúspěšně, ale podrobný průzkum v okolí značně zúžil výběr možných pramenů.

Rokytká III Ukradená jeskyně V roce 2016 zde proběhly dvě pracovní akce, při nichž byla

z jeskyně vyklížena suť a byly odstraňovány volné skalní bloky pomocí vrtačky a klínů. Prostora za vchodem se tímto zvětšila o cca 1,25 m³.

Solvayův lom – jeskyně 33M a Loupežnická jeskyně V roce 2016 podnikli dva členové krátký pokus o postup v Loupežnické jeskyni dokončením prolongace v sedimentech na jejím konci. Akce bohužel skončila nezdarem, i když dle chování netopýrů víme, že jeskyně musí pro ně průlezně pokračovat do dalších částí.

Výzkumy na Hluboké Toto místo v zimě slabě dýchá. Po krátké sondáži není stále zřejmé, co způsobuje slabý průvan z pukliny. Je-li to ohřátý vzduch stoupající sutí z níže ležících částí lomu, nebo dýchá-li volná puklina z masivu. Narušení lomové stěny a její zakrytí oсыpem je velké, na otázku může odpovědět jen další zásah do svahu.

Propast Velká Basa V roce 2016 bylo do jeskyně vykonáno několik náročných sestupů, které měly kromě obhlídky této jeskyně také za účel do ní umístit dataloger pro sledování jeskynního klimatu.

V Hliněné j. již třetím rokem stále pomocí mikrotrhacích prací rozšiřujeme puklinu, do které se zúžila zprvu prostorná chodba. Propastovitá jeskyně je vyvinuta na vrstevní spáře a k ní kolmé puklině. Spára se zcela zavřela a zůstává jen ona úzká, maximálně deseticentimetrová puklina s trativodem o průměru 20 až 25 cm s občasnou kavernou.

V nedaleké **Mramorové j.** jsme krom dvou velkých kamenů vyklidili všechnu suť z náhlého opadu stěny v zadním dómku.

Objev jeskyně Dvoustovka Během roků 2015 a 2016 jsme provedli sumarizaci archivních dokumentů vážící se k centrální části Ještědsko-Kozákovského hřbetu, geomorfologického podcelku Ještědského hřbetu. Cílem bylo vytipovat místo, kde by bylo možné prostoupit do puklinového systému, ve kterém jsme předpokládali vznik rozsáhlé sítě volných prostor. Vzhledem k dostatečnému množství podkladů jsme přistoupili k vytvoření pracovní mapy. Dílo je kompilací všech dostupných geologických a surovinových map, digitálního modelu reliéfu páté generace a stavebních podkladů vodovodní sítě z let 1899 až 1936. Mezi dalšími archivními zdroji byly geologické mapy (Kachlík, Bělohradský) a pochopitelně geologická mapa 1:100 000. Jedním z podkladů byla i studie Lysenka a Horušického, která také řešila puklinový systém hřbetu.

Po dokončení mapové kompilace upoutala pozornost naprostá nesourodost jednotlivých vrstev. Geologické členění jednotlivých podkladů si hrubým způsobem odporuje. Ze všech zdrojů a po srovnání dostupných dat vyplývá, že nejpřesnějším obrazem je dokumentace Huberovy rýhy, a to i s omezením na jedinou linii procházející podélně vrcholovou partií hřbetu.

V roce 2015 jsme vytipovali místo pro sondu, která měla odhalit puklinu v Huberově staničení č. 144, v bloku 4a dle surovinového průzkumu. Pomocí geodetických metod a GPS jsme určili místo starého výkopu rýhy s posunutím do křížení puklin naznačených průzkumem z 60. let. 20. století. Téměř okamžitě, po odhrábnutí vrstvy humusu jsme objevili volnou puklinu o mocnosti cca 15 cm. Puklinu jsme sledovali až do hloubky 4 m, kde jsme narazili na podélný vrcholový zlom, nebo jeho klon (spojená rovnoběžná puklina). V tento moment byla jeskyně nazvána „Dvoustovkou“ (200 mm šířka, 200 cm délka). Při postupu se otevřely první větší prostory a potvrdila se teorie o křížení zlomů a stříhu v tomto místě. Podélný zlom byl jednoduše interpretovatelný, ale příčných puklin byl větší počet, než jsme předpokládali. Po dalším postupu až do hloubky cca 10 m jsme narazili na dómy A a B vyvinuté na

příčných puklinách, které definitivně potvrdily naše předpoklady o vývoji volných podzemních prostor. Zajímavostí systému, který má dnes přes 70 m délky, je jeho umístění ve vrcholu hřbetu.

Českolipsko

Paledová jeskyně

Již několik let provádíme pravidelné sledování klimatu paledové jeskyně na Bezdězu. Díky pořízení nových datalogerů se sledování podařilo rozšířit i na Ledovou jeskyni Naděje a v Ledovou jeskyni a jámu na Bukové hoře.

Český ráj

Turnovský kras

Během dvou let jsme provedli řadu povrchových průzkumů v části krasu Turnovské pahorkatiny. Objevili jsme malou zasucenou jeskyňku s průleznou délkou cca 1,5 m, s klenutým stropem a stropní puklinou. Nachází se u dna údolí Vazoveckého potoka pouhých 100 m daleko a 40 výškových metrů přímo pod ponorem Šálení smyslů. Po výkopových pracích má jeskyně nyní délku 15,5 m a denivelaci 5,5 m.

Lokalita „**Díra u Turnova**“ je první takováto jeskyně v Turnovském krasu vůbec, je zde například ojedinělá příležitost pro odborné stratigrafické zhodnocení, protože je zde zcela zachovalý sedimentační záznam.

V roce 2016 bylo v oblasti Vazoveckého údolí nově popsáno 11 závrťů v prostoru mezi obcí Jenišovice a osadou Mokřiny. Mísovitě závrty mají ponejvíce průměr 2 až 4 m, výjimečně 6 až 9 m. Jedna závrťová deprese za domem čp. 13, přesně přes údolí naproti Bartošově peci, má na délku 19 m a vznikla pravděpodobně na výrazné puklině. Je ovšem z velké části zavezena komunálním odpadem ze zmíněného domu.

V návaznosti na objevy z roku 2015 jsme pokračovali v průzkumu nejnovějšího zdejšího objevu – **Mločí díry**, jak zřejmě budeme nazývat fosilní vývěr v údolí pod jeskyní Šálení smyslů. Naprosto neohrazený prostor je vyplněn mnoha metry písčitých a kamenitých nesoudržných sedimentů, kde jen určité deformace pestrébarevných vrstviček infiltrátů naznačují polohu někdejšího vodního kanálu před fosilizací jeskyně.

Velmi podobný charakter jako v Příhrázských skalách jeskyně Krtola má i **Jenčova sluj**, která je jen o něco více zaplněna sedimenty. Jeskyně má velké štěstí, že není nikterak známá, a tak se může pyšnit i tím, že je dosud vandaly nepoznamenaná, což ji činí ještě krásnější a výjimečnou.

Zahraniční expedice

Expedice Maganik 2016

Průzkum jeskyně Vranštica blízko vesničky Mrtvo Duboko s cílem prozkoumat čtvrté jezero na konci koridoru, které pokračuje vodní chodbou délky zhruba 50 m na neznámý aktivní tok. Našli jsme tři vývěry včetně mohutného vývěru Jame, avšak po poklesu průtoku podzemních vod jsme jeden vývěr vyloučili, neboť se jednalo o ponor vod Mrtvice v rámci sutí na dně koryta.

Polsko

Akce v Polsku byla zaměřená na sčítání netopyrů na půdě gotické katedrály ve Swidnici a jeskyní hory Polom u Wojciechowa. Další akcí byla výprava na „OGÓLNOPOLSKIE ZAWODY W TECHNIKACH JASKINIOWYCH. Konal se též i „ZŁOTY KARABINEK“, pořádaný speleoclubem Bobry Zagaň v Polském Wojciechowě.

2014

Přednášková a popularizační činnost Propagační nástěnka je umístěná ve vestibulu umělé lezecké stěny Šutr. Během celého roku 2014 probíhaly drobné změny na našem webu www.speleolbc.cz.

Přednášky: naučně populární: Ivan Rous – přibližně 15 přednášek zaměřených na historické podzemí, odborná: Ivan Rous – Seminář Archeologia technica, „Devět let dokumentace Rosia Montany“, Technické muzeum Brno, Ivan Rous: Seminář z dějin hornictví, „Historie rumunské Rosia Montana s důrazem na cykly těžby a dokumentace“, NTM Praha.

Publikační činnost - odborná: Miloš Bristenský, Josef Stemberk, Matt D. Rowberry, 2014: The use of dama ged speleo themes and in situ fault displa cement monitoring to characterise aktive tectonic structures: anexam plefrom Západní Cave, Czech Republic, ACTA CARSOLOGICA 43/1, 129–138, POSTOJNA 2014

Publikace v průběžné přípravě: **Publikace o historii průzkumu a těžby uranu v oblasti Krkonoš a Jizerských hor (Ipa)** – vzniká ve spolupráci se s. p. DIAMO, KRNP, VGHMÚř Dobruška a ZO ČSS 5-02 Albeřice. Publikace mapuje průzkum a těžbu uranu v oblasti Krkonoš, Jizerských hor a Ještědského hřbetu v 50. letech minulého století.

Jablonecké podzemí (iro) Jablonecké podzemí je pracovní název pro projekt, v rámci kterého budou katalogizovány podzemní objekty v Jablonci nad Nisou a okolí. Ve spolupráci s Magistrátem města Jablonce se podílíme na kartografickém zpracování i faktickém průzkumu jednotlivých objektů. Výsledkem projektu Jablonecké podzemí bude kniha navazující na předchozí projekt týkající se města Liberce. Publikace vyjde na konci roku 2015.

Kniha Rosia Montana V přípravě je kniha o moderním dolování v Rosia Montaně. Hlavní část knihy bude tvořit porovnání stavů při exploataci ložiska a současnosti se zvýrazněním specifick opuštěného dolu. Konfrontována tak bude teoretická památková ochrana s možnou těžbou, stejně jako s postupnou devastací opuštěných důlních děl.

Historická, montánní a geologická mapa Hrádku nad Nisou (iro) Jedna z hlavních vrstev mapy znázorňuje poddolovaná území v okolí. Důležitou vrstvou je i záznam pracovních a zajateckých táborů a rozsahu válečné výroby, včetně vyznačení bombardovaných objektů ze samého závěru druhé světové války. Mapa zachycuje stav Hrádku nad Nisou, Loučné a Donína ke květnu 1945.

Historická a geologická mapa Liberce (iro) Na podzim roku 2014 vznikl první mapový list projektu historické (rekonstrukční) mapy Liberce v měřítku 1 : 2 000. Základní vrstvou je opět pozemková mapa. Naznačeny budou i mnohem starší vrstvy, jako jsou vodní toky, cesty, historické budovy a vzhled náměstí. Specialitou jednotlivých listů budou tematická zaměření.

Montánní a historická mapa Jáchymova a okolí (iro) Třetí mapou vzniklou v roce 2014 je historická a montánní mapa Jáchymovska se zaměřením na tábory nucené práce a hlavní důlní díla. Mapa zachycuje stav krajiny v letech 1953 včetně táborů, šachetních areálů a hald. Naopak podzemní objekty jsou zachyceny ve stavu ke konci 20. století. Zatím mapa obsahuje pouze několik obzorů a počítá se s postupným doplňováním během dalších let. Zatím jsou zachyceny jen štoly, šachty a chodby uváděné (a archivně zachycené) v systému S-JTSK.

Aktualizovaná mapa Rosia Montany Mapa v měřítku 1 : 2 000 zachycuje situaci hlavních masivů v okolí Rosia Montany: Orlea, Jig, Cetate, Carnic. Jako základ bylo zvoleno dílo Aurela Sin-

timbreana „Harta geologico miniera a zacamintului Rosia Montana“ z roku 1975. Jedná se o dodnes platné dílo jak z hlediska náčrtu podzemních prací, tak z hlediska geologického.

Výzkumná činnost – krasové jeskyně Hanychovská jeskyně – Pokračovala prolongace jeskyně, proběhly první dvě mapovací akce v zadní části Hanychovské jeskyně.

Západní jeskyně – V roce 2014 provedla naše organizace v této jeskyni po delší pauze větší počet průzkumných akcí. Byla dokončena prolongace v nejhlubším místě jeskyně asi 60 m pod povrchem. Chodba v této části zvané Břidlice opouští vápencovou čočku, strmě upadá do podložních hornin a sleduje poruchu, na které jsou vyvinuty Staré jeskyně. Dosáhli jsme křížení puklin i s menší sínkou, kde kolmo ze směru chodby vybíhá krápníky vyzdobená odbočka s množstvím drobných stalaktitů, stalagnátů, sintrových lišt a excentrik. Dno chodbičky je tvořeno vrstvou jemného sedimentu, z větší části je neprůlezná a již po 4 metrech mizí pokračování za hustě rostlými stalaktity, mezi kterými už nelze dohlédnout dále. Další krátký průzkum jsme provedli v Nových jeskyních, kdy jsme pomocí kamery zabudované na konci 4 metrové hadice nahlédli do jeskynního okna. Dno i stěny jsou pokryty sintrem a na dně je špatně viditelný malý travivod. Zajímavý kulovitý objekt na dně, připomínající zárodečný stalagmit, byl po pozorném studiu fotografií identifikován jako přilba před lety tam spadlá jednomu z našich kolegů. Zběžný průzkum v trvání 7 hodin proběhl také v jedné z odboček z Hlavní chodby v Sudové chodbě. Chodba prudce stoupá k povrchu pod úhlem asi 60 stupňů a před koncem je na hranici průleznosti. Ukončena je kamenitým závalem. U čela závalu se chodba rozšiřuje a strop ubíhá téměř kolmo vzhůru. Do sebe zaklíněné kameny různých velikostí s mezerami vyplňují celý prostor. Celá situace vypadá jako vstup do závrtu zdola. Jako zatím poslední zajímavý směr průzkumu se jeví tzv. Blátivá chodba v Nových jeskyních. Prolongace byla v minulosti ukončena z důvodů velkého objemu hlinitých sedimentů, obtížného transportu a také kvůli zaplavení části dna vodou. Zdá se, že se jedná o zahliněný dóm či rozměrnou ukloněnou chodbu a my se pohybujeme u jejího stropu.

Rokytká III – Ukradená jeskyně – Byl odstraněn řícený pilíř ve vstupní prostora, který z hlediska bezpečnostního neumožňoval bezpečný pohyb a práci v této jeskyni.

Solvayův lom – jeskyně 33M a Loupežnická jeskyně – Na této velice zajímavé lokalitě proběhly dvě mapovací akce.

Jeskyně V Havlově kamení a Minkovická jeskyně – Během celého roku 2014 jsme provedli 14 větších povrchových průzkumů v krasu Ještědského hřbetu. Podařilo se nalézt i dvě malé jeskyně.

První z nich byla pojmenována podle starého místního názvu „V Havlově kamení“. Lokalita se nachází v jednom z pruhů krystalického vápence táhnoucích se přes hřeben mezi polohami fylitu. Pruh, který přibližně sleduje úbočí, je zde na povrchu dvakrát přerušen. Asi 8 m od potoka a 30 m nad jeskyní se nachází řícený závrt o rozměrech 1 krát 1 metr, v našich podmínkách výjimečný jev. Závrt je ve směru pukliny s jeskyní. Samotná jeskyňka je pod nízkou lomovou stěnou a tvoří ji mírně ukloněná korozí rozšířená puklina. Vchod je 1,2 m vysoký a 0,5 m široký. Z viditelné délky asi 4,5 m je průlezných jen 2,5 m, dále se puklina rychle zužuje na pouhých 10–15 cm. Hornina má výraznou horizontální vrstevnatost, díky čemuž vznikly ve stěnách zajímavé římsy. U dna lze vidět ostrůvky poškozených koralitů, od bradaviček po keříčky. Zčásti odlámaná jeskyně je celá ovlivněna promrzáním v zimním období.

Druhá z jeskyní se nachází také v malém vápencovém lůmku na druhé straně hřebenu asi 200 m nad vodárnou nad obcí Minkovice spadající do katastru obce Šimonovice. V současnosti je zanesena hlinitými sedimenty na neprůlezný rozměr a viditelná délka chodby je asi 3 m.

Výzkumy na Hluboké

Na jaře 2013 jsme provedli povrchový průzkum v oblasti bývalých vápencových lomů sz nad osadou Hluboká, kde se v nejvyšše položeném lomu nachází i jedna z nejmenších jeskyní Ještědu, Díra na Hluboké. V sousedním a také největším lomu této skupiny asi 100 m od Díry lze na nejvyšše položené lomové stěně nalézt slabé povlaky sintru a pod nimi nízký klesající vchod do staré liščí nory. Podle toho dostala lokalita pracovní název Pelíšek. Z kapsy doleva vybíhaly dvě drobné puklinky, nejširší 8 cm. Po odkrytí malé části venkovní stěny se objevily zbytky excentrik. Následně byla úzkým průřezem mezi kameny objevena i další síňka asi 3 m dlouhá a 1,3 m vysoká. Jeskyně prozatím dosahuje délky 10 m.

Velká Basa – Cílem bylo rozšířit úžiny ve Velké Base pod panenkami, na nějaký alespoň trochu realistický a bezpečný postup do hlubin jeskyně Velká Basa. Na místě je uložen a zprovozněn dataloger.

Úzká jeskyně – Osvětlenou vstupní část jeskyně jsme čistili od materiálu napadaného uzávěrou a v prostoru za vchodem jsme provedli malou sondu v sedimentech mezi kameny do hloubky asi 70 cm.

Mramorová a Hliněná jeskyně – Během fyzicky náročné akce jsme ze zadního dómku vyklízeli haldu hlíny a kamenů vzniklou v létě 2013 opadem části stěny a stropu poté, co jsme zde odstranili hlinité sedimenty sloužící jako opora zvětralé stěně na kontaktu vápence a fylitu.

V blízké Hliněné jeskyni proběhla také jedna akce. Stále sledujeme směr chodby, kterou nyní tvoří pouze kanál 0,4 x 0,3 m přecházející ve dně do úzké pukliny. Postup navíc ztěžuje mimořádně kompaktní blok mramoru po straně chodby.

Výzkumná činnost – pseudokras nebo kras v pískovcích

Českolipsko

Koncem roku 2014 se podařilo ve spolupráce se ZO 36/02 ČSOP při správě CHKO JH pořídit nové datalogery a obnovit měření klimatu v páledových jeskyních na Bukové hoře a také v Ledové jeskyni Naděje, včetně prvního umístění záznamového teploměru i do Malé Ledové jeskyně.

Bartošova pec

V roce 2014 proběhla kontrola stavu sifonů na této lokalitě. Po přilezení k polosifonu je patrná jen 10 cm škvíra a volná písková hladina. Po jejím prohrabání do průlezné formy cca 28–30 cm světlosti bylo možné s obtížemi pokračovat dál. Po dosažení prvního sifonu je patrné, že má výšku 12–15 cm a je plně zapískován.

Turnovský kras

Bez vlivu sucha fungovalo Ondříkovické propadání, pramen ze skály mezi pivovarskými šachticemi a dva malé pramínky směrem od Roudného několik desítek metrů od Bartošovy pece.

Šálení smyslů

Při kontrole ponorové jeskyně Šálení smyslů byl zjištěn svahovými hlínami zcela zasutý vchod. Tím došlo k odklonění potůčku do závrtu u hrany údolí, kde mizel vsakem.

Speleoakce v zahraničí

Expedice na Maganik

Jeskyň se nám v roce 2013 podařilo v několika málo lidech prozkoumat do hloubky 1 162 m a vzdálenosti necelých 4 km. Pokračování se jevila jak v nejhlubší části zvané Druhý horizont, tak v hloubce 450 m, kde jsme objevili staré suché horizontální chodby protínající mladší propastovitě větve s aktivními toky (Liberecká propast atd.).

Montanistika a historické podzemí V roce 2014 v Pb-Zn revíru Andělská Hora byla zabezpečena štola č. 3 nalezená průzkumem lokality v roce 2013. Bylo provedeno několik geofyzikálních měření odporovou metodou, které potvrdily předpokládané štoly v prostoru mezi štolou Arnošt, nalezenou v roce 2013 a dědičnou štolou.

Na území stříbrorudného revíru Panenská Hůrka se těžiště naší práce soustředilo na oblast Hutního koutu. Při terénním průzkumu se nám podařilo nalézt vyústění staré štoly do vodoteče protékající Hutním koutem. Z této štoly byla odebrána výdřeva pro dendrochronologické datování. Dále bylo v jejím předpokládaném směru provedeno geofyzikální měření odporovou metodou. To potvrdilo, že štola pokračuje zřejmě pod větší pinky na úpatí Jagdbergu. Na konci zimy 2014 proběhl průzkum ruční termokamerou v terénu Hutního koutu. Měřeními byly pod štolou Pětí bratří nalezeny další dvě potencionální štoly s výtokem vody. Geofyzikální měření pro ověření jejich průběhů jsou naplánovány na rok 2015.

Mapovací práce ve starém důlním díle v Dolní Suché (Ipa)

Během léta jsme zmapovali pomocí přístroje Leica Disto A3 v modifikaci DistoX starou štolu v katastru obce Dolní Suchá.

Těžba hnědého uhlí na Hrádecku (Iro)

Pokračovalo hledání artefaktů a nemovitých památek na hornickou činnost spojenou s těžbou hnědého uhlí – lignitu. Zájem se orientoval především na opomíjený levý břeh Lužické Nisy. V této souvislosti byla Šnekem objevena další odvodňovací štola a lokalizovány dosud neznámé staré šachty.

Rosia Montana – osmá a devátá expedice (Iro)

Během roku 2014 byly podniknuty dvě expedice do Rosia Montany. Byla dohodnuta práce na knize mapující moderní dějiny dolování v Rosia Montaně. Praktická část jarní expedice se nesla v duchu hledání dobývek. Cíli podzimní expedice byly slepá jáma 1. máje na Orlee, hlavní dobývkový tah na hlavní štole a místní komory. Další metou v Rosia Montaně byla štola Irina (původně Arpád), která obsluhovala dobývky na významné stříbrné žíle na Carnicu. Objevili jsme relativně nedávno odkopaný vchod. Uvnitř bylo nalezeno pět závalů. Ve štole Rákosi jsme našli odbočku na Gauri, velký sloupový sál, komoru Valea Verde, i spojku přes komory na patro hlavní štoly Orlea. Z Verkesse jsme se dostali do nepoužívané části štoly Bocu, kde zůstalo zachováno hrubým odhadem přes 100 m dřevěných kolejí. Štola má nižší profil do cca 160 cm a to je pravděpodobně důvod, proč na zemi zůstaly jak koleje, tak jejich rozpěrky, vše spojené dřevěnými kolíky. Konzervaci přispělo i velmi nečekaně suché prostředí štoly, která je odvodňována dobývkami. Druhé překvapení Verkesse byly schody tesané ve skále na spodní Verkes, tedy na štolu Rizna.

Historické podzemí Zpráva o průběhu výzkumu podzemního díla GETEWENT v Rychnově (Iro)

V letech 2010 až 2012 byly lokalizovány původní vchody do podzemního díla s výjimkou vchodu C, o kterém máme pochybnosti, zda byl vůbec realizován. Vchody A a B se nachází v bývalé továrně Getewent, přičemž vchod A je zavalen a zatopen a vchod B je volně přístupný z nástrojárny, ale v chodbě

je po cca 15 m zával. Dalším bádáním bylo zjištěno, že chodby vchodů A a B byly destruovány položením vysokonapěťového kabelu v 50. letech 20. století. Vchod D od nádraží byl pravděpodobně stržen v období těsně po válce. Pro vchody A a B existoval předpoklad, že se volně podzemní prostory nachází za linií (kolmou na chodby) výkopu vysokonapěťového kabelu. To se potvrdilo u vchodu A, kde byla vyhloubena šachta a otevřena štola. Chodba A byla ještě ověřována geoelektrickým odporovým měřením, které potvrdilo její pokračování (větší modrá oblast). Zároveň v roce 2014 začala výstavba expozice firmy Getewent, koncentračního tábora a odsunového střediska Rychnov. Stálá expozice se stane součástí Rychnovského obecního muzea a bude jí věnována samostatná místnost.

Objev protiletectvého krytu Gestapa v Liberci (iro)

2. října 2014 se podařilo objevit dosud neznámý kryt. Do krytu existují 3 vchody - z domu (bývalá Jednota), z parkoviště a svislou kruhovou šachtou.

Biospeleologie Ve výzkumu netopýrů působíme v oblasti Ještědského hřbetu, Českého ráje Jizerský hor, Lužických hor a Českolipska. V rámci průzkumu netopýrů proběhlo několik detektorovacích akcí v NPR Jizerskohorské bučiny, NPR Karlovske bučiny a v dobývacím prostoru s okolím na lokalitě Tlustec. Též jsme se věnovali sledování napadení netopýrů houbou *Geomyces destructans*, která je prvotní příčinou možného vzniku onemocnění WNS, známého jako bílé nosy.

2013

Exkurze

Nejvyšší počet exkurzí proběhl na Setkání speleologů pod Ještědem. Zejména v sobotu 21. 9. 2013. Na Ještědském hřebenu se jednalo o exkurze do Západní jeskyně, další exkurze do Cechovní stoly a Nedobytné jeskyně, jeskyně Valhala v Jizerských horách, exkurze do Českého ráje, konkrétně do jeskyně Krtola a Sklepy pod Troskami i podzemí samotného města Liberce.

Přednášky

Prezentace na Speleofóru 20. 4. 2013 Horáček - Paledové jeskyně Severních Čech

Rous: Soubor přednášek o Rosia Montaně a Libereckém podzemí

Publikační činnost: HORÁČEK, D. a Petr HOLUB. Paledové jeskyně severních Čech. In: Speleofórum. Brno, 2013, s. 37-44.

ROUS, I. Industriál války. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci, 2013

Setkání jeskyňářů pod Ještědem

ZO ve spolupráci se ZO ČSS 1-06 Speleologický klub Praha a se ZO ČSS 1-08 Speleoklub Týnčany uspořádala toto setkání v termínu od 20. do 22. 9. 2013. Během exkurzí účastníci setkání navštívili v Českém ráji jeskyni Krtola a jeskyni Sklepy pod Troskami, na Ještědském hřebeni Západní j., Nedobytnou j. a Cechovní stolu. Od 14 hodin do 18.00 proběhla konference konaná pod záštitou prof. MUDr. Jozefa Rosiny, Ph.D., děkana Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze, s tématem „Hledání kompromisu mezi ochranou jeskyní a jejich výzkumem“, kde zaznělo několik příspěvků, z nichž ty nejvýznamnější jsou uvedeny ve sborníku, který vydala spolupřátající ZO ČSS 1-06. V rámci soutěže „CZECH SPELEO PHOTO 2013“ bylo vyvěšeno více než 80 fotografií ve třech soutěžních kategoriích.

Seminář Klokočky 2013 proběhl 2.-4. 10. 2013 na Správě CHKO Český ráj v Turnově a v terénu.

Výzkumná činnost - krasové jeskyně Největším bylo otevření jeskyně Huberův ponor. Další velký objem prací byl realizován na Vápenném vrchu u Raspenavy, kde probíhalý proloužení v Mra-

morové a Hliněné jeskyni. První z nich dosáhla délky kolem 30 m. Pak byly věnovány síly i několika dalším nárazovým aktivitám na jiných jeskyních, z nichž nejvýznamnější jsou průzkumné práce v nejnižších částech Břidlic v Západní jeskyni, včetně nového a velmi detailního zmapování celé Západní jeskyně, započítí prací ve Velké Base.

Hanychovská jeskyně

Cílem bylo zajistit povolení pro trhací práce malého rozsahu za účelem rozšíření pukliny na dně šachty. Samotné práce na přípravě pro TPMR započaly v sobotu 12. října v 11 hodin dovezením kompresoru.

Západní jeskyně

V Západní jeskyni jsme 10. 8. 2013 provedli akci v tzv. Břidlicích. Na podzim roku 2013 proběhly mapovací akce v Západní jeskyni, při kterých byla vytvořena nová kompletní mapa jeskyně. Ve výsledku se naměřilo 446 m jeskyně s převýšením 53 m.

Huberův ponor

Nově otevřená lokalita začátkem května 2013 na základě nákresů jakéhosi propadu potoka z roku 1922. Huberův ponor komunikuje s jeskyní vodárna, která je položena cca o 70 m níže a 300 m dále. Vzhledem k tomu, že práce zatím probíhají v propadu, má jeskyně propastovitou podobu s jedním vertikálním schodem. Po stěnách díky protékající vodě z potoka jsou vyerodované žilky vápence a škrapy dosahující hloubky až 15 cm. Aktuální hloubka jeskyně je 12 m a je vidět další pokračování mezi volnými bloky, zatím ale neprůlezná. Pro další pokračování je třeba zabezpečit jeskyni dalším pažením, aby nedošlo k závalu při prolongaci.

Mramorová jeskyně

Na této lokalitě jsme pracovali pouze první 3 měsíce roku 2013. V únoru jsme byli nuceni přerušit práce kvůli zatopení komínového dómku při první velké oblevě toho roku.

Hliněná jeskyně

Stále pokračujeme v prolongaci téměř propastovité chodby, původně zhruba oválný tvar přešel u dna do úzké pukliny, čímž se zmenšil zbývající prostor pro práci. Během postupu jsme na stropě odkryli žlábkové škrapy. Chodba by nás měla dovést ke kontaktu hornin, kde očekáváme první volné, i když asi nevelké prostory.

Ostatní krasové lokality

Výzkumná činnost – pseudokras

Český ráj

V roce 2013 proběhla příprava na přemapování vchodů jeskyní v Klokočkách. Další výzkumný počin v Českém ráji byla stopovací zkouška v propadání Na Šlajferně. Bylo zjištěno, že propadání komunikuje s nedalekou vyvěračkou i s drobnými vývěry do řeky.

Českolipsko

Soustavná pozornost naší ZO je věnována studiu paleového fenoménu Ledové jeskyně na Bezdězu.

Speleoakce v zahraničí Tradiční akcí je expedice do Slovenského krasu. Podobně se také podílíme na výzkumech v nedalekém Polsku, a to zejména při spolupráci na výzkumu chiropterofauny. Pravidelně jezdíme na Kačnou jamu se ZO ČSS 6-19 Plánivý a ZO ČSS 3-02 Jeskyňáři Plzeň, se ZO ČSS 6-14 Suchý žleb se podílíme na výzkumu jeskyní na Maganiku.

Různé

Four rum 2013 – Michalovy hory

Prezentace „Když to nejde po dobrém...“, kterou jsme se představili za ČSS. ZO vyhrála první cenu.

Biospeleologické výzkumy se v naší ZO zaměřují především na chiropterofaunu. Již od roku 1989 jsou pravidelně sledovány stavy netopýřů v jeskyních a dalších podzemních lokalitách Ještědského hřebene, Českého ráje a částečně i na Českolipsku.

Historické podzemí a montanistika Problematice středověkého dolování stříbra na starých rudních revírech Andělská Hora a Panenská Hůrka se naše ZO věnuje již velmi dlouhou dobu. Výstupem těchto prací má být podrobná mapa PbZn revíru, která by dále mohla sloužit pro případné další průzkumné práce.

Expedice Rosia Montana

V roce 2013 proběhly dvě expedice do rumunské Rosia Montany. První letní byla navázána na expedici Maganik 2013 a měla za cíl fotodokumentaci velké dobývky Cantaliste. Při té příležitosti byla dokumentována štolová patra Rakosi, Verkes, Napoleon a Orlea. Z římských štol jsme se zaměřili na komory Carnicu s proslulou římskou úpadnicí a římské památky v masivu Orlea. Podzimní expedice byla zaměřena na předání restaurované mapy Planul general al Minerol 1 : 2 000 řediteli muzea hornictví v Rosia Montaně spojené s nafocení dalších důlních map a zkouškou průchodu hlavní štolou Orlea směrem na Jig a do dobývky Cantaliste. Podařilo se ověřit možný postup až po starou žílu Rudolfi a na patře i pod masiv Carnicu.

Na základě dlouhodobého působení v rumunské obci Rosia Montana a především díky dobrým vztahům s místním hornickým muzeem jsme po letech přistoupili k vytvoření vlastního kartografického díla, které má v současnosti dva výstupy a třetí se připravuje.

Podzemní dílo Getewentu v Rychnově u Jablonce nad Nisou

Dne 6. září byly ve spolupráci s obcí Rychnov, Severočeským muzeem v Liberci, společností Nautico a jeskyňáři ZO ČSS 4-01 Liberec provedeny dvě sondy, které měly za úkol zjistit stav podzemního díla firmy Getewent v Rychnově.

Výzkum v bazilice Minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí

Založení dominikánského kostela před rokem 1252 bylo spojeno s charitativní činností sv. Zdislavy z Lemberka, která byla v jeho katakombách také pohřbena. Pod bazilikou Minor se nacházejí tzv. katakomby. Jde o soustavu krypt a chodeb. Domněnky o třech podzemních patrech jsme se rozhodli prozkoumat za pomoci firmy Inset a georadaru. Již nyní je možné téměř s jistotou vyvrátit legendu o dalších podzemních patrech.

Geologický plán Liberce

V roce 2013 jsme zpracovali pro geologický ústav AV ČR část podkladových dat formou dokumentačních karet, které budou použity v novém Geologickém plánu města Liberce.

Hornický Archeopark Ještědský hřbet

Společnost Archa 13 o. p. s. ve spolupráci se ZO ČSS 4-01 Liberec připravila projekt archeoparku Ještědský hřbet, který se skládá ze tří částí: Páteřní naučné stezky z Hamrštejna do Chrastavy, vedlejší naučné stezky z Hamrštejna údolím Rokytky a Kryštofova údolí do Karlova a ze samostatného areálu archeoskanzenu v Panenské Hůrce.

ZO ČSS 4-03 Labské pískovce

2016

Speleologická skupina ZO ČSS 4-03 se v letech 2013–2016 zabývala objevováním, průzkumem a mapováním pseudokrasových jeskyní v regionu Českosaského Švýcarska, sčítáním netopýrů ve vybraných lokalitách a úklidem jeskynních prostor. Mezi další aktivity našich členů patří správa starých důlních děl (SDD) a historických podzemních objektů, jejich vyhledávání, průzkum, mapování a výzkum. Členové ZO ČSS 4-03 aktivně spolupracují s pracovníky CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko při ochraně jeskyní. Členové spolku se aktivně podílí na publikační činnosti a osvětě ve formě odborných přednášek o jeskyních, historickém a technickém podzemí. Skupina udržuje kontakty se saskými speleology a podílí se na upřesňování databáze jeskyní na obou stranách státní hranice. V případě potřeby jsou naši členové připraveni dle svých možností poskytnout veškeré potřebné informace složkám záchranného integrovaného systému při operativních zásazích v jeskyních na území Českého Švýcarska.

Přehled akcí v r. 2016 (redakčně kráceno, ZO je neuvěřitelně činorodá)

Jánská, bývalé podzemní úložiště pohonných hmot, Ostrov, Žlutá jeskyně – návštěva a úklid prostor, Ralsko, návštěva vytěžené železnorudné štolý na Schachtsteinu, Děvín, průzkum staré důlní štolý, návštěvy, mapování a úklid jeskyní v Labském údolí.

Krkonoše, vojenská pevnost Stachlberg – návštěva a průzkum, Předlice – průzkum sklepení v areálu firmy Jacer, Ústí nad Labem – průzkum Klíšského potoka, průzkum kopaného protiletectkého krytu z II. sv. války pod Větruší, Krupka-Vrchoslav – rekognoskace vstupu do štolového krytu z II. sv. války, Buková hora – průzkum Sněhové jeskyně.

Mařenice – revize dobývek Fe, zjištěn propad dobývek, považovaných původně za pouze povrchové, průzkum takto objevené štolý.

Karpathos, Krasové jevy ostrova, výstup na Kali limni 1 215 m, Provence – jeskyně údolí řeky Ardeche, vyvěračka řeky Sorgue – Fontaine de Vaucluse.

NP České Švýcarsko – vyhledávání nových jeskyní, Praha – průzkum dešťové kanalizace, vyhledávání zasypaných krytů z II. sv. války, zaměření průzkumné štolý v Modřanské roklí, mapování vodovodní štolý Světluška.

Landštejn – průzkum podzemí hradu, Slavonice – průzkum historického městského podzemí, Ratibořické hory – rekognoskace terénu, vyhledávání vytěžených štol.

Šelmbek, průzkum podzemí hradu, Oparno, průzkum podzemí hradu, Mařenice, průzkum štolý u Neumannova mlýna, Oybin – Sasko, průzkum podzemí hradu.

Benešov nad Ploučnicí/Františkov n. P., revize štolý nad vodopádem – zjištěno vyklízení záspy, objev kutné jámy u tunelu. Huntířov – Popovičský vrch, objev, orientační zaměření kutných prací a terénních nerovností, odběr vzorků u vodojemu – bývalý hnědouhelný důl?

Machnín – Hamrštejn, vyhledání, orientační zaměření a fotodokumentace kutných prací v okolí hradu, hledání sklepení hradu – zavaleno.

Na lokalitách Kryštofovo Údolí – Šachetní vrch, Andělská Hora – Ovčí vrch, Panenská Hůrka – Hutní kout, Bílý Kostel – Chladné údolí, Česká Kamenice – Velká Hůra, Malá Hůra proběhlo vyhledání, orientační zaměření a foto kutných děl.

Telnice – revize horní štolý Segen Gottes, konstatováno její poboření. Prostřední štola a její komíny zatopeny až po počvu horní štoly.

Krkonoše – Obří důl, Na dolech – vyhledání a fotodokumentace pozůstatků štol Václav, Prokop, Barbora a hald po výrobě vitriolu, objev pozůstatků dalších dvou neregistrovaných štol, orientační zaměření a foto pozůstatků hutního areálu na pravém břehu Úpy, Rudný potok, levobřežní část objev štoly neregistrované ČGÚ, orientační zaměření a foto pozůstatků hamerního areálu na pravém břehu Úpy, hledání suťových jeskyní v roklině mezi Boudou pod Studniční horou a Boudou Milíře.

Úspěchy a ocenění 3. místo v Czech Speleo Photo v kategorii krasová a pseudokrasová jeskyně za rok 2016.

Přednášková činnost „Konference Tajemný svět podzemí“ – akce k 30. výročí založení ZO ČSS 4-03 – Děčínský zámek – přednášky a prezentace – 9. 4. 2016.

Objevy nových jeskyní Ostrov – objev jeskyně „Ulfův sklípek“ – cca 10 m, založena knížka.

Labské údolí – pravý břeh „Dech Sv. Vojtěcha“ – 17 m dlouhá pseudokrasová suťová jeskyně, založena knížka.

Spolupráce s jinými organizacemi Spolupráce s přírodovědným oddělením Regionálního muzea v Teplicích, se správou CHKO České Švýcarsko při ochraně jeskyní v regionu a sčítání netopýrů, ZO má smlouvu s Hasičským záchranným sborem pro daný region na konzultační pomoci při záchranných pracích v jeskyních na území Labských pískovců, spolupracuje s horolezeckým oddělením „ROT SPORT“, působícím v regionu Labských pískovců, se ZO 4-01 Liberec.

Navázání spolupráce s Českým hydrometeorologickým ústavem v Praze: historické záplavy a jejich vliv na hornické podnikání v Povrlech-Roztokách.

Navázání spolupráce s Doly Bílina a.s.: doplňování databáze zaniklých uhelných dolů v Mostecké uhelné pánvi a ve východní části Českého středohoří.

Rozšíření spolupráce s vlastivědci Verneického středohoří: hornické aktivity tamtéž.

Jiné aktivity – Archivní bádání, vztahující se k hornické činnosti v Krušných horách, v Lužických horách, Jizerských horách (prostor Zdislava až Chrastava) a ve východní části Českého středohoří

Publikační činnost – Členové ZO horlivě publikují, soupis publikovaných prací naleznete v nekrácené zprávě, kterou dostala Vaše ZO.

Přehled akcí realizovaných členy ZO ČSS 4-03 v roce 2015

Jiřetín, kontrola dolu BZS DIAMO, zmáhání nadvýlomu v Kapli a zajištění její výztuže, Lobendava – Langburkersdorf, rekognoskace starých důlních děl na Au, Lipová, Hrabjecí – revize SDD, Lipová, Liščí – vyhledávání SDD, Šluknov, vyhledávání SDD, Miliříská dolina – kontrola zajištění, Milštejn – kontrola zajištění.

Praha, Petřín – zaměření a průzkum pseudokrasové jeskyně, zaměření vodovodních štol, Praha-Vinoř vodní štola, zaměření vstupu. Praha-Střížkov, mapování krytu, Vrnanné n. Vltavou, mapování krytu.

Čtěnice, rekognoskace podzemních objektů v okolí zámku, Bílina, štola Žižkovo údolí, zaměření štol, průzkum, fotodokumentace, Ostrov u Děčína – mapování a zaměření vstupu do Černé a do Hluboké ostrovské jeskyně. Bielatal, Německo, mapování a zaměření vstupu do Bergkamera-denöhöhle.

Luka pod Medníkem, rekognoskace vstupu do dědičné štoly Marie Terezie, Semily – mapování štolového krytu, Děčín, Kamenická ulice, mapování štolového krytu, Teplice – mapování štolového krytu pod vrcholem Letná, Labská Stráž – mapování Loupežnické jeskyně, Zbraslav – zaměření a mapování průzkumné štoly kamenolomu, Děčín – Bělská jeskyně, mapování, Bynovec – mapování Stelzigovy jeskyně a jeskyně Rytiřský sklep a Jeskyňka budoucích otců – objevení jeskyně, průzkum.

Bahra, Německo – Schleifstein Höhle a jeskyně Kalte Küche – průzkum.

Děčín-Loubí – Tepelná jeskyně – vyhledání, změření a fotodokumentace, Loubská jeskyně (již známá j. pod Loubskou jehlou) – změření a fotodokumentace včetně nově objeveného horního patra, Loubský bivak – změření, fotodokumentace, Kloubová jeskyně – objevení, zaměření a fotodokumentace.

Děčín-Loubí, okolí zástavby v jižní části – průzkum a vyhledání a změření všech reliktů případné lomové a kutací činnosti a základů kamenné stavby, které by mohly souviset se starým kutným dílem „Kalkgrube“.

Ludvíkovice, Ludvíkovický potok – vyhledání, zaměření a fotodokumentace odkopových a kutacích prací v dolní části rokle jako možných reliktů kutných děl Wilhelma Bohma z Děčína z let 1933–1935.

Hřensko, Stříbrné stěny, Stříbrná štola: revize skalních nápisů u vchodu, objev, zaměření a dokumentace kutného díla na Fe-žile při východním okraji stěn, jeskyně Františka Mockera – objevení a orientační průzkum.

Huntířov – Popovičský vrch – objev a zaměření pozůstatků kutného díla na hnědé uhlí.

Hřensko, Tetřeví jeskyně – nepopsaná trojúhelníková j. na hlavním rohu pod Tetřevy, skloněná, vzadu 3m malá chodbička, jeden vchod zeshora – skoro ve stropě, další vchod ze s. strany, délka vstupní chodby 6 m, pak ještě 3 m vodorovně, výška stropů od 3 do 8 m.

Františkov nad Ploučnicí, štola U vodopádu, štola č. 3 Obezděná, štola Nad vodopádem.

Přednášková činnost „Výzkum v podzemí“ – Téma: Jeskyně v Labských pískovcích – Setkání jeskyňářů v Českém Krasu 3. 10. 2015 – Solvayovy lomy.

„Geologie Labských pískovců“ – Téma: Jeskyně v Labských pískovcích – Dům Českého Švýcarska, Krásná Lípa 24. 11. 2015 (přednášející J. Kukla ml.).

Objevy nových jeskyní Bielatal – Bahra, Německo – objev jeskyně „Jednohubka“ – cca 10 m, „Nedělní nora“ – cca 10 m a „Jeskyně protrhlých kombinéz“ – cca 10 m.

Labská Stráž – Loupežnická jeskyně – objev cca 35 m dosud nezmapovaných prostor v šachtě pod Horní jeskynní věží.

2014

CHKO Labské pískovce V průběhu roku byly prováděny kontroly objevených pseudokrasových jeskyní a průběžně se pokračuje s jejich mapováním. V rámci rekognoskace terénu byla vyhledávána nová potenciální místa s možným výskytem jeskyní. Nalezena jeskyně „Pší sklep“ – pod Loubskou jehlou v Labském údolí – délka 6 m.

Labské údolí – levý břeh Klopotský potok (Gelobtbach) – nalezeny 3 polojeskyně.

Labské údolí – pravý břeh Lokalita pod Labskou Strání – nalezena nízká jeskyně pod balvanem „Plazivka“. V dalších jeskyních proběhl úklid prostor.

Ostrov u Tisé návštěvy a úklid zde se nalézajících jeskyní.

Nová jeskyně „Sviněova nora“ – pod Drážďanskou vyhlídkou na Děčínském Sněžníku – délka cca 10 m

Ostatní lokality

V průběhu roku se skupina věnovala zejména průzkumu a dokumentaci historického městského, církevního, vojenského a industriálního podzemí, opuštěných důlních děl, odvodňovacích štol a zrušených krytů CO.

Praha Proběhly průzkum a dokumentace Hlubočepské jeskyně, podzemních objektů v Radotínském údolí, podzemí modřanského cukrovaru, odvodňovací štolý Břevnovského kláštera, štolý Strahovského kláštera, dokumentace krypty pod kostelem Nejsvětějšího Salvátora a krypty pod kostelem Sv. Martina ve zdi, průzkum a dokumentace vybraných odvodňovacích štol a mnoha dalších lokalit.

Brno Černovice – průzkum a dokumentace labyrintu podzemní pískovny, Maloměřice – průzkum a dokumentace protiletectvého krytu z II. sv. války, Špilberk – průzkum a dokumentace „ Křsí štolý“ a dalších lokalit.

ZO pracovala na mnoha dalších lokalitách v ČR, jejich úplný soupis naleznete v kompletní zprávě, jejíž výtisk obdržely všechny ZO.

Německo Schöna – Vyhledávání potenciálních jeskyní v pískovcových lomech, Sebnitz – rekognoskace starých děl na Au.

Rakousko Sankt Georgen an der Gusen – rekognoskace vstupů do podzemní továrny z II. sv. války „Bergkristall“, Berchtesgaden – Obersalzburg – rekognoskace vstupů do podzemních objektů Hitlerova sídla.

Přednášky Jaroslav Kukla ml.: Stopy historie objevování a návštěvnosti jeskyní Labských pískovců, seminář Minulosti Českého Švýcarska IX, 2014.

2013

CHKO Labské pískovce V průběhu roku byla prováděna inventarizace jeskyní, průběžně se pokračuje s jejich mapováním. V rámci terénního průzkumu bylo objeveno více lokalit s kořenovými stalagmity, které budou v nadcházejícím roce zdokumentovány a publikovány formou odborného článku. Rovněž J. Kukla ml. dokončil výzkum návštěvnosti jeskyní v NPR kaňon Labe a jeho výsledky publikoval v diplomové práci v rámci studia na Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

V průběhu roku se podařilo navázat bližší spolupráci s kolegy ze SRN, kteří poskytli do archivu ZO několik zápisových knih z jeskyní. ZO ČSS 4-03 i nadále pokračuje ve sběru popsaných zápisových knih jakožto cenného historického materiálu, vypovídajícím o návštěvnosti a oblíbenosti jeskyní v Labských pískovcích. Do budoucna je zamýšleno navázat spolupráci na uchování zápisových knih s okresním archivem. V údolí Labe proběhly revize známých jeskyní. Údolí Labe – 10. 3. 2013 – první český průstup jeskynního systému navazujícího na jeskyni Prachová šachta, objeveného německými speology v roce 2012, založení jeskynní knihy a schránky, obtížnost S/6 – extrémně těžké.

Česká Lípa – městská knihovna – přednáška Podzemí Českolipska – přednášející p. Ivan Rous.

Z dvoustránkového soupisu akcí vybíráme:

Ústí nad Labem: Krásné Březno – průzkum štolý pod hradištěm, Truhlářská ulice – průzkum podzemního objektu, Klíšský potok – průzkum podzemí zaklenutého potoka a přilehlé stokové sítě.

Ostrava: centrum města – průzkum vybraných odlehčovacích stok stokové sítě.

Praha: Rokytka – průzkum vybraných odlehčovacích stok stokové sítě, Fürstenberská zahrada – rekognoskace podzemního krytu protektorátního ministra Moravce, Řeporyje – průzkum podzemí lomu Požáry, Braník – průzkum podzemní nacistické továrny BRONZIT, Staroměstské náměstí – průzkum podzemí pod sousoším Mistra Jana Husa.

Chlumeč – průzkum stoly „Požehnáni Boží“ nad Žandovem, Houska – průzkum podzemních objektů v blízkém okolí hradu Houska, Prosečnice – Hornopožárský les – návštěva a mapování unikátní pseudokrasové jeskyně.

ZO ČSS 4-05 Goethe

Za roky 2016 a 2015 nedodala ZO žádné zprávy.

2014

Tento rok bylo pokračováno na průzkumu a mapování důlního díla Mikuláš na Hoře sv. Kateřiny. Bylo vymáháno několik desítek metrů starých důlních chodeb. Připraveny nové podlahy pro návštěvníky, kteří k nám zavítají zas na začátku sezony v roce 2015. Také v naší ZO proběhla další školení v lezecké technice a zdravotně, jelikož jsme se zajímali a také nadále o to usilujeme, abychom mohli založit pro tento kraj, bohatý na stará důlní díla, záchranku.

Naše objevy se spíše týkaly starých dřevěných žebříků, něco málo z nástrojů na dobývání rudy. Tyto předměty jsou vystaveny v infocentru, které též provozujeme.

V roce 2014 jsme navštívili činný důl CENTRUM.

2013

Naše organizace vznikla v roce 2013. Zabýváme se průzkumem, mapováním, objevováním a znovuootevíráním starých důlních děl v Krušných horách (těžba zlata, stříbra, fluoritu, uhlí atd.).

V roce 2012 se nám podařilo otevřít pro veřejnost důl Lehnschafter v Krušných horách v obci Mikulov. Jeho sláva spadá do dob středověku. Tento důl jsme otevřeli ještě pod záštitou organizace ZO ČSS 4-04 Agricola.

Nyní pracujeme v obci Hora sv. Kateřiny na štole Mikuláš. V září 2013 jsme důl Mikuláš otevřeli pro veřejnost. Na dole pokračují průzkumné práce a prodlužování prohlídkových tras, tak aby byl jeden z největších prohlídkových dolů u nás. Návštěvníci zde mohou vidět dolování stříbra a mědi, které zde probíhalo od 14. století do konce 19. století.

Tento rok jsme se zapojili do projektu financovaného EU „Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje“. Jelikož jsme v Podkrusnohoří, zajímáme se o stará důlní díla, která jsou zde ničena sběrači minerálů. Tato důlní díla jsou drancována a ničena, a tím dochází k jejich devastaci. Tímto způsobem za chvíli zmizí tato historická díla, proto se je snažíme chránit a ukázat veřejnosti.

ZO ČSS 5-01 Bozkov

2016

Účast členů na centrálních akcích a působení v orgánech ČSS

ZO organizovala ve dnech 14.–16. 10. 2016 Setkání jeskyňářů „Krkonošovo 2016“.

Přehled speleologických prací na lokalitách

Bozkovské dolomitové jeskyně (kód JESO K162 50 10-J-00001)

Pod Větrnou – Prozatím byl ukončen průzkum komína v konci chodbičky. V současné době dosahuje výšky cca 9 m a bez větší perspektivy se blíží k povrchu. Při poslední akci v komínu se shobením volných kamenů ze stropu postoupilo cca o 1 m. Zbytek roku jsme se zaměřili na odbočku pod komínem, kde se podařilo objevit (vykopat) kolem 5 m nových chodeb.

Vánoční a Novoroční jeskyně

V rámci příprav exkurzí pro setkání jeskyňářů byl z bezpečnostních důvodů ve Vánočních jeskyních přerovnan kamenitý materiál na svahu pod sondou. V Novoroční jeskyni byl pro zajištění lepšího přístupu do horního patra (Půda) instalován krátký lanový traverz.

Jeskyně Na Vošmendě (kód JESO K162 50 10-J-00002)

V průběhu roku 2016 zde proběhlo 11 pracovních akcí, na kterých byl rozšiřován nový vchod do nejzazších částí jeskyně a vybudována těžební lanovka. Jeskyně byla jednou z exkurzních lokalit navštívených v rámci setkání jeskyňářů

Jeskyně Na Poušti (kód JESO K162 50 10-J-00011)

Byl proveden pouze kontrolní sestup a údržba zámků. Vzhledem k nedostatku sněhu se neuskutečnil plánovaný proplach nejnižšího místa jeskyně vodou.

Ponikelská jeskyně (kód JESO K162 51 10-J-00001)

Naše činnost byla směřována především na přípravu k Setkání jeskyňářů. Hlavním úkolem bylo zprůchodnění Zvonů tak, aby byly opět průlezné a návštěvníci se nemuseli z každé části vracet zpět stejnou cestou.

Ke konci roku jsme se začali věnovat průzkumu plazivky mezi vchodem a Starým dómem, kterou kdysi zkoumal už p. Tomiček a kde byly kdysi virgulí detekovány další prostory.

V průběhu roku byla zdokumentována v r. 2015 objevená chodbička v propojce Netopýří j. – Krokodýlí dóm.

V r. 2016 byla dokončena rozsáhlá výměně elektroinstalace a osvětlení v jeskyni včetně vybudování nového hlavního rozvaděče.

Ponikelské propadání (kód JESO K162 51 10-J-00018)

Pro nedostatek času zde neprobíhaly žádné prolongační práce. Byla dokončena mapa a 3D model pro potřeby publikace. Na povrchu byl proveden průzkum pomocí georadaru. Jeho výsledky jsou po zběžném zhodnocení neprůkazné. V roce 2016 byl publikován obsáhlejší článek o jeskyni a jejím objevu v časopisu Krkonoše-Jizerské hory a Speleu (Ouhrabka, Dvořák 2016) a krátký článek o Ponikelském ponoru (Pilous 2016).

23.–24. 7. 2016 se uskutečnila výjezdní akce do krasové oblasti Králického Sněžníku zaměřená na terénní pochůzky s termokamerou. Navštívena byla oblast ponoru Poniklece se závrtu a drobnými jeskyněmi, ponoru Kamenitého potoka u Starého lomu a výchozy mramorů s propady na pravém břehu Moravy a dále její ponor ve výšce 990 m n. m. Nejzajímavější se jeví pomocí termokamery polských kolegů nalezená deprese pod patou skalky s již známými závrtu v nadmořské výšce asi 900 m.

Tvarožné díry (kód JESO K163 30 10 J -00001)

Při kontrolách a dozoru nad lokalitou Tvarožné díry nadále spolupracujeme s p. Oldřichem Štosem st.. V roce 2016 se uskutečnily 4 kontrolní vstupy do jeskyně a 1 monitoring netopýřů. Dne 30. 12. 2016 zde byl zjištěn počet 26 zimujících jedinců.

Exkurze, zájezdy, expedice Ve dnech 28. 10.–30. 10. 2016 organizovala ZO ve spolupráci se správou BDJ studijní cesta do Sovích a Stolových hor v Polsku a dále na Broumovsko a do Teplických skal v ČR.

Expedice Racha 2016

V rámci navázané spolupráce s jeskyňáři Gruzinského speleologického klubu uspořádala ZO 14denní expedici do oblasti Imereti a Rača v západní Gruzii. Celkem se akce zúčastnilo 10 členů ZO, 1 člen ZO ČSS 6-19 Plánivy a 1 nečlen ČSS. V rámci expedice byl proveden povrchový průzkum krasového masivu Rača a mapování jeskyní Muradi, Rača 2001, Tskhradžvari III a části jeskyně Melouri. Celkem bylo v těchto jeskyních zdokumentováno 5 527 m chodeb.

Publikace, popularizace, kulturní a jiné akce pro veřejnost V místním informačním časopisu Bozkováček byly zveřejněny dva příspěvky o činnosti jeskyňářů (J. Hloušek), v ponikelském časopisu Pod horama byl uveřejněn článek hodnotící setkání jeskyňářů (L. Hájková), dva hlavní články a dva kratší články nám vyšly v časopisu Krkonoše-Jizerské hory (6/2016 Ponikelské propadání (V. Ouhrabka, J. Dvořák), 8/2016 Ještě k Ponikelskému ponoru (V. Pilous) a v čísle 10/2016 Kras západních Krkonoš a Podkrkonoší (V. Ouhrabka, J. Dvořák) a Krkonošský kras a jeho ochrana (J. Dvořák).

Článek o Ponikelském propadání ve Speleu 70 (V. Ouhrabka, J. Dvořák).

Zprovoznění webových a facebookových stránek speciálně k setkání a expedici.

2015

V průběhu roku 2015 byla zajištěna velmi bohatá činnost jak na lokalitách, tak v rámci hospodářské činnosti. Celkem bylo zorganizováno 128 společných akcí.

Exkurze, zájezdy Ve dnech 25.–28. 9. 2015 pořádala ZO ČSS ve spolupráci se správou BDJ studijní cestu do Moravského, Javoříčského a Hranického krasu. Z řad ČSS se zúčastnilo 12 členů.

Přehled speleologických prací na lokalitách v roce 2015

Bozkovské dolomitové jeskyně

Pod Větrnou – zde pokračují práce započaté v minulých letech. V roce 2015 zde proběhlo 19 akcí, během nichž byl dále prodlužován sedimenty zaplněný komín. Ke konci roku dosáhl komín výšky 8,5 m nad úroveň přístupové chodbičky. Během roku se z těchto míst vyvezlo na 250 koleček hlíny a kamení.

Jeskyně Na Vošmendě a PR Údolí Vošmendy

V průběhu roku 2015 zde proběhlo 18 pracovních akcí. Zejména se jednalo o práce při budování naučné stezky, údržbě základny a úpravách nového vchodu do jeskyně.

Železný Brod – jeskyně Na Poušti

Do jeskyně Na Poušti byl proveden pouze kontrolní sestup, při kterém byla zjištěna zvýšená koncentrace CO₂. Žádné změny v odtokovém kanálu na dně jeskyně nebyly zaznamenány.

Ponikelská jeskyně

Začátkem roku byla obnovena průzkumná činnost v Ponikelské jeskyni. Za pomoci hydrotěžby byla vyplavována sedimentární výplň z bočního kanálu v Krokodýlím dómu. Byl zastížen volný prostor o objemu cca 1,5 m³, do kterého bylo možné vytěženou částí kanálu prolézt. Zde se následně vytvořila křižovatka s původní spojovací plazivkou mezi Netopýří jeskyní a Krokodýlím

dómem. V návaznosti na získanou dotaci z rozpočtu obce Poniklá byla koncem roku provedena celková rekonstrukce pracovního osvětlení v jeskyni.

Ponor na Dolském potoce – Ponikelské propadání

Koncem roku 2014 byl na Dolském potoce u Poniklé objeven ponor, který po rozšíření bez problémů hltal jakýkoliv průtok potoka, odhadem hodně přes 100 l/s. Mizející voda v břehu postupně vymlela obrovský kráter, proto jsme již hned v zimě začali s průzkumem a se zajištěním ponoru. S pomocí bagru se obnažilo a určilo místo, kudy voda mizí do podzemí, zde se založila šachta a zajišťovala výdřevou. Postupně jsme se rozbíjením vápencových bloků a vybíráním hlíny dostali do hloubky 12 m, odkud se v září podařilo proniknout do volných prostor. Jde o klesající chodbu s několika výškovými stupni, která ústí do dvou na sebe navazujících dómků. Ten koncový má rozměry 6 × 3 × 4 m a voda se zde ve dně v hloubce 27 m pod povrchem prozatím ztrácí v suti a neprůlezných kanálcích. Celková délka polygonu této nově objevené jeskyně je 40 m, hloubka 27 m.

Hospodářská činnost V rámci hospodářské činnosti byly prováděny práce na základě smluv o dílo uzavřených se SJ ČR na práce v NPP Bozkovské dolomitové jeskyně, s AOPK ČR na úklid v ZCHÚ v působnosti CHKO ČR. Pokračovaly práce související s budováním Naučné stezky z Bozkova do údolí Vošmendy. V červnu byly práce dokončeny a naučná stezka zprovozněna. Dlouhodobě je pronajímána část garáže p. Rážovi a SJ ČR. Dále pokračovalo plnění smlouvy na zajištění servisu při provozování a údržbě vodovodu. ZO ČSS byla v roce 2015 poskytnuta dotace z rozpočtu obce Poniklá na rekonstrukci osvětlení v Ponikelské jeskyni a na nákup kombinéz.

Popularizace, kulturní a jiné akce pro veřejnost Jeskyňářský ples v Bozkově, dětský karneval v Poniklé, Cesta lesem pohádek 2x, prezentace spolku v rámci akce Vesnice roku 2015.

2014

Exkurze, zájezdy – 26. – 28. 9. 2014 pořádala ZO ve spolupráci se správou BDJ studijní cestu do západních Čech a Českého krasu. Z řad ČSS se zúčastnilo 16 členů.

Přehled speleologických prací na lokalitách v roce 2014

Bozkovské dolomitové jeskyně – Pod Větrnou

Ve dně prostory se začaly objevovat velké zaklesnuté kamenné bloky, místy i rostlá skála. Proto se další průzkum přeměroval do výklenku ve stropě, kde byla stále jen hlína a vypadalo to na komín. Kopáním ve velmi tvrdých sedimentech se postupilo vzhůru o zhruba 1,5 m, až se ve stěně objevilo nejprve horizontální korytko; jeho vytrvalým zvětšováním až postupně chodba pohodlně průchozí velikosti. Směrem vzhůru pokračuje tvrdý sediment, směrem do boku se však objevuje lehce kopatelná hlína a i volné pukliny a menší dutiny. Cca 4 m od začátku chodby je zúžené místo a zatáčka doleva. Poté se objevuje částečně volný kanálek doleva a směrem nahoru další komín, nyní již vysoký přes 3 m. Další postup je možný dále v komíně, který nyní uzavírají jemné sedimenty a menší kameny, nebo pod komínem prohloubením horizontálního kanálku. Na konci chodby a v zatáčce se ve dně místy otevírají mezi bloky úzké pukliny.

Tvarožné díry

Ze zadních nízkých kanálů jeskyně odtransportovány veškeré zde uložené kameny z předchozích prací v kanále. Kanál byl domapován. Zmapována byla dále Kančí díra v těsném sousedství Tvarožných děr. Ukázalo se, že je podstatně delší, než je uváděno a je neprůlezně spojena s Tvarožnými děrami (zvukově ověřeno).

Ve dnech 16.–19. 10. 2014 zorganizovali polští kolegové tradiční speleologické sympozium v Kletně, na Polské straně Králického Sněžníku. Naše organizace zajišťovala v rámci této mezinárodní akce část sobotní terénní exkurze. Účastníky sympozia jsme seznámili s krasovými jevy v údolí horní Moravy. Exkurze vedla přes Mramorový lom k jednomu z nejvydatnějších krasových vývěrů v oblasti – Mléčnému pramenu a pak k Tvarožným díram.

V roce 2014 prováděla pod patronací ZO ČSS v jeskyni Tvarožné díry Bc. Veronika Bezděková základní tektonická a hydrochemická měření a dokumentaci pro svou bakalářskou práci s názvem „Jeskyně Tvarožné díry v krasu Králického Sněžníku – geologie a charakter krasových vod“. Podrobné údaje viz Bezděková V. (2014): Jeskyně Tvarožné díry v krasu Králického Sněžníku – geologie a charakter krasových vod, Bakalářská práce, Katedra geologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 38 s.

Jeskyně Na Vošmendě – V průběhu roku 2014 zde proběhlo 30 pracovních akcí, na kterých byl rozšiřován nový vchod do nejzazších částí jeskyně.

Železný Brod – jeskyně Na Poušti – V březnu proběhla fotoakce, během níž byl zdokumentován dosavadní postup a charakter této téměř 40 hluboké propasti. V jeskyni bylo pořízeno 180 dokumentačních fotografií.

Poniklá – V průběhu roku 2014 byl nalezen ponor na Dolském potoce pod kravínem. Tento nejnovější ponor je položen nejvýše ze všech ponorů v této lokalitě, a to v nadm. v. 470 m. Při náhlém tání a odpouštění koupaliště byla ověřena schopnost ponoru bez problému průběžně pohltit až 160 l/s.

Činnost v zahraničí – 25. 7.–2. 8. 2014 se zúčastnil jeden člen první ze dvou expedic do systému Črnlesko brezno, kterou pořádala plánivská skupina. Cíle expedice se podařilo naplnit jenom částečně. Díky nepříznivým přírodním podmínkám bylo možné sestoupit jen do hloubky cca 360 m.

Populární, kulturní a jiné akce pro veřejnost Dětský karneval v Poniklé, zajištění atrakcí na dětském dnu v Bozkově, tradiční jeskyňářský „Předsilvestr“ s promítáním v Poniklé 28. 12. 2014.

V informačním časopise Bozkováček byl zveřejněny dva jeskyňářské příspěvky. Pro 48. speleologické sympozium pořádané v polském Kletně byl ve spolupráci s RNDr. Pavlem Bosákem připraven exkurzní průvodce krasem v údolí horní Moravy na Králickém Sněžníku.

2013

Exkurze, zájezdy – 24. 10.–28. 10. 2012 se uskutečnila ve spolupráci se správou BDJ studijní cesta do Slovenského krasu a Maďarska. Z naší skupiny se zúčastnilo 18 členů.

Přehled speleologických prací na lokalitách v roce 2013

Bozkovské dolomitové jeskyně

Propast Pod Větrnou – V roce 2013 zde proběhlo 8 akcí, při kterých bylo plošně snižováno dno, přibírána stěna a kopáno i v komínku nad prostorou. Ve dně se, mimo hlinitý sediment, stále častěji objevují vrstvy do sebe zaklesnutých kamenných bloků.

Sonda do Vánočních jeskyní – během 3 pracovních akcí zde došlo k dozdění posledního otevřeného místa pod skružemi a k dopravení (přistřelení) průlezu do jeskyní. Nyní je vchod do Vánočních jeskyní v podstatě připraven pro instalaci závěsné lanovky na těžbu.

Pro jednoho, pro dva, pro tři – v březnu zde proběhla pokusná hydrotěžba, při které byla ověřena možnost těžby sedimentů touto metodou. Dno propásky bylo přes problémy s čerpadlem sni-

ženo zhruba o 0,4 m. Na podzim byl ve dně rozbit větší blok a vytaženy odtud veškeré kameny. Část z nich byla uložena k dřívější deponii za první zatáčkou, část vytažena až do Bludiště. Při následující akci byly na dno nataženy nové ohebné PVC hadice na výtlak a proběhl další pokus s hydrotěžbou. V sedimentu se však více vyskytuje drobný štěr, který ucpává boční vývod z čerpadla.

Jeskyňě Na Poušti

Na lokalitě proběhlo během roku 12 akcí. Při oblevách v zimních měsících byla ke dnu jeskyňě opět čerpána voda z jezera nad jeskyní. Voda nastoupala zhruba 0,5 m a poté někam s hukotem odtékala. Na základě toho je rozhodnuto zkusit ve dně kopnout, předtím však bylo třeba uvolnit místo ve Škrapovém dómku vytažením deponií až na povrch.

Poté se začalo se snižováním dna propásky, po 1 m se objevily bloky a mezi nimi díra do hloubky. Po jejich odstranění jde přes úzký průlez slézt níž o 4 m do prostory, kde se pohodlně postaví několik lidí. Dle nalezeného modrého sklíčka dostal název Modrý dómek. Do stropu ústí několik komínků, dno je tvořeno blátem a drobným štěrkem. V jednom místě za stěnu ze dna vybíhá volný kanálek, po jehož rozšíření se jde protlačit do prostory o rozměrech zhruba 2 x 1 m téměř po strop vyplněné sedimenty. U jedné strany je malý odtokový kanálek, na protější straně se rýsuje komín průlezné velikosti. Jím se za většího sucha, podařilo protáhnout do další prostory 2 x 1 m, vysoké necelý 1 m. Ve stropě je malý komínek, vyschlé bláto tvoří rovné dno.

Z nových částí byly vytaženy veškeré kameny, které opět zaplnily deponii ve Škrapovém dómku, nové části byly i zmapovány. Jeskyňě je aktuálně hluboká 38 m, což ji řadí k nejhlubším jeskyním v oblasti. V nejnižších částech je při častějších pracovních akcích vyšší koncentrace CO₂.

Tvarozné díry

Na Kralický Sněžník se uskutečnil jeden víkendový výjezd v polovině září. V rámci snahy najít v okolí další perspektivní lokalitu proběhla pochůzka severně od jeskyňě. V samotné jeskyni byla přemístěna deponie kamení od ústí freatického kanálu dále směrem do řečiště. Konec v minulých letech prolongovaného kanálu pouze zkontrolován.

Lánov

10. 11. jsme vyrazili na krasové lokality Lánova. Na základě informací od místního nadšence, který zde občas kope, jsme navštívili opuštěný lůmek nedaleko aktivního lánovského lomu. Zde je ve stěně krasová dutina, aktuálně prolongována směrem dolů. Dále byla navštívena a zmapována Portálová jeskyňě, dosud v literatuře jen zběžně jmenovaná a v lůmku u Stalagnátové jeskyňě zmapována dosud neuváděná, ale známá jeskyňě – námi nazvaná Pavoučí.

Činnost v zahraničí – Společné akce Kačna jama 2013 ve Slovinsku, poznávací cesty do Černé hory (oblast Prekornica, Durmitor).

Populární, kulturní a jiné akce pro veřejnost – Jeskyňářský ples v Bozkově, dětský karneval v Poniklé, zajištění atrakcí na Sjezdu rodáků v Bozkově. tradiční jeskyňářský „Předsilvestr“ s promítáním proběhl v Poniklé 28. 12. 2013.

Publikační činnost – V místním informačním časopise Bozkováček byl zveřejněny dva jeskyňářské příspěvky: ČSS a její nové objevy a Jeskyňářské ohlédnutí za rokem 2013.

ZO ČSS 5-02 Albeřice

2016

Zpráva o činnosti Hlavní činností výboru, respektive předsedy a místopředsedy, bylo vést a koordinovat práce dobrovolné i profesionální. ZO získávala prostředky z vlastní hospodářské činnosti, kterou prováděli zaměstnanci, brigádníci a smluvně najatí OSVČ a firmy. Na provádění exkurzí do zpřístupněného důlního díla Kovárna jsme na sezónu najali 3 brigádnice a do provádění exkurzí byli „povinně“ k jejich velké radosti zapojeni i rodinní příslušníci.

Obří důl

Turistický provoz v Kovárně

Na jaře před sezónou jsme jako každoročně prováděli pravidelnou údržbu pro turistický provoz. Organizační záležitosti turistického provozu zůstaly stejné jako v předchozích letech, tj.: červenec-srpen, vždy v pátek, sobotu a neděli, 3 x denně, skupinky do 12 osob. Umožnili jsme též po předchozí dohodě exkurze vyjma uvedený pravidelný provoz včetně specializovaných exkurzí. Po návštěvnické sezóně jsme opět z dolu vynesli část replik hornických nástrojů a odvezli veškeré ochranné pomůcky pro návštěvníky k údržbě.

Netopýři v Kovárně – 8. 3. 2016: netopýr velký 6; n. řasnatý 1; n. vodní 2; n. severní 2. Během podzimu jsme evidovali několik netopýřů velkých, ale při další návštěvě byli většinou na jiném místě.

Dokumentace a různé – Během dokumentace 26. 2. 2016 v důlním díle Václav jsme zjistili, že se propadlo staré důlní dílo Hedwiga, které s Václavem komunikuje. Napočítáno 6 jedinců menších druhů netopýřů. Pokračovala běžná dokumentace a fotodokumentace na Rudníku a v Úpičce (Obří díra) a ve štole U vodopádu. Nad vodopádem jsme na levé straně na skalní plotně našli 4 ruční vývrty umístěné těsně u sebe!!!

Kovárna, různé – V Kovárně jsme s pracovníky Acemií odebrali vzorky na stanovení stáří vápenců. Pokusně byla firmou Arcadis naskenovaná stařina na Mezipatři jako sponzorský dar. Na turistické trase jsme osadili kotevní kruhy pro případ záchranné akce. Pokračovala běžná dokumentace a fotodokumentace.

Vzhledem k nárůstu pronikající vody zabetonovaným ústím šachty Heinrich II toto místo opět otevíráme až na úroveň betonu a přidáváme další vrstvu až na úroveň odtokového potrubí. Přítok vody do důlního díla se znatelně snížil.

Projekt Prokop III – Na zpřístupnění štoly Prokop (III. etapa zpřístupnění důlního díla Kovárna v Obřím dole – zpřístupnění štoly Prokop na Mezipatro, stavební povolení vydané stavebním odborem Města Pec pod Sněžkou pod č.j. SO-207/PO) jsme prováděli jen údržbové a „průzkumné“ práce. Na Kříži jsme navrtali potrubí a voda začala vytékat do nového, námi položeného potrubí pod novým ústím Prokopa.

Krasové lokality východních Krkonoš

Albeřická jeskyně

V jeskyni jsme nepravidelně pokračovali na dokumentaci a fotodokumentaci. Osadili jsme 4 pevné měřičské body pro podrobné mapování a srovnání mapovacích metod. Dále se sledovala teplota a vodní hladina. Všechna měření vodní hladiny za dobu našeho bádání jsme zpracovali do excelové tabulky pro další vyhodnocení.

18. 2. 2016: 6 x vrápenec, 18 x velký, 2 x vodní, 1 x ušatý (27 celkem).

Albeřická j.	voda (cm) a teplota °C		2016			Mramorové
	voda	venku	I. dóm	II. dóm	J:	
13.2	-440	2,5	2	3	5	voda nepřesně
18.2	-440	3	1,8	2,1	5	voda nepřesně
4.7	-414					přesně
5.10.	-525					nepřesně

5.10. dosud nejnižší zaznamenaný vodní stav od roku 1973.

Před Hotelem Vápenka nastal zajímavý hydrologický jev na levostranném přítoku do Albeřického potoka. Voda se v potůčku postupně na úrovni hotelu, tj zhruba na úrovni vápenců, začala ztrácet a do požární nádrže nedotekla. Požární nádrž zůstala celé léto suchá, což je jev, který nikdo nepamatuje.

Medvědí jeskyně

Nejprve pokračovaly práce ve výkopu před vlastní jeskyní (v torze jeskyně). Zde bylo vyvedeno okolo 50 drobných kůstek. Tato sonda se ukázala jako neperspektivní a práce jsme zde zastavili. Práce potom pokračovaly v jeskyni. Na čelbě bohužel dochází k řízení bloků a balvanů a bude muset být přistoupeno k pažení. Ve střední části jsme začíšťovali a upravovali profil sintrovými sedimenty.

Celní jeskyně – Ve Staré jeskyni jsme zahájili výkliz lomové sutě a ztrouchnivělého pažení Střílené šachty.

Vývěrka – Jeskyni jsme pouze kontrolně navštívili a okolí bylo podrobně geologicky zdokumentováno.

Různé montánní, geomorfologické a geologické lokality v Krkonoších

Prkenný Důl – spodní část. Orientační dokumentace a fotodokumentace tří u sebe ležících dutin ve skále u silnice po pravé straně za posledními domky. Prkenný Důl – Ozon. Obhlídka dokumentačního bodu ČGS označeného jako historická těžba zlata. Po montánních tvarech ani památka. Zlatá Panna. Detekce na hornické nástroje. Nález kilovu, želízka a strusky. Analýza strusky ukazuje na těžbu železa. Staržné – Vápenice. Orientační dokumentace neznámého důlního díla (nalezl R. Kurfiřt). Tabulový odval 31 x 17 m před 20 m dlouhým a až 3,5 m hlubokým zářezem. Ústí štoly zavalené. Kousek dál je malý zasucený lom.

Herlíkovické štoly – V horní štolě ve staré dobývce v zadní části jsme zahájili detekční a výkopové práce. Podařilo se nalézt želízko a množství ztrouchnivělých dřev.

Ostatní činnost Profesionální dokumentace na různých lokalitách – V rámci profesionálních činností jsme pracovali na řadě lokalit (seznam závěrečných zpráv naleznete v nekrácené zprávě o činnosti ČSS zaslané na jednotlivé ZO). Nejzajímavější a pro nás nejpřínosnější akce byly v Broumovském klášteře (inženýrsko-geologický průzkum skalního svahu a stoky pod klášterem), ve vodo-sběrných štolách v Litomyšli a zahájení dokumentace okružní chodby v pevnosti Josefov. V Josefově je v zimních měsících v chodbách takové množství vrápenců, že jsme jich tolik pohromadě na žádné jiné lokalitě dosud neviděli.

Různé aktivity včetně akcí pro veřejnost (kráceno) – mnoho přednášek o lokalitách v Krkonoších a jeskyni Bohemii na NZ pro veřejnost, pomoc při natáčení dokumentárních filmů.

15. 10.–16. 10. 2016 Bozkov, setkání jeskyňářů – ocenění 2. nejlepší fotka z důlního prostředí.

Seznam rukopisných zpráv vypracovaných v roce 2016 – Členové ZO horlivě publikují, soupis publikovaných článků a zpráv naleznete v nekrácené zprávě o činnosti.

2015

Zpráva o činnosti ZO získávala prostředky z vlastní hospodářské činnosti, kterou prováděli profesionální zaměstnanci a smluvně najatí pracovníci a firmy. Na provádění exkurzí do zpřístupněného důlního díla Kovárna jsme standardně na sezónu najali 4 brigádnice.

Obří důl Turistický provoz v Kovárně

Na jaře před sezónou jsme prováděli pravidelnou údržbu pro turistický provoz. Na traverzu Gustav–Heinrich jsme na podzim zabudovali dvě nové stojky (výměna za staré) a se třemi členy Horské služby prohlédli návštěvnickou trasu za účelem osazení kotvicích bodů pro případnou záchrannou akci.

Organizační záležitosti turistického provozu zůstaly stejné jako v předešlých letech. Pro velký zájem rozšířeno na 3 víkendy v září, 3 x denně, skupinky do 12 osob, ale pouze na dlouhé trase B.

Krasové lokality východních Krkonoš Albeřická jeskyně – V jeskyni jsme nepravidelně pokračovali na dokumentaci, sledování teploty a vodní hladiny. Během léta jsme nad Velkou mramorovou propast nainstalovali záznamové zařízení pro sledování vodní hladiny a teplot na třech místech. Bohužel brzy po instalaci byl jeden z drátů přerušen, pravděpodobně ho překousla kuna.

Medvědí jeskyně – Ve výkopových pracích jsme v tomto roce nepokračovali, proběhla jenom kontrola a okolí jeskyně bylo podrobně geologicky zdokumentováno.

Celní jeskyně – Výzkum jeskyně byl stěžejní profesionální i dobrovolnickou akcí letošního roku s názvem: „Výzkum Celní jeskyně v Horních Albeřicích s důrazem na ochranu krasových jevů“, prováděnou pro Správu KRNP.

Vývěrka – Jeskyni jsme pouze kontrolně navštívili a okolí bylo podrobně geologicky zdokumentováno.

Různé montánní, geomorfologické a geologické lokality v Krkonoších 27. 6. 2015 jsme provedli s dvěma externími spolupracovníky detekci na kov na montánních lokalitách Dunkan II (povrchová dobývka západně od sjezdovky), Piskoří skála, dobývka nad Sluneční stráň, rýha – cesta směrem na Jánskou horu, lom s bloky na Jánské hoře, svah naproti Vesně. Výsledkem bylo pouze „železo“ ze současnosti a kousky železa starší, snad okuje.

8. 7. 2015 prohlížíme a dokumentujeme etáže činného lomu po odstřelech. Především ve spodní etáži je velmi zřetelně patrná kras dolomitického vápence (nebo dolomitu) s množstvím geod s krystaly a velikostí až 5 cm. Krystaly jsou bohužel značně poškozené odstřelem.

Jednou ze stěžejních profesionálních prací v Krkonoších byla práce s názvem „Dokumentace karbonátových těles a jevů na nich závislých (včetně antropogenních) v povodí Albeřického a Lysečského potoka“ pro Správu Krkonošského národního parku (viz nekrácená zpráva).

Ostatní činnost V rámci profesionálních činností jsme pracovali na řadě lokalit. Zprávy byly předány zákazníkům a jsou též uloženy v archivu ČSS ZO 5-02 Albeřice.

Bohemia – Nový Zéland

V termínu 2. 3. 2015–30. 3. 2015 jsme zorganizovali expedici do jeskyně Bohemia na Nový Zéland. Během akce se doplňovala mapová dokumentace, fotodokumentace mimo jiné se zaměřením nafotit dóm DAC v nejbližším místě a vymapovávaly se dva geologické profily. Dále jsme ode-

brali několik geologických a mineralogických vzorků, které nejsou dosud vyhodnoceny. Na svislých úsecích na cestě do dómu DAC jsme vyměnili veškerá lana. Bohužel se nepodařilo proniknout do nových prostor v části jeskyně zvané Ementál.

Různé aktivity včetně akcí pro veřejnost (kráceno) – přednášky o krkonošském dolování, o j. Bohemia, geologická exkurze pro učitele.

20. 8. 2015 Hřebečná: Pracovní exkurze s povrchovou i podzemní fotodokumentací, důl Mauritius, minimumzeum.

10. 10. 2015 Stupná u Nové Paky: Pracovní exkurze na staré zlaté dobývky včetně kontroly zajištění jámy Zlatnice.

2014

Obří důl – Gustavská čočka Turistický provoz v Kovárně

Na jaře před sezónou jsme prováděli pravidelnou údržbu pro turistický provoz. Započali jsme s drobnými povrchovými opravami ohlubené desky na Gustavovi. Na traverzu Gustav Heinrich musely být strženy dvě původní ztrouchnivělé stojky. Pro rok 2014 jsme předělali výklad a přepsali cedule s výkladem v německém, polském a anglickém jazyce. Po návštěvnické sezóně jsme z dolu vynesli část replik hornických nástrojů a na povalu nad replikou rumpálu pod šachtou Heinrich jsme museli vyměnit původní částečně ztrouchnivělé nosné příčné břevno.

Projekt Prokop III – provedli jsme především údržbové a úklidové práce.

Dokumentace a různé Na různých místech v Kovárně, včetně štoly Prokop, jsme pokračovali v podrobné geologické a fotografické dokumentaci včetně odběru vzorků. Dokončili jsme plán dobývky U tří mostů a dopracovali několik příčných řezů.

Ve svahu nad ústím šachty Heinrich se nám podařilo proniknout do průzkumné štoly č. 3 z let 1952–1959. Provedli jsme v ní pouze orientační dokumentaci (štola odpovídá důlní mapě z té doby) a v jednom místě zjistili ve stropě nafáraný paleopovrch. Pravděpodobně jde o „kapsu“ vyplněnou periglaciální sutí.

Krasové lokality východních Krkonoš Alberická jeskyně – V jeskyni jsme nepravidelně pokračovali na dokumentaci, sledování teploty a vodní hladiny. V jarních měsících díky nedostatku sněhové pokrývky jsme zaznamenali nejnižší jarní stav za celou dobu sledování vodní hladiny! Zároveň to byl jeden z nejnižších vodních stavů vůbec.

Medvědí jeskyně – Ve výkopových pracích jsme pokračovali jak v jeskyni v zadní části v závalu, tak v sondě před jeskyní. Spodní část závalu v jeskyni v zadní části má volné bloky bez sintru a v písčité hlíně jsme našli chaoticky rozmístěné jeskynní perly do velikosti 1 cm. Jedna z perel byla zaslána na RTG analýzu. Na řezu se ukázaly výrazné přírůstkové vrstvičky perly a analýza potvrdila kalcitové složení (výsledky analýzy uloženy v archivu skupiny). Jeden z bloků v horní části závalu tmeleného kalcitem se ukázal být nestabilní a musel být zapažen. Výkop byl před závalem prohlouben asi 0,5 m pod původní sintrovou desku. Jsou zde též volné kameny a mezery mezi bloky vyplňuje písčitá hlína. V sondě před jeskyní nás zastavila další sintrová deska před krasově rozšířenou puklinou vedoucí cca 1,5 m do skalního masivu.

Celní jeskyně – Celá jeskyně je vymrzlá a ledové stalagmity jsou i na hraně Studny. Vyfotografovali jsme Transportní dóm. Voda ve Studni později poklesla a podařilo se ze dna Transportního dómu prolézt do stoupající nepřijemné plazivky vyvinuté na strmé puklině. Plazivku jsme zmapovali

včetně Vlhkého dómu na dně Studny. Do této plazivky jsme nahlíželi někdy na začátku osmdesátých let 20. století, ale pro stoupnutí vodní hladiny se jí nepodařilo tenkrát zmapovat. Na dně ve velmi jemnozmném blátě jsou kostry několika žab a něčeho velikosti potkana. Vše je potaženo tenkou vrstvou kalu.

Vývěrka – Jeskyni Vývěrku jsme navštívili pouze jedenkrát za účelem prověření možnosti dalších výkopových prací a zaučení zájemců o práci.

Montánní, geomorfologické a geologické lokality v Krkonoších Pokračovali jsme v dokumentaci drobných nekrasových dutin, důlních děl a pozůstatků po montánní činnosti, karbonátových i jiných skalních výchozů na řadě míst, včetně následků povodní v roce 2013. Podstatná část výsledků dokumentace je zatím nezpracovaná a uložená v archivu ZO. Většina jevů byla též zanesena do interní mapy LAZ.

Překvapivý byl objev dvou zavalených dobývek v Železném dole (katastr Černého Dolu), které jsou v bezprostřední blízkosti dvou dalších dobývek v minulosti dokumentovaných RNDr. Vlastimilem Pilousem. Tyto dobývky nebyly nikde v mapách zaneseny ani nebyly zřejmě nikdy zdokumentovány.

Podrobně jsme zdokumentovali drobná důlní díla ve Lvím dole pod Dolskými boudami, štolu U liščího potoka v Zeleném dole a ponor potoka v Zeleném dole. Tyto lokality připravujeme do tisku. Za zmínku stojí především ponor potoka v Zeleném dole. Potok se pravděpodobně ztrácí v blokové suti a po karbonátech není v okolí ani památka. Tento fenomén „ponomých“ toků je pozorován již delší dobu na Koutovém potoce ve Lvím dole a běžně na toku Úpy pod dolním Úpským vodopádem v Obřím dole. Vysvětlit důvody, proč se dutiny v blokové suti při transportu většího množství písčitého materiálu při odeznění přivalových dešťů neucpou, se zatím vysvětlit nepodařilo. V Zeleném dole se navíc jedná o poměrně málo vydatný tok a voda se ztrácí v boční slepé větvi potoka.

Nad Mísečkami pod Medvědinem zavíráme pro Diamo (SULOP) štolu č. 1. Při této příležitosti jsme provedli zatím pouze rychlou dokumentaci. Štola nás překvapila velkým rozfáráním a komíny.

Stěžejní profesionální práci v Krkonoších byla práce s názvem „Dokumentace karbonátových těles a jevů na nich závislých (včetně antropogenních) v povodí Albeřického a Lysečinského potoka“ pro Správu Krkonošského národního parku.

Kompletací starších údajů i novým mapováním byl upřesněn průběh karbonátových pruhů do geologických map měřítko 1 : 10 000. Celkem je navrženo 5 lokalit (lomů) ke zvýšené ochraně celkové nebo pouze k ochraně vod.

Ostatní činnost V rámci profesionálních činností jsme pracovali na řadě lokalit. Zprávy byly předány zákazníkům a jsou též uloženy v archivu ČSS ZO 5-02 Albeřice.

V termínu 22.-26. 9. jsme ve čtyřech vyrazili na každoroční akci do Julských Alp. Účelem bylo prohlédnout jednu málo známou oblast nad údolím Zadnjica. Bohužel žádnou perspektivní jeskyni, ani jeskyni, která by stála za dokumentaci, jsme zde neobjevili.

Různé aktivity pro veřejnost – Zpracování podkladů pro geologickou naučnou stezku Fara – Vodovodní údolí pro ekologické centrum Sever v Horním Maršově včetně terénních pochůzek. ZO se podílela na natáčení dokumentů pro ČT a pro ČS rozhlas Hradec Králové na různých lokalitách v Krkonoších.

2013

Činnost na lokalitách v Krkonoších

Důlní dílo Kovárna (Obří důl)

Na jaře před sezónou byla prováděna pravidelná údržba pro turistický provoz. Nově jsme instalovali repliku historického kolečka na vyvážení rudy. Výklad pro návštěvníky na trase zůstal stejný jako v roce 2012.

Pod ohlubňovou betonovou deskou šachty Heinrich (původní označení Kovárna) jsme na doporučení z kontroly BZS Odolov vyzdili dva sloupky z betonových prefabrikátů (ztracené bednění) a pod desku podvlékli ocelovou traverzu HEA 150. Celá ohlubňová deska byla tímto zpevněna. Na Mezipatře jsme vyklidili východní slednou chodbu, původní částečně korodovanou techniku z let 1952-1959 jsme přemístili k založenému jižnímu překopu a větší předměty a především vůz na začátek západní sledné chodby. Vyklizenou slednou chodbou bude rozšířena trasa B a návštěvníci budou moci shlédnout čelbu chodby.

Na různých místech v Kovárně jsme pokračovali v podrobné geologické a fotografické dokumentaci včetně odběru vzorků. Dokončili jsme plán II. svázné a celý plán Mezipatra.

Během roku byl natáčen a vyroben film na DVD s názvem Toulky po důlním díle Kovárna.

Obří důl celkově

Na jaře jsme museli předělat uzávěr důlního díla Helena II, protože byl od loňského roku vylámaný.

Zdokumentovali jsme malou jeskyni pod Růžovou horou objevenou v loňském roce. Během průběžné doplňkové geologické a montáží dokumentace závěru Obřího dolu jsme ve velmi suchém letním období pozorovali a zdokumentovali vývěr Úpy z blokové svahové sutě. Voda vytékala soustředěně z jediného místa a jev byl podobný krasovému vývěru.

V důlním díle Helena jsme započali s výklizem a vystrojením komína 3K3, který spojuje 2. patro (Helena) s 3. patrem (mezipatro Jindřich).

17. 9. 2013 nabylo právní moci stavební povolení na akci: Zpřístupnění důlního díla Kovárna – III. etapa. Zpřístupnění štol Prokop a II. svázné na Mezipatro. 17. 10. 2013 jsme zahájili vlastní stavební práce. Vyřezali jsme podstatnou část smrkového náletu v původní rýze štol Prokop, upravili nájezd k bývalému ústí a obnovili hloubením v rýze část štol.

Albeřická jeskyně – V jeskyni jsme nepravidelně pokračovali na dokumentaci, sledování teploty a vodní hladiny. V I. dómu jsme fotografovali unikátní ledové formy z tenké ledové vrstvičky pomalu se odlupující od stropu. Tento jev dosud nikdy nebyl v jeskyni pozorován.

V Medvědí jeskyni jsme pokračovali ve výkopu v zadní části jeskyně (hlína obsahuje značné množství mikrofosilií – odeslány na zpracování do Geologického ústavu AV ČR) a zároveň ve svažující se části jeskyně bez stropu na povrchu, tj. pod lomovou stěnou.

Celní jeskyni jsme pouze kontrolně navštívili a zjistili, že červenové přivalové deště vypláchly sedimenty z Transportního dómu do úzké neznámé vertikální dutiny.

Trucovna – V jeskyni jsme doplnili fotodokumentaci a celkově zkontrolovali její stav. V Perlovém dómu jsou patrné mikrostružky od vody mizející pod skalní stěnu a četné hrabání v sedimentu, pravděpodobně od kun.

Stařina Berhaus – Probíhalo pouze sčítání netopýrů.

V rámci dobrovolné i pracovní činnosti probíhala fotografická i geologická dokumentace geologických a geomorfologických jevů v Krkonoších (údolí Jizery, Vlhký důl, Bolkov, Klauzový důl, Honzův důl, Vodovodní údolí, Biala Woda).

Za zmínku stojí především lokalita Biala Woda na polské straně Krkonoš. Roksana Knapik (geoložka polského NP) nám zda ukázala několik lomů, vápencovou jehlu a v lomech dvě krasové dutiny. První je zcela zničena průzkumnou sondou na radioaktivní suroviny. Druhá dutina leží pod výše zmíněnou sondou a má drobnou krápníkovou výzdobu. Je částečně zavalena lomovou sutí. Další drobné kanály jsou v nejnižším lomu u svážnicové cesty. Naproti ve svahu se nalézá skalní jehla, teprve druhá vápencová jehla v celých Krkonoších. Na celé lokalitě je zajímavé to, že se jedná o pokračování karbonátového tělesa, v kterém je vyvinuta i Alberická jeskyně.

Různé aktivity pro veřejnost ZO uspořádala několik přednášek o krkonošských dolech, výstavu 40 let speleologické skupiny Alberice, 40 let výzkumu krasu v Krkonoších ve staré radnici v Trutnově a v Černém dole výstavu Josefovská kanalizace

ZO ČSS 5-03 Broumovsko

2016

Základní výzkum, evidence a dokumentace primárních i sekundárních pseudokrasových jevů byly prováděny v průběhu celého roku 2016 v návaznosti na činnost v předchozích letech. Terénní práce byly v tomto roce rozděleny do pěti samostatných skupin aktivit, a to na základní terénní výzkum spojený s registrací a evidencí všech podzemních lokalit a rovněž i významných prvků povrchové modelace pseudokrasového reliéfu, měřičské a dokumentační práce na podzemních i povrchových pseudokrasových lokalitách, geotechnické práce, účast na aktivitách v terénech v kompetenci jiných ZO ČSS, studijní akce a studijní cesty v domácích i zahraničních terénech zaměřené na širší problémy krasu, pseudokrasu, historického podzemí a dalších přírodních a historických zajímavostí.

Popis a rozsah akcí ZO provedených na lokalitách na Broumovsku Každý měsíc proběhl odběr snímků z TM -71 na systému Ostaš a GPS zaměření většiny jeskyní v oblasti Ostaše.

V Broumovských stěnách probíhal během roku základní průzkum hřebene v úseku Pánova cesta–Supí koš, Pelovka, Zelený hájek a okrajů Třešňové rokle (základní průzkum prostor v blokovém závalu Martinkovického potoka), ve Vosí rokli průzkum a částečně i dokumentace Vosí jeskyně a jeskyně Wunderhöhle, v Kovářově rokli byl proveden základní výzkum a částečně i dokumentace lokality Kovářova jeskyně DistemX2, v Hruškově rokli základní výzkum jeskyně Artyčoková a Kulečník. Na Božanovském Špičáku základní výzkum v okolí jeskyně Olga s evidencí nových pseudokrasových lokalit.

Teplické skály: dokončení proměření 2. části příčného profilu „Propad“ přes blokovou akumulaci Vstupní rokle a systém Teplické jeskyně.

1.–5. 10. Součinnost členů naší ZO při studijní cestě německých kolegů z HFG Dresden na Broumovsku spočívající v jejich doprovodu po povrchových i podzemních lokalitách v terénu Stovolých hor, Broumovských stěn a Teplických skal – v rámci této aktivity došlo 4. 10. v oblasti Roklin k objevu 3 nových (menších) jeskyní.

13. 10. Adršpašské skály: součinnost při geomonitoringu ÚSMH AVČR Praha v předpolí Adršpašského skalního města.

28. 10. Hejda: na několika jeskynních lokalitách s výskytem kořenových tvarů bylo provedeno metodické seznámení členů ZO s výzkumem, dokumentací a monitoringem této biospeleologické problematiky

Popis a rozsah prací při účasti na terénních akcích jiných ZO ČSS Členové ZO se podíleli na pracovních akcích ZO ČSS 1-11 Barrandien v jeskyni Na Javorce a expedici Dolný vrch 2016 (Slovensko, Maďarsko), v Moravském krasu na pracích ZO ČSS 6-16 Tartaros v jeskyni Nový Lopač.

Český kras, Solvayovy lomy: T. Hanc se účastnil Dne záchranářů s ukázkami prvků speleozáchrany a výbavy speleozáchranářů a akce Krakonošovo 2016 v Bozkově.

Zprávy o výsledcích terénních akcí

Základní terénní výzkum a evidence

Realizováno bylo 11 samostatných akcí základního speleologického výzkumu a evidence, zaměřených tentokrát na dílčí části Broumovských stěn a Teplických skal. Výsledkem těchto aktivit je:

získání přehledu o geomorfologické a speleologické situaci v nových částech skalních terénů Broumovských stěn s nárůstem evidence jeskynních lokalit (o 6) a řady dalších forem pseudokrasové modelace: jedná o lokality v Broumovských stěnách, dosud pracovním nazvaných: Kovářova, Vosí, Artyčoková, Kulečnická, Martinkovická a Tygří doupe;

u všech uvedených jeskyní bude v roce 2017 provedeno terénní zjištění všech základních parametrů potřebných k řádné speleologické evidenci; totéž bude provedeno u dalších 3 dosud nepojmenovaných jeskyní v oblasti Roklin a 3 jeskyní v Broumovských stěnách;

evidenci nových lokalit povrchových i podzemních pseudokrasových jevů je věnována pozornost i v průběhu konání všech ostatních terénních aktivit.

Dokumentační práce

V průběhu roku bylo pět akcí věnováno dokumentačním pracím, při čemž pro dokumentaci pseudokrasových jevů v naší oblasti jsou významné tyto aktivity:

2. 4. bylo provedeno GPS zaměření téměř všech jeskynních lokalit v oblasti Ostaše – na podkladě získaných zkušeností budou takto zaměřeny jeskynní lokality i v dalších pseudokrasových oblastech Broumovska;

21. 5. byla zaměřena 2. část příčného profilu „Propad“ přes blokovou akumulaci Vstupní rokle a jí krytý systém Teplické jeskyně (v Teplických skalách); po příčném profilu přes jeskyni Pod Luciférem v Broumovských stěnách tak vznikl další významný speleologický a geomorfologický dokumentační materiál (06-03-09-03);

28. 12. byl sestaven a seřizen a 30. 12. v terénu odzkoušen (Broumovské stěny – Kovářova rokle) nový dokumentační přístroj DistoX2, který by měl výrazně napomoci dalším dokumentačním pracím v naší oblasti.

Geomonitoring

1 x měsíčně byl proveden pravidelný odběr na všech 8 měřidlech TM -71 v terénech Ostaše, Kočičích skal a Hejdy – odebrané snímky byly odeslány na Ústav struktury a mechaniky hornin AVČR Praha k jejich vyhodnocení;

13. 10. J. Kopecký st. se účastnil pracovní akce Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR Praha (ved. akce dr. Tábořík) v Dolním Adršpachu, kde byl prováděn geomonitoring metodou el. odporového proměření za účelem zjištění průběhu tektonických poruch v předpolí Adršpašského skalního města (od Homole přes obě „mořská oka“); v režii ÚSMH AV ČR Praha byla členy naší ZO rovněž provedena oprava povalového chodníku a víka nad měřidlem u měřidla č. 5 ve Sluji českých bratří a výměna krytu měřidla na téže lokalitě.

Zpráva o studijních cestách Na vyzádaní Komise pro zahraniční kontakty MěÚ v Broumově provedl J. Kopecký st. průvodcovskou službu při autokarových zájezdech (vždy cca 50 osob) cílených do oblastí bližšího polského příhraničí (v Kladsku a Dolním Slezsku).

Domácí a zahraniční studijní akce a cesty členů ZO Zde uveden výběr z uvedených, kompletní seznam viz nekrácená zpráva.

1. 8. – Albánie (sever): J. Moravec prováděl vyhledávání a GPS zaměření speleologicky zajímavých objektů v pohoří Bjeshtë e Nemukaje.

4.–16. 8. – Island: J. Kopecký st. a J. Kopecký ml. na dvoutýdenní poznávací akci - povrchové i podzemní pseudokrasové jevy ve vulkanických horninách, aktivní vulkanismus, postvulkanické jevy (gejzíry, fumaroly a termály), modelace štítových ledovců vč. ledovcových jeskyní atd.

Publikační a propagační činnost Členové ZO horlivě publikují, soupis publikovaných prací naleznete v nekrácené zprávě, kterou dostala Vaše ZO.

Spolupráce byla tradičně vedena se ZO pracujícími na problematikách pseudokrasu na území celé ČR – ZO ČSS 1-11 Barrandien, 4-01 Liberec, 4-03 Děčín, 6-27 Znojmo a 7-01 Orcus Bohumín a s dalšími organizacemi v Moravském krasu a krasu v Podkrkonoší, s komisí pro pseudokras ČSS, ve které naši ZO zastupují O. Jenka a J. Kopecký st.

Spolupráce s dalšími organizacemi S radou města Broumova, s několika komisemi MěÚ, zvláště s komisí pro mezinárodní styky, s Agenturou pro rozvoj Broumova, zaměřená především na přípravu Geoparku Broumovsko a výzkumné práce v terénu Broumova, s KČT v Broumově, dlouhodobá spolupráce s Redakční radou Broumovských novin.

Spolupráce s domácími odbornými partnery Správa jeskyní ČR Průhonice: především v problematice JESO v pseudokrasových terénech na Broumovsku; Správa CHKO Broumovsko, Police nad Metují: výzkum, evidence a dokumentace reliéfu pseudokrasových terénů v CHÚ CHKO Broumovsko, Ing. Blahoslav Košťák, CSc. a další, Ústav struktury a mechaniky hornin AVČR Praha: údržba a monitoring na systému měřidel TM-71 Ostaš; Doc. RNDr. Václav Ziegler, CSc., Praha: geologie a paleontologie křídových hornin a také problematika Geoparku Broumovsko, Geologický ústav AVČR Praha, Státní geologická služba Praha.

ZO dále spolupracuje s partnery v Polsku (Správa NP Góry Stolowe, Univerzita Wroclaw), Německu, Maďarsku a na Slovensku (Správa slovenských jaskýň, Muzeum slovenského krasu, Lip-tovský Mikuláš).

Aktivní kontakt s Komisí pro pseudokras UIS (člen naší ZO J. Kopecký st. je i čestným předsedou tohoto orgánu UIS) v letošním roce vyústil do naší spolupráce v přípravě a realizaci programu 13. symposia o pseudokrasu 2015. J. Kopecký st. rovněž spolupracuje na tvorbě informačního bulletinu Komise pro pseudokras UIS „Newsletter – Nachrichtenbrief“.

2015

Zprávy o výsledcích terénních akcí Terénní práce byly rozděleny do pěti samostatných skupin aktivit.

Základní terénní výzkum a evidence – proběhly 3 akce zaměřené tentokrát na dílčí části Broumovských stěn: získání přehledu o geomorfologické a speleologické situaci v nových částech skalních terénů Broumovských stěn, nárůst evidence o řadu dalších forem pseudokrasové modelace.

Evidenci nových lokalit povrchových i podzemních pseudokrasových jevů je věnována pozornost i v průběhu konání všech ostatních terénních aktivit.

Současné výzkumné a dokumentační práce obsahovaly kontrolu a dokumentaci zalednění Teplické jeskyně a jeskyně Pod Luciferem, fotodokumentaci prostorů a hlavně kořenových struktur v jeskyni Plutonův chrám a též byly zahájeny dokumentační práce na profilu přes blokovou akumulaci nad Teplickou jeskyní.

Geomonitoring – pravidelný odběr na všech 8 měřidlech TM-71 v terénu Ostaše, Kočičích skal a Hejdy: odebrané snímky byly odeslány na Ústav struktury a mechaniky hornin AVČR Praha i k jejich vyhodnocení. I v tomto roce došlo na geodetických sítích na Broumovsku (na „malé“ geodetické síti na Ostaši a na „spojovací“ síti Ostaš-Hejšovina) k jejich novému přeměření polskými geodety z Univerzity Wrocław.

Asistence vyžádaná Ústavem struktury a mechaniky hornin AVČR Praha při monitorovacích pracích na zjišťování podrobné tektonické situace (odporovým měřením) v oblasti Ostaš, Hejda a Kočičí skály a v oblasti Adršpašských skal (na okraji skalního města u útvaru Homole).

V terénu Ostaše a Kočičích skal byly provedeny práce pro bezpečný přístup k jednotlivým měřidlům TM-71.

Zpráva o studijních akcích a studijních cestách (domácí i zahraniční)

Členové ZO se zúčastnili mnoha studijních akcí ČSS nebo jiných odborných partnerů. Studijní akce připravené ZO pro veřejnost:

V průběhu roku J. Kopecký st. vedl a organizoval terénní exkurze po geologických, geomorfologických, mineralogických i paleontologických zajímavostech Broumovska, NP Góry Stolowe, Teplických skal a Stolové hory a dalších lokalit.

Zahraniční studijní akce a cesty členů ZO Z akcí vybíráme: Slovinsko a Itálie: vysokohorský a především klasický kras v masivu Kras, Itálie, Řím: památky včetně četných lokalit historického podzemí, Venezuela: klasický kras a jeskyně, kras a pseudokras tepuy, USA, jihozápadní státy: kras a jeskyně (Carlsbad).

Publikační a propagační činnost: rozsáhlá, viz nekrácená zpráva.

2014

Terénní práce byly v tomto roce rozděleny do pěti samostatných skupin aktivit.

Zprávy o výsledcích terénních akcí

Základní terénní výzkum a evidence:

Realizováno bylo 7 samostatných akcí základního speleologického výzkumu a evidence, zaměřených na dílčí části Broumovských stěn, české části Stolových hor, Ostaše a Hejdy.

Evidenci nových lokalit povrchových i podzemních pseudokrasových jevů je věnována pozornost i v průběhu konání všech ostatních terénních aktivit.

Současné výzkumné a dokumentační práce byly provedeny na prověřovaných geologických lokalitách v různých typech hornin v terénu celé Broumovské vrchoviny (Polická vrchovina a Žacléřská vrchovina).

Dokumentační terénní práce byly zaměřené na dokumentaci starého turistického značení na Broumovských stěnách.

Ve dnech 30. 3. a 4. 4. byly provedeny dokumentační práce na lokalitách vhodných pro geoturistiku pro účely evidence chystaného Geoparku Broumovsko.

Geomonitoring:

1 x měsíčně byl proveden pravidelný odběr na všech 8 měřidlech TM-71 v terénu Ostaše, Kočičích skal a Hejdy – odebrané snímky byly odeslány na Ústav struktury a mechaniky hornin AVČR Praha k jejich vyhodnocení

9. a 10. 4. jsme se podíleli na prověrce technického stavu měřidel systému OSTAŠ a při dalších monitorovacích pracích prováděných pracovníky Ústavu struktury a mechaniky hornin AVČR Praha.

Zpráva o studijních akcích a studijních cestách (domácí i zahraniční) – výběr Jizerské hory, Bílý potok: pseudokras, Itálie, Dolomity (Grödnertal): vysokohorský kras, Polsko, Soví hory (Wielka Sowa a Walim): pseudokras a historické podzemí, Mariánské Lázně, Cheb a CHKO Slavkovský les: geologie a geomorfologie, historické podzemí a montanistika, Polsko: LadekZdrój, Kletno a Medvědí jeskyně, Králický Sněžník termy, jeskyně a krasové jevy, Řecko, ostrov Rhodos: kras, pseudokras a historické podzemí – a mnoho dalších lokalit.

Odborná publikační činnost – viz nekrácená zpráva.

Přednášková a popularizační činnost

Přednášky se speleologickou a další vlastivědnou tematikou – „Příroda Broumovska“, přednáška J. Kopeckého st. v rámci pobytu a exkurzí Učené společnosti ČR na Broumovsku o přírodních poměrech CHKO Broumovsko, J. Kopecký byl garantem natáčení studentského filmového snímku o přírodních poměrech Adršpašských skal.

Zpráva o spolupráci s dalšími ZO ČSS, dalšími organizacemi a odbornými partnery v ČR a v zahraničí ZO dlouhodobě spolupracuje s mnoha organizacemi, jejich soupis viz zpráva o činnosti ZO za rok 2016 a nekrácená zpráva.

2013

Terénní práce byly opět rozděleny do pěti samostatných skupin aktivit.

Významným podílem letošních aktivit naší ZO se stala příprava pokongresové exkurze 16. mezinárodního kongresu UIS zaměřená na polské a české pískovcové pseudokrasové terény. Naše ZO zajišťovala úsek trasy procházející NP Góry Stolowe a Broumovsko. Realizace exkurze nakonec byla organizačním výborem kongresu zastavena.

Zpráva o výsledcích terénních akcí

Základní terénní výzkum a evidence

Realizované byly 3 samostatné akce základního speleologického výzkumu a evidence, zaměřené na dílčí části Broumovských stěn a Teplických skal.

Dokumentační terénní práce: (grafická a fotografická dokumentace a popisy lokalit)

Zahájení dokumentačních prací: 22. 8. v jeskyni Tygří doupe v Broumovských stěnách, 14. 9. na jeskynních lokalitách v Příčné rokli na Růžku v Teplických skalách.

Zjištění stavu zalednění v největších jeskynních systémech bylo provedeno ve 2 akcích: 9. 2. v jeskyni Pod Luciferem v Broumovských stěnách, 23. 2. v Teplické jeskyni v Teplických skalách. 18. 5. byl na Hejdě zkontrolován stav lokalit kořenových stalagmitů. 8. 11. a 23. 11. byla provedena kontrola současného stavu a fotodokumentace na řadě lokalit vhodných pro geoturistiku v Broumovské kotlině a v Javořích horách.

Geomonitoring:

1 x měsíčně byl proveden pravidelný odběr na všech 8 měřidlech TM-71 v terénu Ostaše, Kočičích skal a Hejdy – odebrané snímky byly odeslány na Ústav struktury a mechaniky hornin AVČR Praha k jejich vyhodnocení.

Zpráva o studijních akcích a studijních cestách

15. 5. Police nad Metují: oficiální otevření venkovní a veřejnosti volně přístupné expozice „Polická křídová pánev“ (na jejíž přípravě se podíleli také O. Jenka a J. Kopecký st.), 22.–23. 10. Broumov, APRB (klášter): Výjezdní zasedání Rady geoparků ČR s terénní exkurzí na Broumovsku.

V rámci grantové akce MěÚ v Broumově a aktivit Komise pro zahraniční kontakty Města Broumova probíhá již druhým rokem akce za účelem seznamování místních obyvatel s přírodními a historickými zajímavostmi v blízkém polském příhraničí Kladska a Dolního Slezka formou vlastivědných autobusových zájezdů.

22.–27. 9. každodenní doprovod kolegů z Brna a Moravského krasu na terénních túrách.

Vlastní studijní akce a studijní cesty v zahraničí: Keňa (geologie, geomorfologie, vulkány, kras a pseudokras), Rakousko, Itálie, Švýcarsko (geomorfologie, vysokohorský kras), Řecko – Kréta (klasický kras, abrazní jeskyně, vysokohorský kras), Itálie – Sulden pod Ortlerem (vysokohorská morfolgie a glaciologie), Nepál – trek okolo Annapurny (geomorfologie, kras i pseudokras).

Přednášková a popularizační činnost

O. Jenka dlouholeté výsledky fotografování zdejší krajiny (i pískovcového pseudokrasu a pseudokrasových jeskyní) vydal v nakl. JUKO Náchod jako obrazovou publikaci s názvem „Broumovské a Polické stěny“, publikace obsahuje 230 foto. Jan Moravec v rámci akce Setkání jeskyňářů pod Ještědem se účastnil soutěže Czech Speleo Photo 2013 s výsledkem 1. místo v kategorii: cena diváků a 3. místo v kategorii Podzemí v detailu.

Zpráva o spolupráci s dalšími ZO, orgány ČSS, dalšími organizacemi a odbornými partnery
– viz výše uvedené zprávy.

ZO ČSS 5-05 Trias

Za roky 2016 a 2015 nedodala ZO žádné zprávy.

2014

Vápenný Podol a Železné hory Těžba – velkolom Prachovice – pochůzky do těžby na etážích lomu a kontrolu vrtacích deníků o výskytu dutin jsme zrušili (nejsou lidi a hlavně dutiny) a volnou dutinu při těžbě nezjistili ani lomaři.

S pracovníky SCHKO Železné Hory spolupracujeme na výzkumu chirofauny (počítání zimujících zvířat), organizační záležitosti (pokud je potřeba) však zatím stále řešíme nepřímo prostřednictvím muzea v Pardubicích.

Kutná Hora Propadliny P1 a P2, důl Turkaňk, štola 14 pomocníků na lokalitě Kaňk – probíhá pouze občasný monitoring.

Studánka (povodí Bylanky) – Průzkum nadále provádíme především v levé větvi, jednak prodloužením v chodbách, jednak uvolněním kritických profilů. Postupy zaměřujeme, dokumentujeme a příslušně aktualizujeme pracovní mapu dolu.

Spolupráce s Grafitovým dolem v Českém Krumlově

Ke spolupráci využíváme i plánovaných akcí, podíl naší účasti na chodu dolu je každoročně vyšší. V září jsme se podíleli i na organizaci 18. setkání hornických měst a obcí, které se v r. 2014 konalo v Českém Krumlově.

Ostatní činnost ZO v Kutné Hoře provádí hlavně členové PS KH, tedy OS Barbora, kteří na lokalitě Studánka dle vlastního programu připravují naše společné průzkumné akce a svou spolkovou činnost.

Výcvik a činnost pracovní skupiny pro speleopotápění (PS SP)

V r. 2014 svou činnost členové vyvíjeli v rámci programu ZO ČSS 1-10 Speleoquanaut. Na konci roku požádal lídr skupiny Antonín Ptáček o přestup do této ZO, a tak se o dalším osudu této PS rozhodne na výroční schůzi.

Ostatní činnost se speleologickým programem Exkurze a další akce byly vesměs zaměřeny jako poznávací a vzdělávací. Tradiční seminář, jenž se dlouhodobě zabývá studiem montanistiky a metalurgie archeologickými metodami, spolupráce se spřáteleným Hornickým spolkem při otvíracích pracích dolu Václav v jílovském revíru.

Přednášková a popularizační činnost V r. 2014 žádá, při akci „Kaňkovský jarmark“ se angažovalo jen OS Barbora.

Spolupráce s jinými organizacemi a osobami Udržíme operativně kontakt s organizačním vedením společnosti a účastníme se centrálních akcí (Speleoforum, školení techniků apod).

V minulých letech celkem pohodová součinnost naší ZO a Hornického spolku Barbora, která byla koordinována z pozice programu činnosti ZO, začala mít najednou v r. 2014 problémy. Jsou zřejmě jen organizačního rázu, protože i když v posledních letech působíme převážně v oboru speleologického průzkumu historického podzemí na lokalitách tohoto a dalších hornických spolků, jsou na potenciálu členů naší ZO a spolupracovníků v oblasti dokumentačních, exkavačních a někdy i jen praktických činností až existenčně závislí. Zřejmě ale bude užitečné činnost ZO diverzifikovat i do jiného speleologického zaměření.

2013

Vápenný Podol a Železné hory Podolská a Páterova jeskyně

Výskyt syndromu „bílého nosu“ zatím žádný. Uzavření přístupové šachty jsme v průběhu roku pravidelně kontrolovali, poškození mříže vstupu jsme zjistili až 2. 10. Na lokalizaci jeskyní (vč. uveřejnění naší mapy podzemí) upozorňují dvě tabule naučné stezky, zřízené v r. 2013 Geoparkem Železné hory ve spolupráci s Holcímem přesto, že jsme tuto publicitu nedoporučili. Oprava mříže je možná pouze svářením na místě, což není snadnou záležitostí, jednak technicky a pro nepřístupnost, především ale pro riziko požáru na haldě, neboť ta je v širším okolí komína hustě zarostlá vysokým travním porostem (třtinou lesní apod.) na podzim suchým, a tak jsme čekali na větší zasněžení okolí.

Současně jsme vyřešili přístup na lokalitu vozem (Holcim zavařil před 2 roky bránu), a tak bude možná odložená oprava dřevěných podlážek vystrojení šachty. Vzhledem k situaci na lokalitě uvažujeme i o jejím opuštění (hlavně kvůli upozorňování na vstup do nepřístupné jeskyně a následně jeho poškození), neboť péči o vstup do jeskyně zajišťujeme podle dohody o přístupu na lokalitu my (podmínka OBÚ Trutnov, který je garantem dohody).

Těžba velkolom Prachovice

Žádné dutiny otevřené při postupu nezjistili ani těžaři, ani my při pochůzce. Volná prostora nebyla zjištěna ani při vrtacích pracích. Standardně se vyskytují partie s hlinitou výplní v rozvalu po odstřelech na II. až IV. etážích, ale protože jejich polohu neumíme zpětně lokalizovat v původní stěně a rostlém masivu, tak je neregistrujeme.

Spolupráce s CHKO Železné hory a dalšími orgány ochrany přírody.

S pracovníky SCHKO Železné Hory spolupracujeme na výzkumu chirofauny (počítání zimujících zvířat).

Kutná Hora Muzejní důl

Z předchozího roku jsme byli se stanicí Čechy naší SZS předběžně dohodnuti, že poč. r. 2013 osadíme v chodbách mimo turistickou trasu, na místech s rizikem pádu do volné nebo zatopené hloubky, fixní jistící lana pro bezpečný pohyb osob. Bylo proto nutno sladit práce především s časovými možnostmi, omezenými muzeem do zahájení turistického provozu.

Montánní památky tak nyní ve větší míře bere na vědomí i obec archeologická, např. o.p.s. Archaia Brno, hlavně pracoviště Jihlava, také NPÚ (např. pracoviště Loket), ArÚ AV ČR, pracoviště Praha, i detašované v K. Hoře, v poslední době opět i NTM Praha (semináře z dějin hornictví) v i TM Brno (Archeologia technica) a další. V tříletém cyklu se také koná konference Stříbrná Jihlava a v poslední době se na více místech (Jihlava, K. Hora, Jáchymov, Kadaň) pokouší zviditelnit se společným česko-německým projektem ArchaeoMontan – Mittelalterlicher Bergbau in Sachsen und Böhmen (středověké hornictví v Sasku a Čechách).

Protože již v těchto kruzích vstoupila do podvědomí existence dalších stařin za turistickou trasou – důlní muzejní expozicí v kutnohorském muzeu, které jsme našli, dokumentovali a zajistili v nich i podmínky pro bezpečný pohyb, navázali jsme spolupráci s několika lidmi, kteří v tomto území působí jako archeologové (RNDr. Jan Frolík, ArÚ AV Praha, Bc. Filip Velímský, ArÚ AV Kutná Hora, Bc. Petr Hrubý, Archaia) a geologové (RNDr. Josef Večeřa a Ing. Petr Pauliš, ČGS).

Studánka (povodí Bylanky)

V průzkumu pokračujeme především v levé větvi, prolongováno nových asi 40 m, jištěn ve stropu podchod jedné vertikály. Postup jsme zaměřili, dokumentovali a budeme příslušně aktualizovat pracovní mapu dolu.

V poli dolu došlo zřejmě vlivem silnějších srážek 1.–2. 6. k lokálnímu propadu. Bylo to na zahrádkářské parcele (na naší kat. mapě nemá č.), ale je to list č. 6 naší mapy 1:100, v okolí bodů polygonu č. S319-321. V dole se propad neprojevil. Byl sanován metodou betonová deska s průlezem a paženou šachtou s deklem, volné místo propadu dosypáno, spolupracovala OS Barbora.

Spolupráce s Grafitovým dolem v Českém Krumlově – ke spolupráci využíváme i plánovaných pořádaných akcí, ve sledování máme i okolní lokality (např. Bližnou apod.).

Ostatní činnost ZO v Kutné Hoře

Provádí hlavně členové PS KH, čili OS Barbora na lokalitě Studánka a připravují naše společné průzkumné akce. Dál provádí renovaci a opravy našich sbírkových důlních a hornických zařízení v tzv. nové kompresorově bývalých Rudných dolů Kaňk, také spolupracujeme při akci Kaňkovský jarmark atd.

Výcvik a činnost pracovní skupiny pro speleopotápění (PS SP)

V průběhu roku jsme pokračovali společně se ZO ČSS 6-06 v průzkumu v jeskyni Stovka. Situace v jeskyni je stále stejná, v dalším postupu po proudu překáží balvan v chodbě a postup jeho překonání zatím nalezen nebyl.

Účastníme se také zkoušek a testů při vývoji přístroje Liberty Alešem Prochaskou a jeho firmou Divesoft. Ve dnech 1. a 2. 6. jsme s ním provedli i sestupy k technickému kostelu v lokalitě Těchnice na Orlické přehradě, který v minulosti pro potápěčskou komunitu objevil a zadokumentoval Jiří Huráb. V tomto termínu byla na jeho památku na kostel umístěna pamětní deska.

V létě 2013 jsme se ve spolupráci se Speleoklubem Minotaurus Slovenské speleologické společnosti 2x zúčastnili průzkumu jeskyně Silická Ladnica při průzkumu a monitorování stavu ledu a zjišťování jeho případného úbytku vlivem klimatických změn.

Ostatní činnost se speleologickým programem Exkurze a další akce byly vesměs zaměřeny jako poznávací a vzdělávací. Na Svornosti jsme ferali už několikrát, ferali jsme na 12. patro k lázeňským pramenům s čerpačkami, pak vyjeli na patro Daniel a odvodňovačkou byli až na schodech s vodopádem.

Workshop o aplikaci metod archeologického průzkumu pro studium, záchranu a využití montánních lokalit, který společně vedly Česká geologická služba ve spolupráci se Zemským archeologickým ústavem v Drážďanech a Sekretariátem výstavy v Dippoldiswalde se konal v muzeu Královská mincovna Jáchymov (Náměstí Republiky 37). Bylo prezentováno použití map zpracovaných metodou dat LLS pro montanistické, archeologické apod. účely naším členem O. Malinou, zde za NPÚ Loket. Dále zazněly i příspěvky ředitelů „hornických“ muzeí z Freibergu, Annabergu, Marienbergu, Jihlavy, Jáchymova, TMB, NTM atd., ale smočila si i naše drahá pít z K. Hory.

Už tradiční účast na semináři (organizuje PhDr. Jiří Merta), v jehož programu je dlouhodobě zahrnuto i studium montanistiky a metalurgie archeologickými metodami.

Byla to přátelská exkurze k OS (hornickému spolku), který vede Ing. Josef Kovář, současný závodní Muzdolu v K. Hoře. Seznámili jsme se s dolem Řimbaba, odtud jsme prošli systém odvodnění části příbramských pásem, pak se seznámili s dolem Drkolnov a také pomohli při údržbě areálu OS.

Další spolupráce se spřátelenou OS, 1. etapa pomoci při otvirkových pracech dolu Václav v jihozápadním revíru.

Šlakhamr spravuje TM Brno (Dr. J. Merta), je rekonstruován a jsou zde expozice o železářství – jednak hamernictví, jednak výhňová metalurgie. Jako muzejní expozice je otevřen od podzimu 2012. V tříletém cyklu se zde přednáší, příp. řeší a diskutují výsledky a problematika montánních výzkumů v tuzemsku i zahraničí.

Organizovalo oddělení montanistiky NTM Praha. Krátký „mikulášovský“ seminář, hlavním bodem ale bylo slavnostní zahájení provozu muzejní expozice o hornictví a metalurgii. Zastoupeni jsme byli z ČSS, ale i Správa jeskyní, Geologická služba, několik muzeí (TMB, Příbram, Ostrava...), hornických spolků atd. Účast 1 čl.

Přednášková a popularizační činnost 11. 8. Spolupráce s OS Mozaika, Kaňk „Kaňkovský jarmark“ s předvedením expozice důlních zařízení OS Barbora v areálu bývalých RD Kaňk.

Spolupráce s jinými organizacemi a osobami Souběžná činnost naší ZO a OS Barbora je koordinována z pozice programu činnosti ZO, některé pracovní akce ZO jsou prováděny společně na lokalitách spravovaných OS, aniž by s tím byly problémy. Pro úplnost je dobré nezapomínat na historickou souvislost těchto dvou právních subjektů část členů OS Barbora je proto dosud stále členy naší ZO 5-05 a zde tvoří kutnohorskou pracovní skupinu pro historické podzemí, její vedoucí je současně 1. místopředseda ZO. ZO dlouhodobě udržujeme osvědčené vztahy, vazby a účelovou spolupráci s mnoha organizacemi – seznam viz nekrácená zpráva.

ZO ČSS 5-07 Antroherpon

2016

Biospeleologické výzkumy v České republice i zahraničí

Speleologické a biospeleologické výzkumy byly v roce 2016 prováděny v jeskyních České republiky, Slovinska, Černé Hory, Slovenska, Maďarska, Albánie.

Pokračuje monitoring výskytu mikroskopických hub v jeskyních ČR ve spolupráci s Ústavem půdní biologie v Českých Budějovicích. Získané výsledky ukazují, že jeskyně jsou mikroskopickými houbami hojně osídleny, řada druhů je vázána na určitý substrát, některé druhy se naopak vyskytují v různých substrátech.

Členové ZO se nadále zaměřují na vyhledávání kořenových útvarů a jejich dokumentaci. Průběžně je doplňována přehledná databáze těchto útvarů.

Ve spolupráci s ČESON sledování zimujících netopýrů ve vybraných jeskyních Českého ráje a Svitavska.

2015

Speleologické a biospeleologické výzkumy byly v roce 2015 prováděny v jeskyních České republiky, Slovinska, Slovinska a Srbska.

Pokračuje monitoring výskytu mikroskopických hub v jeskyních ČR ve spolupráci s Ústavem půdní biologie v Českých Budějovicích.

Nadále pokračuje vyhledávání kořenových útvarů a jejich dokumentace. Průběžně je doplňována přehledná databáze těchto útvarů. Nové přírůstky byly zaznamenány v menších jeskyních Prachovských a Besednických skal.

Ve spolupráci s ČESON sledování zimujících netopýrů ve vybraných jeskyních Českého ráje.

Registrovány další čtyři nové pískovcové jeskyně v oblasti Prachovských skal.

2014 – Za rok 2014 ZO nedodala žádnou zprávu.

2013

Speleologické a biospeleologické výzkumy byly v roce 2013 prováděny v jeskyních České republiky, Slovinska, Černé Hory a Bulharska.

Pokračuje monitoring výskytu mikroskopických hub v jeskyních ČR ve spolupráci s Ústavem půdní biologie v Českých Budějovicích. Získané výsledky ukazují, že jeskyně jsou mikroskopickými

houbami hojně osídleny, řada druhů je vázána na určitý substrát, některé druhy se naopak vyskytují v různých substrátech.

Členové ZO ČSS 5-07 Antroherpon se nadále zaměřují na vyhledávání kořenových útvarů a jejich dokumentaci. Průběžně je doplňována přehledná databáze těchto útvarů z území České republiky i sousedních států.

ZO ČSS 6-01 Býčí skála

2016

Šenkův sifon

Hladina Šenkova sifonu byla udržována na maximální hladině tak, aby byl zajištěn suchý průchod. Jednou byl sifon úplně vyčerpán a byl proveden kontrolní průstup z Floridy Beach přes Augiášův dóm do Šenkova sifonu. V Augiášově dómu byl zjištěn poměrně rozsáhlý sesuv sedimentů, který ale neohrozil přístupové cesty. V Komíně za Mapou republiky bylo dosaženo výšky cca 50 m nad Hlavní chodbu. Nebezpečný balvanitý zával znemožňuje další postup ve velice zajímavém směru. Z bezpečnostních důvodů byla práce na dalším postupu zastavena. Komín byl zmapován a fotograficky dokumentován.

Svozilova jeskyně

V průběhu minulého roku se podařilo postupným transportem šterkových sedimentů přes průběžné deponie vytvořit dostatečně velký akumulační prostor pro uložení sedimentů z čelby Větrného tunelu. Byla instalována lanovka pro transport sedimentů z čelby. Průkopem sedimentů byla opět zastížena hladina spodní vody, která výškově odpovídá hladině vody Jedovnického potoka, v oblasti Dómu ticha, ale prozatím se přímé propojení nepodařilo nalézt.

Chodba adamovských jeskyňářů a Fialová chodba

Práce se soustředily na odstranění závalu tak, aby se do Velkopátečního dómu dalo vstoupit z jeho dna bezpečným způsobem. V rámci prací byly rovněž vykopány tři sondy v chodbě v prostoru bývalého sifonku s cílem nalézt skalní dno nebo si aspoň udělat představu o tvaru a velikosti sledované chodby. Přestože poslední sonda dosáhla hloubky skoro 5 m od vrcholu stropního korytka, dno nalezeno nebylo.

Téměř rok po objevu Velkopátečního dómu bylo na místě prací zjištěno, že během týdne došlo k propadu dna Velkopátečního dómu a jeho vyřícení do přístupové chodby. Podařilo se tak skutečně proniknout do Velkopátečního dómu přes jeho dno a po krátkém průzkumu dómu bylo bez potíží nalezeno volné pokračování v sv. směru do dalších prostor. Tyto nové prostory dostaly souhrnný název Nová Fialová chodba. V den objevu byly objeviteli prozkoumány nové prostory až po Dračí propast (Vstupní chodba, Velký zával, Půlnoční dóm, Komín u netopýra, ústí Dračí propasti), v dalších týdnech a měsících pak postupně samotná Dračí propast a další volné prostory za a nad Dračí propastí (Chodba za propastí, Dračí doupe, Dračí chodba, Keksíkova propast, Žraločí zuby, Baziliščí komín, Rusalčí komín, Druidí propast, Galerie, Frňákový komín a řada partií, jež nedostaly jméno) v souhrnné délce přes 350 m. Některé partie jsou obtížně prostupné, nejkritičtějším místem zůstávají Žraločí zuby - svislá puklina s proti sobě vzájemně zaklesnutými ostrými hranami, jejíž obtížná průchodnost se na Býčí skále již stala pověstnou. Z dolního konce Dračí propasti byla skrz

zával nalezena cesta do již známých prostor HMS, čímž byl nalezen bezpečnější přístup do prostor Fialové chodby, na jehož vystrojení a zabezpečení se v současné době pracuje.

Ve „staré“ Fialové chodbě byl dále v průběhu června 2016 uvolněn a prozkoumán nadějný výklenek na levé straně hlavní síně podél levé stěny. Pokračování nebylo sice nalezeno, výklenek má však značnou hloubku a přechází do vysoké a volné (leč zcela neprůlezná) pukliny. Po zmapování se situace jeví tak, že v hlavní síni „staré“ Fialové chodby dochází ke styku dvou poruch svírajících vzájemně ostrý úhel, z nichž jedna sleduje levou stěnu síně a přechází do neprůlezných puklin, druhá v linii pravé stěny může za vytvoření přítokové chodby, Velkopátečního dómu a vstupní pasáže Nové Fialové chodby. Na styku obou linií došlo k vyřícení hlavní síně „staré“ Fialové chodby.

Hydrotěžba probíhala v uzavřeném okruhu s ukládáním sedimentu na dně Hlinitých síní. Průběžně za objevy nových prostor proběhla jejich fotografická a mapová dokumentace. Zaměřena byla rovněž poloha nejvýše položené (do té doby) prozkoumané prostory (Baziliščí komín) vůči povrchu radiomajákem. Zaměřené místo se nachází 30 m pod povrchem Rudické plošiny, vzápětí však byly prostoupeny prostory ještě o 10 m výše (Frňákový komín). Nejvýše zaměřené prostory jsou 110 m nad Jedovnickým potokem.

Kokosová chodba

Práce v roce 2015 skončily v Dómku bizarních větví. Nadějná odbočka doprava, částečně vyplněna kulmským štěrkem, minula odbočku doleva a pokračovala přes menší domek, který později byl nazván Duhový domek. Napojila se na Skořicový komín, který má v současné době výšku asi 10 m a je uzavřen jílovitou výplní. V nejnižší části komína pokračuje chodba nazvaná Banánová asi v délce 15 m a přes Grapefruitový domek se podle předpokladu pesimistů napojila do dna chodby Horního patra. Název Horní patro přestal být po objevech z minulých let aktuální, tak byla tato chodba přejmenována na Kvěťákovou. V přímém směru pokračuje chodba nazvaná Okurková. Ta po 15 m vyústila do Mandarinového dómku. Tam byla zastížena drobná vodoteč přicházející z levé části dómku. Pozdějšími pokusy bylo jednoznačně prokázáno, že se jedná o vody z Trativodu Kočárové chodby. Sifonovitý odtok vod byl sledován Hráškovou chodbou. Po jejím uvolnění byla v jejím dně objevena Citronová propast, kde mizí přítékající voda a ta se po neznámém průběhu objevuje na známém místě v Kaňonech.

Citronová propast je pro své malé rozměry neprůstupná. Od Citronové propasti stoupá Rybízová chodba v délce 5 m a napojuje se na levou odbočku v Duhovém dómku. Paralelně s Rybízovou chodbou jde ještě neprůlezná Malinová chodba, ústící do Citronové propasti.

Další práce směřovaly proti přítékající vodě tzv. Švestkovou chodbou. Ta po 15 m prošla do volného Borůvkového dómku, když cestou podešla drobný Povidlový komín. Tady se chodby opět rozdvíjejí. Doprava odbočuje Šeříková chodba, která po 5 m přechází v mohutný Heřmánkový komín. Ve spodní části komína vyvěrá voda z malého neprůlezného otvoru. Komín byl vystrojen lanem a je asi 15 m vysoký, ve vrcholu přechází v horizontální chodbičku vyplněnou jílovitým sedimentem. Levá větev z Borůvkového dómku se nazývá Fazolová chodba a po 10 m končí v Řapíkokelerovém dómku. Pokud by si chodba udržela dosavadní směr, tak by pravděpodobně vyústila v koncových prostorách Kóty.

Zpráva z paleontologického výzkumu v Barové jeskyni Do podzimu 2016 bylo na lokalitě v rámci výzkumu vyzvednuto přes 10 000 kostí a fragmentů kostí pleistocenních zvířat, které jsou

postupně zpracovávány v laboratořích Ústavu Anthropolos MZM. Nálezky a jejich interpretace byly již vícekrát publikovány v odborné i populární literatuře. Plavení – sítování sedimentů probíhá dosud jen v omezené míře, je třeba vyřešit technické možnosti přeplavování sedimentů na lokalitě nebo poblíž. Zpracovaný materiál je uložen ve sbírkách MZM.

Části jeskyně, kde je paleontologický výzkum již ukončen nebo dlouhodobě přerušeno, jsou upravovány do podoby instruktivních profilů sedimenty a kostními vrstvami. Tento způsob finalizace pracoviště je dosud v rámci Moravského krasu ojedinělý a v ČR neobvyklý. Umožňuje odborné veřejnosti seznámit se s lokalitou „in situ“, odebírat vzorky a slouží při výuce na PFF MU. V ukončené části výkopů v Barové jeskyni probíhá školení krasové paleontologie pořádané PřF MU pro studenty středních škol, školí se zde studenti Bc. Mgr. a Ph.D. studia na ÚGV PřF MU. Prostory nejsou a nebudou dimenzovány na návštěvy početné laické veřejnosti, přístup zůstane speleologickou záležitostí. Profily jsou vytvořeny ve Druhé propasti, v sondách Medvědí chodba, Liščí chodba a Pod žebříkem.

V roce 2016 byla založena sonda Komínový dóm. Jedná se v blízkém časovém horizontu o nejperspektivnější pracoviště.

Účast členů skupiny na zahraničních expedicích Expedice do jeskyní Kačna jama a Divačí (Slovensko), Expedice Shaanxi 2016 (Čína).

Členové skupiny prováděli paleontologický výzkum v jeskyni Pružinská dúpna ve Strážovských vrších na Slovensku ve spolupráci s kolegy ze SSS Strážov a podíleli se na těchto akcích: Ochozská jeskyně, ZO ČSS 6-11 Královopolská, Závrt u Borovice, ZO ČSS 6-26 Speleohistorický klub, Nový Lopač ZO ČSS 6-16 Tartaros, Spirálka–Piková dáma, ZO ČSS 6-19 Plánivy.

Ostatní činnost Na jaře proběhl úklid Křtinského údolí v okolí Býčí skály. Probíhala revizní mapování jeskyní Býčí skála a Barová. Úspěšně proběhly DOD v obvyklém termínu.

V závěru roku proběhl v jeskyni velký úklid na všech pracovištích včetně demontáže prkenné hrázky v Kaňonech.

2015

Průzkumné práce v jeskyni Býčí skála

Šenkův sifon

Hladina Šenkova sifonu byla celoročně udržována na minimálním vodním stavu. Bylo provedeno vyčištění Chodby z Kaple a částečně Augiášova dómu a z důvodu poruchy kalového čerpadla GFHUIOO bylo nutno instalovat nové čerpadlo typu Nautila do chodby z Kaple. Tímto čerpadlem se opět udržuje hladina na min. stavu.

Komín za Mapou republiky

V komínu byl proveden revizní výstup a byl nově vystrojen. Při revizním průstupu komína se ukázala možnost dalšího postupu do vyšších etází komína. Po rozšíření neprůlezných úžin se podařilo proniknout výše až do úrovně cca 350 m n. m. s dalším nadějným pokračováním. Cestou byly objeveny 2 volné prostory o půdorysných rozměrech 2 x 3 m Komín byl zmapován včetně všech nových postupů.

Komín Angličana

Byl kompletně znovu přestrojen novou bezpečnější cestou. Komín ve vrcholové části končil neprůleznou horizontální chodbičkou. Relativně krátkým průkopem se podařilo proniknout do volné

prostory. Přístupová chodbička po 10 m ústí do síňky o půdorysném rozměru cca 2 x 8 m a výšce až 8 m.

Stará štola

Po podrobném revizním zaměření polygonu chodby U zlomených vrtáků byla propojena se Starou štolou a spodní částí Odporného komína. Po tomto propojení byla chodba U zlomených vrtáků kompletně odstrojena a vyčištěna od přebytečného technického materiálu.

Studny v Buzgangu a Mořském oku

Studny byly několikrát vyčerpány. Vzhledem k dosažené hloubce studny v Buzgangu cca 14 m nebylo již možné technicky zvládat těžbu sedimentů z této hloubky, práce byly proto ukončeny. Studna v Mořském oku byla vystrojena stupačkami. Dosáhlo se hloubky cca 7 m, práce jsou nesmírně obtížné. I přes perspektivu dalších postupů do doposud neznámých spodních pater jeskyně Býčí skála nebylo v dalších pracích pokračováno. V této oblasti se nachází několik studní, které spolu komunikují.

Fialová chodba

Ve Fialové chodbě se v průběhu roku podařilo překonat přítokový sifon a došlo k objevu volné prostory o půdorysných rozměrech cca 15 x 4 m, prostora dostala název Velkopáteční dóm, na počest dne objevu. Přístup do těchto nových objevů je bohužel přes mohutný a nestabilní zával kamenných bloku, který zatím znemožňuje detailnější průzkum.

Kočárová chodba

Byla bezpečně znovu vystrojena chodbou U smradlavé princezny. Byly vylezeny 2 komíny v koncové partii Kočárové chodby bez objevu dalšího volného pokračování. V závěru koncového dómu byl zdolán a vystrojen 5m vysoký skalní stupeň vedoucí do dalšího, zatím nepojmenovaného dómu o půdorysných rozměrech cca 6 x 6 m s perspektivním pokračováním. Byla vystrojena a zrevizována propáستka ve vstupních partiích Kočárové chodby. Kočárová chodba ve svém průběhu nenabízí mnoho možností k dalším prolongačním pracím. Odtokové, volné, ale neprůlezné trativody byly objeveny celkem 3. Dva ve vstupní propáستce a jeden v koncovém dómu. Vzhledem k neprůstupnosti trativodů bylo přistoupeno k jejich napuštění vodou. První z nich (ve vstupní propáستce) ústí v již známé části horního patra Hlinitých síní. Komunikace probíhá volným kanálkem o rozměrech 60 x 15 cm. Druhý ústí ve stropu již dříve prostoupené části Balkónové chodby. Třetí a nejrozsáhlejší trativod (z Koncového dómu) neočekávaně vyústil pode dnem koryta Jedovnického potoka v odtokové části Kaňonů cca 35 m před Hlubokým sifonem. Ve stěně komínu Nad plachtou byla nalezena a rozšířena úžina, po jejímž překonání bylo dosaženo malého dómku 2 x 1 m se dvěma drobnými odtokovými trativody.

Kokosová chodba

Po vynesení předpokládaných odtokových cest Kočárové chodby do mapy vývěrové delty Jedovnického potoka byly shledány možnosti průniku do těchto cest z jiných, lépe přístupných míst jeskyně. Jednou z možností průniku se ukázal malý výklenek v horních patrech Hlinitých síní. Zkušební sondou byla ověřena existence částečně volné chodby, vyplněné jílovito-písčitémi sedimenty. Po cca 30 m jsme narazili na odtokový kanálek, který ústí do stropní části Balkónové chodby. V těchto místech se začaly objevovat vrstvy kulmských štěrků. Chodba stále klesá, cestou byl objeven dómek Bizarních větví o rozměrech 2 x 2 m, z něhož odbočuje zaštěrkovaná chodba o rozměrech 100 x 50 cm, klesající

do hloubky a vyplněná rohovcovým materiálem. Další přímé pokračování se po dalších 7 m opět větví. Nejprve byla sledována odbočka vpravo, která stoupá směrem k známým chodbám Středního patra Hlinitých síní. Propojení zatím nebylo dosaženo, není vyloučeno, že chodba může projít do dalších neznámých částí. Chodba je přerušena cca 5 m vysokým komínem o půdorysu 70 x 140 cm, vyplněným hlinitým sedimentem. Z komína vede výrazné stropní koryto, které přechází v neprůlezný volný odtokový trativod. Jeho napouštěním byla prokázána souvislost s dosud neznámými prostory mezi Kočárovou chodbou a Kaňony. Další práce pokračovaly z domu BV přímým směrem celkově 12 m. Následoval objev menšího dómku s dalším odtokovým trativodem.

Svozilova jeskyně

Pokračovalo vyklízení sedimentů ve Větrném tunelu a byla založena deponie sedimentů před ústím Větrného tunelu. Vzhledem k délce je nutné těžit materiál do průběžných deponií. Byly odebrány vzorky sedimentů pro odborné analýzy a zdokumentovány sedimentační profily. Komín nad studnou ve vstupní části byl na začátku roku horolezecky zdolán a objeven fragment horního patra. Asi 20 m této chodby je vyzdobeno nádhernou sintrovou výzdobou.

Ostatní výzkum a odborná činnost v BS Přestrojění a zmapování komínu nad Sedmou propastí. Revize mapy a rekognoskace Guánové chodby. Vytvoření přesné mapové dokumentace od Druhého sifonu po Srbský sifon v rámci diplomové práce P. Zoubka. V téměř úseku zdigitalizování mapy v systému Pocked-topo. Zdigitalizována byla i odbočka Bruna. Průzkum Srbského sifonu a Velikonočních jeskyní. Sčítání netopýřů ve Křtinském údolí. Výzkum jeskynních sedimentů ve spolupráci s Geologickým institutem v Permu, Ruská federace, přinesl zajímavé poznatky o jejich složení, včetně identifikace minerálu vivianitu jako zdroje dosud „tajemného“ modrofialového odstínu některých těchto sedimentů. Mapování Mošova vývěru pro připravovanou závěrečnou zprávu z čerpacího pokusu.

Proběhlo přestrojění a zmapování Krčálova komínu v Barové jeskyni. A dále pokračuje paleontologický výzkum.

Zpráva o průběhu paleontologického výzkumu v Barové jeskyni v roce 2015 a dalších paleontologických výzkumů V jeskyni jsou otevřeny výzkumné sondy Pod žebříkem, Liščí chodba, Medvědí chodba a Chodba k První propasti. Kromě poslední z nich jsou všechny sondy nyní upraveny do podoby instruktivních profilů. V sondě Pod žebříkem a Liščí chodba již nejsou plánovány další výkopové práce, poslouží pouze k odběru vzorků pro speciální výzkum. V sondě Chodba k První propasti probíhaly v roce 2015 výkopové a úklidové práce. Byly zde také odebrány kostní pozůstatky velkých savců z období svrchního pleistocénu: jeskynních medvědů, jeskynních lvů, jeskynních hyen, dále vlka, koně, soba a dalších. Probíhá též vědecké zhodnocení nálezů ze sondy Pod žebříkem, byly identifikovány vzorky mikrofauny a přiřazeny normíkům a lumíkovi rodu Lemnus. Vzorky kostí medvědů z Barové jeskyně byly pak DNA analýzou zařazeny druhu *Ursus ingressus*, tedy k pokročilé východoevropské formě jeskynního medvěda. V roce 2015 byla ze sondy Chodba k První propasti vyvednuta část lebky hnědého medvěda (*Ursus arctos*). Další výzkumné a výkopové práce jsou plánovány právě v Chodbě k První propasti.

Členové ZO se účastní paleontologických výzkumů v jeskyni Pružinská Důpna ve Strážovských vrších, Slovensko. Naše ZO se logisticky i účastí členů podílí na paleontologickém výzkumu jeskyně Vavřínecké paleoponory v Pustém žlebu, Moravský kras.

Lokality v okolí Býčí skály Byl nalezen nový propad nad Třemi kotli (mezi Býčí skálou a Kočárovou cestou), tuto lokalitu skupina zdokumentovala a zveřejnila samostatnou nálezo­vou zprávu.

Evina jeskyně (lid. Jáchymka) je dislokované pracoviště naší ZO. V roce 2015 zde byly uskuteč­něny z časových a personálních důvodů pouze 3 akce. Jednalo se zejména o úklid odpadků po tu­ristech a drobné sondážní práce v Sifonové chodbě. Bylo obnoveno zabezpečení „Trhlé propá­stky“ poškozené vandaly.

Spolupráce s jinými skupinami Se ZO ČSS 6-16 Tartaros zejména na lokalitě Nový Lopač, se ZO ČSS 6-26 Speleohistorický klub Brno v oblasti Skalka, se ZO ČSS 6-19 Plánivý na zahraničních expedicích ve Slovinsku (oblast Škocjanu a Kaninu), se ZO ČSS 6-25 Pustý žleb na rumunském Banátu.

Ochrana přírody V jarním období byl proveden úklid Křtinského údolí a průběžně během roku po turistech zejména v jeskyních Jáchymka a Kostelík. Účast na úklidové akci správy CHKOMK v Pustožlebské zadržence. Na jaře proběhlo natáčení České televize na BS, úklid po filmařích.

Vztahy s veřejností V květnu opět proběhly tradiční dny otevřených dveří. ZO vydala vlast­ním nákladem populárně naučnou brožuru s názvem Býčí skála, člověk a jeskyně – příroda a kultura. Ve sborníku Speleofórum 2015 byl publikován kromě článku o výzkumu v Pružinské Dúpné jeskyni také příspěvek o objevech v Kočárové chodbě. Význam objevu, pečlivé zpracování příspěvku, obra­zové, mapové a datové podklady, to vše přivedlo předsednictvo ČSS k udělení ceny Speleofóra za objev roku.

2014

Chodba Zlomených vrtáků

Bylo provedeno revizní přeměření polygonu. Několik akcí bylo věnováno hledání předpokláda­ného propojení se Starou štolou, které se zatím nepodařilo nalézt.

Chodba adamovských jeskyňářů a Fialová chodba

Pracovalo se na zajištění relativně pohodlného a bezpečného přístupu. Většina akcí byla věno­vána pracím na překonání přítokového sifonku. Na této lokalitě se zatím, přes velké úsilí, nepodařilo proniknout do předpokládaných volných prostor.

Komín Nad plachtou

Po samovolném vysypání závalu, který se v tomto komínu nacházel, byla provedena jeho kontrola a zabezpečení labilních bloků. Při těchto pracích došlo k objevu horizontální chodby vyšší úrovně o délce cca 110 m. Dostala název Kočárová chodba. Tato byla zmapována a provedla se fotodokumentace. Byl zkontrolován a vystrojen celý komín, při čemž došlo k objevu dalších volných prostor. Tyto dostaly název Labilní chodba.

Šenkův sifon Hladina Šenkova sifonu byla udržována na minimální hladině. Byla provedena oprava čerpadel v Chodbě Z kaple a odtokového potrubí. Práce probíhaly v chodbě Florida beach, kde bylo dosaženo skalního dna v celém profilu chodby. V Augiášově dómu byla nově vystrojena cesta do Netopýří chodby, v této proběhlo několik pracovních akcí zaměřených na snížení jejího dna a příprava pracoviště na další prolongaci.

Studna v Busgangu

Byla napuštěna vodou a byla prokázána souvislost se studnou naproti Mořskému oku na Hlavní chodbě. Posléze se prokázala souvislost i se studnou v chodbě v Mořském oku a následně

i s Prstem a Mořským okem. Tím se pravděpodobně podařilo prokázat existenci jeskynních chodeb ve freatické zóně pod Hlavní chodbou, kde tvoří pravděpodobně komplikovaný jeskynný systém.

2013

Jeskyně Býčí skála

Šenkův sifon

Hladina Šenkova sifonu byla během celého roku udržována na minimálním stavu. Po delší době se aktivita skupiny přesunula opět do Chodby z Kaple kde bylo cílem prací ověřit pokračování studny pod Klapkou a pokračování dříve objevené prostory zvané Kuřárna. Brzy se však ukázalo, že tato prostora byla pouze vyplavená kaverna v sedimentech Augiáše. Tak se podařilo objevit nový průchod do Augiáše. Posledním nevyřešeným místem v Chodbě z Kaple se tak stala studna na jejím konci. Těžišť prací se poté přesunulo do chodby Florida. Cílem prací bylo nalezení rozvětvení chodby Florida na příčných tektonických liniích a obnažení celkového profilu chodby. Po 2 m zahlubování jsme narazili na skalní dno v celém profilu a i odbočka z Hlinité věže se po 3 m zavřela a nemá další pokračování.

Posledním velkým otazníkem v systému Augiáše je Netopyří chodba.

V závěru roku proběhl experiment s napouštěním tlakové vody do studny v Buzgangu. Tlaková voda prokázala souvislost se studnou u Mořského oka. Byla tak prokázána přímá komunikace pod Hlavní chodbou ve freatické zóně jeskynního systému.

Stará štola – Odporný komín – CHZV

Práce v oblasti jv. zlomu byly sporadické, proběhlo jen několik revizních exkurzí do Odporného komínu a HMŠ.

V systému chodeb U zlomených vrtáků bylo dokončeno mapování s následným napojením na hlavní polygon jeskyně.

Hlinité síně

Podstatná část prací se soustředila do oblasti Hlinitých síní. Prolongovala se dominantní tektonická porucha v prodloužené ose Hlinitých síní – Chodba Adamovských jeskyňářů. Ve výšce cca 50 m nad úrovní aktivního toku Jedovnického potoka se podařilo objevit volnou chodbu o délce cca 30 m, maximální šířce 6 m a výšce 4 m. Je protékána drobnou vodotečí atmosférických vod. V přítokové části je zakončena sifonem, v odtokové části studnou o rozměrech 2 x 2 m a hloubce 4 m. Z této studny dále pokračuje úzká puklina o šířce cca 15–20 cm. V nově objevených prostorách je strop částečně pokrytý vrstvičkou fialových sedimentů, proto tato chodba dostala název Fialová chodba.

Přístup do prostor Fialové chodby v době objevu vedl velice nestabilním závalem. Z těchto důvodů bylo provedeno jen základní ohledání a v dalších pracích se nepokračovalo. V současné době probíhají práce na dokumentaci a zabezpečení přístupové cesty do objevu. Byly zahájeny prolongační práce na překonání zahliněného přítokového sifonu, za nímž se dají očekávat další volné prostory.

Svozilova jeskyně

V oblasti Svozilky se pracovalo ve Větrném tunelu, kde se odstraňovaly sedimenty ze dna této chodby. Ani tady se doposud nepodařilo najít hledané propojení s Dómem Ticha.

Paleontologické výzkumy v Barové jeskyni Výzkumná lokalita pleistocenních kostí velkých savců v Barové jeskyni zahrnuje dnes Chodbu k První propasti, sondu Pod žebříkem mezi První

a Druhou propastí, sondu Liščí chodba a sondu Medvědí chodba. V první části roku probíhaly výkopové práce zejména v sondě Pod žebříkem, která byla uzpůsobena transportu materiálu a pohybu exkurzí. V průběhu ICS a souvisejících akcí přitáhla lokalita dvě desítky exkurzí z celého světa. Tři kostní vzorky byly odeslány na analýzu stáří metodou C 14 do Oxfordu.

Klíčová chodba

Chodba malého profilu na dně 5. propasti byla sledována na vzdálenost asi 10 m. Původní předpoklad, že by tato chodba tvořila propojku mezi Pátou propastí a Červenou chodbou v Křížáku, se pravděpodobně nepotvrdí.

Ostatní akce Bylo prováděno a stále se provádí revizní mapování Jeskyně Barové a Býčí skály, účast při pravidelném sčítání netopýrů, tradiční jarní úklid údolí. Velký zájem veřejnosti o Dny otevřených dveří – provádění do Velké síně.

Aktivně jsme se zúčastnili pořádání 16. mezinárodního speleologického kongresu. Skupina měla na kongresu vlastní prezentační stánek. Formou přednášky byly prezentovány výsledky paleontologického výzkumu Barové jeskyně a organizovali jsme na dvě desítky exkurzí pro účastníky kongresu.

Individuální účast jednotlivých členů na různých expedicích a průzkumných akcích v domácích i zahraničních lokalitách. Do tisku bylo předáno 8 článků s jeskyňářskou tematikou, bylo předneseno 6 přednášek a uspořádáno 13 exkurzí v oblasti ČK. Byla uskutečněna 1 výstava s jeskyňářskou tematikou. 6 členů se pravidelně 1x za měsíc zúčastňovalo cvičení SZS stanice Čechy.

ZO ČSS 6-02 Vratíkovský kras

2016

Jeskyně Nad Vzteklinem – v jeskyni 3 pracovní akce.

2015

Provedli jsme jarní úklid odpadků ve Vratíkovském krasu. V průběhu roku 2015 jsme pokračovali na rekonstrukci základny.

V měsíci březnu a říjnu se naši členové již tradičně zúčastnili expedic do Slovenské Temnice, kde se dlouhodobě zabýváme mapováním jeskyní a kaveren z 1. světové války.

Jeskyně za zahradama – v roce 2015 zabezpečen vchod.

Jeskyně Nad Vzteklinem – mapování současného stavu.

2014

Provedli jsme jarní úklid odpadků ve Vratíkovském krasu. V průběhu roku 2014 jsme pokračovali na rekonstrukci základny. V březnu a říjnu se naši členové zúčastnili expedic do Slovenské Temnice, kde se dlouhodobě zabýváme mapováním jeskyní a kaveren z 1. světové války. Podíleli jsme se na cvičné záchranné akci hasičského záchranného sboru a městské policie Boskovice – vyprošťování zraněných osob z jeskyně Čtverky. V Josefovském údolí v pravém svahu (Slovenská stráž) objevena nezaregistrovaná jeskyně, nazvaná „Nad Vzteklinem“. Vyřizena výjimka ke speleologickému průzkumu.

Jeskyně Nad Vzteklinem – V Josefovském údolí na pravém svahu (Slovenská stráž) objevena doposud nezaregistrovaná, 8 m dlouhá jeskyně. Jeskyně zmapována a vyřizena výjimka ke speleologickému průzkumu.

2013

V měsíci březnu a říjnu se naši členové zúčastnili expedice do Slovinské Temnice, podíleli se na objevení jeskyně a propasti v oblasti obce Komen (Slovinsko) „Jama u zidky“ (hloubka 10 m, délka 15 m). Dále byli přítomni při objevení a sezení propasti v kaverně – hloubka 24 m v téže lokalitě. Náš člen Robert Šamonil se podílel na přípravě a průběhu mezinárodního speleologického kongresu v Brně.

ZO ČSS 6-04 Rudice

2016

Žegrovský vodopád (Rudické propadání), Závrt skalka – kontrola stavu lokalit.

Propast Tumperk

Propad komunikace na křižení ulice Tumperské a Třetí v obci Rudice z roku 2010. V roce 2016 se opět pokračovalo v otvírkové činnosti, uskutečnilo se 27 pracovních akcí. Dosaženo bylo hloubky 40 m. Tato lokalita je prioritní v návaznosti na pokračování výzkumu v lokalitě přítok Staré řeky a Žegrovského vodopádu. Proběhlo měření radiomajákem a měření georadarem.

Závrt Pod kovárnou

Z důvodu výstavby nové kanalizace v obci Rudici byl proveden průzkum v Závrtu pod kovárnou, kam jsou zaústěny dešťové vody a odlehčení jednotné kanalizace z části obce Dědina a Hajce. Průzkumem bylo zjištěno, že se prostory jeskyně kompletně zaplňují pravděpodobně zahlcením úzkého odtoku vod do dalších pasáží podzemí (směrem k Žegrovskému vodopádu v Rudickém dómu). Obci Rudice bylo doporučeno, aby v rámci současné stavby kanalizace bylo před nátok dešťových vod do závrtu umístěno zařízení (jímka) sloužící jako předčištění dešťových vod od hrubých nečistot (šterky atp.). Zanesením a ucpáním odtokových prostor v závrtu by jednak docházelo k vyplavování dešťové zdrže na povrch a jednak ke splavování inertního materiálu do podzemí. Dále bylo doporučeno nechat osadit nový česlicový koš s otevíratelným vstupem z důvodu průběžných kontrol stavu podzemních prostor Závrtu pod kovárnou. Tento česlicový koš byl v rámci stavby osazen a zbudováno zařízení (jímka) sloužící jako předčištění dešťových vod od hrubých nečistot (šterky apod.)

Expediční a exkurzní činnost: Expedice Slovensko 2016 – v rámci této výpravy bylo navštíveno několik jeskyní, Rakousko – Andy's cave, Čína – Shaan-xi 2016, Slovinsko – oblast Temnica, Hawai USA – lávové jeskyně.

Ostatní činnost – Údržba a čištění podzemního rezervoáru pitné vody v Tipečku v Rudickém propadání v měsíci únoru na základě smlouvy s Vodárenskou a. s.

Prezentace a publikační činnost – informace o činnosti ZO ČSS 6-04 Rudice jsou nepravidelně uveřejňovány na www.jeskyinar.cz/rudice.

V roce 2016 probíhala pravidelná revize a opravy lanových přechodů v RP. Dále bylo pojištěno kotvení ocelového žebře do Hugonova dómu. Dle zjištěného současného stavu doporučena výměna tohoto žebře. Bylo provedeno částečné odstranění dřevěných nánosů ve 2. sifonu v RP. V prosinci 2016 – zajištění ponoru Rudického – likvidace zbytku naplaveného dřeva. Čtyři členové skupiny jsou aktivními členy SZS ČSS.

2015

Žegrovský vodopád (Rudické propadání), Závrt Skalka – kontrolní prohlídky lokality.

Propast Tumperk – pokračovala otvírková činnost, bylo dosaženo hloubky 37 m.

Expediční a exkurzní činnost Maďarsko – Expedice Budapešť 2015 – v rámci této výpravy byly navštíveny jeskyně Vacska cave, Josef hegyi cave a Pál-volgyi cave, Rakousko Andy's cave, Slovensko – Temnica.

Ostatní činnost v roce 2015 – Údržba a čištění podzemního rezervoáru pitné vody v Tipečku v Rudickém propadání, Kurzy speleologie, od listopadu 2015 – pronájem nemovitosti č.p . 162 od obce Rudice jako základna skupiny na dobu min. 5 let, revize a opravy lanových přechodů v RP.

V listopadu 2015 zajištění ponoru Rudického. Na základě smlouvy s Správou CHKO Moravský kras proběhla akce na vytažení naplavených dřev a vyčištění ponoru RP (cca 10 m³ dřeva). Čtyři členové skupiny jsou aktivními členy SZS ČSS.

2014

Žegrovský vodopád (Rudické propadání) – kontrola stavu lokality především po velkých srážkových přívalech.

Propast Tumperk – Propad komunikace na křižení ulice Tumperské a Třetí v obci Rudice z roku 2010. V roce 2014 se pokračovalo v otvírkové činnosti, uskutečnilo se minimálně 34 pracovních akcí. Proběhlo zaměření radiomajákem, avšak neúspěšně.

Expediční činnost – Rakousko – Andy's cave, Černá Hora.

Ostatní činnost v roce 2014 Údržba a čištění podzemního rezervoáru pitné vody v Tipečku v Rudickém propadání v měsíci únoru na základě smlouvy s Vodárenskou a.s., zajištění vstupu, kurzy speleologie., revize a opravy lanových přechodů v RP, v prosinci zajištění ponoru Rudického propadání po velké vodě a částečné vytažení naplavených dřev.

V červenci 2014 zajistila ZO ve spolupráci se SZS pro obec Rudici organizaci oslavy 20 let provozu muzea na Větrném mlýně. Tři členové skupiny jsou aktivními členy SZS ČSS.

2013

Žegrovský vodopád (Rudické propadání) – Z důvodu problematického čerpání postup zastaven, zde je nutno vyřešit přívod elektrické energie a pokračovat pomocí čerpadel. V roce 2013 se uskutečnila pouze kontrola stavu lokality především po velkých srážkových přívalech.

Závrt Skalka – uskutečnily se pouze kontrolní prohlídky lokality a odvoz nepoužité výdřevy na lokalitu propast Tumperk.

Propast Tumperk – Na konci června 2010 došlo k propadu komunikace v Rudici na křižovatce Hornické a Tumperské ulice (pomístní názvy). Propadlé místo se nachází nad jeskyněmi Rudického propadání, přibližně v oblasti Rudického domu protékajícího Jedovnickým potokem, jehož řečiště se nachází cca 185 m hluboko. Z počátku byly těžební práce znesnadněny zvodněnými jíly. Po odtěžení každého půl metru bylo nutné provést důsledné zajištění stěn. Přibližně 10 m pod povrchem se začaly ukazovat stabilnější stěny, které byly z převážné většiny tvořeny kompaktními vápencovými bloky. V hloubce 15 m byla nalezena první volná prostora v podobě 8m chodby, bohužel se značně nestabilním stropem. Proto musely být postupové práce téměř zastaveny na úkor zdoluhavému zabezpečení chodby. Další volná malá kaverna (4 x 3 x 2 m) byla nalezena po prokopání zhruba dalšího metru sedimentů v koncových partiích výše uvedené chodby. V této prostora se podařilo najít možné pokračování v zařícené puklině. Za touto pasáží se nacházejí další volné prostory, které vypadají jako horní část zasucené studny. Zde jsou již znatelné sintrové náteky. Tyto útvary spolu

s charakterem této prostory napovídají, že teď už se jedná opravdu o jeskyni. Předpokládá se, že jde pravděpodobně o nejvyšší partie Komínu v Rudickém dómu. Celková hloubka Tumperku je dle zaměřených hodnot 25,5 m.

Exkurze, expedice Možnica 2013, Slovinsko, Julské Alpy – Původní plán byl sportovní sestup do propasti C11. Zde jsme postoupili pouze do cca -120 m. Další průstup byl znemožněn kvůli množství sněhu a ledu. V horní část planiny, kde dosud nikdo nebádal, se podařilo najít propast se zajímavým potenciálem. Dno vstupní studny je pokryto sněhem. V jednom místě se však daří najít štěrbinu mezi sněhem a skalní stěnou, ze které proudí silný průvan. Po jejím rozšíření nás propast pouští do svého nitra. Dostali jsme se přibližně 55 m hluboko. Bylo evidentní, že propast dále pokračuje. V září, v omezeném počtu tří lidí se nám podařilo dosáhnout cca -90 m. Spodní partie, kam se podařilo prostoupit, jsou již beze sněhu. Vyskytují se zde četné ledové bloky. Objevená část končí asi 10m stupněm. Zde nám skončila stovka lano. Vidíme ještě hranu, pod kterou se rozprostírá další šachta. Dle kamenů, které do šachty házíme, odhadujeme hloubku na dvacet až třicet metrů.

Ostatní činnost v roce 2013

Údržba a čištění podzemního rezervoáru pitné vody v Tipečku v Rudickém propadání, Kurzy speleologie, účast na Lezeckých dnech v Kolíbkách, pravidelná revize a opravy lanových přechodů v RP, ZO se podílela na organizačním zajištění exkurzí během Speleofóra 2013, členové ZO zajišťovali pomoc při organizaci – před a po kongresových exkurzích, kongresové exkurze, i organizaci samotného 16. mezinárodního speleologického kongresu v Brně. Jako postkongresová akce proběhl záchranný camp – ASV (první pomoc v jeskyni) za účasti FFS SSF (B. Torthe, Ch, Dodelin). Organizačně zajistil garant R. Šebela.

Tři členové skupiny jsou aktivními členy SZS ČSS.

ZO ČSS 6-05 Křtinské údolí

2016

Během roku byly mimo prací na jednotlivých lokalitách uskutečněny tyto akce:

sčítání netopýrů, úklid údolí Křtinského potoka ve spolupráci s CHKO MK a Mendelovou univerzitou v Brně, doprovod účastníků Speleofóra, zabezpečení Dne parků – Stará Drátenická, pravidelná kontrola vchodů s údržbou zámků, sraz seniorů jeskyňářů na Skalním mlýně, doprovod skautů ze Křtin, kontrolní měření nad Babickou štolou, údržba čerpadla na Výpustku v 9. propasti pro Správu jeskyní ČR, spolupráce s prof. Musilem na publikaci o Křtinském potoku, 17. 9. 2016 proběhla oslava 60. výročí založení skupiny.

Pracoviště – Bezejmenná jeskyně u Žitného

Přibližně 31 m sz. od jeskyně Žitného se otevírá menší vchod do doposud bezejmenné jeskyně. Úzká chodba dále pokračuje meandrovitě směrem do skalního masivu. Práce zde probíhají přibližně 1-2 krát za měsíc v počtu 3 pracovníků. Činnost spočívá v rozšiřování úzké – asi 30cm široké vstupní chodby, která pokračuje jihozápadním směrem. Zpočátku byl v jeskyni patrný průvan, který se postupně se vzdáleností od vchodu ztrácí. Současná dosažená délka jeskyně je 8,5 m. Šířka chodby kolísá od 55-35 cm. skyně.

Pracoviště Vokounka – 1101, Rudolfova jeskyně – 1101A – tato pracoviště jsou v konzervaci.

Pracoviště Stará Drátenická – 1112

Jeskyň je v konzervaci a byla částečně využívána ŠLP Křtiny k uskladňování sazenic lesních stromků. V jeskyni bude nadále probíhat výzkum netopýřů. V rámci Dne parků byl v této jeskyni na doporučení CHKO MK prováděn doprovod návštěvníků. Na této akci se zúčastnili 4 členové a návštěvnost byla 168 osob. Probíhalo zde měření radiomajákem, aby byla potvrzena spojitost s Novou Drátenickou – spodní patra a Čertovou dírou.

Pracoviště Mariánská jeskyň – 1116

Jeskyň je v konzervaci. V roce 2016 byla prováděna údržba vchodu a úklid před jeskyní a v jeskyni. Byly uspořádány informativní sestupy do spodních pater, kde byly sledovány vodní stavy. Byly prováděny pokusy o spojení s Čertovou dírou a mapování. Jeskyň je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýřů.

Pracoviště Nová Drátenická – 1119

Měřické práce probíhaly v celé jeskyni a podařilo se zaměřit a zakreslit horní patro, sestupnou propast a celé spodní patro po Jižní síň. Při měření byly zkoumány i již ležené komíny. Při těchto pracích bylo mezi horním a spodním patrem objeveno ještě jakési mezipatro v délce cca 30–40 m s tím, že tato délka není konečná, neb všechny chodby nejsou zatím prozkoumány. Tímto mezipatrem byly propojeny takřka všechny komíny, zvedající se ze spodních pater. Odtoková část jeskyň – začátek roku zastihl Dědičnou štolu po překonání 1. odtokového sifonu. Dále probíhaly práce na rozšiřování průtočné škvíry, kdy bylo dosaženo první kaverničky, ve které zahýbá vodní tok ostře doprava. V tomto místě tvoří potok esko a po 2 m se obrací vlevo do přímého směru.

Prasečí komín – výměna starého řetězového žebříku ve vstupu do komína za nový, pevný. Bylo provedeno vystrojení dalších etáží pevným žebříkem.

18. 12. 2016 proběhla v Nové Drátenické velká společná akce, která zajišťovala vyčerpání v pořadí druhého odtokového sifonu, situovaného v nových prostorách na konci Dědičné stoly. Jeskyň je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýřů.

Pracoviště Výpustek – 1131/1

Salmův Výpustek

Pokračovalo se v pracích v „Umyvadle“. V roce 2016 bylo pokračováno v započatých pracích ve snaze dosáhnout nižších pater a volných prostor (snaha o nalezení Urbánkova Výpustku). Bylo přerušeno kopání ve směru SV, kde byla chodba velice úzká. Bylo rozhodnuto pokračovat v hloubení šachty. V průběhu roku byly na riziková místa, kde hrozilo uvolnění kamenné suti, umístěny železné rozpěry. Postup za rok byl 7 m hloubky. K teoretickému spodnímu patru tak zbývá překonat 5–7 m.

9. propast – Byly zde prováděny orientační sestupy pro sledování vodních stavů. Prováděli jsme na požádání SJ ČR čištění sání čerpadla, které je umístěno v přítokovém sifonu.

3. propast – Bylo pokračováno v těžbě převážně kamenné suti ze dna propasti P3 v jeskyni Výpustek. Po přeměření je dosažená hloubka 28 m.

Nížecí chodba – pouze 3 informativní návštěvy.

Nízká chodba – instalace jednoho pevného a jednoho řetězového žebříku do komína U prostříleného místa. Nebezpečný traverz byl vystrojen zajišťovacím lanem.

Pracoviště Jestřabí skála a Kanibalka Jestřabí skála – 1143

Kanibalka – 1142 – Pracoviště je v konzervaci. Jeskyň je začleněna do dlouhodobého sledování netopýřů.

Pracoviště Silvestrovka – 1154 – Pracoviště v konzervaci.

Pracoviště Javorka – 1157 – Během roku 2016 byla prováděna pouze kontrola a promazávání zámků.

Pracoviště závrt Na Lazech – 1156 – Pracoviště v konzervaci.

2015

Naše pracoviště se nachází ve Křtinském údolí a podrobnější popis prací je uveden u jednotlivých lokalit. Během roku byly mimo prací na jednotlivých lokalitách uskutečněny tyto akce: dlouhodobě prováděné akce viz zpráva ZO 2016, dále proběhla pomoc některých členů při filmování pohádky Sedmero krkavců.

Pracoviště Vokounka – 1101, Rudolfova jeskyně – 1101A – Tato pracoviště jsou v konzervaci.

Pracoviště Stará Drátenická – 1112 – Jeskyně je v konzervaci a byla částečně využívána ŠLP Křtiny k uskladňování sazenic lesních stromků. V rámci Dne parků byl v této jeskyni prováděn doprovod návštěvníků a byly promítány nové objevy, zúčastnilo se 14 členů ZO, jeskyni navštívilo 300 účastníků.

Jeskyně je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýrů. Sčítání bylo provedeno dne 28. 2. 2015 profesorem J. Zímou a kolektivem za účasti našich členů.

Pracoviště Mariánská jeskyně – 1116

V roce 2015 byla prováděna údržba vchodu a úklid před jeskyní a v jeskyni. Byly uspořádány informativní sestupy do spodních pater, kde byly sledovány vodní stavy. V rámci Dne parků byli provedeni návštěvníci i v této jeskyni.

Byly prováděny pokusy o spojení s Čertovou dírou, mapování. Při těchto pracích byla ve středním patru objevena těsná chodba, která se dále rozšiřuje a je slušně vyzdobena krápníky. Délka chodby je 15 m. Bylo uskutečněno kamerové bádání s tímto výsledkem: chodbička vlevo před schody přehází v propáستku a po 6 m se zužuje do trativodu. Propáستka vlevo od Refektáře pokračuje 6 m na JZ a končí trativodem. Jeskyně je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýrů. Sčítání bylo provedeno 28. 2. 2015 prof. Zímou a kolektivem za účasti našich členů.

Pracoviště Nová Drátenická – 1119

V roce 2015 byly prováděny práce v Prasečím komínu. Zde bylo postoupeno za nelehkých podmínek ve velmi nepříjemném jílovém bahně přibližně 40 m jz. směrem vzhůru do síňky U strážce (část strážce 1 m vysoký stalagmit). Je zde možné pokračování ve dvou místech jz.

Práce v prostorách stávajícího odtoku: bylo postoupeno o 10 m a překonán koncový sifonek, pokračování trativodem {puklina 20 cm široká, 1–2 m vysoká}. Předpokladem prací je navázat na prostory objevené v roce 2004.

Bylo prováděno měření radiomajákem v Nové Drátenické i Mariánské. Proběhly 4 akce měření. Tato metoda se osvědčila při orientaci jeskyní vůči terénu a známým prostorám jeskyní. Kamerou upevněnou na prodloužených tyčích bylo potvrzeno pokračování chodeb v Prasečím komínu.

Řícený dómek nad 2. sestupovým komínem – pokračování v j. směru po 6 m končí. Propáستka pod tímto dómkem končí po 10 m.

Jeskyně je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýrů. Sčítání bylo provedeno 28. 2. 2015 prof. J. Zímou a kolektivem za účasti našich členů.

Pracoviště Výpustek – 1131/1

Salmův Výpustek – Během roku byla kontrolována přístupová štola a byly prováděny drobné úpravy. Bylo pokračováno v hledání bájného Urbánkova Výpustku v Babické chodbě, avšak zatím bez výsledku. Bylo pokračováno v prolongačních pracích u Umyvadla, vyhloubená šachtice dosáhla –12 m.

9. propast – Byly zde prováděny orientační sestupy pro sledování vodních stavů.

3. propast – Po přeměření hloubky z roku 2013, kdy byla uváděna hloubka 28 m, byla zjištěna hloubka pouze 25 m. V roce 2015 byla prohloubena o 2 m. Propast se rozšiřuje až do rozměrů 8 x 1,5 m. Byly vyvezeny 3 traktorové vlečky vykopaného sedimentu, což se rovná 12 kubikům vytěženého materiálu. Na vodní hladinu chybí ještě 11 m. Pro bezpečnost pracovníků byla vybudována přístupová plošina z vema roštů.

Knížecí chodba – pokračovala prolougace za cihelnou zdí. Chodba byla o další 2 m prodloužena. Byl zde také prováděn průzkum kamerou, kdy bylo zjištěno pokračování o dalších 8 až 10 m – po mírném rozšíření průlezně.

Jestřabí skála – 1143, Kanibalka – 1142 – Pracoviště je v konzervaci. Během roku 2015 byla prováděna pravidelná údržba vchodů, demontáž starých žebřů a údržba přístupového chodníku a plata před vchodem do jeskyně.

Pracoviště Silvestrovka – 1154, pracoviště Javorka –1157, pracoviště závrt Na Lazech – 1156 – pracoviště v konzervaci, prováděny pouze pravidelné kontroly.

2014

Během roku byly mimo prací na jednotlivých lokalitách uskutečněny tyto akce – pravidelné akce viz zpráva ZO 2016: dále se konala exkurse pro děti z Domu mládeže, Brno, Lužánky, exkurse do nepřístupných prostor Výpustku pro průvodkyně Správy jeskyní ČR.

Pracoviště Vokounka – 1101 Rudolfova jeskyně – 1101A – pracoviště v konzervaci. Pracoviště Stará Drátenická – 1112 – jeskyně je v konzervaci a byla částečně využívána ŠLP Křtiny k uskladňování sazenic lesních stromků, sčítání netopýrů proběhlo 1. 3. 2014 prof. J. Zímou a kol. za účasti našich členů.

Pracoviště Mariánská jeskyně – 1116 – údržba vchodu a úklid před jeskyní a v jeskyni, informativní sestupy do spodních pater, sledování vodní stavů, během Dne parků provedení návštěvníků. Sčítání netopýrů provedeno 1. 3. 2014 prof. Zímou a kol. za účasti našich členů.

Pracoviště Nová Drátenická – 1119

4. 5. 2014 při průzkumu 3. komínu bylo objeveno horizontální pokračování s překrásnou výzdobou. Podrobnější popis výzkumu propojení Nové Drátenické s Čertovou dírou a Mariánskou viz Sborník Speleofóra 2015. Sčítání netopýrů provedeno 1. 3. 2014 prof. J. Zímou a kol. za účasti našich členů.

Pracoviště Výpustek – 1131/1

Salmův Výpustek

Během celého roku byla kontrolována přístupová štola a byly prováděny drobné úpravy, pokračováno v hledání bájného Urbánkova Výpustku v Babické chodbě, avšak zatím bez výsledku. Pokračovaly práce u Umyvadla, vyhloubená šachtice dosáhla –8 m, v této hloubce byla vyražena 3 m dlouhá štola.

9. propast – prováděny orientační sestupy pro sledování vodních stavů.

3. propast – pokračovaly prolongační práce, na vodní hladinu chybí ještě 17 m.
Nízká chodba – 4. propast, práce zde byly ukončeny a byl proveden úklid.
Knížecí chodba – pokračovala prolougace za cihelnou zdí, chodba byla o 2 m prodloužena.
Pracoviště v konzervaci: Pracoviště Jestřabí skála a Kanibalka Jestřabí skála – 1143, Kanibalka – 1142, Pracoviště závrt Na Lazech – 1156 – byly prováděny pravidelné kontroly.

2013

Během roku byly mimo prací na jednotlivých lokalitách uskutečněny tyto akce: viz zpráva ZO za r. 2016.

Pracoviště v konzervaci: Vokounka – 1101, Rudolfova jeskyně – 1101A, Silvestrovka – 1154, Javorka – 1157, Pracoviště závrt Na Lazech – 1156 prováděna pouze kontrola a běžná údržba.

Pracoviště Stará Drátenická – 1112 – Jeskyně je v konzervaci a byla částečně využívána ŠLP Křtiny k uskladňování sazenic lesních stromků. V rámci Dne parků byl zde prováděn doprovod návštěvníků. Sčítání netopýrů bylo provedeno 23. 2. 2013 prof. J. Zímou a kol. za účasti našich členů.

Pracoviště Mariánská jeskyně – 1116 – Pracoviště je v konzervaci, byla prováděna údržba, úklid, informativní sestupy do spodních pater, kde byly sledovány vodní stavy a při Dni parků exkurze pro návštěvníky. Sčítání netopýrů bylo provedeno 23. 2. 2013 prof. Zímou a kol.

Pracoviště Nová Drátenická – 1119

Byly provedeny kontrolní sestupy do spodních pater se zaměřením na různé vodní stavy na povrchu. Pouze při povodňových stavech docházelo k odvodňování Mramorovou chodbou. Za normálních vodních stavů postačuje odtokový sifon. V rámci průzkumných prací byla snižována hladina na přítokovém sifonu ve spodních patrech. Dne 18. 8. 2013 se podařilo natolik snížit hladinu, že bylo proniknuto sifonem 6 m proti proudu. Dál se podařilo prostoupit asi o 30 m, kde byly zjištěny 3 komíny, boční přítok a další sifon. Při dalších exkurzích se podařilo natolik snížit hladinu vody, že bylo postoupeno o další 2 sifony proti proudu. Později zde byly nalezeny zkratky podpisů, což znamená, že bylo po 70 letech dosaženo prostor Čertovy díry, jejíž vchod byl zasypan při úpravách Staré Drátenické. Prostory budou zaměřeny geodetickou metodou a radiomajákem. Proběhlo 20 pracovních exkursí, při průměrné účasti 4 osob.

Jeskyně je zařazena do dlouhodobého sledování výskytu netopýrů. Sčítání bylo provedeno 23. 2. 2013 prof. J. Zímou a kol. za účasti našich členů.

Pracoviště Výpustek – 1131/1

V roce 2013 bylo pracováno:

Salmův Výpustek – Bylo pokračováno v hledání bájného Urbánkova Výpustku v Babické chodbě, avšak zatím bez výsledku. Bylo započato v prolongačních pracích u Umyvadla, byly odstraňovány zbytky staré výstroje z oblasti Bahen a lezeny komíny v Janině dómu, které v závěru byly uzavřeny.

9. propast – Byly zde prováděny orientační sestupy pro sledování vodních stavů a čištění sání čerpadla v přítokovém sifonu.

3. propast – Stále se zde nachází zbytky válečné výroby (zubová čerpadla dvojčinná). Koncem roku bylo dosaženo hloubky 28 m. Propast se rozšiřuje až do rozměrů 8 x 1,5 m. Pro usnadnění prací byl instalován vrátek a byla zde vybudována pracovní plošina a zábradlí. Sestup na pracoviště se koná vedlejším jícnem po pevných žebřích. Na vodní hladinu chybí ještě 14 m.

Nízká chodba – 4. propast – při hloubičích pracích bylo dosaženo hloubky 12 m, v těchto

místech se propast zužuje a přechází do neprůlezných puklin. Proto byly další práce zastaveny.

Knížecí chodba – započato s prologací za cihelnou zdí, počítání netopýrů.

Pracoviště Jestřabí skála a Kanibalka Jestřabí skála – 1143

Kanibalka – 1142 – Pracoviště je v konzervaci, byla prováděna pravidelná údržba vchodů, částečně demontovány nevyhovující žebříky z Blátivého komínu a vybudována nástupní plošina u Blátivého komínu. Sčítání netopýrů bylo provedeno 23. 2. 2013 prof. J. Zímou a kol. za účasti našich členů.

ZO ČSS 6-06 Vilémovická

2016

Vilémovské propadání – Kontrola a údržba elektrické instalace. Pokračování v průzkumu neznámých prostor za sifonem. Oprava výdřevy ve vstupní šachtě.

Daňkův žlíbek – Bádání ve „Velkém dómu“. Oprava žebříků ve velké propasti.

Kajetánův závrt – Oprava výdřevy. Pokračování ve vystrojování pevnými žebří. Provedeno vyčištění jeskyně od odpadu po pracovní činnosti.

Cihelna – Provedena oprava výdřevy. Provedeno prohloubení a rozšíření vstupní chodby.

2015

Vilémovské propadání – Kontrola a údržba elektrické instalace. Pokračování v průzkumu neznámých prostor za sifonem.

Daňkův žlíbek – Bádání ve „Velkém dómu“, hledání nových možností průzkumu.

Kajetánův závrt – Oprava výdřevy. Pokračování ve vystrojování pevnými žebří.

Cihelna – Provedena oprava výdřevy a vstupní šachty.

2014 a 2013 ZO nedodala ZO žádné zprávy.

ZO ČSS 6-07 Tišnovský kras

2016

Speleologická činnost Jeskyně Průvanová č. K230 06 14 J0002 – 27. 2. 2016 se podařilo tišnovským jeskyňářům v lažanecko-heroltickém krasu objevit prostoru o rozměrech 10 x 6 m s výškou 6 m. Následně byl osazen uzávěr ve vstupu. Na akci se podíleli i členové dalších organizací.

Králova jeskyně č. K230 06 10 J0001 – V Králově jeskyni pokračovaly práce na konci štoly Naděje zatím bez většího úspěchu. Dále probíhá práce na průzkumné sondě na dně Tišnovského dómu. Bylo dokončeno přemapování všech prostor laserovým dálkoměrem DISTO.

Jeskyně Říčená č. K230 06 10 J0005 – Úprava mapových podkladů a digitalizace. Kontrola spodní vody.

Květnická propast č. K230 06 10 J0003 – Osazení nových kotevních bodů až na dno. V únoru proběhlo pravidelné sčítání netopýrů.

Členové naší skupiny spolupracovali s jinými ZO na průzkumných pracích přilehlých lokalit přímo nespádající pod správu ZO ČSS 6-07.

Prezentační činnost Ve dnech 30. 4. a 1. 5. probíhal v Králově jeskyni Den otevřených dveří, během kterého prostory jeskyně navštívilo 480 návštěvníků. Dále se v průběhu roku uskutečnilo několik exkurzí pro menší skupiny návštěvníků a pro místní školy.

2015

V roce 2015 nebyly v Králově Jeskyni ani žádné jiné lokality, jejichž správu a údržbu zajišťuje základní organizace 6-07 Tišnovský kras, učiněny žádné zásadní objevy. Práce skupiny v tomto období se sestávaly z akcí menšího rozsahu

Králova jeskyně – Pokračovalo se v ražbě průzkumné sondy v prostoru Za oknem, která na konci roku 2015 dosáhla délky 25 m. Byla zahájena práce na průzkumné sondě v Tišovském dómu. Probíhá přemapování všech prostor KJ za pomoci laserového dálkoměru DISTO a implementace hodnot do programu Therion a pockettopo. V jeskyni bylo odpracováno 170 hodin při 41 pracovních akcích. 2.–3. 5. probíhal Den otevřených dveří, jeskyni navštívilo 734 návštěvníků. Dále se v průběhu roku uskutečnilo několik exkurzí pro menší skupiny návštěvníků a pro místní školy.

Práce na dalších lokalitách Jeskyně Úžinová – při 6 pracovních průzkumných akcích odpracováno 26 hodin.

Jeskyně Průvanová – 1 pracovní akce 10 hodin (odstraňování kamenné suti za účasti jeskyňářů z Čachtic)

Ostatní Akce v zahraničí – čtyřdenní pracovní akce v jeskyni Duča na Slovensku (spolupráce na rozšíření průlezu do Stratenské jeskyně a exkurze).

V únoru proběhlo pravidelné sčítání netopýrů.

Během letních měsíců byla znovu provedena oprava památečního kříže na hoře Květnici, který po nedávné opravě zničili vandalové a na které spolupracoval člen naší ZO, pan Pavel Ondriska s dalšími dobrovolníky a oddělením komunálních služeb Města Tišnova.

Členové naší skupiny spolupracovali s jinými ZO.

2014

Králova jeskyně Pokračovalo se v ražbě průzkumné sondy v prostoru Za oknem, která na konci roku 2014 dosáhla délky 17 m. V dalších částech jeskyně se provedl úklid staré výstroje, nepotřebného a zapomenutého nářadí a dalšího drobného odpadu. 26.–27. 4. probíhal Den otevřených dveří, jeskyně navštívilo 740 návštěvníků. V rámci Dne otevřených dveří bylo odpracováno 85 hodin. Uskutečnilo se několik exkurzí pro menší skupiny návštěvníků a pro místní školy, ve spojení s těmito prohlídkami jeskyně bylo odpracováno 50 hodin.

Ostatní V listopadu proběhla průzkumná expedice Medúza do Černé Hory, které se účastnili někteří naši členové.

V únoru proběhlo pravidelné sčítání netopýrů.

Během letních měsíců byla provedena oprava památečního kříže na hoře Květnici, na které spolupracoval člen naší ZO s dalšími dobrovolníky a oddělením komunálních služeb Města Tišnova.

ZO spolupracuje s dalšími ZO ČSS a se ZO na Slovensku.

2013

Králova jeskyně Probíhaly opravy technického vybavení a elektroinstalace v jeskyni, pokračovalo se v ražbě průzkumné sondy v prostoru Za oknem. 3. 5.–5. 5. probíhal Den otevřených dveří, jeskyni navštívilo 624 návštěvníků. Proběhlo několik exkurzí pro menší skupiny návštěvníků a pro místní školy. Ve spojení s těmito prohlídkami jeskyně bylo odpracováno 50 hodin.

Práce na dalších lokalitách – intenzivní průzkum v Lažánecko-Herotlickém krasu, oblast Šárka, zatím bez výsledků či větších objevů.

Ostatní V říjnu proběhla další průzkumná akce v rumunském Banátu, která navázala na expedici z roku 2012. V únoru proběhlo pravidelné sčítání netopýřů.

V letních měsících byla navázána spolupráce se skupinou Karlovy Vary a byly navštíveny lokality na Jáchymovsku a v Krušných Horách.

V říjnu až prosinci se prováděly průzkumné práce v jeskyni Úžinová (u Heroltic), v prosinci byl vchod jeskyně osazen uzamykatelnými vraty a jeskyně uzavřena.

ZO ČSS 6-08 Dagmar

2016

Činnost na lokalitách ZO

Jeskyně č. 567 Dagmar

Začátkem roku jsme provedli fotodokumentaci čerstvě prokopené spojnice propastí II a III, voda v tu dobu byla vidět až dole v propadu na dně III. propasti (pokles hladiny za 14 dní o 1 m). Před další činností v tomto místě bude nutné opravit výdřevu na dně II. propasti. Po zbytek roku byly obě propasti zatopené vodou. Voda se z propastí vytratila až v prosinci, uvolněný kámen byl ze spojnice protlačen na dno III. propasti a tam bylo zjištěno, že voda není vidět ani v půlkruhovém propadu ve dně a navíc z propadu fouká průvan.

V Propasti pod Kaplí jsme se zhlubovali v jejím nejnižším místě, tj. v pokračování tektonické poruchy, na které je propast vytvořena. Nad 2. stupeň propasti jsme ukotvili trámek s kladkou pro snazší vytahování kýblů ze stále hlubšího pracoviště. Veškerý odtěžený materiál byl přes deponii na mezipatře propasti odtěžován až do Dómu nádob. Těžená hlína je kyprá a byl učiněn ojedinělý nález fosilní kosti. Pod stropem je vidět dále a stále je cítit průvan. Postupně se na čelbě otevíral volný prostor, kterým bylo vidět cca 2 m dál. 14. 8. se podařilo průlez rozšířit a proniknout do krátkého, téměř horizontálního pokračování. Tento prostor se mírně svažuje pod stěnu (stále v hlavním směru tektoniky Propasti pod Kaplí), strop je korodovaný a ve směru pokračování je vidět stropní korýtko. Nalevo těsně nad sedimentem se nachází malé okénko do boční dutiny (cca 1,5 x 1 x 1 m) nemá viditelné volné pokračování. V mírně se svažujícím terénu bylo postoupeno až k místu, kde strop klesá do sedimentu, napravo odsud (1 m) se nalézá trativod – stropní korýtko, které je volné a přichází odtud průvan. Přes kamenný blok ve dně do něj zatím nelze nahlédnout. Celkový postup na pracovišti v Propasti pod Kaplí nepřesáhl tento rok 10 m.

Proběhlo přestrojení komínu v Horním patře jeskyně, komín byl dolezen až do vrchu, kde je neprůlezný, zcela vyplněný syntrem, průvan tedy musí proudit odjinud, tedy nejspíš z některé z puklin ve stěně komína.

Propadání V Jedlích

V místě zasypaného průlezu do Meandrového dómu jsme rozebrali a z jeskyně vynosili shnilou výdřevu, ven z jeskyně jsme odtěžili také hlínu, která průlez zavalila a vstup do Meandrového dómu a navazujících prostor se po cca 2 letech podařilo obnovit.

Ve spolupráci s Moravským speleologickým klubem jsme provedli zaměření konce Meandrového dómu na povrchu pomocí radiomajáku.

Mlhův závrt (závrt č. 5) – V průběhu roku probíhal pouze monitoring stavu lokality.

Jeskyň č. 566 U Jedelské cesty – do vstupní propasti byl namísto zcizeného žebříku provizorně umístěn náhradní žebřík, bylo dokončeno osazení jeskyně chybějícími měřickými body.

Jeskyň č. 31 Křížovy – Do jeskyně byly instalovány kovové žebříky, ze skruží a Vstupního dómu byl odstraněn lanový žebřík a byly odstraněny staré žebříky z různých míst jeskyně.

Činnost v zahraničí V oblasti Malé Fatry jsme v únoru pomáhali SK Aragonit při těžbě v Jaskyni nad diamantovým vrtáním. Při červnové expedici jsme na stejné lokalitě pokračovali, navíc byla exkurzně navštívena jeskyň Ludmila a ve spolupráci s JK Varín jsme prohlubovali vstupní plazivku v Salamandrové jaskyni pod hradem Strečno, navštívena byla i sousední Tunelová j. a asfaltová baňa v Nezbudské Lúčke. V říjnu jsme na Malé Fatře opět pomohli při těžbě v Jaskyni nad diamantovým vrtáním a navštívili j. Ludmilu.

Tisovský kras

Do Tisovského krasu jsme uspořádali celkem 3 výjezdy. Při únorové expedici jsme pokračovali v započatých pracech v Moravské jaskyni, provedli otevírku dalšího místa v Hlbokém jarku a exkurzně navštívili lokality Kostolík a Michňová.

V Moravské jaskyni se prolongovalo v plazivkách nalevo za vstupním komínem – v nízkém kanálu nalevo bylo postoupeno o 5 m, končí v závalu, prorůstají zde kořínky, patrně směřuje k povrchu, v kanálu napravo bylo postoupeno o 2–3 m, strop se zvedá, ale pokračování je prozatím ukončeno závalem a stáčí se k Vlasové sieni. Ve Vlasové sieni jsme zahájili výkopové práce v trativodu pod protější stěnou. Při třetí akci byl trativod překonán a byla objevena chodba cca 30 m dlouhá, 3–4 m široká, 5 m vysoká, její stěny jsou bohatě pokryty pizolity. Pod levou stěnou chodby jsou na několika místech náznaky dalšího možného pokračování, chodba končí zúžením, ze kterého proudí průvan. Celkově dosáhla délka Moravské jaskyně 100 m.

V oblasti Hlbokého jarku jsme zahájili spolupráci na lokalitě pracovně nazvané „Revúcka sonda“. Jedná se o vertikální sondu ve stejném svahu jako Moravská j. Při čištění kamenité ucpávky dna se při levé stěně ukázal průlez do volného pokračování. Po odtěžení zavazajících kamenů se podařilo proniknout do nové jeskyně. Objevená jeskyň ve vstupní části klesá po kamenitém svahu, láme se do horizontálního pokračování zdobeného krápníky, nalezeny byly i kosti, konec chodby opět stoupá, stáčí se zpět do Hlbokého jarku a je zasucen patrně z povrchu. V nejnižším bodě chodby (soutok z obou směrů) je u dna neprůlezný trativod s viditelným pokračováním. Celkem bylo objeveno cca 30 m. Vstupní část byla následně pro snazší výstup vystrojena železným žebříkem.

Při červencové expedici do Tisovce jsme pokračovali v prolongaci na konci meandrů v jaskyni č. 31 v Tisovci. V Moravské jaskyni jsme hloubili 2 sondy ve dně Siene Jiřího Gregora, jedna ze sond dosáhla hloubky 1 m a v celém profilu se stále jedná o sintrové trosky původní výzdoby, druhá sonda míří pod stěnu. Pokračováno bylo v prolongaci v plazivkách nalevo za vstupním komínem, zahlubili jsme přístupovou plazivku do Vlasovej siene a v samotné Vlasové sieni jsme v jejím levém koutě ve směru tektonické poruchy začali snižovat dno. Záhy se v tomto místě podařilo v přímém směru nahlédnout do volného pokračování nevelkých rozměrů, do kterého bude možné proniknout až po dalším snížení dna. V jaskyni Michňové jsme se účastnili umístění pamětní desky Jiřího Gregora na podzemním cintorínu. Exkurzně byla navštívena j. Daxner, Kostolík, Michňová a slaněna byla propast Tartaros v jaskyni M2.

V listopadu jsme Tisovský kras navštívili do třetice. Pokračováno bylo v meandrech jaskyne č. 31

v Tisovci. Vypomohli jsme s odvozem hlíny a kamení z výkopu okolo nové základny Speleoklubu Tisovec přímo v Tisovci. Do Jazerné j. jsme dopravili člun na nedávno objevené 4. jezero a prolonovali chodbičku před jezery. Exkurzně jsme navštívili j. Teplicu a byla uskutečněna rekognoskace povrchu a návštěva jeskyní v okolí Hlbokého jarku.

V oblasti Strážovských vrchů jsme v dubnu navštívili Otcovu j. a Babirátku, pracovně jsme vypomohli při těžbě v Matkiňe j. v jeskyni na Hrubej Kačke.

Chorvatsko

Pod vedením JK SSS Aragonit jsme se zúčastnili expedice do krasové oblasti v okolí Poreče na Istrii v Chorvatsku. Pracovalo se v jeskyni Vergotina pečina, kde byla zahájena ražba sondy pod pravou stěnou hlavní chodby, postoupeno bylo o 5–6 m, pod stropem je stále vidět dál. Při těžbě byly nalezeny 2 střepy (teoreticky z doby římské říše). Druhým pracovištěm byla jeskyně Baredine II, kde byla na dně hloubena sonda. Při těžbě bylo naraženo na množství nemocničního odpadu. Pod stropem jsme se prokopali do paralelní dutiny – byl objeven komín výšky cca 5 m bez viditelného pokračování. Exkurzně byla navštívena veřejnosti zpřístupněná jeskyně Baredine.

Činnost na lokalitách ostatních ZO ČSS Členové skupiny v průběhu roku vypomáhali při bádacích akcích ostatních ZO, zejména při odtěžování hlíny deponované ve středním patře jeskyně v lomu Velká Dohoda, v jeskyni Ochozské, v Závrtu u borovice, ve Vintocké propasti, v Novodvorském ponoru, ponoru u Žďáru, při čerpacím pokusu v Novém Lopači, při dřevění Šachty za Evropou a Indií a vypomohli tišnovským jeskyňářům při těžbě v Průvanové jeskyni.

Ochrana přírody V dubnu jsme se zapojili do celokrasové akce a pomáhali s úklidem příkopů kolem silnic od odpadků. Odpad jsme uklidili i z jeskyní Estavely, Vandrácké a Čtverečku a od jeskynního portálu ve svahu nad Čtverečkem.

Ostatní činnost Poznávací exkurze byly uskutečněny do různých lokalit Moravského krasu, byl navštíven Mladečský kras. V květnu jsme navštívili pseudokrasové jeskyně Studenou, Ondrášovu a Kněhyňskou v Beskydech. V okolí Budišova nad Budišovkou jsme navštívili opuštěné břidlicové doly a muzea břidlice, v Tišnovském krasu byla navštívena Květnická propast, j. Pod Křížem, Králova j., j. Úžinka a Průvanová jeskyně.

Čtyři členové skupiny se zúčastnili 57. jaskyniarského týdne SSS v Borinském krasu, v rámci kterého navštívili Borinský jaskynný systém, Velké Priepadlé a j. Sedmičku.

2015

Činnost na lokalitách ZO

Jeskyně č. 567 Dagmar

Hlavním pracovištěm v jeskyni Dagmar byla Propast pod Kaplí, kde probíhala prolongace na dvou místech. Prvním byla plazivka vybíhající z propasti, druhým místem bylo samotné dno propasti.

Při zahlubování dna Propasti pod Kaplí bylo při čelní stěně obnaženo několik volných škvír vedoucích svisle dolů. Ve dně jsme opět narazili na vrstvu sedimentů bohatou na ulity plžů, jen výjimečně se našel i úlomek kosti. Sedimenty vykopané z této vrstvy byly průběžně předávány prof. R. Musilovi, který na tomto pracovišti zaštiťuje odborný výzkum. K výzkumu byli dále přizváni Jan Mrázek z Moravského speleologického klubu Holštejn, který dokumentuje sedimentární profily přímo v propasti, a RNDr. Jiří Otava z Geologické služby ČR, který při návštěvě západní větve jeskyně odebral pro další analýzu vzorky štěrků z Chodby pionýrů a z Propasti pod Kaplí.

Po prokopání skrz zmíněnou ulity obsahující vrstvu ubylo hlíny a zátku ve dně propasti tvoří zaklíněné kameny stmelené sintrovými náteky. Při rozebírání kamenů podél skalní stěny se ve dně otevřela neprůlezná díra, kterou je mezi kameny vidět až 4 m svísele dolů. Při několika akcích jsme se po rozebrání kamenů postupně zahloubili až na úroveň místa, kam bylo původně jen vidět. I nadále je vidět mezi kameny dolů, volných prostorů stále přibývá.

V Propasti pod Kaplí je pravidelně evidován citelný průvan. Vzduch proudí z úzké pukliny (komínků) ve stropě směrem dolů do škvír mezi kameny ve dně, jindy naopak táhne opačným směrem. Provedli jsme akustickou zkoušku mezi Propastí pod Kaplí a Dómem konce, volání není slyšet, v Dómu konce je ale zřetelně slyšet jeskyňáře kopajícího v Propasti pod Kaplí.

Na konci roku jsme provedli zkušební sondáž v horizontální chodbičce v Jezevčí síni (nad sestupem do Dómu nádob).

V propasti II byla po celý rok sledována výše vodní hladiny. Nejvíce vody bylo zaznamenáno v dubnu, hladina byla ve výši 8 m nade dnem. Bylo také zkoumáno možné spojení dna II. propasti s propastí Desítka.

Propadání V Jedlích

Nad 2. ponorem Jedelského potoka se na jaře sesula část svahu. Podle stop v terénu byl nějaký čas 2. ponor zahlcen, bylo tu jezírko a voda přetékala do jeskyně č. 567A V Jedlích. Následky jamního tání byly nalezeny i v samotné jeskyni 567A, dno Staré chodby bylo vymleté od tekoucí vody. Aktivní tok musel protékat i chodbou U Jezevce, kde je v tzv. „Propástečce“ sníženo o 20 cm šterkové dno.

J. č. 566 U Jedelské cesty

Při terénním šetření se zástupcem Správy CHKO MK byla dohodnuta podoba nové uzávěry na jeskyni – bude železná a konstruovaná tak, aby dovnitř nepadali drobní živočichové (žáby, slepýši) a zároveň mohli z uzávěry na propasti vylézt zpět do lesního terénu. Při listopadové návštěvě lokality bylo zjištěno, že někdo odcizil vstupní 2 m dlouhý železný žebřík. Jeskyně byla ve spolupráci se členy ZO ČSS 6-16 Tartaros částečně přemapována.

J. č. 31 Křížovy

Při detailní prohlídce nové uzávěry vybudované Správou jeskyní ČR na vstupu do Křížových jeskyní bylo konstatováno, že je nový poklop příliš těžký pro bezproblémový vstup a výstup z jeskyně. Se SJ ČR bylo dohodnuto, že vytvoří mechanismus, který usnadní otvírání poklopu.

Činnost na lokalitách ostatních ZO ČSS V průběhu roku členové skupiny vypomáhali na lokalitě Vymodlená při prolongaci Ztracené chodby a při zdolávání komínu „Šikmá šachta“, účastnili se pracovní akce na Novodvorském ponoru, spolupráce se ZO ČSS 6-16 Tartaros probíhala na lokalitě Nový Lopač při čerpání koncového sifonu, při transportu dalšího čerpadla do tohoto sifonu a při příležitostných transportech hadic. Kopací akce se uskutečnila také v jeskyni Vintoky, rovněž jsme pomohli při znovuootevře Šachty za Evropou a Indií.

Činnost v zahraničí V květnu jsme zorganizovali výjezd na Slovensko na Malou Fatru. Bylo pokračováno ve spolupráci s Jaskyniarským klubem Varín a navázána spolupráce s místní Jaskyniarskou skupinou Aragonit. S Aragonitem byla navštívena jeskyně Ludmila a proběhly sondážní práce v Jaskyni nad diamantovým vírtáním a v sondě pod Jaskyňou udavačov. Ve spolupráci s JK Varín byla navštívena Stratenecká priepast' a v ní těženy kameny ze sondy zvané „Valiace sa kamene“.

V červnu jsme podnikli další expedici do Tisovského krasu (oblast Muráňské planiny). Vypo-
mohli jsme s transportem materiálu pro betonáž nového vstupu do Čertovy jaskyňe. Pokračovali
jsme v loni započatém výkopu v „sondě Myotis“ nacházející se v pravém svahu Hlbokého jarku.
Po prokopání plazivky se podařilo proniknout do volných prostor zdobených krápníky. Objevené
prostory jsou vytvořeny na dvou paralelních puklinách propojených kolmo plazivkou, druhá puklina
(„Vlasatá sieň“) má bohatou kořenovou výzdobu, kořeny prorůstající z povrchu tu vytváří až 2 m
vysoké „stalagnáty“. Délka objevených prostor činí cca 30 m. Jeskyně byla pojmenována „Moravská
jaskyňa“. K další prolongaci se nabízejí hned 2 místa, z jednoho je i cítit průvan. Přímo v Tisovci
v jeskyni č. 31 bylo prolongováno na konci zahliněné meandrující chodby.

V Tisovském krasu jsme v říjnu pokračovali v prolongačních pracech v Moravské jaskyni. Roz-
šířili jsme vstupní komínek, vyklidili plazivku směřující do Vlasové sieňe od sypkého sedimentu a ve
Vlasové sieni začali hloubit sondu pod protější stěnou v místě, kde se rýsuje další pokračování jes-
kyně.

Ochrana přírody V březnu byly vysbírány odpadky podél silnice Ostrov u Macochy – křižo-
vatka U kaštanu. V rámci „Dne Země“ byly následně douklíženy příkopy podél silnice v Ostrovském
žlebu, odvoz pytlů s posbíraným odpadem zajistila Správa CHKO MK.

Ostatní činnost Exkurzně byly navštíveny pseudokrasové jeskyně Beskyd, oblast Králického
Sněžníku, Patzeltova jeskyně a jeskyně v oblasti „Starého lomu“.

Ze zahraničních akcí se členové skupiny účastnili kulturní akce „Zelená modrá“ pořádané spe-
leoskopinou Strážovské vrchy v Čelkově lehotě, „Zrazu speleopotápačov“ konaného v Tisovci a 56.
jeskyňářského týdne SSS ve Varíně.

2014

Činnost na lokalitách ZO 6-08 Dagmar

J. č. 567 Dagmar

Hlavním pracovištěm byla po celý rok Propast pod Kaplí. Na konci roku 2013 jsme se v Pro-
pasti pod Kaplí v sedimentu prokopali do horizontální odbočky. Rozšířením vstupu jsme zjistili, že
se jedná o neprůleznou plazivku 1 m širokou a průměrně 20 cm vysokou, ze které vane zřetelný
průvan. Dno této průvanové plazivky jsme postupně snižovali a upravovali na průlezný profil. Po
postupu o 4 m se strop i dno plazivky začalo zvedat pod úhlem 45°. Dno v těchto místech tvoří kyprá
hlína, ze které trčí čisté vápencové kameny a úlomky sintrových desek. Po snížení hlinitého svahu
bylo prolezeno ve stoupajícím pokračování do malé síňky.

V přímém směru síňka nadále stoupá pod úhlem cca 30° a je ukončena labilním závalem z vá-
pencových kamenů. Při levé stěně síňky se rýsuje další možné pokračování ucpané kameny. Celá
síňka je poznamenána řícením, stěny jsou rozpraskané a je zde výrazná tektonická porucha paralelní
s Propastí pod Kaplí. V síňce je stále cítit průvan, výzdobu tvoří pár brček, na dně se našlo několik
netopýřích kostí a guano.

Opravili jsme ukotvení těžební lanovky pod vstupem do jeskyně a zahlubili dno pod lanovkou
pro snazší průjezd plných kýblů. Při tomto snižování dna byly pod vchodem kromě vápenců vyko-
pány i dva přes 50 cm dlouhé kusy kulmské droby.

V Propasti pod Kaplí se kromě plazivky pracovalo i na zahlubování samotného dna propasti,
to je tvořeno kyprou písčitou hlínou a v ní volně loženými kameny se spoustou vzduchových kapes

mezi nimi. V této vrstvě sedimentů bylo nalezeno několik více či méně kompletních ulit, byly vyzvednuty a předány k dalšímu odbornému prozkoumání. Při zahlubování propasti ve směru hlavní tektoniky (v místě, do kterého se propast svažuje a kde byla pod stropem hlína značně prosintrována) došlo k zalomení stropu vzhůru a k prokopání do volné dutiny s intenzivním průvanem. V ten okamžik došlo ke zvýšení rychlosti proudění vzduchu v celé Propasti pod Kaplí. Volný prostor tvoří puklina v masivu kolmá na směr Propasti pod Kaplí (tj. rovnoběžná s plazivkou). Puklina je místy až 25 cm široká, je jí vidět o 4 m dál, dno je pokryté kameny a ve stropě jsou úzké neprůlezné komíny (odhadem 4–5 m). Z těchto komínů vychází popsany průvan. Dno pukliny je vyspádováno do jediného místa přímo naproti objevitelského průlezu pod skalní stěnou (tedy stále ve směru klesání celé Propasti pod Kaplí). V tomto bodě se po rozebrání zakleslých kamenů a sintrových desek otevřel úzký průhled téměř svisle dolů. Po rozšíření a odebrání hlíny se podařilo postoupit o 1,5 m níž, v nejnižší části je prudce se svažující dno pokryto sintrovými kaskádami.

Jedna akce se uskutečnila v Chodbě pionýrů, postoupeno při ní bylo o 0,5 m a byl zahájen výkop sondy v sedimentu pod stropem směrem k tušené levé stěně chodby.

V květnu jsme využili bezvodého stavu na dně II. propasti a pokračovali v odtěžování bahna ze spojnice vedoucí do III. propasti, jejíž dno bylo i v této době stále zatopeno. Dokud nás nezastavila vodní hladina, postoupili jsme o 1,5 m směrem ke III. propasti. O 3 týdny později byla hladina v úplně stejné výši, přestože několik dní vydatně pršelo. V září po dlouhotrvajících deštích vystoupala hladina ve II. propasti do výšky 7,5 m.

Novým poznatkem bylo zjištění, že puklina ve dně propasti Desítka klesá až na vodní hladinu. Za stavu, kdy bylo ve II. propasti 6 m vody, byl vhozen kámen do pukliny ve dně propasti Desítka a ten po několika pokusech propadl úžinou do vody, odhadem tak proletěl 8 m neznámými prostory.

Zvukovou zkouškou bylo prokázáno spojení pukliny „nad žebříkem“ v Perlovém dómu (cca 3 m nad vstupem do Klenotnice) se Síní štíhlých mužů. V lednu byla zaznamenána situace, kdy byl až v Dómu nádob cítit kouř z komína základny, západní větev jeskyně tedy výrazně nasávala vzduch.

J. č. 566 U Jedelské cesty – byla rozebrána stará ztrouchnivělá dřevěná uzávěra.

J. č. 31 Křížovy – V prosinci bylo zjištěno, že Správa jeskyní ČR nechala v rámci rekonstrukce jeskyně Kůlny vybudovat novou uzávěru na Křížovy jeskyně. Původní železná kruhová uzávěra je demontovaná a na místě skruží stojí 0,5 m vysoký betonový čtverec s nerezovou prosklenou uzávěrou.

V Jedelském propadání byl po celý rok monitorován průtok Jedelského potoka. V březnu se nad 2. ponorem utrhla část hlinitého svahu (1 m³), ponor však zůstal aktivní. Pod vedením pracovníků Přífuk Palackého univerzity v Olomouci proběhlo v Mlhově závrtu a jeho okolí měření georadarem.

Činnost na lokalitách ostatních ZO ČSS – Členové skupiny vypomáhali na dalších lokalitách v Moravském krasu, především na Karhanově závrtu, v jeskyních Vymodlená, Závrt u borovice a v Okrouhlíku.

Činnost v zahraničí ZO se ve spolupráci se ZO 6-21 Myotis podílela na průzkumných akcích Speleoklubu Tisovec SSS v oblasti Muráňské planiny. Při červenové expedici byl prováděn průzkum v jeskyních Natálka a Kostolík. V září bylo pokračováno v jeskyni Natálka, vypomohli jsme s transportem materiálu při speleopotápěčském průzkumu v Jazernej jaskyni a zahájili jsme sondáž na nové lokalitě v Hlbokém jarku. Toto pracoviště dostalo název „sonda Myotis“, vyklizením sedimentů

z horizontálního kanálu jsme postoupili o 6 m a stále je vidět pod stropem dál. Zástupce skupiny navštívil Jaskyniarsky týždeň SSS v Malužinej.

Ostatní činnost – Byla zahájena výroba nových železných žebříků pro lokality Dagmar a Křížovy jeskyně, celkem bylo letos svařeno přes 30 m žebříků. Členové skupiny vypomohli při čištění jímací nádrže na prameni Jedelského potoka a zorganizovali poznávací exkurzi do jeskyní Jesenického krasu.

2013

Činnost na lokalitách

J. č. 567 Dagmar

V lednu jsme pokračovali v pracích na dně II. propasti. Na stěny propasti byly ukotveny další ocelové profily, usazené 4 železobetonové desky a výška budované hráze přesáhla 2 m. Těženo bylo ve spojnicí propastí II a III, materiál deponován za hráz. Byla zaznamenána drobná vodoteč v okně nejnižší komory propasti II.

V propasti II bylo zjištěno proudění vzduchu a ani při mnohahodinové práci několika speleologů se propast II nezadýchala. Toto pozorování bylo učiněno v době, kdy nebyla voda ani v jedné z propastí. Naopak při akci, kdy se na dně II. propasti objevila vystupující vodní hladina (tedy byla zatopena i III. propast), vzduch již neproudil a propast byla po pracovní akci zahalena v oparu. Z uvedeného pozorování lze dovozovat, že pokud hladina ve III. propasti klesne pod určitou úroveň (vyschne sifon), začíná v propastech cirkulovat vzduch do neznámých volných prostor za III. propastí.

Dvě pracovní akce proběhly v Chodbě pionýrů, postup na čelbě 0,8 m.

Pracoviště pod Kaplí – Profil pracoviště se směrem dolů pozvolna rozšiřuje, sediment tvoří hlína promíchaná s úlomky sintrových desek a sintrových náteků opadlých ze stěn, některé jsou až 20 × 30 cm velké. 6. 7. se ve dně otevřela volná štěrbina mezi kamenem a skalní stěnou. Po odtěžení okolní hlíny se ukázalo, že se nejedná o kámen, ale o masivní skalní blok, s nímž nelze hnout, a proto byl dále obnažován. Pracoviště dostalo pro svůj vertikální charakter a polohu oficiální název „Propast pod Kaplí“. Skalní blok trčící ze dna se směrem dolů dále rozšiřuje a bez jeho odtěžení není možné postupovat hlouběji. Nejdříve byl v hlíně vykopán krápník délky 25 cm, 8 cm v průměru, následně bylo prokopnuto do volné dutiny. Dutina je 50 cm široká, mezi klenutým stropem a hlínou je mezera 20 cm, svažuje se pod úhlem 45° pod skalní stěnu, tam dosahuje hlína až po strop. Po odtěžení okolní hlíny se pracovní prostor zvětšil a v závěru roku jsme se tudy prokopali do další volné dutiny, kde již dochází k úplnému zalomení do horizontu, mezi hlinitým dnem a pevným stropem je 15 cm volného a proudí odsud silný průvan.

Průběžně byly zaznamenávány počty netopýřů zimujících v jeskyni. V březnu byl nalezen netopýř velký napadený WNS. Visel osamocen mezi vchodem a Jezevčí síní, ostatní netopýři v jeskyni se zdáli v pořádku.

J. č. 566 U Jedelské cesty – Uskutečněn kontrolní sestup, v koncovém polosifonu bylo 20 cm vody.

Propadání V Jedlích

V průběhu jarního tání byl současně aktivován 1. i 2. ponor. Při dosažení maximální hltací kapacity 1. ponoru jsme sestoupili do jeskyně č. 567A V Jedlích monitorovat situaci protékajících

vod. Aktivní tok byl zastížen v chodbě U jezevce, kde voda vytékala z puklin a odtékala propástkou. V síňce před Štěrkovým sifonem bylo jezírko s vířící vodou. Ve Střelecké úžině stála voda, navíc bylo slyšet přítok vody vzadu v úžině, voda následně přepadala do Meandrového domu a zatékala do Štěrkového sifonu. V Honzově chodbě bylo jezírko, slabý přítok vytékal z trativodu napravo pod stropem, ale z jiného, než odkud byl pozorován přítok v březnu 2010.

V případě aktivace 2. ponoru při nízkém přítoku stíhá ponor hltať všechnu vodu. Při zvýšeném přítoku se nad 2. ponorem vytváří jezírko a poté díky vyššímu tlaku již stíhá všechna voda přes 2. ponor odtéct. V červnu byly nalezeny stopy po vzedmuté hladině, 2. ponor se musel ucpat a voda vystoupala tak vysoko, že došlo k jejímu přetečení do jeskyně č. 567A V Jedlích. Následně se tlakem vody odtok ve 2. ponoru pročistil a hladina opět klesla. Nad 2. ponorem se z hlinitého svahu vylouppl velký vápencový blok a padl na starou výdřevu. Později došlo k sesutí svahů napravo i nalevo od ponoru, nalevo se tím obnažila kompaktní skalní stěna plná korytek, žlabů a dalších korozních tvarů.

Jedelský potok (periodický tok) byl aktivní téměř po celý rok, vyschl jen na pár dní v průběhu léta. Jinak tek l i v době, kdy Bílá voda před Rasovnou už dávno vyschla. V řečišti Jedelského potoka byly na konci srpna na několika místech zjištěny stržené břehy jako po velké povodni, dle zjištěných informací tu ale už dlouho nebyl žádný pořádný déšť.

Na dně šachy v Mlhově závrtu stála po jarním tání voda. Při dvou akcích jsme postoupili o 1,5 m do hloubky, šachta dosáhla hloubky 12,5 m. V této úrovni je kopaný materiál tvořen potocním štěrkem. Ústí šachty bylo zabezpečeno dřevěným poklopem.

Ostatní činnost Členové ZO vypomohli při pracovních akcích na lokalitách Vymodlená, Novodvorský ponor, Starý Lopač, Nový Lopač, Karhanův závrt, Vilémovické propadání, Piková dáma, Jeskyně v lomu Velká dohoda a Býčí skála. Zástupce skupiny se zúčastnil expedice na Slovensko do oblasti Suchých dolů poblíž Tisovce. Výzkum proběhl na lokalitách Daxner, kde bylo objeveno 100-150 m nových prostor v jeskyni Suchodolské a Jazerné.

ZO ČSS 6-09 Labyrint

2016

Moravský kras Propast Macocha – Červíkovy jeskyně K2301212-J-08410

Červíkovy jeskyně jsou součástí Předmacošského sifonu, jsou tvořeny suchou i vodní částí. V roce 2016 probíhal průzkum komínů, do kterých je přístup pouze pro potápěče, a to ve vzdálenosti 77 m od zanoření. Během několika ponorů proběhly přípravné práce - transport žebříku a lezeckého vybavení. V dosud prozkoumaných suchých částech nebylo nalezeno žádné pokračování jeskyně.

Pustý žleb - jeskyně Malý výtok K2301210-J-04170 - ověření stavu lokality a příprava na výměnu vodící šňůry.

Punkevní jeskyně - v dubnu 2016 proběhlo několik společných tréninkových akcí se skupinou jeskynních potápěčů z Ukrajiny.

Francie Midi Pyrénées - oblast Dordogne a Lot - Výcvikový zájezd potápěčů klubu, v oblasti Dordogne a Lot je nespočet jeskyní vhodných pro výcvik nových potápěčů, nácvik krizových situací pod vodou, atd.

Čína Členové ZO se zúčastnili expedice do oblasti Shaanxi v Číně, během výpravy se podařilo

objevit a zdokumentovat nové prostory v souhrnné délce více než 7 km. Jedná se o velmi perspektivní jeskyni s aktivním tokem a velkým potenciálem, v plánu je další účast na podzemní expedici 2017 do této oblasti.

Za období 2013 až 2015 nedodala ZO žádnou zprávu.

ZO ČSS 6-10 Hluboký závrť

2016

Speleologická činnost Závrť Korbajněrka – proběhla jedna akce na zabezpečení závalu, celoroční sledování kolísání hladiny kyslíku a CO₂ v jeskyni; během akcí byla pořizována foto a video dokumentace.

Hluboký závrť – cvičení SZS a HZS, exkurze, kontrola zabezpečení.

Jeskyně Srnčí, jeskyně Maruška, Závrť H-18 – kontrola zabezpečení.

Exkurzní činnost a ostatní Účast na Speleofóru 2016 a exkurze do jeskyní Moravského krasu, dva členové pracují v SZS stanice Morava.

2015

Mimo bádání na lokalitě Korbajněrka se naše ZO připojila k úklidu Moravského krasu v rámci dubnového dne země.

Závrť Korbajněrka – proběhla jedna pracovní akce, při které byl použit důlní ventilátor k zajištění dodávky vzduchu.

Hluboký závrť – cvičení SZS ČSS a HZS, exkurze, kontrola zabezpečení.

Jeskyně Srnčí, jeskyně Maruška, závrť Krchňa, závrť H 18, závrť Meiselův (Jalového) – exkurze, kontrola zabezpečení.

Ostatní činnost – členové ZO se účastnili exkurzí na území Moravského krasu.

2014

Bádání probíhalo na těchto lokalitách Závrť Korbajněrka – V průběhu roku proběhlo pět pracovních akcí. Nízký počet pracovních akcí je mimo rodičovské povinnosti zaviněn nedostatečnou cirkulací vzduchu v jeskyni. Měření bylo zjištěno, že procento kyslíku obsaženého ve vzduchu jeskyně v hloubce 15 m (z celkových 35 m) je na hranici ohrožující život. Tento problém je řešen pomocí důlního ventilátoru poháněného motorem automatické pračky, na dno jeskyně je vzduch dopravován pomocí chráničky kabelu „kopoflex“ o průměru 125 mm. Po hodině provozu ventilátoru je v celé jeskyni krásně čistý vzduch. Koncem roku jsme na vstupní šachtu osadili novou uzávěru.

Hluboký závrť – cvičení SZS ČSS a HZS, exkurze, kontrola zabezpečení.

Jeskyně Srnčí, jeskyně Maruška, závrť H 18, závrť Meiselův (Jalového) – exkurze, kontrola zabezpečení.

Závrť Krchňa – Byl proveden kontrolní sestup. Zjištění, že jeskyně je nádherně vymytá, bylo příjemně překvapující. Veškerý materiál byl však naplaven do odtokové chodby. K této události došlo během posledních deseti let již potřetí.

Ostatní činnost – Členové ZO se účastnili exkurzí na území Moravského krasu. Dva členové pracují v SZS stanice Morava.

ZO ČSS 6-11 Královopolská

2016

Během roku uskutečnili členové ZO celkem 48 exkurzí do jižní části Moravského krasu, kde se zaměřili na hydrologická pozorování, měření a odběry vzorků tekoucích i skapových vod v terénu, včetně celodenní stopovací zkoušky v Ochozské jeskyni, kde zajišťovali údržbu a funkčnost skapových zařízení a elektronických ústředen, včetně automatického odběráku vzorků skapové vody, výměn napájecích autobaterií, stahování naměřených údajů aj. Poznatky a závěry hydrologických pozorování viz publikace ve Sborníku Speleofórum 2017, ročník 36.

Na pracoviště na Zkamenělé řece v Ochozské jeskyni bylo uskutečněno podle hydrografických podmínek a podle stavu CO₂ celkem 10 exkurzí, většinou vícehodinových, někdy i dvoudenních, při kterých bylo nutno opětovně uvolňovat od sedimentu sesutých ze stěn sotva průlezné chodbičky Užovka. Více viz publikace ve sborníku Speleofórum 2016, ročník 35.

Dále probíhaly v Ochozské jeskyni tyto akce: natočení videa Ochozské jeskyně za povodně, doprovod při pravidelném sčítání netopýrů, doprovod zástupců Báňského úřadu a CEMO Mokrá, účast při seismické zkoušce, opětovně zpřístupnění Zácloonkové chodby, jejíž vchod z Balvanitého dómu Ochozské jeskyně byl před řadou let zavalen uvolněnými balvany.

V rámci osvětové činnosti pořádala ZO „Dny Otevřených dveří“ Ochozské jeskyně.

2015

Během roku provedli členové ZO celkem 29 exkurzí do Ochozské jeskyně, z toho 22 hydrologických pozorování, měření, odběrů vzorků, údržby skapových zařízení a elektronických ústředen, včetně výměn napájecích autobaterií, stahování údajů aj.

Dále 16 exkurzí na pracoviště ve Zkamenělé řece. Kromě toho ZO pořádala v rámci osvětové činnosti tři „Dny otevřených dveří“ Ochozské jeskyně.

Zpráva byla doplněna o podrobnou informaci z orientační expedice některých našich členů do Nepálu, s poznávacími studijními exkurzemi do některých vysokohorských jeskyní a zprávou o šetření stavu vybraných krasových a geologicko-geografických jevů Loparského krasu na ostrově Rabu v Chorvatsku v červnu 2015 pod vedením předsedy ZO.

2014

V roce 2014 se ZO zaměřila na studium hydrologie Ochozské jeskyně a širšího okolí, zvláště na hydrologii skapových vod pomocí 2 automatických měřících stanic, automatického odběráku vzorků skapů, chemickými analýzami těchto vod i ručním měřením a odběrem skapů na dalších dlouhodobě sledovaných místech..

V roce 2014 jsme uskutečnili 26 jednodenních pracovních exkurzí za účelem zajištění provozu řadu let fungujících výše uvedených automatických stanic. Kromě péče o automatická zařízení v jeskyni byla pravidelně sledována hydrologie v jeskyni i na povrchu. V jeskyni byla prováděna v rámci výzkumu také na dlouhodobě sledovaných místech plánovaná měření průtoků skapových vod s ručním odběrem vzorků. Po celý rok jsme pokračovali v měření průtoků Hostěnického potoka před propadáním a v měření vodních srážek.

Byly zahájeny přípravné práce pro vývoj aparatury pro samočinné snímání hydrologických charakteristik skapové vody a vod horizontálních odtoků a její využití v jižní části Moravského krasu.

V chodbě Zkamenělé řeky v Ochozské jeskyni bylo pátráno po původu horizontálního proudění

vod, které se výrazně prezentovalo v r. 2010 – pokračováno v hloubení sondy do nynější hloubky 3 m, provedena geologická dokumentace sedimentů, na konci roku 2014 a na začátku 2015 pak provedeno zajištění sondy výdřevou.

V rámci osvětové činnosti uskutečnila ZO tři dny otevřených dveří v Ochozské jeskyni.

Pokračovali jsme v publikační činnosti o ZO a výzkumech i její historii na webových stránkách ZO, Speleu, Sborníku Speleofóra aj.

V červnu 2014 uskutečnila ZO studijní cestu na abrazní jeskyně Dalmácie.

2013

Hydrologie Ochozské jeskyně a přilehlého území V rámci studia vzniku a pohybu krasově autochtonních vod v oblasti dobývacího prostoru Mokrá a v jejím krasovém okolí byla i nadále v průběhu hydrologického roku 2013 provozována srážkoměrná stanice v obci Hostěnice v místě jednoho z posledních sídelních objektů nedaleko od ponorů Hostěnického potoka.

Sběr vzorků zařízením automatického odběru byl v hydrologickém roce 2013 směřován k situacím fragmentárních odtoků na místě C sledovaném nyní dlouhodobě v rámci probíhající stopovací zkoušky s bromidy vpravenými dříve do infiltrační oblasti na povrchu terénu nad jeskyní. Fragmentární odtoky se dostávají v důsledku výrazných vodních srážek nebo v zimním a jarním období při náhlém celodenním tání a jsou charakteristické náhlým výrazně až několikanásobně zvýšeným skapem v důsledku zvýšení hydraulického tlaku, kdy jsou pro infiltraci, jak se ukázalo, výrazně preferovány jiné sestupové cesty nižšího hydraulického odporu.

Mimo sledování vadozní zóny, v níž vertikálně se pohybující infiltráty odkapávají do jeskyně, byla i nadále věnována pozornost oblasti přechodu v zónu freatickou, která dle zjištění z roku 2010 se může nacházet za určitých situací i 5–6 m nad řečištěm podzemního povodňového Hostěnického potoka v Ochozské jeskyni. Pozornost byla věnována zejména chodbě Zkamenělé řeky, z níž nezvykle velký přítok v uvedeném roce poprvé v historii existence stalagmitického sintrového útvaru protékal těmito sintrovými kaskádovitými hrázkami v takovém množství, že v hrázkách zanechal malé lavice drobnozrnitého písku. V místě, kde se na konci chodby tyto vody i letos objevily, byla prováděna drobná sondáž. Podle dosavadních zjištění se jedná zřejmě o vodu skapovou, ale méně mineralizovanou, s jakou se lze setkat i na jiných skapově vydatných místech (E, C, D).

Jako vyvrcholení více než padesátiletého zkoumání podzemních odtokových systémů horizontálních otoků od ponorů povrchových toků jižní části Moravského krasu byla v roce 2013 připravena a nákladem organizace vydána publikace „Ponorná Říčka a její přítoky“. V rámci péče o lokalitu Ochozské jeskyně bylo provedeno ošetření kovových zábran vstupu do jeskyně a to dvou mřížových branek ve spodním vchodu do jeskyně z údolí Hádecké Říčky a horního vchodu na horním konci Kamenného žlíbku očištěním, odřezáním a nátěrem.

Pro 16. mezinárodní speleologický kongres byla přímo u Ochozské jeskyně připravena na dvou panelech v angličtině grafická prezentace některých výsledků výzkumu autochtonních krasových skapových vod a ukázky metodiky měření přímo v jeskyni. Pro případné zájemce z řad zahraničních účastníků kongresu byla připravena krátká informace o povodí Říčky v angličtině, němčině a obsáhlejší v češtině, včetně publikací „Jeskyně v povodí Říčky“ a „Ponorná Říčka a její přítoky“.

Informativně byly dvěma členy navštíveny krasové oblasti Dalmácie a to na poloostrově Pelješac, kde byl hodnocen antropogenní vliv na krajinu ve srovnání s obdobím před třiceti lety a na

ostrově Rabu (Loparský kras) byla provedena fotodokumentace již víc než 10 let každoročně dokumentované ústupové eroze v horní části krasové rokle Jamina draga a v oblasti polje Fruga.

ZO ČSS 6-12 Speleologický klub Brno

2016

2015

V roce 2015 se činnosti členů ZO 6-12 a SE-3 zaměřovaly tak jako v jiných letech na zahraniční a domácí lokality. Hlavním pracovištěm byla Řičánkova skála u Hostěnického propadání. Z expedičních akcí lze uvést cesty do Kungurské jeskyně na Urale, krasu Francké Jury v Německu a podzemního města Osowka v Polsku. Průzkum podzemí se omezil na drobné exkurze vojenských objektů (Dobrošov) a průzkum štoly u Nového Malína v Jeseníkách. Skupina SE-3 se věnovala osvětě a telenostické prospekci několika oblastí v j. části Moravského krasu (Hostěnické údolí, prameniště u Kanic a Kamenného žlíbku), včetně průzkumu oblasti za závalem jeskyně Pekárny za použití radiomajáku a georadaru, při kterém byla navázána spolupráce s firmou Českomoravský cement a Ústavem muzeologie a archeologie Masarykovy univerzity v Brně. Ve spolupráci se Správou CHKO MK v Blansku proběhla zjišťovací sondáž na lokalitě Seniorská.

I nadále pokračovala spolupráce s firmou Českomoravský cement, a.s. nástupnická společnost, v rámci registrace a průzkumu krasových jevů v lomu Mokrý v jižní části Moravského krasu. Z této aktivity i nadále plyne naše hospodářská činnost.

Přednášky a výstavy, konference – členové ZO se zúčastnili mnoha akcí v ČR, na Slovensku, UIS v Postojne ve Slovinsku a 23. mezinárodní karsologické školy „Classical Karst“ v Postojné.

Publikační činnost Havel, H., Harna, I. 2015: Sedmdesát let Speleologického klubu v Brně, Sborník Muzea Blansko 2015, 21–28.

Havel, H., Harna, I. 2015: 70 let Speleologického klubu v Brně, Speleofórum 2015, Praha, 91–94.

Harna, I. 2015: Vyšel sborník Muzea Blansko, Speleo 67, 58.

Spolupráce s jinými organizacemi ČSS Spolupráce probíhala se ZO ČSS 6-12 Býčí skála v Kokosové chodbě, Svozilově jeskyni, u Mapy republiky a Kočárové chodbě. V Kočárové chodbě Býčí skály proběhly odběry vzorků, plavení a fotodokumentace. V jeskyni Ochozské se udála kontrola stavu vod v Nové chodbě a rekognoskace Labyrintu. V jeskyni Nová Drátenická probíhalo měření konduktivity a fotodokumentace.

Zpráva o průzkumné a výzkumné činnosti ZO Jeskyně č. 1405 Malý lesík aj. Tereza – Na Technice – v konzervaci.

Mechový závrt – j. č. 1422/B V Mechovém závrtu – uskutečnilo se několik akcí na likvidaci spadlého skalního bloku v Centrálu. Jeskyně je momentálně ve stavu nenařízené konzervace. Další úsilí se zaměřilo pouze na částečnou rekonstrukci těžební trojnožky.

Hynštova ventarola – v dočasné konzervaci.

Jeskyně č. 1422/01 (z roku 2007) – Řičánkova skála

Pokračovalo se v rekonstrukci průzkumné šachtice, která byla ve své spodní části opět „vyzelezena“. V hloubce kolem 12 m se podařilo proniknout po rozšíření úžiny do volné síňky s intenzivním průvanem. Dutina je z větší části ve sborech, avšak vykazuje známky eroze vodami, které

sem vnikaly ze směru od nedalekého ponoru č. II Hostěnického potoka. V současnosti je hledána bezpečnější cesta k volnému pokračování mimo závaly.

Jeskyňě Kůlnička Ř-21

Na počátku roku se podařilo členům ZO podchytit novou neznámou ventarolu v předpolí portálu jeskyňě Kůlnička v Údolí Řičky. Po odstranění napadaného kamení a kleští se otevřel volný vertikální stupeň propásky s nadějným horizontálním pokračováním ve směru pod systém známé jeskyňě.

Půzkum historického podzemí Byla zdokumentována štola Walihloch v Malínské roklí u Šumperka, která bývá obecně spojována s hrádkem Burgsteinem u Nového Malína, bývalého středověkého Franštátu. Štola je asi 10 m dlouhá a končí několika malými kruhovými vývrty ve stěně po vrtacích tyčích. Jednalo se nejspíše o průzkumnou štolu, která měla ověřit vydatnost malého ložiska limonitu. Vzhledem k technice těžby se mohlo jednat spíše o novověké dílo, které po krátké době zaniklo.

Činnost skupiny SE-3 Speleofórum 2015 – Sloup (článek ve sborníku, přednáška, poster), časopis Speleo 2015 – 7 příspěvků, Sborník muzea Blansko – 1 článek, putovní výstava Kaprálův mlýn + 2 besedy, příprava Památníku jeskyňářů Moravského krasu, konzultace a odborné vyhodnocení výkopu v trase Punkevní jeskyňě – Skalní mlýn, pro ZO ČSS 6-16 Tartaros posuzování a konzultace k otvírce šachty za Evropou a Indií, ČT Brno – dva pořady z Moravského krasu, přednáška o jeskyňích a jejich telegnostickém průzkumu v oblasti Hostěnického údolí v hostinci U Stupárků v Hostěnicích, putovní výstava na téma „Nové perspektivy výzkumu jeskyň v j. části Moravského krasu“.

Bylo periodicky sledováno prameniště krasových vod z lesa nad Kanicemi. Bylo by vhodné projednat v Cementárně Mokrý rozbor vzorku nalezených pěnoveců pro přesné zjištění rozsahu zamoření prameniště těžkými kovy ze skládky chemických odpadů ze 70. let minulého stol. v přilehlém terénu. V rámci telegnostického výzkumu nad Ochozskou jeskyňí byla zpracovávána plošina kolem kóty 414,4 a doplňována o získané poznatky. Byla vytvořena nová mapa sledovaného území v měřítku 1 : 1 000 (2 listy). Se zástupcem CHKO bylo provedeno šetření v terénu nad jeskyňí Pekárnou, kde byly odsouhlaseny další podmínky spolupráce SE-3 a podniku Českomoravský cement. Zástupce CHKO se seznámil s lokalitou Seniorská. Bylo předběžně povoleno vyhloubení revizního pedologického (složení půdy) výkopu pod uzávěrou portálu. Koncem měsíce dubna provedl pracovní kolektiv první sondážní odkrývku lokality Seniorská. Byl proveden telegnostický výzkum terénu v prostoru skalního bradla nad jeskyňemi Jezevčí a Adlerova, portály těchto jeskyňí byly zaměřeny v návaznosti na PB Z 35 a byla zachycena telegnostická anomálie pokračování jeskyňě Jezevčí. Při řadě exkurzí byl telegnosticky zkoumán terén nad předpokládaným závalem jeskyňě Pekárny. Bylo zaměřeno a postupně vzniklo několik map, které dokumentují terén nad Pekárnou, telegnosticky zaměřené pokračování Pekárny za závalem a určení místa pro předpokládaný ověřovací vrt. V průběhu podzimu proběhla zaměření a zakreslení cesty Kamenným žlíbkem. Byla také zaměřena a telegnosticky zmapována telegnostická anomálie mezi Kamenným paleoponorem (PB K 6 a K 5) a trasou O (mezi PB O 48 až O 49).

2013

Přednášky a výstavy, konference Někteří členové ZO se zúčastnili Speleomítingu ve Svitě, 54. jaskyniarského týždňa SSS v Blatnici a Lezeckých dnů v Mojtíně na Slovensku, Speleofóra ve Sloupu, setkání jeskyňářů v Liberci, Mezinárodního semináře jeskyňní záchrany Moravský kras,

hydrologického mapování v Javoříčském krasu, semináře 100 let objevu Zbrašovských aragonitových jeskyní, vernisáže knihy Krása podzemí ve Křtinách, organizace Dnů otevřených dveří na Býčí skále, 16. mezinárodního speleologického kongresu v Brně (1 člen ZO byl pořadatelem), cvičné záchranné akce v Rudickém propadání a semináře Kvartér 2013 na PřF MU v Brně.

Publikační činnost – viz nekrácená zpráva.

Na 16. mezinárodním speleologickém kongresu v Brně byl vystaven prezentační panel ZO s tematikou zaměřenou na činnost na Mokerské plošině v jižní části Moravského krasu.

Spolupráce s jinými organizacemi ČSS – Na předním místě lze zmínit j. Býčí skálu, pracoviště ZO ČSS 6-01.

Domácí exkurze – Exkurze v Moravském krasu: Býčí skála, Rudické propadání, Šachta ve Sloupském koridoru Nové Amatérské jeskyně. V Javoříčském krasu: Javoříčská jeskyně a jeskyně Za Hájovnou.

Zahraníční exkurze a akce – Jeskyně Javorinka ve Vysokých Tatrách, kde bylo bivakováno a dosaženo úseku za třetím vodopádem, kde proběhlo mapování. Za účelem fotografování byla navštívena Jaskyňa Slobody v Demänovské dolině.

ZO ČSS 6-13 Jihomoravský kras

2016

Speleologické průzkumy a výzkumy Jeskyně Na Turoldu – několik akcí v horních patrech jeskyně a prostorách U Kobry.

Jeskyně Pod vrcholem (Blechatka) – na začátku roku několik pracovních akcí v zasypané části jeskyně.

Jeskyně Pavlovských vrchů – dvě akce na konci roku 2016, zmapovány dvě nové jeskyně.

Podzemí Hostěradic – dvě akce v chodbách pod starostovským domem, objev nových, cca 1 km dlouhých chodeb.

Kulturní a společenské akce – organizace oslav Dne země Na Turoldu.

ZO realizována jedna smlouva o dílo se SJČR – odstranění náletů ze svahů lomu.

Členové skupiny se **zúčastnili několika zahraničních akcí**: Bulharsko 2 x, Rumunsko, Černá hora, Slovinsko, Kosovo 2 x.

Udržování webových stránek skupiny – www.speleomikulov.cz, nově zřízena facebooková stránka.

Archivace knihovny a materiálů ZO – archivace fotografií probíhá průběžně.

Evidence, měření, fotodokumentace a propagace – průběžně se pořizuje nová fotodokumentace, domapování dvou jeskyní na Pálavě, mapování v jeskyni Na Turoldu.

2015

Speleologické průzkumy a výzkumy

Jeskyně Na Turoldu – několik akcí v horních patrech jeskyně a prostorách U Vojtova výšvihu, mapování.

Liščí jeskyně – několik akcí pro nové členy skupiny.

Jeskyně Pod vrcholem (Blechatka) – několik pracovních akcí v zasypané části jeskyně, objeveno cca 10 m nových prostor.

Historické podzemí Hostěradic – několik průzkumných akcí, objev nových cca 1 km dlouhých chodeb.

Kulturní a společenské akce – organizace oslav Dne země Na Turoldu, v rámci studijní cesty SJNT účast členů ZO v Bozkovských dolomitových jeskyní, někteří členové se účastnili šesti pracovních akcí u jiných skupin v MK, provázení v nepřístupných částech jeskyně Na Turoldu a v Liščí jeskyni.

Evidence, měření, fotodokumentace a propagace – průběžně se pořizuje nová fotodokumentace, v jarních měsících mapování v Jeskyni Na Turoldu.

Expediční činnost – V roce 2015 se účastnili členové ZO 4 expedic v Rumunsku, 1 v Černé Hoře, 2 v Kosovu a 1 v Rakousku.

2014

Archivace materiálů ZO – probíhá průběžně.

Průzkumná a výzkumná činnost Jeskyně Na Turoldu, Liščí jeskyně – 6x provázení zájemců v nepřístupných částech.

Damoklova jeskyně – zabezpečení vchodu – práce nedodělané.

Jeskyně pod Kozím hrádkem – mapování, dokumentace.

Jeskyně Pavlovských vrchů – několik průzkumných akcí.

Expediční činnost – V roce 2014 se účastnili členové ZO expedice v Rumunsku, Rakousku a 2x v Černé Hoře.

Někteří členové ZO se účastní pracovních akcí jiných ZO v MK.

2013

Udržování webových stránek skupiny – aktualizovány pravidelně, www.speleomikulov.cz.

Archivace materiálů ZO – průběžně archivovány materiály o krasových jevech a činnosti ZO, které byly na základu ZO přivezeny ze SJNT.

Průzkumná a výzkumná činnost Jeskyně Na Turoldu, Liščí jeskyně – 4x provázení zájemců v nepřístupných částech.

Jeskyně Pavlovských vrchů několik průzkumných akcí.

Expediční činnost V roce 2013 se účastnili členové ZO 2x expedic v Rumunsku a jedné v Rakousku. Někteří členové ZO se účastní pracovních akcí v jeskyních Moravského krasu.

V rámci studijní cesty SJNT účast členů ZO v Chýnovské jeskyni a v Jihlavském podzemí, účast na 16. mezinárodním speleologickém kongresu v Brně.

Na sklonku roku se členové ZO účastnili dvou průzkumných akcí v podzemních chodbách v Hostěradicích.

ZO ČSS 6-14 Suchý žleb

2016

Hlavní pracoviště v roce 2016 byl závrť č.1 na Harbešské planině.

Na systému Svážná studna bylo uskutečněno několik sestupů na kontrolu a průstupnost celého tohoto obtížného systému.

Na systému závrť č. 3 ležícím na planině Harbechy bylo uskutečněno několik sestupů a průstupů za koncový sifon v hloubce 90 m. V konečných plazivkách bylo konstatováno, že pohračovat v tomto systému v koncových partiích bude velmi obtížné. Na systémemech Společňák, Lažánecká

jeskyně, Pod lipami, Králova, Kravská, Lomek, Zazděná, Kalovy byla provedena kontrola zamčení a jeskyně byly prolezeny. Na systému na závrtu č.1 byla dosažena v roce 2016 hloubka 40 m.

Přednášková činnost – jednotliví členové v rámci osobních aktivit.

Spolupráce s jinými organizacemi – ZO ČSS Rudice, Babice, Topas, Tartaros.

Zpráva o výzkumné činnosti

Závrt č.1

Velmi nadějný závrt č.1 ležící na planině Harbešské. Postupně byl tento závrt osazen betonovými skružemi do hloubky 15 m. Celý závrt č.1 je pažen a osazen pevnými žebří. V nejnižších partiích tohoto závrtu je patrný jediný směr, který držíme. Na samotném dně jsou již propláchlé kameny a je zde zřetelný průvan. Celý tento postup v roce 2016 je popsán v pracovních akcích na www.ota-simicek.net, je zde i co 14 dní prováděna fotodokumentace. Tato jeskyně se řadí do skupiny jeskyní Lažáneckých a její prolongací bude prokázána spojitost mezi závrtu č.3, č.4 na Harbešské plošině. Byla dosažena hloubka 40 m.

Lažánecký žleb – Lažánecká jeskyně, systém Svážná – pravidelné návštěvy

Planina Harbechy – Společňák, závrt č.1, č.3, T4 u kříže – pravidelné návštěvy

Suchý žleb – pod Lipami, Občiny, Kalovy, Králova, Nejezchlebův lomek, Zazděná, Kravská – pravidelné návštěvy

Zpráva o exkurzní činnosti v zahraničí: Maganik – každoroční výjezd, Dragalj – každoroční výjezd – viz www.ota-simicek.net, Orjen 2016.

2015 Za rok 2015 ZO dodala pouze zápis z výroční členské schůze.

2014

Hlavní pracoviště v roce 2014 byl závrt č. 1 na planině Harbechy. Na závrtu č. 1 bylo pokračováno v hloubení průzkumné šachty do hloubky 16 m. Na závrtu č. 3 bylo uskutečněno několik akcí za účelem zmapování prostor za sifonem. Všechny další lokality byly v roce 2014 navštíveny z důvodů údržby jeskyní a vchodů, dále mapování, focení a jiných aktivit.

Přednášková činnost: o průzkumech na Harbechu, o průzkumech na Maganiku v Černé Hoře, spolupráce s jinými ZO ČSS – ZO ČSS 6-04 Rudice.

Závrt č. 1

Vstupní šachta byla do této doby osazena 6 skružemi. Na samotném dně v hloubce 16 m sledujeme odtok neznámého toku. Bude dále ražena šachta a dřevení bude probíhat na jedné straně. Předpokládáme ukládat vytěžený materiál v podzemí.

Závrt č. 3 – Mapování prostor za sifonem v hloubce 90 m a zpřístupňování.

Jeskyně ve správě naší ZO: Lažánecký žleb, Svážná studna, Lažánecká jeskyně.

Harbechy, Závrt T4 u kříže, Společňák, závrt č. 17, č.18, č.10, č.1, č.3, sonda Veverka, Suchý žleb, Kravská díra, Kalovy propasti, Králova j, Zazděná Suchožlebská, Nejezchlebův lomek, Pod lipami, Občiny.

2013

Veškeré fotografie z pracovních akcí ZO jsou na www.ota-simicek.net.

Hlavním pracovištěm byl závrt č. 1 na planině Harbechy. Na závrtu č. 1 z hloubky asi 2 m byla v roce 2013 ražena šachta do současné hloubky asi 12 m. Šachta je průběžně dřevěna klínkovou metodou. V současné době bylo naraženo na skalní stěnu, kde jsou postupně instalovány skruže. Ve

spodní části je zřetelně vidět odtok vod. Jsme na začátku, kde se rýsují skalní stěny a průvan jasně ukazuje další cestu.

Na závrtu č. 3 byly podniknuty exkurze za koncový sifon s mapováním a vytýčením dalšího postupu. Na systému Svážné studny bylo pracováno ve větvi Pikové chodby. Kravská díra – dosaženo úzké průvanové šachty, která možná komunikuje s Vilémovickými vodami.

Přednášková činnost – uskutečněny přednášky o Harbechách a expedici Maganik do Černé Hory.

Spolupráce s jinými organizacemi – Rudice, Babice, Tartaros, Speleologický klub.

Ostatní pracoviště ZO: Lažánecký žleb – Svážná studna, Lažánecká jeskyně, Harbechy – závrt – T4, Společňák, závrt č.1, č.3, č.10, č.18, č.17, sonda Veverka, Suchý žleb – Kravská díra, Občiny, Kalovy propasti, Nejezchlebův lomek, Občiny, Králova j., Suchožlebská zazděná, jeskyně Pod Javorem.

ZO ČSS 6-15 Holštejská

2016

Zpráva o průzkumné a výzkumné činnosti

Závrt č. 151, Černý

Po létech tvrdé a vytrvalé dřiny na závrtu, kdy nebyly zcela naplněny předpoklady a naděje na objevy rozsáhlých podzemních prostor a byly zdánlivě vyčerpány možnosti nalezení dalších míst, práce na závrtu téměř na jeden rok ustaly.

Stále však nebyl dolezen Černý komín. Zdálo se, že se ve výšce cca 22 m ode dna zavírá do úzké pukliny. Až v srpnu 2016 se uskutečnilo další lezení komínu a postupně na dalších akcích bylo objeveno jeho nečekané pokračování. Komín se v jeho horní části rozděluje do dvou dalších komínů založených na vřdčí puklině spodní meandrující chodby pod ním. Výzkum komínů není ukončen a může zde dojít ještě k zajímavým objevům.

Jeskyně Holštejská

V jeskyni byli našimi členy provedeni jednotlivci, či malé skupinky zájemců o kras. Výzkumná činnost byla zaměřena spíše na kontrolní a údržbářské práce. Na povrchu bez našeho vědomí probíhalo geodetické měření pravděpodobného pokračování jeskyně, organizované Pavlem Kalendou, jehož výsledky jsme zaznamenali až v časopisu Speleo.

Jeskyně Nová Rasovna – Jeskyně byla v průběhu roku navštěvována za účelem kontrolním a exkurzním. Byly sledovány vodní stavy v polosifonu „Koleno“ a v Macošském sifonu.

Jeskyně Diaklasovitá v areálu Staré Rasovny – Jeskyně byla navštívena jen exkurzně. V prosinci 2016 bylo zjištěno násilné vniknutí do jeskyně vytržením celé mříže z kotevních bodů. Poškozená mříž byla odnesena na základnu, kde proběhne její oprava.

Jeskyně Lipovecká ventarola

Po významném objevu Netopýřího domu se jeskyně stala prioritou našeho zájmu. Výzkum nezačal zrovna šťastně. Na pracovní akci 23. 1.2016 došlo, při výstupu z jeskyně, k pádu našeho člena R. Lipovského z lanového žebříku. Pád, který mohl skončit tragicky, nakonec dopadl relativně dobře. Za účasti členů speleozáchranky a HZS z blízkého i vzdálenějšího okolí byl zraněný po cca 6 hodinách z jeskyně vyprostěn a předán k ošetření lékařské záchranné službě.

V jeskyni probíhá výzkum s cílem nalezení dalších volných prostor, jak v nově objeveném Netopýřím dómu tak i ve starých částech jeskyně. Na zřeteli je stále hypotetická spojitost s koncovými partiemi Nové rasovny.

V Netopýřím dómu se podařilo proniknout do dalšího pokračování Tajuplné chodbičky, puklinových „spodních pater“ Netopýřího dómu. Průvan prozrazuje spojitost s dalšími prostorami, které ale nebude technicky jednoduché dosáhnout.

Ve starých partiích jeskyně jsou postupně ověřována zajímavá místa a bylo dosaženo dílčích menších objevů.

Zahájili jsme i vodní čištění sintrové výzdoby, která je z minulosti zašpiněna blátem od exkurzistů i výzkumníků. V jeskyni jsou výstražnými páskami a řetízky označeny místa, do kterých se náhle nebude běžně vstupovat.

Nemalou pozornost jsme věnovali i zabezpečení sestupu do jeskyně. Jedná se o průstup vstupním závalem až po sestup do prvního Balvanitého dómu. Železnými prvky, betonem a stavební pěnou byly podchyceny a stabilizována labilní balvany a místo lanového žebříku byl instalován pevný, 9 m dlouhý ocelový trubkový žebřík s kotvením do stěn.

Jeskyně V buči – Jeskyně je jednou ze čtyř vybraných lokalit v naší zájmové oblasti, která je osazena novým zámkem CHKO MK. Krom zámku Správa CHKO přebírá i péči o uzávěry. Po třiceti letech, kdy jsme mřížovou branku zhotovili a nainstalovali, je dnes v havarijním stavu. V jeskyni bylo uskutečněno několik kontrolních exkurzí.

Expedice Notranjský kras ve Slovinsku – Akce se ve dnech 16.– 22. 5. 2016 zúčastnilo 5 členů ZO a 2 její příznivci. Byly navštíveny pro nás dosud neznámé jeskyně a místa na povrchu.

Slovenský kras – Konala se 24. 9.–28. 9. 2016. Ubytování bylo zajištěno v obci Háj u Turně nad Bodvou na základně místní organizace SSS, Cassovia. Zúčastnilo se 6 členů skupiny a 2 její spolupracovníci. Tři z nich se podíleli na práci v jeskyni Travertinová vyvěračka s postupem cca 50 m do nových prostor. Podnikli jsme poznávací exkurze do jeskyní Krásnohorská, Drienovecká a j. Jasovská. Uskutečněny byly též povrchové exkurze po Silické planině a v okolí kaňonu Zádielská dolina.

Nízké Tatry – Na akcích SSS, Speleoklubu Nicolaus se v roce 2016 opět podílel jeden člen naší ZO. Celkem se zúčastnil 3 badacích víkendů do jeskyní Slepé mosty, Řeřucha, Komáří hrad a j. Pod oknem.

Spolupráce s ČSS v Moravském krasu Během roku se podílel člen naší ZO na pracovních akcích skupiny ZO ČSS 6-25 Pustý žleb, konkrétně na budování výdřevy v šachtě za Evropou a Indií ve Sloupu. Se skupinou ZO ČSS 6-16 Tartaros potom na týdenní akci čerpání sifonu v jeskyni Nový Lopač, zakončené objevem vodního dómu za sifonem s 15 m vysokým komínem. Dále potom jednodenního bádání v j.Vintoky – propast I.

Ostatní činnost a akce Dne 19. 3. 2016 bylo uskutečněno tradiční „otvírání pramenů Bílé vody“. Zúčastnilo se 6 členů naší skupiny.

Speleofórum 2016: zájemci z řad naší skupiny se zúčastnili přednášek, naše činnost spojená s objevem Netopýřího dómu v j. Lipovecká ventarola byla prezentována na nástěnkách. V rámci exkurzí navštívili dva naši členové jeskyni Rudické propadání. Pro zájemce byly zpřístupněny i lokality v naší zájmové oblasti.

47. Pochod Moravským krasem: 30. 4. 2016 se vydalo 8 členů naší organizace a 1 host na již

tradiční pouť. Pětatřicetikilometrovou touru, vedoucí z Brna do Holštejna, všichni účastníci ve zdraví a pohodě zvládli.

50. výročí založení skupiny: Oslavy proběhly v srpnu 2016, v rámci tradičního letního soustředění a vyvrcholily Dnem otevřených dveří v Holštejské jeskyni a slavnostním ohněm na základně. Naše činnost a historie byla prezentována na řadě velkoformátových nástěnek, umístěných v den oslav před jeskyní. Přišli nás navštívit naši bývalí členové a spolupracovníci Igor Audy, Vašek Kacetl, Láďa Pípal, jsou již jedni z mála, kteří před 50 lety přímo stáli u objevu Holštejské jeskyně. Zavzpomínala s námi i Saša Glozarová (Zvonařová) a Jarka Kacetlová (Lacinová), které tehdy jako mladičká děvčata vyvážely sedimenty z prvního průzkumného výkopu ven z jeskyně. Ocenili jsme i velký zájem z řad obyvatel obce a jejich zastupitelů. Za prohlídku nám poděkoval starosta obce pan Petr Mynařík s chotí. Správa CHKO MK vyslala zástupce, strážce přírody, Radka Mezeru. Svě 70. narozeniny při této příležitosti oslavil v naší přítomnosti i náš bývalý dlouholetý člen, Franci Materna.

225 let obce Holštejn: O 14 dní později jsme pro obec Holštejn u příležitosti 225. výročí jejího založení opět zpřístupnili Holštejskou jeskyni a zajistili průvodcovskou činnost.

Někteří z našich členů se zúčastnili čištění historických studní v Olomouci „studna AMO“ a „studna SEFO“.

2015

Zpráva o průzkumné a výzkumné činnosti

Závrt č.151, Černý

Černý závrt byl naší hlavní badací lokalitou. Výzkum byl soustředěn do sv. sektoru. Byl postupně lezen a vystrojován černý komín, vrcholu ve výšce cca 22 m nade dnem zatím nebylo dosaženo. Dále byl v tomto sektoru za pomoci vrtačky a patronků rozšiřován z pod černého komínu pokračující úzký, členitý a poměrně vysoký, svažující se meandr. Jeho koncové partie v délce cca 28 m, byly objeveny na konci letního soustředění ZO a prolezeny pouze nejštíhlejšími členy naší skupiny. Průzkum velmi ztěžuje délka transportu nalámaného kamene z rozšiřování meandru a nedostatek čerstvého vzduchu. Délka a směr byly orientačně zaměřeny a vyneseny do pracovní mapy. Celková délka meandrující chodby od spodního bodu šachty se tak prodloužila na cca 76 m a směřuje k rozsáhlé závrtové skupině „Bukovinky“.

Jeskyně Holštejská

V jeskyni se uskutečnily ojedinělé pracovní exkurze. Sondovalo se v rozrážkách a v koncové části Hlavní chodby jeskyně. Z rozrážky č.18 byly vytaženy nepoužívané kompresorové hadice. V jeskyni byli našimi členy provedeni jednotlivci, či malé skupinky zájemců o kras. Tradičně zde proběhlo také záchranné cvičení HZS.

Jeskyně Nová Rasovna

V Hlavní chodbě jeskyně, v partii od žebříku ke vstupu do Středních pater, byl vybudován řetězový traverz o délce cca 10 m, z důvodu bezpečného přechodu za zvýšených vodních stavů. Byl též opraven řetězový přechod před „Kolenem“ na sintrový most. V srpnu 2015 bylo provedeno zaměření koncových partií jeskyně vůči povrchu radiomajákem. Vysílač byl umístěn v prostoru JPS Holštejské Alpy. Bod s nejsilnějším signálem byl lokalizován a vytyčen na povrchu, mezi skalním bradlem nad jeskyní Patronová a jeskyní Lipovecká ventarola. Zaměření provedli na přání naší skupiny Lída a Tomáš Ondrouchovi (Brtníci), za naší asistence. Jeskyní bylo provedeno sedm skautek

z 8. střediska Milana Genserka z Brna a v průběhu roku další ojedinelí zájemci o kras. V Horních patrech jeskyně bylo zjištěno poškození stěn vyškrábanými nápisy. Pachatel neznámý, oznámeno telefonicky na Správu CHKO MK.

Jeskyně Diaklasovitá v areálu Staré Rasovny – Jeskyně byla navštívena jen exkurzně, byl odřezán starý nefunkční zámek a vyměněn za nový. Stav jeskyně beze změny.

Jeskyně Lipovecká ventarola

Po více než 30 letech byl znovuotevřen vstup do jeskyně. Jeden z důvodů otvírky je zjistit možnost propojení jeskyně s JPS v Nové Rasovně (akce radiomaják). Fyzickým propojením obou jeskyní by se výrazně zvýšila bezpečnost pohybu jeskyňářů v koncových partiích Nové Rasovny (JPS). V jeskyni dále budou ověřovány další možnosti nových objevů. Vstup byl zabezpečen výdřevou a ocelovou uzamykatelnou mříží. V rámci zimního soustředění skupiny na sklonku roku 2015 byl v jeskyni učiněn významný objev. Z prostoru Meandrového dómu bylo závalem proniknuto do stropu mohutné chodby dómovitého charakteru o cca délce 35 m, šířce 5–6 m a výšce 6–8 m. Počáteční směr SZ se v polovině délky otáčí téměř pravouhle do směru SV. Stěny jsou modelovány zahlubující se říční erozí. V ohbí chodby je šikmý komín v sv. směru se strmou chodbičkou o délce cca 10 m. Pod komínem ve stejném směru je mírně se svažující plazivka, končící po cca 10 m blátivým svahem s malým otvůrkem do hlubiny. Zadní část chodby je rozšířena na cca 14 m. Strop je zde poset řadou tenkých brček a na balvanitém svahu je nádherná sintrová výzdoba a řada tenkých, okolo 1 m vysokých stalagmitů. Prostora byla orientačně zaměřena a nazvána Netopyří dóm. Vzhledem k zimujícím netopyřům bude další výzkum pokračovat až na jaře 2016.

Jeskyně V buči – Při jedné z exkurzních návštěv byl ve vstupní chodbičce zjištěn spadlý hlinitý strop i s letitou shnilou výdřevou.

Expedice V měsíci květnu byla uskutečněna již tradiční, šestidenní expedice do Notranjského krasu ve Slovinsku. Výchozí základna byla ve speleokempu v obci Laze.

Nízké Tatry, Ohniště: Jeden člen se zúčastnil pěti bádacích víkendů do jeskyní v oblasti Ohniště v Nízkých Tatrách.

Moravský kras: Během roku se podílel jeden člen na dvou pracovních akcích skupiny Pustožlebská a na akcích týdenního soustředění skupiny Tartaros (lokalita Nový Lopač, čerpací pokus v koncovém jezírku).

Ostatní činnost Dne 21. 3. 2015 bylo uskutečněno „otvírání pramenů Bílé vody“.

V rámci akce „Den země“ byl proveden sběr odpadků po neukázněných občanech v oblasti Lipoveckého žlebu.

46. Pochod Moravským krasem – pěší, pětaticetakilometrová túra, vedoucí z Brna do Holštejna po krasových pamětihodnostech, trvá od rána do pozdních nočních hodin.

Exkurze do jeskyně č. 17, „Průtoková“ v Pustém žlebu, jeskyně „Podhradní ponor“ – v průběhu roku proběhly dvě poznávací exkurze. Jeskyně Sloupsko-šošůvské a jeskyně Balcarka: poznávací exkurze našich členů a hostů v rámci letního soustředění

Různé Řada hodin obětavé práce je věnována agendě skupiny a různým jednáním, stejně jako údržbě základny a pozemku. Nenalou péči si vyžádá skupinový traktor Zetor Super 50, bádácí i ostatní materiál. Členové ZO jsou rozhořčeni vybudováním lanového centra v jeskyni Lidomorna a budou v rámci svých možností prosazovat jeho úplné zrušení.

V únoru r. 2015 proběhlo jednání na Správě CHKO MK za účelem výměny zámků na jeskyních Nová Rasovna, Holštejská, V buči a Příkladná. Současně byl projednán a předán dokument s názvem „Podnět na omezení lezecké činnosti v PR Bílá voda“ jako reakce na rozsáhlou lezeckou činnost, devastující skály a okolní přírodu v rezervaci. Správa přislíbila, že se bude tímto problémem vážně zabývat.

2014–2013 – ZO nedodala žádné zprávy.

ZO ČSS 6-16 Tartaros

2016

Souhrn činnosti Vintoky č. 001-01 – svařování žebříků, rozřezání skruží, příprava pažnic, svaření ocelových výztuží, proběhlo osm akcí mapování, transport kamení a sedimentů – asi 5 m³, celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni a odběr vzorků k rozborům.

Lopač č. 001-01 – svařování žebříků, proběhly dva čerpací pokusy s objemným výsledkem, proběhly tři akce mapování, transport kamení a sedimentů – asi 6 m³, celoroční sledování kolísání hladiny vody v jeskyni a odběr vzorků k rozborům, během akcí byla pořizována foto dokumentace.

Šamalíkovy jeskyně č. 001-01 – proběhly čtyři akce mapování.

Šachta Adamováků č. 001-01 – rozřezání skruží, transport ke vchodu, proběhly dvě akce mapování.

Manželský závrť č. 001-0 – rozřezání skruží, transport do Hlavního dómu.

Studená č. 001-01 – příprava na montáž uzávěry.

V Hložku č. 610 – bylo podniknuto několik exploračních akcí pomocí techniky, vytěženo asi 1 m³ materiálu.

Karhanův závrť – proběhlo měření CO₂, kdy bylo naměřeno 10 %.

Prezentační činnost – Klubový web byl doplňován v rámci možností, byl pořádán ples Speleorum-bál a Speleofórum 2016.

Expediční a exkurzní činnost, spolupráce s jinými ZO – Pomoc při výzkumu j. Býčí skála, pomoc při obnovení šachty za Indii ve Sloupu, expedice do j. Silická Ladnice a jeskyní Slovenského krasu.

Průzkumná činnost na lokalitách ZO V jeskyni Vintoky jsme pokračovali v zajištění průkopu do Kříšpínové propasti nad šachtou jsme zašalovali a zabetonovali podkopanou hlinitoštěrkovou výplň. Nainstalovali jsme ocelové žebříky. Pod skružemi jsme vybetonovali žlab, který snad zabrání padající vodě za povodní rozebrat sedimenty. Zapažili jsme také s. stěnu a strop železobetonovými pažnicemi a ocelovými profily. Na absolutním dně jsme těžili sedimenty a štěrk do deponií za skružemi a v Říčeném dómu. V Říčeném dómu byla v západní části vybudována 2,5 m bariéra z pažnic a ocelových profilů zamezující dalším splachům sedimentů do oblasti Absolutního dna.

V jeskyni Nový Lopač jsme několik akcí věnovali odtěžení sedimentů a kamenů z prostor Pod plechy a také jsme tam nainstalovali žebříky a do Kalcitáku programovatelný rozvaděč. Doladili jsme instalaci páteho vodiče do jeskyně a zprovoznili všechny rozvaděče a začali střídavě čerpat Příkladový sifon spolu s Odtokovým sifonem, což sice zpomalovalo čerpání, ale nepřetěžovalo jističe v hlavním rozvaděči. V Lopači jsme nainstalovali 4 polní telefony pro komunikaci na důležitých místech. Do

jeskyně jsme po celou dobu vhněli vrtem a dále v jeskyni kopaflexem vzduch, protože v malých prostorách Kalciťáku bychom si ho brzo vydýchali.

Po vyčerpání dálkoměr Dista ukázal nad hladinou okýnka prostoru 5 m dlouhou. To, co jsme viděli, když jsme rozšířili okýnko a prolezli bahnem, nám vzalo dech. Vlezli jsme do dna veliké prostory, ve které byly dva kopoflexovní hadi, u kterých není jasné, jak je sem voda dopravila. Prostora je dóm vysoký kolem 15 m, v čelní stěně je obrovský zával, ale strop tvoří rozkorodovaná klenba s impozantními tvary. Tenké, ale až 3 m vysoké břity visí ze stropu a v komínech. Během první exkurze se podařilo prostory zmapovat a ještě týž den vylézt komíny. V jednom z nich je zjevně pokračování za úžinou. Zajímavé byly nálezy, které donesla voda. Mimo kopoflexu, rukavice a dalších jsme hlavně našli potápěčskou ploutev. Podařilo se vytelefonovat i majitele Ondru Dufka z Kladna, který ji ztratil před 15 lety v Odtokovém sifonu.

Všem nám přišlo líto, že se nedožil objevu Jura Gregor, který při pracovní Lopačové akci náhle zemřel, proto jsme se shodli, že dóm pojmenujeme po něm „Jiříkův dóm“.

Pak jsme se věnovali rozšíření úžiny v komíně, kde se podařilo proniknout za úžinku a objevit pokračování, které jsme také zmapovali. Chodba sice stoupá nad původní vodní hladinu, ale odtok v pokračování není patrný, chodbu jsme pojmenovali „Chodba zklamání“. Při cestě z jeskyně jsme kontrolovali vodní hladinu v Odtokovém sifonu a zjistili, že voda je asi 1,5 m pod výdřevou z r. 2004 a podél levé stěny je průlezný otvor, pravá strana je zabarikádovaná kýbly a většími kameny. Zkusili jsme rozplavit proudnicí místo, odkud vytékala voda. Rozplavování šlo velmi dobře a překvapilo nás množství organického materiálu a konzistence hmoty. Vystává mnoho dalších otázek, co se v sifonu vlastně děje a kudy odtéká voda a za jakých okolností.

Mezitím se dole podařilo vyčistit asi 15 m vzestupné chodby „Chodby překvapení“, která se na konci láme do „Komína naděje“, ale ten se nepodařilo dolézt. Asi v polovině chodby je malý komínek, který zřejmě komunikuje s puklinou před Hladinkou. Velmi zajímavý byl průvan studeného čerstvého vzduchu, který byl velmi kontrastní oproti teplému vzduchu vhnánému do jeskyně ventilátorem.

2015

Činnost v jeskyních

Vintoky

Pažení na dně ústřední propasti z roku 1998 bylo nahrazeno 4,2 m dlouhých laminátových Hobas skruží průměru 80 cm, rozřezaných na třetinové segmenty a sešroubovaných přes ocelové pláty. Dno skruží bylo v zaústění do horizontální chodbičky 15 m nad Absolutním dnem obetonováno a tubus obsypán materiálem z průkopu do Kryšpínové propasti. Tři metry nad absolutním dnem byl zabetonován 30cm prstenec laminátové Hobas skruže 70 cm v průměru a nastaven do výšky 1,7 m třetinovými Hobas segmenty, protože vhodné laminátové skruže došly, slepili jsme v jeskyni rozřezané betonové slabostěnné skruže. Spoj betonové a laminátové skruže byl obetonován a spoje zabandážované perlinkou a flexi lepidlem. Šachticí jsme zajistili 4m úsek labilních bloků nad absolutním dnem a materiál z průkopu do Říčeného dómu použili k obsypu skruží. Za oběma šachticemi je v deponii umístěna plastová drenáž bránící akumulaci vody, zvodnění sedimentů a destrukci šachty. V nově zajištěných prostorách byly namontovány nové žebříky a demontovány staré trubkové, které již byly zcela zkorodované.

Průkop do Kryšpínovy propasti ulehkými štěrkohlinitými sedimenty byl realizován v nejmenším možném profilu 80 cm pomocí výkonného elektrického bouracího kladiva. Dne 8. května jsme již byli dostatečně hluboko a zahájili jsme zároveň horizontální 1,5 m dlouhý průkop do sondy. Poloha dómku byla zaměřena před třemi lety radiomajákem Brtníků z Pustého žlebu. Měření se průkopem opět potvrdilo a trefili jsme se naprosto přesně. Protože ve Vintokách za vyšších vodních stavů nastupuje voda, zaskružovali jsme průkop betonovými skružemi.

Při čerpáku jsme pouštěli vodu do Šachty průvanů, nového propadu mezi V1 a V2 a nového závrtu za silnicí. Z propadu mezi V1 a V2 voda teče s několikaminutovým zpožděním z neprůlezně pukliny pod posledním lanovým žebříkem ve V2. Šachtou průvanů se voda cedí do závalu na konci Chodby ozvěny.

Lopač

Čerpací pokus začal v podstatě již čištěním tůně, kdy jsme donesli nerezové čerpadlo AG 35 do tůně a vyčistili ji od bláta a písku, což se později ukázalo jako problém. Z tůně jsme rozplavili a přečerpali asi 10 m³ materiálu.

Při kontrole jsme zjistili opět zvýšenou hladinu sifonu s tím, že nám voda přepadala do Hladinky přes Kalciták. Vlastní čerpací pokus začal zapojením nejprve Nautily v Šimečkově sifonu a zároveň jsme rozjeli čerpání z odtokového sifonu, kde nám mezi tím hladina klesla samovolně asi o 0,5 m z 13 m navýšených přicpáním sifonu. Hlavní cíl byl zabetonovat pancéřová dvířka, počkat, co udělá hladinka, opravit a nainstalovat 7,5 kW Nautilu do odtokového sifonu a proniknout hladinkou dál.

Těž jsme úspěšně vyzkoušeli geologický radar RTG v jeskyni. Jednu naměřenou dutinu jsme ověřili rozšířením zahliněné pukliny v chodbě pod Kalcitákem po 2 m jsme narazili na 5 m hlubokou neprůleznou propáستku s hladinou 1,9 m hluboko, tj. stejná úroveň jako Hladinka, ani kamerami jsme nenašli nic výrazně většího, proto jsme od dalšího rozšiřování upustili. Další volné prostory jsme naměřili pouze pod 2. vodopádem, ověřili jsme tím přesnost měření. Zatím nejasné jsou naměřené větší dutiny v oblasti propáستky pod plechy. Proto jsme věnovali několik víkendů přemístění deponií a vytěžení štěrku naplavených povodní s cílem přeměřit stěny a dno, vyhydrotěžené 2008–2010.

V průběhu roku jsme mapovali na zájmové oblasti za účelem vytvoření prostorové (3D) mapy a nových podrobných map v elektronickém formátu. Měření bylo provedeno digitálními metodami v Šamalíkových jeskyních, Vintokách, Starém a Novém lopači, Liščí díře, Cigánské, Šachtě Adamováků a jeskyni S oky. Polygonové body jsou fixní. Provedla se povrchová měření s návazností na zmíněné jeskyně.

Na téměř celém zájmovém území jsme provedli měření (a testování) výkonným geologickým radarem firmy RTG. Zjistili jsme mnoho dutin a některé oblasti bude třeba doměřit jinými metodami případně ověřit vrty.

Akce na Slovensku – Mapovací, přípravná a speleopotápěčská akce v Silické Ladnici.

Akce byla velmi úspěšná, podařilo se zdokumentovat mnoho důležitých míst na třech lokalitách a exkurzně navštívit přístupné jeskyně Slovenského krasu jeskyni Krásnohorskou a další. Nízké Tatry, Demänovská dolina–Kráľovo vo – Ve spolupráci se skupinou Demänovská dolina – Palo Herych, dvě osmihodinové badací akce ve skalním okně, exkurze a výprava po hřebenech Nízkých Tater.

Výzkum – 2 členové aktivně pracovali na výzkumu kontaminace krasových vod způsobených odpadními vodami a vodami z čistíren odpadních vod především v jeskynních systémech Lopač

a Rudické propadání-Býčí skála, dále v některých lokalitách povrchových vod a ve vybraných studánkách v Moravském krasu. Výzkum a analýzy jsou prováděny pod hlavičkou Mendelovy univerzity v Brně a Masarykovy univerzity v Brně.

Kulturní akce – Tradiční jeskyňářský Speleorumbál v kulturním domě v Ostrově, Speleofórum 2015.

Na všech akcích jsme spolupracovali se skupinami: Topas, Pustý žleb, Plánivý, Býčí Skála, Holštejská, Myotis, MSK, 6-20 MK, Dagmar, Minotaurus (SK) a dalšími.

2014

Činnost ZO se soustředila především na tradiční lokality ve střední část Moravského krasu. Nové možnosti výzkumu a oživení našich aktivit v roce 2014 přinesly dvě velmi výrazné a nečekané přírodní události. A to propad před Vintokami ze dne 20. 2. a lokální povodeň dne 12. 9. Propad před Vintokami vznikl náhle přes noc. Objevila se nejdříve studna o průměru cca 1,5 m a hloubce cca 6 m. V profilu sedimentů byly vidět vrstvy štěrkových hlín i tmavé prachovito-písčité vrstvy dokládající opakovanou přítomnost klidných vod, možná i větších jezer. Ve v. stěně byl vidět v hloubce cca 3 m pramen vody, který protékal propadem. V době vzniku propadu byl zvýšený vodní stav a tekli potok Krasovský i potok Hložek. Na absolutním dně ve Vintokách byl pozorován malý potok, ze kterého byly odebrány vzorky pro chemické analýzy. Stejně tak i z tzv. Vany ve středních patrech a z povrchových vod Hložku a Krasovského potoka i Lopače. Výsledky analýz však neukázaly přímou souvislost mezi novým propadem a Vintokami. Propad se během krátké doby rozšířil a jeho hloubka se následně zmenšila samovolným opadáváním stěn. Dne 12. 4. provedl geofyzikální průzkum Ladislav Reichel, který zjistil, že v okolí stávajícího propadu byly v minulosti další 2 propady, které byly zavezeny. A zasuté pokračování vede směrem pod silnici.

Povodeň 12. 9. ukázala velmi mnoho zajímavých okolností v jeskyni Vintoky a v Lopači. Přívaly byly natolik mohutné, že řeka, která tekla přes silnici do všech vchodů Vintok, je nakonec zaplnila, vytvořila jezero a přetekla až k přepažení v Hložku. Poté, co voda opadla, Vintoky opět hltaly vodu ještě další dva dny. Velice zajímavé bylo pozorování Šachty průvanů, kde voda po zaplnění Vintok nestála, čímž opět šachta dostala důvod v ní pokračovat.

Do Lopače teklo 4-6 m³/s (!) vody, která stála cca 4 m od dna vstupní šachty do Nového Lopače, v jeskyni jsme našli čáru, kde voda kulminovala a kde stihly sednout kaly těsně pod úrovní přepadové chodby. V odtokovém sifonu hladina po povodni klesla o asi 60 cm, to je do původní výšky před začátky hydrotěžby.

V jeskyni Balcarka naše skupina pomohla odstranit balvanité sesuvy způsobené promáčením sedimentů průsakovými vodami, které v jeskyni tvořily potoky.

Karhanův závrt

Největší úsilí jsme nasadili při hloubení šachty v nejnižším místě jeskyně, kde jsme vykopali a zapazili 20 m šachty. Práce probíhaly za současného zvyšování pažení deponie v hlavní propasti. Kopali jsme mírně prohliněnou balvanitou suť. Kvůli zvýšenému výskytu CO₂ až 4,5 % jsme vháněli do jeskyně vzduch ventilátorem. Dosáhli jsme hloubky 60 m pod úroveň vchodu.

Jeskyně Nový Lopač

Tady proběhly dvě masivní akce za účelem vyklizení deponie z prostor nad sifonem, odkud jsme transportovali štěrk na deponii z hydrotěžby mezi tůň a druhým vodopádem. V květnu pro-

běhly dva čerpací pokusy, které ukázaly mnoho souvislostí mezi odtokovým sifonem a Hladinkou objevenou v roce 2013. Čerpacím pokusům předcházely dva speleopotápěčské ponory, při kterých potápěči dosáhli hloubky 4 m. První květnový pokus ukázal, že objem vody Hladinky je větší než Odtokového sifonu; ten jsme cvičně zčerpali o 6 m za stejný čas jako v roce 2007. Druhý pokus začal čerpáním odtokového sifonu, který jsme zčerpali o 13 m, přičemž se nám náhle vyvalila voda zpoza sifonu a hladina stoupla asi o 6 m, v Hladince klesla voda o 1,5 m. Od té doby se nám čerpací časy protáhly pětinasobně, oproti předchozím čerpáním koncového sifonu, pokus zkomplikovala porucha hlavního čerpadla v tůni a také že se nám podařilo přicpat sifon ujetou deponií a bahnem ve 13 m. Naštěstí nám pomohl techniku zachránit speleopotápeč Kajman z Pustožlebské skupiny a sifon se sám vrátil k normálu po třech dnech. V červenci proběhl tradiční velký čerpací pokus, při kterém jsme v Hladince dosáhli hloubky 7 m. Akci nám zkomplikovaly dva přívalové deště, porucha čerpadla a nedostatek kapacity el. proudu. Do jeskyně jsme transportovali koncem roku druhou záložní 130kg nautilu, která nám o polovinu zkrátí čas čerpání. Transport materiálu ve vstupní šachtě jsme si usnadnili pořízením trojnožky s navijákem.

Vintoky – V jeskyni Vintoky jsme opravili travers a nebezpečné horizontální přemostění nad ústřední propastí.

Liščí – V jeskyni Liščí byl demontován horní vrátek v jižní větvi u hydrodómu a žebříky ve východní větvi.

Šamalíkovy jeskyně a Šachta Adamováků – Byl zde proveden úklid a mapovací a dokumentační práce, při kterých jsme zjistili, že obě jeskyně spolu přes úžinu komunikují a z obou stran jsou stopy po našich předchůdcích po rozšiřování úžiny, což potvrzuje domněnku, že obě jeskyně byly v minulosti jinou paralelní dnes již zasutou chodbou propojené.

Jeskyně Studená – Do jeskyně Studená jsme pouze vyrobili uzávěru.

Pořádali jsme tradiční ples „Speleorumbál“ a setkání jeskyňářů „Speleofórum“. Tři členové se účastnili školení a akcí SZS. Jeden člen se za skupinu na podzim v Liptovském Mikuláši na Slovensku zúčastnil kurzu Therion a mapování v jeskyních. Další pokračovali v Hranickém krasu v monitoringu výronů oxidu uhličitého.

Na Slovensku jsem se zabývali výzkumnou i exkursní činností v jeskyni Silická Ladnica, navázali jsme spolupráci se slovenskou skupinou Čachtice v jeskyni OMVJ a na mnoha dalších lokalitách v různých částech Slovenska. Naši členové se účastnili několika výzkumných a exkursních expedic do Černé hory (Daloviča), Bosny, Srbska (Ušačky, Petnička), Albánie, Makedonie a Slovinska (Kačna jama), Bosna a Hercegovina (Govjestica).

2013

V jeskyni Studená jsme kopali sedimenty. Jeskyně byla vytěžena do vzdálenosti 30 m. Našli jsme zde mnoho kostí. Až na konec jeskyně jsme sledovali jezevčí nory v několika úrovních. Provedly se rozборы sedimentů. Zjistili, že se může jednat o říční vysoce položenou úroveň se sedimenty staršími než 780 000 let.

Ve Starém Lopači jsme hydrotěžili směrem k Mlynářovu propadání. Vzhledem k složitosti situace bylo prozatím od pokusu upuštěno, ale asi v 15 m byl při pokusu dočasně zaznamenán průvan, který zmizel ucpaním stropního kanálku štěrkem. V Pyžamové chodbě bylo vyčištěno asi 20 m puklinových chodeb.

V Novém Lopači jsme hydrotěžili spodní chodbu u sifonu, situace se po 20 m zkomplikovala nutností ustřelovat kulisy přepažující chodbu a nestabilní strop. V březnu 2013 jsme provedli hydrogeologický pokus hydraulickým pulsem ve spolupráci s J. Bruthansem z KU v Praze, zjistili jsme, že reálná délka neznámého řečiště s proudící vodou a volným stropem je cca 3 800 m!! V Kalcitáku jsme sledovali 6 m dlouhou kalcitovou žílu podél průzkumného vrtu. Díky Pustožlebské skupině, která nám zapůjčila 20joulové kombi kladivo Makita, jsme dosáhli sedimentem vyplněné vertikální pukliny, ze které jsme pomocí hydrotěžby vyčistili asi 5 m vysokou vertikálu širokou 1,2 m a u dna dosáhli kaverny s hladinou komunikující se sifonem. Vystrojili jsme přístup ocelovými žebříky a O. Dufek provedl speleopotápěčský průzkum, který v hloubce 4 m zhatil balvan nebo suť v zúžení. Započali jsme komplexní mapovou dokumentaci.

Liščí – Provedli jsme několik kopacích akcí v koncových místech jeskyně, kde jsme postoupili asi o 3 m. Demontovali jsme systém hydrotěžby.

Karhanův závrt – Těžili jsme sedimenty a suť ze dna propasti. Opravili jsme stávající výdřevu a dřevili jsme nové části výkopu. Do současnosti jsme dosáhli 50m hloubky pod povrchem. Při letní akci jsme zaznamenali větší koncentraci CO₂ (4,5 %), proto jsme nainstalovali větrací hadice.

Šachta Adamováků – Z jeskyně jsme transportovali materiál po našich předchůdcích. Nějaký vandal poškodil uzávěru a ukradl z ní část železa.

Na Slovensku jsme byli tradičně ve Slovenském krasu, kde jsme dělali v j. Krásnohorské, kde jsme při pokusu v sifonu dosáhli hloubky 6 m, ale s naším agregátem Honda jsme vyčerpali všechny možnosti. Další aktivity byly v j. Silická Ladnica, kde jsme objevili asi 60 m chodeb. S Tisoveckou skupinou jsme byli na pracovní akci v Suchých doloch, kde jsme mj. objevili v systému Daxner asi 200 m dlouhé a 50 m hluboké pokračování jeskyně. Je extrémní a nedoležená. Na expedicích jsme spolupracovali se skupinami Býčí skála, Myotis a Topas a Dagmar.

Pořádali jsme Speleorumbál, Speleofórum a podíleli se na organizaci speleokempů na 16. mezinárodním kongresu v Jedovnicích.

Publikační činnost – Speleo: Karhanův závrt, Speleoforum: Lopač-hydraulický pulz, Studená.

ZO ČSS 6-17 Topas

2016

Hospodářská činnost a hospodaření – V roce 2016 bylo dle smlouvy o dílo pro správu jeskyně ČR provedeno odstranění nefunkčního sdělovacího kabelu v hlavní stěně jícnu propasti Macocha a jeho likvidace.

Spolupráce s jinými ZO ČSS – Jednalo se pouze o materiální výpomoc a nárazové akce na lokalitách ZO ČSS 6-16 Tartaros, ZO ČSS 6-20 Moravský kras a ZO ČSS 6-25 Pustý žleb.

Výzkumná a průzkumná činnost

Jeskyně č. 54B, Kamenný ponor

Mikrotrhacími pracemi byla odstraněna čelní stěna v přímém směru hlavní sestupné chodby. Tím bylo postoupeno o vzdálenost protínající objevnou chodbu U zlomené Madony v jejím původním směru. Potom bylo možno pokračovat ve výzkumu a v prodloužení v původním – západním – směru chodby. Výzkum se také soustředil na dolní j. odbočku. Tímto směrem bylo postoupeno o zhruba 6 m, dutina pod stropem se ale v tomto směru prozatím uzavírá sedimentem a sintrem.

Bylo provedeno zaměření koncového místa radiomajákem a koncové místo bylo na povrchu vykolikováno.

Jeskyňě č. 75 A – Horní Suchdolský ponor

V roce 2016 se uskutečnily celkem čtyři výzkumné akce zaměřené na Chodbu ztraceného prdu se snahou překonat nejzazší místo Mucholapky po předpokládané vertikální poruše, na které je vytvořena sintrová kupa v Mucholapce uzavírající předpokládané pokračování ve směru S–J. V První propasti začíná být suťový kužel značně labilní, stejně tak vstupní hrdlo do Mucholapky. Kromě výzkumu se uskutečnily dvě exkurzní a fotodokumentační akce.

Jeskyňě č. 96A, Závrt U Hrušky – Stav na čelbě v nejnižším místě závrtu: dno je stále zatopené, voda klesá velmi pomalu, krátká horizontální chodba (směr nezaměřen) je nyní přístupná.

Jeskyňě Nová Amatérská – Celkem 4 výzkumné a dokumentační akce na pracovišti Východní větev a Bludiště Milana Šlechty a jedna exkurzní k prvnímu sifonu Sloupské větve a sifonu Holštejnské větve.

Jeskyňě č. 45 U čtyř vchodů – Z bezpečnostních důvodů bylo v Medvědí komínu vyměněno staré konopné lano za nové nylonové a vybudováno nové kotvení. Zdařil se průnik přes úžinu do chodby Trezorka. Chodba byla zaměřena Distem.

Jeskyňě č. 173 – Byla prolongována a zmapována z původních 5 m na délku 76 m. Tyto nové prostory byly dosaženy neznámými předchůdci zřejmě někdy na přelomu 70. a 80. let.

Jeskyňě 54C Kocouří – Jeskyňě byla lokalizována členy Topasu v polovině 70. let v lese v pravé stráni na Vavříneckém potůčkem. Jeskyni jsme v červenci zmapovali do vzdálenosti 7 m.

Jeskyňě 54d Kočičí – Propáستka v suti v pravé stráni nad Vavříneckým potůčkem byla lokalizována členy Topasu v 80. letech. Propáستka byla zaměřena do vzdálenosti 3,5 m.

Jeskyňě č. 438 Štajgrovka – Čerpání koncového sifonu – přítok ze sifonu byl odhadnut na 4 l/s. Na konec jeskyňě bylo dopraveno čerpadlo a instalován kabel. Po vyčerpání sifonu bylo přistoupeno k hydrotěžbě usazenin. Bylo odtěženo cca 2 m³ sedimentů a obnaženo koleno sifonu v dostatečném profilu pro průnik. Za sifonem byla (ve shodném směru s přehradou) objevena síň o půdorysu 5 x 1 m. Přítok vytéká z písků shora ze s. strany nově nalezené chodby. Po odstavení čerpadla se koleno sifonu zaplnilo během půl hodiny.

Další výzkumná a průzkumná činnost V průběhu roku bylo navštíveno několik jeskyní v pravé a levé stráni Pustého žlebu za účelem upřesnění map a možností případného dalšího výzkumu. Byly to jeskyňě č. 74A, 169, 170, 171, 164, 178, 179, 182.

Jeden člen se zúčastnil pěti cvičení SZS jako neformální člen SZS. 23. 1. 2016 se na vyžádání SZS zúčastnil záchranné akce v jeskyni Lipovecká ventarola, kde mimo jiné provedl fotodokumentaci v jeskyni.

Lokality v konzervaci – byly pravidelně prováděny kontroly uzávěrů jeskyní v konzervaci: č. 44 U čtyř vchodů č. 45 U tří síní, č. 54C Pytlíková č. 67 U jezevce, č. 75A Horní Suchdolský ponor, č. 75B Dolní Suchdolský ponor, č. 142 Sedmnáctka, č. 96 Němcova I, č. 98 Němcova II.

Expediční činnost Velká Fatra, tradiční červnový „topasový výlet“ – Na pozvání kolegů ze Slovenska jsme se vypravili na víkend do oblasti Velké Fatry. Navštívili jsme jeskyni Perlovka a Medvědí.

Expedice Bosna 2016 – Hlavní cíl výzkumu Komnica – větrné okénko – se nepodařilo překonat z důvodu vysokého vodního stavu. Komnica nás tentokrát vůbec nepustila přes vývěrovou kulisu.

Pokusili jsme se prozkoumat stěny a stráně na začátku kaňonu řeky Žepy. Propast jsme slanili, ale ta v 65 m končí sutí, kmeny stromů a kostmi zvířat (naštěstí jen zvířat, v okolí se pohřešují od války někteří obyvatelé). Další cíl, Hučící okno v Žepě, ukázalo se nakonec jako neprůlezná a tradičními metodami nepřekonatelná.

Dále jsme se věnovali přepadovým oknům nad manastírem Lovnica. Nejnadějnější se jeví to nejnižší zasutěné. Po odkrytí suti se objevil tlakový kanálek. Dole je slyšet ozvěna, spodní část je ale zasutěná, bude nutné pokračovat dříve.

Aktivity pro veřejnost - Dny otevřených dveří do Nové Amatérská jeskyně pořádané CHKO MK: zajištění průvodcovské služby dne 27. 11. 2016 pro správu CHKO MK. Při této příležitosti prezentace a propagace amatérské speleologie.

2015

Hospodářská činnost a hospodaření V roce 2015 bylo dle smlouvy o dílo pro správu CHKO MK provedeno odstranění nefunkčního zábradlí kolem jícnu propasti Macocha a jeho likvidace.

Výzkumná a průzkumná činnost

Jeskyně č. 54B, Kamenný ponor

Během roku zde proběhlo 21 akcí, při kterých bylo na povrch odtěženo cca 2 600 kbelíků materiálu. Byla provedena instalace nového vratku a komunikačního zařízení. V červnu došlo k otevření volné dutiny pod stropem v koncové síňce (v té době čelbě) v místě, kde se v roce 2014 pracovalo na sondě do stropu (k otevření volné prostory částečně dopomohlo zatopení a tím vypláchnutí sedimentů). Volný prostor byl zvětšen odkopáváním hlinitých sedimentů, které jsou proloženy velkými vápencovými bloky. Při tomto zvětšování prostoru byla naražena pod skalní kulisou příčná volná prostora, několik metrů dlouhá, která byla nazvaná podle krápníkové skupinky U zlomené Madony. Chodba je poměrně úzká, byla rozšiřována pomocí mikrotrhacích prací. Na podzim při větších srážkách po dlouhodobém suchu došlo k částečnému zatopení dna u trativodné síňky, byly proto zahájeny pokusy dohledat možné odtokové trativody. Dále byly kopány sondy v koncové síňce, ale doposud bez úspěchu. Na konci listopadu byl odzkoušen frekvenční měnič pro zdokonalení těžebního vratku.

Jeskyně č. 75 A - Horní Suchdolský ponor (lokalita v konzervaci)

Z důvodu výstavby soustavy rybníčků a odbahnění původního rybníku - požární nádrže - byl sveden tok umělou rýhou do Horního ponoru. Tím byla na dlouho znemožněna jakákoliv výzkumná i exkurzní činnost. Proběhla pouze jedna revizní a exkurzní akce, při které byl vynesena jedna díl kabelu, instalovaného pro používání zejména vrtacího kladiva. Při revizi byl zjištěn zhoršující se stav (stability) sůťového kuželu v průlezu na dně První propasti a havarijní stav průlezu z Mystéria do Mucholapky. V září a v říjnu byla dokončena a předána obci nová soustava rybníčků, jejíž součástí byla úprava vtokové přepadové části původního rybníku do Horního Suchdolského ponoru. Stav vtokové části byl naší skupinou připomínkován z důvodu zcela nefunkčního provedení česla u jícnu ponoru a chybějícího sifonovitého česla u hráze rybníku.

Jeskyně č. 96A, Závrt U Hrušky

Stav na čelbě v nejnižším místě závrtu stále beze změny: tato část je stále zatopená a voda téměř neklesá. Pokles vody byl způsoben pouze čerpáním při pokusech vpouštěním vody do puklinovité chodby, kterou bylo postupováno rozšiřováním mikrotrhacími pracemi s úmyslem postoupit horizontálně nad domnělý „hlavní tah jeskyně“ detekovaný virgulí. Po postupu dlouhém 16 m se tato

možnost ukázala jako nereálná: puklinovitá vysoká chodba se změnila v pouze štěrbinu vzniklou odsednutím velkých skalních bloků, v horní části nad bloky je prostor vyplněn závalem z vápencových balvanů a suti promíseným hlínou a drobnými předměty z povrchu. Barva hlíny vypovídá o přítomnosti terra rosy. Poslední pokus o postup nad zmiňovaný hlavní tah byl uskutečněn závalem v komínku, jehož směr je spíše jz. Po tomto pokusu, který byl neúspěšný a dost nebezpečný, byl výzkum na lokalitě přerušen, byl proveden úklid a vynesena veškerý volný materiál a nástroje.

Jeskyňě Nová Amatérská

Celkem 10 výzkumných, pozorovacích a dokumentačních akcí na pracovišti Okno nad Konstantním, Východní větev a Komín nad balvanem. Nižší partie odbočky ve Východní větvi s prognózou komunikace s koncovým místem Konstantního vývěru: odstraněním části výplně (volných kamenů a oblázků) byl upraven průstup k sifonu pro potápěče. Okno nad Konstantním vývěrem je stále dočasně vystrojeno lanem pro přístup k plánované revizi komínu. V letních měsících byl pozorován opět velký pokles vodních hladin v důsledku velkého sucha. V Zadním jezeře ve Východní větvi byl opět výrazný pokles hladiny. Punkva v místě vývěru tekla pod nánosem štěrku a v korytu se objevovala pouze místy. Komín nad Balvanem u Nultého jezera byl vylezen volným lezením, dočasně vystrojen lanem, zdokumentován a odstrojen. Výška komínu je odhadem 25 m.

Jeskyňě č. 45 U čtyř vchodů (lokalita v konzervaci)

Bylo provedeno kontrolní měření hlavního polygonu jeskyňě a zaměřena chodba nazvaná Trezorka. 30. 12. 2015 jeskyňi navštívili posluchači Přífuk Masarykovy univerzity Brno za účelem rekognoskace koncové části jeskyňě nazvané Medvědí komín jako přípravu na paleontologické výzkumy kostních pozůstatků savců z posledního glaciátu. Je kalkulováno s možným propojením Medvědího komínu se vstupní chodbičkou v bezprostřední blízkosti uzávěry. Rekognoskace proběhla za účasti členů ZO.

Další výzkumná a průzkumná činnost a ostatní činnost spojená se speleologií Byla provedena úklidová akce v jeskyňi č. 80 Pod Lucerkou.

V podzimním měsíci proběhla povrchová exkurze „po stopách utajených jeskyň“, tedy jeskyňě Suchánkova propast, Pec, Dezertěrská a Tiskárna. Na základě poznatků z této exkurze jsou nyní vyvíjeny aktivity na obnovu pamětní desky u jeskyňě Tiskárna, současná pamětní deska je zcela nečitelná.

Účast našeho člena na pěti cvičeních SZS ze šesti celkových plánovaných cvičení.

Za spolupráce Ing. R. Tenglera (<http://www.rtg-tengler.cz>) a F. Doležala (ZO ČSS 6-16 Tartaros) byl 6. 8. 2015 proveden průzkum georadarem LOZA s 6m anténami, který probíhal v oblasti nad jeskyňemi Pytlíková a Spodní suchdolská s naměřenými profily délky 520 m a v oblasti jeskyňi Němcova 1, Němcova 2 a závrtu U hrušky s naměřenými profily délky 2 490 m. Průzkum měl za cíl: 1) zjistit další pokračování jeskyňě Spodní suchdolská a jeskyňě v závrtu U hrušky, 2) porovnat naměřené údaje také s ostatními známými jeskyňemi v okolí a 3) vytipovat další možné jeskyňě z profilů nad okolními neznámými oblastmi. V první z oblastí v místech pokračování jeskyňě Spodní suchdolské bylo zjištěno její nezřetelné pokračování na jednom z radarogramů. Další paralelní radarogramy jeskyňi nevylučují až do vzdálenosti cca 40 m od známých prostor jeskyňě, kdy byla v hloubce 40 m zachycena a sledována výrazná reakce délky 40 m s postupně klesající hloubkou a možným pokračováním pod křoviny, kde měření neprobíhalo. Směrově je reakce vjv., shodně

s jeskyní Pytlíkovou, která se však nachází v hloubce pouze do 20 m. V oblasti byla georadarem ukázkově zachycena jeskyně Pytlíková a pravděpodobně i jeskyně Horní suchdolská. V druhé sledované oblasti byl schopen georadar získat informace pouze do hloubek 25 až 40 m, výjimečně do 60 m. Nebyly nalezeny žádné stopy po jeskyni v závrtu U hrušky (cca –35 m). Byla zjištěna jeskyně Němcova 2 bez dalšího pokračování za známé prostory, potvrzena spojitost složitější geologie a jeskyně Němcova 1, ale také bez zřejmého pokračování za známé prostory a také několik potenciálních jeskyní bez zřejmého zásadního významu, zejména v oblasti jeskyně Němcova 2.

Lokality v konzervaci – byly pravidelně prováděny kontroly uzávěrů jeskyní v konzervaci: č. 44 U čtyř vchodů, č. 45 U tří síní, č. 54C Pytlíková, č. 67 U jezevce, č. 75A Horní Suchdolský ponor, č. 75B Dolní Suchdolský ponor, č. 142 Sedmnáctka, č. 96 Němcova I, č. 98 Němcova II.

Expediční a exkurzní činnost V březnu dva členové navštívili mohutnou vývěrovou jeskyni Obodská u Skadarského jezera v Černé Hoře. Věnovali se zde fotodokumentaci. Jeden člen se zúčastnil prodlouženého víkendu v Silickéj ladnici na Slovensku. Tato (a předcházející akce v březnu) byla v Silické zaměřena na potápění, zaměření prostor vůči povrchu radiomajákem a dokumentaci. Dva členové v květnu navštívili a fotografovali v lávových jeskyních na Islandu. V srpnu se jeden člen zúčastnil jeskyňářského týdne v Tiesňavách ve Slovenském ráji a pořídil stereoskopické fotografie ze Stratenské jeskyně. Jeden člen se zúčastnil spolu se ZO ČSS 6-02 expedice do Slovinska do oblasti Kras. Hlavním cílem akce bylo mapování krasových jevů a kaveren včetně propastí.

V listopadu M. Audy zorganizoval v pořadí 10. expedici na venezuelské stolové hory. Výprava složená z českých a slovenských vědců prováděla průzkum speleologicky panenské oblasti západní části hory Akopán v masivu Chimantá. Jeskyňáři slanili několik propastí do maximální hloubky 220 m. Nejdlejší nalezená pískovcová jeskyně Cueva Monika (délka 1,2 km) má subhorizontální charakter. Na dně ji protéká řeka, která se ztrácí v písečném sifonu. V další objevené několik set metrové jeskyni Bianco-rosa byly odebrány vzorky vrstvy bílých jíllů. Specialista na řasy z Českobudějovické univerzity se věnoval hledání nových druhů sinic a objasňování jejich migrace mezi jednotlivými stolovými horami i biotopy pod nimi.

Tradiční Topasový rodinný výlet se tentokrát konal v oblasti Rychlebských hor u Vápenné, s ubytováním na staré dobré chalupě Na pasekách. V okolí se nachází velmi zajímavé jeskyně vytvořené v krystalickém vápenci, které jsou většinou vytvořeny korozí, pouze výjimečně je tvořil a modeloval vodní tok (j. Raušova a Liščí díra, také geologická rarita j. v Podhradí vytvořená na kontaktu krystalického vápence a gredioritu).

V květnu zorganizovali tři členové exkurze pro slovenské kolegy z oblastní skupiny Malej Fatry z Turca do jeskyní Moravského krasu. Jeden člen zorganizoval exkurzi do jeskyní Němcova I a Němcova II pro skupinku seniorů, vedenou Sašou Glozarovou a naší bývalou členkou Jarkou Kacetlovou. Jeden člen zorganizoval exkurzi pro slovenské kolegy z oblastní skupiny Slovenský ráj do jeskyní Moravského krasu.

Publikační činnost (kompletní soupis titulů naleznete v nekrácené zprávě)

Jiné aktivity pro veřejnost Za podpory Technických sportů Vavřinec se 21. 3. konal v prostorách MŠ Vavřinec okruh přednášek pro místní obyvatele se zaměřením na výzkum místních lokalit za posledních 15 let, doplněný přednáškou o výzkumech naší skupiny na Balkáně v letech 2010 až 2014. Přednášku připravil, zorganizoval a prezentoval I. Audy a L. Lánik.

Piešťany, informační centrum: M. Hubert prezentoval přednášku doprovázenou fotografiemi „Na povrchu i v podzemí Bosny a Hercegoviny“.

Ostatní promítání: březen: Jarní ozvěny – Jeskyně v Bosně a Hercegovině 3D (Ostrava), M. Audy, duben: Neznámá země – Jeskyně 3N 3D (Zlín), M. Audy, pro nově otevřený dům přírody MK M. Audy zorganizoval akci „3D léto v Moravském krasu“. Během tří čtvrtků promítal 3D filmy i fotografie z místních i světových jeskyní. Promítání a beseda o MK v blanenské čajovně Ulita, I. Audy.

Marek Audy zorganizoval pod hlavičkou vzdělávací komise ČSS odborný kurz „Fotografování v podzemí“. V rámci kurzu účastníci absolvovali i praktika v jeskyni Řečiště.

2014

Hospodářská činnost V roce 2014 byly provedeny drobné práce pro Správu CHKO MK: úklid jeskyně Propast U Obrázku, úklid jeskyně Tři síně a U čtyř vchodů, znovuuštění ocelové paty hraničního sloupu u Líšně a montáž sloupu, na žádost CHKO odstranění kotvení na přístupové římsě k jeskyni Průtokové a konstrukce nad jezerem ve Východní větvi.

Výzkumná a průzkumná činnost

Jeskyně č. 12D ponor Kristýnka: Byla namátkově prováděna kontrola vstupní šachty po vytrvalých deštích.

Jeskyně č. 54B, Kamenný ponor: Výzkumná činnost na této lokalitě byla v roce 2014 značně omezena poruchou podzemního vrátku a dvakrát během roku byla spodní část lokality zcela zatopena vodou po příválových srážkách. Po druhém zaplavení byla značně porušena stabilita koncové části lokality vyplavením drobných výplní mezi velkými kameny a následným uvolněním těchto kamenů. Nyní probíhá výroba nového těžebního vrátku.

Jeskyně č. 75 A – Horní Suchdolský ponor – Celkem dvě revizní a pracovní akce a jedna exkurzní akce pro Moravský speleologický klub Holštejn a návštěvu v Velké Británii v první polovině roku.

Opět došlo ke splavení nečistoty z hladiny rybníka a drobných i větších ryb vinou nezodpovědného přístupu členů místního družstva dobrovolných hasičů. K vyčištění lokality tentokrát nedošlo z důvodu stálého vysokého průtoku vody a nemožnosti obrátit výpusť z rybníka do Dolního suchdolského ponoru. V listopadu byl vypuštěn rybník do Dolního suchdolského ponoru z důvodu jeho plánovaného odbahnění jako součást projektu výstavby soustavy rybníčků nad Suchdolem. S vypouštěnou vodou byly do ponoru spláchnuty kaly a nečistoty a spousta drobných ryb. Z tohoto důvodu je jakákoliv činnost v Dolním suchdolském ponoru nyní nemožná, až do samovolného vyčištění jeskyně přirozeným procesem. Dále byla pracovníky obce Vavřinec vyhloubena rýha, která odvádí vodu trvale do Horního suchdolského ponoru, bez možnosti jejího odklonění. Tento stav má být po celou dobu čištění rybníka.

Jeskyně č. 96A, Závrt U Hrušky

Začátkem roku bylo pokračováno v těžení sedimentů v nejnižším místě. Se vzrůstající hloubkou čelby došlo ke zvýšení koncentrace CO₂ na hodnoty znemožňující bezpečnost badatelů. Výzkum byl pozastaven se záměrem vybudovat odsávací zařízení pro odvětrání CO₂. Následovalo velmi deštivé období, které způsobilo zaplavení čelby až do výšky cca 6 m. Přesné zaměření odkrytých prostor nebylo před zaplavením provedeno a pozorováním bylo zjištěno, že voda téměř neodtéká. Čerpáním byla pouze snížena hladina cca o 2 m.

Čerpaná voda byla vypouštěna do pukliny ve směru JZ situované těsně pod vstupem do hlavního dómu jeskyně. Vypouštěná voda volně odtékala a byl pozorován silný průvan. Bylo provedeno měření rychlosti pohybu vzduchu a v jednom případě byla naměřena rychlost až 1 m/s. Výzkum se tedy přesunul na toto zajímavé místo a bylo zahájeno rozšiřování pukliny jz. směrem. Na povrchu je ve stejném směru virgule detekována nevýrazná porucha, která kříží pravděpodobnou hlavní chodbu vedoucí od Dolního suchdolského ponoru. Nynější snahou je postoupit puklinou nad tuto hlavní chodbu. Postupy nyní znesnadňuje sbor kamení, který je vyřícený z pravé strany pukliny. Původní rozměry pukliny byly 0,2 m šířka a 1,2 m výška, postupně se přirozené rozměry pohybují až do 0,8 m šířky a 12 m výšky ve sklonu 45°, charakter tedy odpovídá tektonické poruše masívu. V současné době je vzdálenost od čelby k předpokládanému křížení asi 12 m. Pro snadnější transport těžného materiálu je postupně budována pevná zavěšená dráha.

Jeskyně Nová Amatérská, Východní větev

Pozornost byla zaměřena na okolí dómu Rovné stropy, pravé strany chodby ve směru V-Z. V komínu za odbočkou byl zjištěn výrazný průvan, postupy jsou ale nemožné z důvodu závalu. Jeho rozebírání by vyžadovalo výrazný zásah do výplně jeskyně.

V nižších partiích odbočky bylo prolezením postoupeno o 30 m, chodba potom končí sifonem. Hladina sifonu je vzdušnou čarou asi 50 m od koncového místa Konstantního vývěru, které zaměřili potápěči. Je proto uvažováno o pokusu zanoření potapěče v koncovém sifonu chodbičky. Okno nad Konstantním vývěrem bylo dočasně vystrojeno lanem pro přístup k plánované revizi komínu.

V květnu byl pozorován extrémní úbytek spodních vod. V Zadním jezeře ve Východní větvi byl pokles hladiny až o 2 m a škvírami, které jsou při normálním stavu pod hladinou, vytékala voda o průtoku asi 0,2 l/s. Zůstává otázkou, zda se jedná o trvalý přítok, nebo o postupné klesání vody v trvale zvodnělých částech jeskyně. V místě vývěru Punkvy byl pozorován jev, kdy voda neteče v korytu, ale cedí se přes naplaveniny a koryto je suché. Konstantní přítok se pak vlévá směrem vlevo do Punkvy, která má za tohoto stavu statickou hladinu.

Lokality v konzervaci – trvalý stav, viz zpráva ZO 2016.

Expediční a exkurzní činnost Expedice Namak Írán – V dubnu 2014 proběhla 11. expedice do solného krasu pohoří Zagros v Jižním Íránu, pod vedením M. Filippiho.

Solný diapir Šáh Alambdar – Byl proveden jednodenní průzkum jv. části pně. Na podkladu satelitních snímků bylo povrchově prozkoumáno několik propastovitých ponorů.

Ostrov Kešm, solný diapir Namakdan – Účast na konferenci „1st International scientific conference and workshop for introduction Namakdan Cave (3N)“. V terénu pak dokumentace opadů soli v jeskyních, sběr dat pomocí čidel pro měření teploty a vlhkosti, měření eroze povrchu pně, explorační v jeskyních 3N, Polje, Lázně a Horní Vchod. Filmování pro český 3D dokument o nejdelší solné jeskyni světa. Povrchový průzkum j. části pně Čiru na pobřeží Perského zálivu.

Solný diapir Kuhe Namak – Odběr vody z lyzimetru a srážkoměru. Měření denudace povrchu a pohybu „súlovce“ pomocí totální stanice. Mapování jeskyně Kaňon. 3D filmování povrchu solného pně.

Solný diapir Džahání – M. Filippi vedl odbornou exkurzi pro 10 studentů z University Sistan and Baluchestan. Průzkum jeskyně Čulín. Čerstvý zával do koncového dómu se nepodařilo prokopat.

Javoříčské jeskyně a okolí, tradiční červnový „topasový výlet“.

Expedice Črnělsko Brezno: Jeden člen se zúčastnil expedice Črnělsko Brezno 2014 pořádané ZO ČSS 6-19 Plánivy: expedice měla sportovní a přípravný charakter.

Expedice Bosna 2014, Republika Srpska: 28. 8.–6. 9., účast šest členů naší ZO a jeden čekatel. Jeden z cílů expedice byla vyvěračka ve vrchovině Javorník, podle místní staré legendy nazvaná Zukina (vodní drak). Horní i dolní část vyvěračky končí velmi brzy sifonem, systém má přepadová okna, která nasávají vzduch a vývěrem ho vyfukují.

Jeskyně Komnica: vypadalo to velmi nadějně. Dvojmuzné a třímuzné družstvo zaútočilo na průvanové okénko (fouká z něho tak, že se na hladině dělají vlny!). Při druhém vstupu na konci dne nachystala dvojice výzkumníků za vstupem člun pro rozhodující útok a pořídila dokumentační fotografie. A pak začalo pršet. Druhý den se z Komnice valil proud cca 1,5 m³/s. Tím jsme přišli o člun, vak i žábu a prozatím o možnost na Komnici pokračovat.

Proběhlo ohledání nedaleké vyvěračky s vodárnou zásobující několik domů vsi Kusače. I tady letos teklo vody víc než obvykle. Dva otužilci v overalech „na boso“ proplazili ve studené vodě nízkou chodbu. Po 20 m je zastavil sifon. Vzhledem k letošním zvýšeným stavům vody bude dobré provést poslední pokus o postup za výrazného sucha. Na závěr expedice byla exkurze do největší Bosenské jeskyně, nacházející se v Republice Srpska v kaňonu řeky Prače, do jeskyně Govjestica.

Tři členové zorganizovali exkurze do jeskyní Průtoková–Sedmnáctka, U tří síní a Vavříneckých paleoponorů pro ZO ČSS 1-01 Český kras. Návštěvníky byl junácký oddíl pod vedením Jaroslava Veita zvaného „Guma“.

Publikační a přednášková činnost – viz nekrácená zpráva o činnosti ČSS.

Udělení ceny předsednictva ČSS za nejvýznamnější objev v zahraničí za rok Předsednictvo ČSS udělilo ZO 1. cenu za nejvýznamnější objev členů ČSS v zahraničí, za objev jeskyně Pola v Bosně.

Webové stránky www.topas.speleo.cz

2013

Výzkumná a průzkumná činnost Jeskyně č. 12D, ponor Kristýnka: Vyčištění koncového trativodu a jeho rozšíření, postoupeno cca o 3 délkové metry a 1,5 m vertikálně. Na konci zúžení trativodu byla pozorována vodní hladina.

Jeskyně č. 548, Kamenný ponor:

Celkem 15 akcí bylo zaměřeno na zvětšování profilu a postupy kupředu a délka postupu za poslední rok je zhruba 6 m + rozrážka úplně na konci do boku na J a S. Po zdolání koncového pilíře se zcela změnil charakter geologické struktury, podložní pískovce jsou skokově posunuty dolů a ve vápencích je zřejmá porucha ve směru S–J, vyplněná jednak velkými kameny a různými druhy sedimentů od písčitých na j. straně po jílovité směrem k S. V jílových sedimentech se hojně vyskytují torza poměrně velkých krápníků a sintrových desek mocnosti víc než 10 cm.

Jeskyně č. 75A – Horní Suchdolský ponor – Z důvodu celoročního zvýšení hladiny spodní vody nebylo možné pokračovat na koncovém místě „Mucholapka“. Koncem června došlo ke splavení nečistoty z hladiny rybníka a drobných i větších ryb, při čištění bylo vyneseno několik igelitových pytlů odpadků, dřevin, rybích zdechlin a jiných naplavenin.

Jeskyně č. 51 – Pracovníci Ústavu Antropos M. Robličková a V. Káňa provedli revizi nálezkové situace fosilních kostí odkrytých při prolongačních výkopech v roce 2000.

Lokality v konzervaci – stav trvá.

Expediční a exkurzní činnost Expedice Venezuela 2013: Dva členové naší ZO se v doprovodu publicisty a cestovatele Petra Horkého a skupiny botaniků vydali opět do jihoamerické Guayanské vysočiny, aby získali chybějící filmové záběry formátu 3D pro film „Domino, hra v podkrovní ztraceného světa“.

Expedice Bosna: Členové Topasu prozkoumali a zdokumentovali jeskyni Pola Jelena. Byl objeven a zaměřen 1 km říčních chodeb. Za jezerem byl nalezen aktivní tok říčky Bišna. Chodba průměrného profilu 4 x 6 m, na dně vyplněna alochtonními pestrobarevnými štěrky, je bohatě zdobena sintrovými útvary. V druhé části expedice bylo pokračováno na vývěru Komnica, bylo zaměřeno 0,5 km jezerních chodeb. Koncové místo pokračuje nízkým polosifonem s několika centimetry vzduchu nad hladinou. V kaňonu řeky Prača jsme navštívili nejdelší bosenskou jeskyně Govjestica a navázali kontakty s místními jeskyňáři. Členitá, mohutná jeskyně s krásnou výzdobou je v současnosti explorována v průběhu letních mezinárodních speleologických táborů, dominantně s italskou účastí. Zdokumentováno je 15 km chodeb

Slovensko, Demänovský jaskynný systém, Štefanová: Dva naši členové se zúčastnili výzkumu a objevů v jeskyni Štefanová. Bylo zdokumentováno cca 150 m horních pater jeskyně nazvaných „Chodba větrných kotlů“. Dále byly pořízeny 2D a 3D fotografie vybraných prostor pro prezentaci jeskyně pro slovenské kolegy.

16. mezinárodní speleologický kongres – Naši členové zajišťovali pro Speleocamp celkem tři předkongresové a pokongresové exkurze do Nové Amatérské jeskyně. Dále poskytli materiální i fyzickou podporu pracovníkům Státní geologické služby na lokalitě Horní Suchdolský ponor

Webové stránky Kerberos – Paralelně s HYPERLINK „<http://www.topas.speleo.cz>“ se práce naší ZO prezentuje také na HYPERLINK „<http://www.kerberos.webnode.cz>“. Tyto stránky fungují velice dobře jako pracovní deník a zápisník, veškerá činnost na lokalitách je tu podrobně zrozsána.

Jiné aktivity pro veřejnost – 16. 3. se konal v místní knihovně Vavřinec již tradiční okruh přednášek organizovaný Technickými sporty Vavřinec. Naše ZO v krátké přednášce informovala místní obyvatele o výsledcích výzkumu v oblasti Suchdolské plošiny.

7. 12. proběhla ve spolupráci se suchdolskou knihovnou Beseda s jeskyňáři Topasu zaměřená na ponory v obci. Cílem bylo seznámit občany Suchdola s výsledky výzkumu lokalit nacházejících se v obci a vysvětlit negativní důsledky konzervativního chování některých místních občanů. Okruh přednášek zorganizoval a přednášel I. Audy.

ZO ČSS 6-18 Cunicunulus

2016

Přednášky a besedy – seznam naleznete v nekrácené zprávě o činnosti ČSS.

Exkurzní akce po lokalitách ZO – exkurze do jihlavského podzemí pro Brněnský skautský oddíl, pro umělecké malíře z Galerie Školská ul. Praha, zaměstnance Psychiatrické nemocnice Jihlava. Exkurze do dvou štol a po povrchových pozůstatcích těžby pro osoby z obce ve Stříbrných Horách

Zpráva o spolupráci s jinými organizacemi – Spolupráce s muzeem Vysočiny v Jihlavě, odběr vzorků dřeva pro dendrochronologické datování ze tří štol a jedné povrchové lokality, revize některých důlních děl na Fe rudy v oblasti Žďárských vrchů. Společná akce v AG štole.

Zpráva o činnosti ZO za uplynulý rok

Skalní štola (rovněž AG štola)

Poslední návštěva za účelem průzkumu a popisu štoly ve sborníku byla provedena zhruba před 40 roky p. S. Cigánkem a I. Keclíkem. Štola dostala od jmenovaných pracovníků název AG štola, který se ujal a dneska se běžně užívá. Historický název, uváděný v němčině je však Skalní štola.

Štola je velmi silně zatopena a i při úplném odčerpání bylo nutné během dokumentace průběžně stále odčerpávat. Chodba je dlouhá 43,6 m, nemá žádné rozrážky a mírným úklonem směřuje k propadu nad štolou a končí neprůlezným závalem. Po několika metrech od ústí štoly byla zjištěna karbonátová žíla s pyritem a sfaleritem. Sfalerit obsahoval zrna freibergitu. Ve vzdálenosti 28 m od ústí je drobná kaverna o výšce 7 m a šířce 150 cm, v ní se nachází křemenná žíla s arsenopyritem.

Průzkum podzemí fary v Přibyslavi

Pod budovou fary jsou neveliké sklepní prostory, pod kterými se však nachází další nevelké patro tesané ve skále. Zajímavostí těchto nejspodnějších partií je, že na jedné stěně se nachází patrně velmi stará cihlová zadržka. Při první akci se podařilo navrtat zadržku do hloubky 90 cm a bylo zjištěno, že cihlová zadržka stále pokračuje dále.

Vytipování lokalit a spolupráce při natáčení

Během jara uplynulého roku jsme byli požádáni studiem Made By Golem o vytipování vhodných lokalit, zajištěním vstupů do nich a průvodcovskou činností během natáčení dokumentárního filmu Tajuplný podzemní svět (štola Cechhaus, podzemní dolování vápence u Studnic na Novoměstsku, štola Pod farou).

Revize podzemních prostor v historickém jádru Přibyslavi

Byly navštíveny všechny dosud evidované podzemní chodby a prostory v centru města, ústící převážně ve sklepích městských domů. Zajímavé jsou rozsáhlé sklepení pod radnicí. Při zemi v jedné části sklepení je veliká deska. Po jejím odsunutí se objeví asi 5 m dlouhá chodba, kde je dále při počtvě nízká chodbička vyzděná cihlami a má rovněž cihlovou klenbu. Chodbičky je vysoká pouhých 30 cm a vede velmi daleko. Pravděpodobně sloužila k odvodňování sklepů. Kam ústí z druhé strany není dnes známo.

Při návštěvě dalších prostor ze soukromého domu vedle prodejny květinářství je vstup do podzemí ze sklípku. Zde je vlez do plazivky, které vede je dlouhá asi deset metrů. Potom se větví na dva směry. Jedním směrem je možné prolézt asi pět metrů a dále je ukončená čelbou. Na druhou stranu se dá dostat do délky osm metrů. Chodba je však silně zanesená sedimenty a stále se snižuje až do neprůlezná.

Další podzemní chodba se nachází nedaleko. Zde se nachází chodba zpevněná založenými kameny, včetně kamenné klenby. Je asi 50 m dlouhá a kdysi od nás dostala pracovní název „Štola u Šustrů“, podle tehdejších majitelů domu. Bohužel majitelé nechali ústí štoly zazdítk.

Pozůstatky dolování u Šlapánova – Počátky dolování stříbra v obci Šlapánov a okolí spadají do 13. století. Díky zdejším dolům se z obce stalo prosperující městečko. Dolování v této oblasti postupně ustává ve druhé polovině 14. století a doly byly postupně zasypávány. Tuto lokalitu jsme v uplynulém roce navštívili a prohledali. Celou záležitost současného stavu zdejšího dolování lze uzavřít s tím, že kromě zmíněných propadlin u vrchu Vysoká nezůstaly po Šlapánovském dolování do dnešních dob žádné pozůstatky.

Štola na sépiolit – Ve střední části Přírodního parku Pojihlaví, nedaleko obce Hrubšice se nachází pozůstatky dolování magnezitu. Kromě magnezitu se zde nachází stopy po sepiolitu. Sepiolit neboli mořská pěna se používal kromě jiného k výrobě hlaviček dýmek a špiček, tzv. pěnovek.

Naše ZO navštívila oblast před 25 lety a zde našla ústí jedné opuštěné štoly, kde dříve těžba magnezitu a sepiolitu probíhala. Ústí štoly bylo poměrně nízké a rovněž štola nebyla moc vysoká. Ale sepiolit jsme v ní našli bez problémů. V uplynulém roce jsme se rozhodli štolu po letech opět navštívit a provést její dokumentaci. Terén se však změnil k nepoznání. Ani po velkém úsilí se nám nepodařilo ústí štoly nalézt. Buď je dneska již zasuté, nebo je v obzvláště zarostlých místech.

Nové Dvory – Naše ZO byla požádána majitelem usedlosti v obci Nové Dvory v okrese Jihlava o průzkum zatopených podzemních prostor, které vedou ze sklepení usedlosti. Provedli jsme fotodokumentaci a náčrtek prostor. Ze sklepa vedou schody do chodbičky tesané ve skále 2,3 m dlouhé, dále je vlevo krátká rozrážka a následuje maličká kaverna 2,5 m dlouhá a 2,3 m široká. Z kaverny pokračuje ještě chodba 2,3 m a končí čelbou. Celá prostora je do 1,5 m zaplněná vodou, obě čela jsou zcela zatopená. Prostory zřejmě dříve sloužily jako rezervoár vody pro usedlost.

Růžena a Pekelská štola – Obě štoly se nachází v katastru obce Stříbrné Hory, okr. H. Brod. V uplynulém roce byla provedena běžná údržba obou štol

2015

Přednášky a besedy – úplný soupis viz Zpráva o činnosti ČSS.

Během roku byly uspořádány čtyři exkurze pro veřejnost do lokalit ZO ve Stříbrných Horách, jedna exkurze do Hostěradic a dvě exkurze v jihlavském podzemí.

Zpráva o spolupráci s jinými organizacemi – pokračovala spolupráce s přírodovědným oddělením muzea Vysočiny v Jihlavě na projektu „Bezobratlí živočišné podzemní prostor Českomoravské vrchoviny“.

Zpráva o výzkumné a pracovní činnosti Jihlavské podzemí – Naše ZO má nadále v symbolickém pronájmu úsek jihlavského podzemí s názvem „Pod parkánem“ a bezplatně k užívání úsek „Alfa“, které využívá a provádí v nich základní údržbu.

Pekelská štola – Proběhla revize stavu a prostupnosti technického stavu větrací šachty lezeckým způsobem. Nebyly shledány závady. Rovněž proběhlo doděvení posledních stojek mohutné základky ve štole. Na podzim bylo provedeno promazání a nátěry vstupu do štoly a poklopu na šachtě.

Růženina štola – Byla provedena revize technického stavu výdřevy stropu ve vstupní části štoly bez potřeby oprav. Bylo rovněž provedeno ošetření vstupu do štoly.

Příbyslav – ve spolupráci s panem místostarostou Příbyslaví proběhla po mnoha letech revize vybraných objektů ve městě, ve kterých se nachází podzemní prostory. Nejprve byla navštívena rozsáhlá radniční sklepení. V jedné sklepní místnosti se nachází při počvě deska, po jejímž odsunutí byla objevena nízká klenutá chodbička, vyzděná z cihel. Výška chodbičky je kolem 30 cm a je pro malý profil neprůlezná. Je téměř rovná a vede dle dosvitu velmi daleko. Sloužila patrně k odvodňování (dnes je suchá). Zajímavostí je, že jediný možný způsob, jak ji kdysi vyzdili, je ten, že zde patrně musela vést vysoká chodba, ve které vyzdili zmíněnou chodbičku. Její druhé ústí se nepodařilo nalézt.

Dále bylo navštíveno podzemí z farních sklepů. Pod farními sklepy se nachází malé druhé podzemní patro tesané ve skále. Je zde menší prostora, ze které jsou dvě velmi krátké slepé rozrážky a jedna stará zadržívka. Bylo nám povoleno zadržívku na další akci navrtat, abychom zjistili, zda za

zazdívkou chodba pokračuje. Bohužel ani po navrtání na několika místech do 80 cm délky nebyla zazdívkou provrtána naskrz.

Dále byl navštíven na náměstí dům s přístavkem se sklepem. Ze sklepa vede nízká, částečně zasedimentovaná chodba do délky deseti metrů, zde je křížení na dva směry. Jedním směrem se dá proniknout 5 m a končí čelbou, druhý směr je dlouhý asi 8 m a dále je postupně zasedimentovaný až ke stropu. Zde by patrně byla jistá naděje na pokračování chodby.

Skalice – Návštěva Skalických jeskyní v obci Skalice u České Lípy – ve skutečnosti jde o důl vzniklý při podzemní těžbě písku.

Jesenice – Návštěva obce Jesenice v okrese Třebíč. V obci a okolí jsou dvě zajímavosti – nepříliš známá jeskyně v údolí potoka Jasinka v osamocené vápencové kře a pod hospodou nízká chodba ve spráších.

Nebeská štola

V uplynulém roce zjistila náhodně při obchůzce lokality naše organizace otevřené ústí Nebeské štoly. Štola se nachází v lesích v katastru obce Utín v okrese Havlíčkův Brod na úpatí kopce Poperek. Dolování rud, hlavně stříbrné zde probíhalo od raného středověku. Nebeská štola je jednou z nejmladších štol rudného okrsku. Její ústí bylo založeno kolem roku 1922 a ve štole se s odstupem let pracovalo ještě krátce po druhé světové válce. Dle záznamů byla štola nestabilní a byla na několika místech silně dřevená. Celková délka štoly byla 185 m a měla dva překopy. Blízko štoly se nachází nepřehlédnutelná halda. Při naší návštěvě byla štola průlezná do 90 m délky, při čemž jsme narazili na dřevění na dvou místech. Následovalo nízké a silně narušené dřevění, za něž jsme již dále nepokračovali.

Hostěradice – V uplynulém roce naši ZO požádal majitel sklepení se vstupem do rozsáhlého systému chodeb v Hostěradicích poblíž bytovek o revizi podzemí. V podzemí je rezervoár kvalitní vody, majitel ji čerpá a na značnou vzdálenost ji dopravuje hadicí do objektu, kde bydlí. Bylo zjištěno, že stav podzemí je stále stejný, jako při naší poslední návštěvě před několika lety, a hladina vody byla pouze několik centimetrů pod normálem.

DACHS 3 – Proběhla návštěva podzemních prostor vytvořených za 2. sv. války. Byly zde vyraženy dva sály a v hlavním tunelu se v březnu 1945 začalo připravovat mezipatro. Název komplexu byl DACHS 3 a krycí název byl STAR. Vstup je v prostorách dlouhého železničního tunelu trati na Brno v Havlíčkově Brodě z pláště tunelu, jež měly sloužit jako rafinérie. O tomto podzemí je jenom velmi málo informací a vstup do něho za běžného provozu vlaků není možný. Tentokrát byla legálně učiněná výjimka, neboť probíhala odstávka tunelu.

Radoškov – Naše ZO dostala informaci o částečně otevřené štole u obce Radoškov nedaleko Velké Bíteše. Ústí štoly jsme dlouho a marně hledali. Vyžádali jsme si nové informace a akce bude zopakována.

2014

Přednášky, besedy a exkurze – soupis viz nekrácená zpráva o činnosti ČSS.

Zpráva o spolupráci s jinými organizacemi V uplynulém roce naše ZO navázala spolupráci s občanským sdružením Jihlavský netopýr. Proběhla ukázka lokalit a projednávaly se další možnosti spolupráce. Pokračovala spolupráce s přírodovědným oddělením muzea Vysočiny v Jihlavě na projektu „Bezobratlí živočichové podzemních prostor Českomoravské vrchoviny“. Obnáší to opako-

vané návštěvy do podzemních prostor za účelem sledování a odběru živočichů. Rovněž pokračovala spolupráce s metalurgem prof. ing. K. Stránským z Brna. Naše ZO pro něj odebírala vzorky zrudnění z našich lokalit a na oplátku jsme obdrželi publikace se zprávami a kompletním rozbořem těchto hornin.

Člen naší ZO L. Dolejší je též řádným členem speleoklubu Slovenský Ráj. V uplynulém roce se zúčastnil průzkumných a výkopových prací ve Stratenské jeskyni a v jeskyni Duča. Jeden člen naší ZO se zúčastnil školení způsobilosti výškových prací pomocí lezeckých technik na základně ZO 7-03 Javoříčko. Po ukončení školení pomáhal místní ZO v jeskyni Za hájovnou v odstraňování sedimentů z krasových dutin

Zpráva o výzkumné a pracovní činnosti:

Jihlavské podzemí – Naše ZO má v symbolickém pronájmu úsek podzemí, který se nachází pod výspou městského opevnění. Podzemí využívá k nahodilým exkurzím a dle dohody s městem ho udržuje v provozuschopném stavu. Rovněž využíváme největší bludištní systém podzemí s názvem Alfa, který slouží naší ZO zejména k ukázce, pro návštěvy ZO.

Růženina štola – V tomto roce nebyly kromě nátěru žebříků, promazání zámku a pantů a pročištění ústí odvodňovací potrubí ve štole prováděny žádné práce.

Středověký pivovar Sedlec – Naše ZO navštívila bývalý pivovar v Kutné Hoře v předměstí Sedlec. Pivovar má poměrně rozsáhlé a zajímavé podzemní prostory, které jsme na přání majitele prozkoumali.

Žďár nad Sázavou – V rámci spolupráce s regionálním muzeem ve Žďáru nad Sázavou provedli členové naší ZO bezplatně pomoc při dokumentování podzemních prostor, které byly odkryté při probíhající rekonstrukci náměstí.

Peckelská štola – V uplynulém roce naše ZO provedla vyčištění nánosů sedimentů před hlavní těžní šachtou ve štole. Po odstranění nánosů bylo před šachtou zbudováno zábradlí.

Pozůstatky dolování v katastru obce Český Šternberk – Navštívili jsme pozůstatky dolování v katastru obce Český Šternberk. Bylo zjištěno, že ústí štol v poddolovaných území jsou zasutá. Přístupné jsou pouze dvě menší štoly, štola Na stříbrné v blízkosti železniční trati a štola poblíž chatové oblasti u řeky. Délka obou štol je kolem 60 m.

Pozůstatky dolování na Pelhřimovsku – ZO zrevidovala pozůstatky dolování na Pelhřimovsku a na hranicích Jihlavského a Pelhřimovského okresu. V současné době nebyly zjištěny žádné nové propadliny, původní jsou ve stejném stavu, jako při poslední návštěvě před dvanácti lety. Jediné otevřené dílo štola sv. Barbora je opatřené mříží. Dále bylo navštíveno téměř zapomenuté kutiště poblíž osady Chaloupky, směrem na Vyskytnou. Jde o šachetní dolování, ve kterém se nachází šestnáct propadlin. V první krajní propadlině je patrný čerstvý sesuv, propadlina má nyní hloubku kolem 10 m.

Pozůstatky dolování na Jezdovicku – V uplynulém roce byla několikrát navštívena lokalita z důvodu pomoci studentce Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v bakalářské práci Návrhu naučné stezky po dolování v okolí Třeště. Do akce byl rovněž zapojen RNDr. Vosáhlo z Liberce.

2013

V průběhu roku pořádal pro členskou základnu ZO J. Sobotka vícedenní školení speleologického mapování, včetně praktického cvičení v rámci generační obměny mapovacího týmu ZO.

Přednášky a besedy – Během roku bylo uskutečněno osm exkurzí do podzemí Jihlavy, do lokalit ZO ve Stříbrných Horách pro zájemce z řad veřejnosti a pro ZO ČSS 6-13 Mikulov.

Zpráva o spolupráci s jinými organizacemi Pokračovala spolupráce s přírodovědným oddělením muzea Vysočiny v Jihlavě na projektu „Bezobratlí živočichové podzemních prostor Českomoravské vrchoviny“ (sledování a sběr živočichů v podzemních prostorách). Další viz zpráva o činnosti.

Rovněž proběhla v uplynulém roce spolupráce s regionálním muzeem ve Žďáru nad Sázavou v oblasti montanistiky, exkurze ve starých důlních dílech dodávajících Fe rudy pro novoměstské železářny v 18. a 19. stol.

Zpráva o výzkumné a pracovní činnosti

Jihlavské podzemí – viz zpráva 2014.

Růženina štola – odřezení vstupu a nátěr mříže.

Pekelská štola – ve štole došlo k uvolňování nahnilých stojin v dřevěné zakládce štoly, byly vyměněny trámy v délce dvou třetin výdřevy. Současně došlo k vyvážení sedimentů z počvy štoly.

Mlénská štola – ZO zběžně zdokumentovala štolu na grafit, kterou jsme objevili a popsali o rok dříve. Štola se nachází nedaleko hrádku Sádek u Moravských Budějovic v blízkosti bývalého mlýna. Štola má několik rozrážek, je poměrně nízká, v nejvyšším místě je výška 1,5 m. Celková délka chodeb je 55 m.

Havlíčkův Brod – Ve spolupráci s místními zájemci o historické podzemí navštívila naše ZO na sérii několika akcí podzemí města Havlíčkův Brod a okolí. Bylo zjištěno, že ve městě se nachází v historickém jádru města klasický labyrint chodeb zřejmě hospodářského a odvodňovacího významu, rovněž zejména v okrajových částech města se nachází pozůstatky klasického dolování. V současné době jsme provedli povrchový průzkum nejbližšího okolí města, např. oblast U ovčína, Vysoké, Bartošova a další. Dále bylo za vydatné pomoci místního nadšence Jiřího Berky navštíveno několik více méně neznámých a zapomenutých poddolovaných lokalit. Zejména v jv. části města se nachází mnoho pozůstatků po těžbě a zpracování stříbrné rudy. Rovněž v sv. části v okolí Březnického potoka se nachází na určitém území poměrně hojně strusky. Co se přímo městského podzemí týče, blíže zdokumentována je z dřívější doby spodní a levá část náměstí. Podzemí bylo rovněž jako v Jihlavě sanováno a tvoří dva spolu nekomunikující labyrinty. Podzemí v pravé části náměstí není zdokumentované a nebylo zřejmě dlouho navštívené.

Habry – ZO navštívila zámek v Habrech na základě pozvání majitele zámku, který má osobní zájem na průzkumu podzemí zámku. Bylo zjištěno, že ze zámeckého sklepení vedou ze dvou různých míst nízké, patrně odvodňovací chodby. Jedna vede směrem pod náměstí a druhá do přilehlého parčíku u zámku. Obě chodby jsou od ústí plné vody a jsou silně zasedimentované.

Okrouhlice – Provedli jsme základní speleologický průzkum podzemí zámku v Okrouhlici. Při průzkumu byly zjištěny dvě chodby vycházející z renesanční části sklepení. Jedna chodba je těsně za vstupem zavalená, druhá o profilu cca 1,5 x 0,7 m, silně zasedimentovaná, v současné době průlezná do délky asi 5 m, s pravděpodobným pokračováním k řece Sázavě. Tato chodba sloužila pravděpodobně jako odvodňovací a úniková chodba. Kvůli zásadnímu odporu majitelů zámku nebylo v dalším průzkumu pokračováno.

ZO ČSS 6-19 Plánivý

2016

Nová Amatérská jeskyně

V Amatérské jeskyni pokračovaly výkopové práce v Trativodu v Dómu u dvou velkých, pokračovalo zde těžení sedimentů ze dna spodní propasti. Práce v této lokalitě mají za cíl dosáhnout toku Bílé vody a prostor s ní souvisejících, jdoucích paralelně s Macošským koridorem, jež by navázaly na řečiště Bílé vody v Chrochtadle. Proběhly zde 3 akce:

26. 8. 2016 – příprava pracoviště před plánovanou velkou akcí. Stabilizace žebříku, vytěžení kamenů ze dna propasti.

15. 10. 2016 bylo vytěženo cca 100 kýblů. Hlavní činností na čelbě spodní propasti bylo skopáváním hlinitého svahu do jakýchsi schodů, aby bylo dosaženo větší stability svahu proti jeho sesunutí. Čelba byla prohloubena o 50 cm

5. 11. 2016 prohlubování bylo komplikováno mírným zatopením pracoviště skapovou vodou (vytěženo cca 60 kýblů) postup 20 až 30 cm dolů. Propast se začíná u stěny rozevírat do stran.

Dvě akce byly zorganizovány za účelem vyčerpání sifonu do Hikochodby v Bludišti M. Š., kterou objevili členové skupiny již v roce 2001 a na jejímž konci byly objeveny propasti zakončené vodní hladinou. Cílem akce bylo prověřit možnost potápěčského průzkumu v okrajové části Bludiště a navázat tak na potápěčský výzkum v Rodeu v r. 2013. Na druhé akci se sifon podařilo vyčerpát a byla znovu prověřena situace v zadní partii Hikochodby. Vzhledem k nízkých stavům v aktivní úrovni v daném období bylo zjištěno, že vodní propasti se ve spodní části zužují až na hranici průleznosti, která potápěčský průzkum značně komplikuje.

V Amatérské jeskyni v tomto roce také probíhalo automatické měření teploty a vlhkosti vzduchu v Absolonově dómu.

Systém Piková Dáma – Spirálka – V jeskyni Spirálka pokračoval průzkum pater nad Modrým komínem. V Puklině marňochů nás zastavily balvany vzpříčené ve stropě jinak čisté pukliny. Jejich rozebírání by ale bylo velmi nebezpečné. Dýmovnicová zkouška neprokázala přímou souvislost s dosud známými prostorami. Jedno z mála nadějných míst je tak poslední nevylezený komín v druhé části Dvojdómu (sz. stěna).

Na pracovišti pod Páteční propastí jsme v několika směnách zahloubili nadějnou puklinu směrem na JZ. Po rozšíření pukliny jsme se vsoukali do cca 5m komínku, kde nás opět zastavily ve stropě vzpříčené balvany, které by v případě uvolnění zatarasily jedinou ústupovou cestu. Zde ještě provedeme kouřovou zkoušku.

Kouřovou zkoušku jsme také provedli v upadajícím otvoru ve skále nad Fetankou pod Glozarovým střílením. Prostupující kouř byl patrný pouze ve stropě paralelní chodby pod Glozarovým střílením, která vede do Fetanky. Tak byla prokázána souvislost těchto svou chodeb vytvořených na jedné tektonické poruše.

V chodbě Nad Kyvadlem proběhly v roce 2016 pouze dvě akce, během nich se podařilo postoupit v součtu asi 15 m metodou hydrotěžby.

Po propojení hlavní chodby do volné pukliny kolmo nad hlavní chodbou v závěru roku 2015 jsme se soustředili na pokračování v hlavní chodbě. Brzy jsme narazili na rozdvojení, jehož pravá

chodba se zpočátku jevila velmi nadějně pro přítomnost organického materiálu z povrchu. Chodba je beznadějně v celém profilu zahrazená sintrovými deskami.

V levé chodbě jsme pokračovali cca 12 m stále mírně vzhůru. Na konci roku jsme v této části objevili další rozdvojení. Levá chobička oválného tvaru je bez sedimentu v litém vápenci s viditelným, neprůlezným pokračováním. Právě pokračování je zahrazené starým sintrovým nátekem. I tuto chodbu jsme vyhodnotili jako beznadějnou na další postup. Později jsme i zde zjistili, že sintrová deska je velmi tenká a pod ní se nachází opět hlinitý sediment vhodný pro metodu hydrotěžby. I v této části tedy budeme v následujícím období pokračovat.

V roce 2016 pokračovalo měření teploty vzduchu v Ledové chodbě jeskyně Piková dáma a v Hrádském žlebu. V roce 2016 nepoklesla teplota vzduchu v Ledové chodbě pod 0 °C a ledová výzdoba se zde nevytvořila.

V jeskyni 13C pokračovalo geofyzikální měření tektonických pohybů pomocí kyvadla. V průběhu roku 2016 byla několikrát zaostřena kamera na kyvadle a jednou bylo rekonstruováno datové spojení mezi jeskyní a základnou.

Zahraniční akce V oblasti Kačne jamy byly v průběhu roku zrealizovány 3 expedice.

Během jarní expedice byla provedena teplotní pozorování v Kačne jamě, v Podjunšce jamě a v j. Velika Šprinčnica. Dále byl proveden prvoprůzkum propasti Brezno pri Danah a revizní exkurze do jeskyně Di1.

V rámci letní expedice bylo zkoumáno několik povrchových lokalit, avšak bez nalezení možnosti dalšího postupu – Jama na Brdi (-18 m), propadání Studence (-12 m) a Trhlovca. V Kačne jamě pokračoval průzkum komína za Rekou v přítoku Le Zakaj. Po dolezení komínu byl tento zmapován a odstojen, protože možnost dalšího postupu v něm nebyla nalezena. Komín má celkovou výšku 50 m a ve výšce 34 m se nachází 20m horizont vedoucí j. směrem na aktiv Reky nad vodopádem. Na dně vstupní propasti bylo zahájeno kopání sondy pod koncem lana, která má za cíl dosáhnoutí stropu druhé Propásky u kola. Ve vstupní propasti byla pořízena 3D fotodokumentace pro zhotovení 3D modelu propasti. V jeskyni také probíhala mapová dokumentace chybějících částí. V odtokové části jeskyně probíhal průzkum komínů v Lojzově Podoru, v Labyrintu a v Petkovškově Rovu, avšak bez možnosti dalšího postupu.

Během podzemní expedice byl proveden barvicí pokus mezi Kalvárií a Hojkerjevou dvoranou, propojení obou prostor se prokázat nepodařilo. V chodbě Novi Svet byl vylezen kout do výšky 30 m bez možnosti dalšího postupu. Byla pořizována revizní mapová dokumentace v přítokové části jeskyně.

Mezi zahraniční akce je nutno zařadit geofyzikální měření ve Slovinsku, kdy jsme ve spolupráci s Institutem za raziskovanje krása (SAZU) v Postojne testovali hloubkový dosah nového typu radaru „Roteg“. Proměřili jsme celkem 14 profilů nad Postojenskou a Planinskou jeskyní a detekovali odrazy od stropů chodeb až v hloubce 220 m pod povrchem. O výsledcích bylo referováno na Speleofóru 2017 a do Acta Carsologica (Postojna) jsme zaslali článek „Field test of the ground penetrating radar (GPR) above karst of Planinska Jama (Slovenia) for >150 m depth“.

Ve Slovinsku je v Magdaleně jamě (součást systému Postojenské jeskyně) nainstalováno vertikální statické kyvadlo, které bylo nutno v průběhu roku 2016 dvakrát opravit. Vstup je možný pouze po laně. Ze slovinské strany doprovázel naše geofyziky Matej Blatnik ze SAZU Postojna.

Další kyvadlo je nainstalováno v propasti Trebiciano v Itálii (slovinšský název je Labodnica), kde při dvou opravách asistoval Sergio Dambrosi z Terstu, který je vedoucím geo- a atmo-chemické laboratoře, která je v propasti nainstalována.

Dva členové skupiny se zúčastnili akce ZO ČSS 6-04 Rudice do Rakouska, do oblasti Dachstein do jeskyně Andy's Cave. Podařilo se postoupit v obou větvích a prohloubit Andy's Cave na hloubku kolem 400 m. V obou větvích je navíc potenciál pro další postup.

Jeden člen se zúčastnil expedice do Číny.

Ostatní činnost Spolu s SE3 jsme proměřili území nad Pekárnou a našli její pokračování a nižší patra pod ní. Nad Sloupským koridorem pokračovalo geofyzikální měření v rámci diplomové práce L. Chlupa. Na konci roku bylo georadarem proměřeno území 300 x 500 m nad Hranickou propastí a byly detekovány odrazy od rozhraní až v hloubce 580 m pod povrchem. Byl napsán a do redakce zaslán článek „Georadarová měření nad Hranickou propastí“. Při této příležitosti jsme proměřili georadarem jeden pokusný profil nad Jeskyní v temných skalách, ale bez pozitivního výsledku (nehodná velikost antén).

Členové se podíleli na organizaci dní otevřených dveří v Amatérské jeskyni pro veřejnost. Koncem srpna skupina uspořádala tradiční vzpomínkovou akci na zesnulé jeskyňáře, kteří tragicky zahynuli při výzkumu podzemí v Moravském krasu. Členové se celoročně aktivně podíleli na činnosti SZS, především organizací lezeckých dní na Holštejně.

2015

Nová Amatérská jeskyně – V Amatérské jeskyni pokračovaly výkopové práce v Trativodu v Dómu u dvou velkých. Bylo započato s měřením teplot vzduchu v Absolonně dómu v Amatérské jeskyni.

Systém Piková Dáma–Spirálka – pokračoval průzkum pater nad Modrým komínem.

V Pikové dámě pokračovala hydrotěžba v Chodbě nad Kyvadlem, probíhalo zejména čištění nově objevených prostor z r. 2014 na litý vápenec, abychom tak lépe mohli zhodnotit aktuální situaci a rozhodnout, kde dále v průzkumu pokračovat. Žádných výrazných postupů se ale v tomto roce dosáhnout nepodařilo. V Ledové chodbě Pikové dámy probíhá celoroční měření teplot.

Jeskyně 13C – V srpnu byl v důsledku velmi nízkých stavů vody na Bílé vodě uskutečněn čerpací pokus v přítokového sifonu s cílem objevu nových, normálně trvale zatopených, prostor v partiích mezi 13C a Spirálkou. Čerpací akce proběhla s pomocí dvou čerpadel KDFU 100 a KDFU80. Čerpání probíhalo od sobotního večera 8. 8. až do čtvrtka 13. 8., kdy z důvodu vydatnějších lokálních srážek v povodí Bílé vody musel být čerpací pokus ukončen. Již v úterý byla hladina Bílé vody snížena o 6 m a ze strany 13C se otevřel první větší dóm, který byl znám již z čerpací akce v r. 2003. Nejnižší vyčerpané hladiny bylo dosaženo ve středu 12. 8. Situace byla zkoumána především ze strany Spirálky. Členové zkoumali konec Kulové chodby kam pronikl Odtokovým sifonem. Přes hranu na konci Kulové chodby přepadal v Dómu u hadice dosud nespátřený vodopád. Dále byl zkoumán přítok Bílé vody do těchto prostor, který však vyvěral z nízkého neprůstupného sifonu. Byla provedena fotodokumentace těchto prostor. Výzkum musel být ukončen z důvodu nastupující povodňové vlny.

Nejnižší dosažený stav sifonu byl cca -10 m, což je o 4 m méně než v roce 2003, avšak vzhledem k charakteru prostor nám sifon nevydal žádná nová tajemství. Na straně Spirálky jsme byli stále v Dómu u Hadice, který je sám o sobě hluboký a v dalším pokračování prudce klesá dolů. Ze strany

13C se na úplný závěr čerpání začala objevovat větší dómovitá prostora, avšak vzhledem k situaci jsme ji nestačili prozkoumat.

V jeskyni 13C pokračovalo geofyzikální měření tektonických pohybů pomocí kyvadla. V jeskyni také probíhaly cvičné akce na trenažéru jednonanové techniky.

Zahraniční akce Proběhly 4 expedice do oblasti Kačne jamy. Z počátku roku panovalo v této oblasti nevídaně mrazivé počasí, proto bylo provedeno měření teplot povrchových lokalit termokamerou.

V Podjušce jamě pokračovaly výkopové práce s dílčími objevy horizontální chodbičky a několika vzduchových kapes. Na další akci se podařilo prokopat do další nízké chodby v délce 3 m, která byla zakončena malým jezírkem. Na letní expedici došlo k prostřílení meandru, za nímž bylo prostoupeno do dalšího, cca 10 m dlouhého pokračování s dómkem. Dno tvoří jemné hlinité sedimenty, ve kterých byla vykopána 2 m hluboká sonda.

Během letní expedice v Kačne jamě byl zmapován celý Škocjanský kanál. Bylo zrevidováno několik lokalit – Rov člověčích ribic pod Južnou dvoranou, pod vstupní propastí byla zkoumána Propáštka u kola, jejíž dno leží půdorysně cca 15 m za stěnou koncového závalu níže ležícího Pižeňského rovu, odkud by mohlo dojít k napojení do prostor za závalem, a tudíž i k objevení cesty k aktivnímu odtoku vod za Lojzovým ponorem. Další revidovanou lokalitou byla 15 m hluboká Bradkova propáštka, v komínu Le Zakaj se podařilo zdolat komín Big one fitness do výšky cca 50 m, kde navazují ještě ležitelná okna. Systematicky také probíhala v Kačne jamě fotografická dokumentace jeskyně ve 3D – Csaba Egri.

Proběhla mapovací akce v jeskyni Trhlovca a revize mapy jeskyně Globočina. 5 m hluboká sonda byla také vykopána v malém závrtu nazvaného Jama pod cestou u Trhlovce bez nálezu volných prostor. Také byly provedeny revizní sestupy do propastí Jama nad Trhlovco a LK5.

Přednášky – soupis přednášek a navštívených konferencí viz nekrácená zpráva.

Ostatní činnost Největší akcí v roce 2015 bylo radarové měření v Moravském krasu na těchto lokalitách: nad Holštejskou jeskyní, pod lomem Na Bradinkách, nad Přítokovou chodbou Staré Amatérské jeskyně, nad Obtokem Staré Amatérské jeskyně, nad Křížovým závrtem a u Černého závrtu v Bukovinách, Nad Lopačem – U Karhanova závrtu, nad Pytlíkovou jeskyní, nad Spodní Suchdolskou jeskyní, nad Němcovými jeskyněmi, v lomu Velká dohoda, v lomu Malá dohoda, v Kolíbkách, v jeskyni Lopač.

Nový typ georadaru RTG má řádově větší výkon než dosavadní klasické radary. Dává při nanosekundových pulzech na anténu vysílače napětí až 5kV, což umožňuje detekovat odrazy z hloubek až první stovky metrů.

Celý rok probíhalo měření kyvadlem v jeskyni 13C, v jeskyni Magdalena jama ve Slovinsku a v jeskyni (propasti) Trebiciano u Terstu. Členové pomáhali s údržbou a ostřením kyvadel v těchto lokalitách.

Koncem srpna skupina uspořádala tradiční vzpomínkovou akci na zesnulé jeskyňáře, kteří tragicky zahynuli při výzkumu podzemí v Moravském krasu.

Členové se celoročně aktivně podíleli na činnosti SZS, především organizací lezeckých dní na Holštejně a podíleli se na sběru odpadu ze svěřeného území Moravského krasu.

2014

Nová Amatérská jeskyně – V Amatérské jeskyni probíhaly výkopové práce v Trativodu v Dómu u dvou velkých.

Systém Piková Dáma – Spirálka – Pokračoval průzkum pater nad Modrým komínem, prolonační práce v Jéňově okénku v Chodbě starců a v odbočce 157. Ve Dvojdómu byl vylezen krátký komínek a spára v zadní části dómu.

V Pikové Dámě, v Chodbě nad Kyvadlem se během prolonačních prací podařilo proniknout do prvních volných prostor za sedimenty a bylo objeveno nové pokračování ukončené úzkým průřezem. Za ním se nachází širší puklina směru S–J. Jedná se o stejnou puklinu, na níž je v Ledovkách vytvořen Teplý domek. Směrem k němu je puklina vyplněna sedimenty a svah stoupá ve sklonu cca 20 stupňů do vzdálenosti 5 m. Půdorysně je toto místo od Teplého dómu vzdálené asi 25 m, ale vertikálně je to dalších 30 m. Směrem k J se puklina rozšiřuje v prostůrku s křížovatkou, jejíž dno lze propojit s přístupovou plazivkou. Na ni pak směrově navazuje opět zasedimentovaný profil přítokové chodby obdobných rozměrů, jako dole ve vstupním polosifonu. Do půlky je profil zaplněn bahnitými sedimenty a valouny kulmských drob. Celková délka Chodby nad Kyvadlem dosáhla ke konci roku 50 m.

Dva členové podnikli revizní proplavání Pikovko-Spirálkového sifonu za účelem obnovení vodící šňůry a zjištění poměrů po povodních v r. 2005 a 2006. V Ledové chodbě Pikové Dámy probíhá celoroční měření teplot.

V jeskyni 13C pokračovalo geofyzikální měření tektonických pohybů pomocí kyvadla. V jeskyni také probíhaly cvičné akce na trenažéru jednonanové techniky.

Zahraníční akce Do Kačny jamy proběhly v r. 2014 celkem 3 expedice.

Pokračoval potápěčský průzkum sifonů v Hojkerjevě dvoraně s cílem nalezení odtokové cesty. Byla zde také zkoumána puklina, která by umožnila propojení této části s Kalvárií s cílem usnadnění transportu materiálu na Reku. Pokračovaly výkopové práce ve Spodním rovu. Po jeskyni bylo rozmístěno několik dataloggerů pro měření teplot.

Kopalo se ve Vitkově dihalniku, v propasti Podjuška jama, a proběhlo měření teplot povrchových průvanových lokalit.

Ve dnech 25. 7. až 2. 8. 2014 se konala expedice do systému Črnelsko brezno. Cíl, dosáhnout dna jeskyně, je rozložen na dva roky a dvě expedice. Ta v roce 2014 měla za úkol získat informace, v jakém stavu se jeskyně nachází. Přípravná expedice počítala s revizí kotevních bodů a vystrojovacího plánu, postavení bivaku pro 4 lidi v –740 m a také otestování Cavelinku. Druhá expedice, v roce 2015, má za cíl dosažení dna jeskyně v –1 198 m před prvním sifonem. Díky nepříznivým přírodním podmínkám jsme se dostali jen do hloubky cca –360 m a ne do fosilních pater Rissalita, –740 m. Podařilo se nám však do –360 m zrevidovat stav jeskyně, označit kotvení odrazkami a nakreslit nový, přesný vystrojovací plán.

Ostatní činnost – organizace dní otevřených dveří v Amatérské jeskyni pro veřejnost, uspořádání vzpomínkové akce na tragicky zesnulé jeskyňáře, organizace lezeckých dní na Holštejně.

2013

V Nové Amatérské jeskyni byl uskutečněn ponor v Odtokové části v Bludišti Milana Šlechty za účelem nalezení odtokových cest Punkvy. P. Polák provedl dvacetiminutový sólo ponor v oblasti Rodea s maximální hloubkou 16 m. Nejprve byl zkoumán primárně vytipovaný směr 240° v hloubce

4 m. Strop se však začal prudce snižovat v několika skocích až do dosažené hloubky 16 m pod úhlem cca 70°. Zde se viditelnost značně zhoršila. Pravděpodobně bylo dosaženo úrovně aktivního toku, který byl v té době patrně ještě zakalený. Po výstupu do hloubky 4 m byl zkoumán směr 290°, kde byl předpokládán další podvodní koridor. Bylo dosaženo však pouze stěn dómu opět padajících do hlubin. Vzhledem k použité zásobě vzduchu byl ještě zkoumán směr 120° v hloubce 4–5 m. Zde byly nalezeny menší dómovité prostory směřující dále v puklinách pod prostory vlastního Rodea, tudíž nevýznamným směrem. Tímto byl ponor ukončen. Původně předpokládaný plán – dosažení objevu podvodních freatických koridorů v malé hloubce se bohužel nepodařil.

Další pracovní akce proběhly v Trativodu v Dómu u dvou velkých. Byla provedena fotodokumentace a odstrojení komína v Písečném dómu.

Systém Piková Dáma–Spirálka – pokračovaly prolongační práce v Diskodómu. V Pikové Dámě probíhaly prolongační práce v Chodbě nad Kyvadlem. V Ledové chodbě Pikové Dámy probíhá celoroční měření teplot.

Jeskyně 13C – pokračovalo geofyzikální měření tektonických pohybů pomocí kyvadla. V jeskyni také probíhaly cvičné akce na trenážeru jednolanové techniky.

Plánivý – V r. 2013 byla dokončena revizní mapová dokumentace jeskyně. Celková délka jeskyně byla stanovena na 574 m s denivelací 90 m. Světlo světa spatřila také nová mapa jeskyně.

Zahraniční akce

Dvě hlavní průzkumné expedice do Kačny jamy a 4 další samostatné akce do povrchové pracovní lokality Vitkov dihalnik.

Ve Vitkově dihalniku se podařilo dosáhnout hloubky cca 15 m. Lokalita leží nad Kačnou jamou v místech, kde je konec Slabetova jezera a má výrazný průvan vycházející směrem ven ve všech ročních obdobích.

V Kačny jamě proběhly 3 revizní ponory v chodbě Spodní rov a Hojkerjevě dvoraně. Ve všech sifonech se podařilo potápěči proniknout do volných prostor za sifony. První nejspodnější odtokový sifon (165 m n. m.) v Hojkerjevě dvoraně je 70 m dlouhý a za ním je výrazná puklinovitá chodba zasypaná závalem. Sifon ve Spodním rovu nazvaný jako Třetí sifon (174 m n. m.) je 30 m dlouhý a za ním jsou volné prostory délky 70 m končící dalším sifonem. Prostory jsou zamořeny plynem CO₂ s naměřenou koncentrací 6 %. Druhý horní sifon v Hojkerjevě dvoraně (188 m n. m.) je 5 m dlouhý a za ním je cca 170 m dlouhá vodní chodba povodňově zřejmě související se známou chodbou Okretnica. V koncových partiích byla za 6m stupněm objevena cesta do výše položeného Dvojdómu Jiřího Macků s celkovou délkou cca 60 m a šířkou od 10 do 20 m. Prostory se od spodní hladiny (188 m n. m.) zvedají do výšky téměř 100 m a je zde vysoká pravděpodobnost, že prostory vývojově souvisí s velice blízko situovaným horním patrem – Východní chodba (Vzhodní rov). Předpokládaná vzdálenost k propojení je cca 5 až 10 m. V předpokládaném směru jsou navíc výrazné komíny. V části jeskyně zvané Novi deli se lezcům podařilo dosáhnout reliktu horní galerie nad partií Artviže. Bylo zde objeveno zhruba 70 m zasedimentovaných chodeb. V pasáži La zekaj byl rozlezen nadějný komín do výšky 10 m. Zbývá minimálně dalších 40 m výrazného viditelného pokračování. Expedice roku 2013 zdokumentovaly celkem 570 m nových prostor. V rámci systematické revize mapové dokumentace přibyl další 1 km prostor. K současné celkové prezentované délce Kačny jamy 16,8 km (2013) zbývá domapovat zhruba 2,3 km.

Ostatní činnost Celý rok probíhalo měření kyvadlem v jeskyni 13C, v jeskyni Magdalena jama ve Slovinsku u Postojné jamy a v Baterii No. 35 v Sevastopolu na Krymu.

ZO uspořádala vzpomínkovou akci na zesnulé jeskyňáře a lezecké dny na Holštejně.

ZO ČSS 6-20 Moravský kras

2016

Pracovní akce v jeskyních Ve Skleněných dómech proběhly 3 akce většinou exkurzního charakteru, byl přestrojen Jezerní dóm a otevřena malá kaverna v chodbě Pod rumpálem.

Naše nejvytíženější pracoviště je tak stále Matalova Vymodlená. Výzkumy se rozdělily na dva základní celky. Jednak to je Ztracená chodba za Malým dómkem, kde se podařilo průkopy dosáhnout celkové délky chodby od vchodu 62 m. Druhým místem je spodní část jeskyně. Zvláště pak Chodba pod meandry, komín Šikmá šachta a další.

Probíhají i práce na ventarole Elfi domeček na Chobotu. Po rozebrání suťového kužele jsme se dostali na pevnou stěnu, podél které postupujeme směrem, který nám ukazuje průvan. Také jsme provedli experiment s merkaptanem v době letních měsíců, kdy ventarola nasává teplý vzduch. Zápach se objevil dle předpokladů v Kateřinské jeskyni.

Exkurzní a ostatní akce – Členové ZO se zúčastnili několika expedic a výzkumných akcí v ČR i v zahraničí. Moravský kras – jeskyně Štajgrovka: pokus o průstup za koncový sífon. Objevena síň o rozměrech 5 x 1 m, přítok vody z písků. Malá Fatra: výstup na malý Rozsutec, sonda v Hliněné stěně, Šútovský vodopád. Plavecké Podhradie: propast PP2, Pec, Plavecká jaskyňa, hrad Kozlátka.

Záchranné akce – Lékař SZS Morava a náš člen MUDr. Bedřich Kala se účastnil záchranné akce nedaleko naší základny v jeskyni Lipovecká ventarola a v jeskyni Nový Lopač, kdy bylo nutno vytáhnout z jeskyně 3 zraněné exkurzisty. Důvodem byl pád ze vstupního žebříku prvního z nich a stržení dalších osob pod sebou.

2015

Pracovní akce v jeskyních Ve Skleněných dómech byla provedena pouze 1 exkurzní akce, již se zúčastnilo 20 osob. Měla za cíl jednak zkontrolovat naše pracoviště a za druhé vyčistit Horní patra od starých kyblíků a kopacích zařízení. V roce 2015 skončilo Rozhodnutí o výjimce, proto byla zpracována závěrečná zpráva za posledních 5 let a to k 31. 12. 2015.

Naše nejvytíženější pracoviště je tak stále Matalova Vymodlená. Výzkumy probíhaly jednak ve Ztracené chodbě za malým dómkem, kde se podařilo průkopy dosáhnout celkové délky chodby od vchodu 51 m, jednak ve spodní části jeskyně v Chodbě pod meandry, komínu Šikmá šachta a jinde.

Provedli jsme i otvírku staronové ventaroly na Chobotu, která dostala pracovní název Elfi domeček. Jelikož se ventarola nachází v suti, bylo nutno od počátku dřevit.

Exkurzní a ostatní akce – Členové a příznivci naší skupiny se podíleli i na průzkumu lokalit ostatních skupin (ZO ČSS 6-08 Dagmar, MSK Holštejn, ZO ČSS 6-16 Tartaros, atd.). Jeden člen se zúčastnil zahraničních expedic hlavně s kolegy ze ZO ČSS 6-08 Dagmar.

Ostatní – Pokračujeme v provozu našich stránek, a to ZO 6-20 Moravský kras, kde prezentujeme svoji činnost a také pokračujeme na Facebooku – <https://www.facebook.com/zo620mk?ref=ts&fref=ts>.

2014

Na Speleofóru jsme dostali ocenění za nejvýznamnější objev roku 2013 v ČR, a to jak od předsednictva, tak od široké jeskyňářské veřejnosti. Publikovali jsme naše výsledky i ve sborníku Speleofórum, prezentovali jsme se i přednáškou a postery. Začali jsme se vracet ke kořenům naší skupiny postupně jsme začali bádát na území okolo propasti Macocha – Chobotu.

Pracovní akce v jeskyních Ve Skleněných dómech byly provedeny pouze 3 akce exkurzního charakteru, jichž se zúčastnilo 20 osob.

Stále pracujeme v Matalově Vymodlené. Podařilo se nám proniknout do systému chodeb a domů pod Ryškovým a Pavelkovým dómem, který jsme nazvali Slunovratový, Meandry a Spojka se spoustou nadějných míst na další výzkum (Sisyfovo jezírko, Šikmá šachta apod.).

Exkurzní a ostatní akce – podíleli jsme se na průzkumu lokalit ostatních skupin (ZO ČSS 6-08 Dagmar, MSK Holštejn, ZO ČSS 6-16 Tartaros, atd.). Na závěr roku proběhla jednak klasická akce Poslední kyblík a také exkurze společně se ZO ČSS 6-17 Topas do Punkevních jeskyní a Skleněných domů.

2013

Rok 2013 byl rokem, který se nesmazatelně zapíše do historie naší skupiny. Jednak objevy v jeskyni Matalova Vymodlená, významnými jubilei a bohužel i smutnými událostmi.

Pracovní akce v jeskyních Ve Skleněných dómech bylo provedeno 12 akcí, jichž se zúčastnilo 78 osob. Jednalo se o odborné exkurze v rámci 16. Mezinárodního speleologického kongresu (7 akcí, 35 osob) a také cvičnou záchrannou akci a akce určené na její přípravu (5 akcí, 43 osob). Naše nejvytíženější pracoviště konečně dostalo jméno Matalova Vymodlená. Podařilo se nám objevit dóm s krápníkovou výzdobou (Osmdesátka a dva řícené dómky (Ryškův a Pavelkův). Na akci Poslední kyblík se pak podařilo poprvé proniknout do domu Zimního slunovratu, i když pořádná rekognoskace proběhla až v roce 2014. Celkem bylo provedeno 61 akcí za účasti 223 osob.

Exkurzní a ostatní akce – Členové a příznivci naší skupiny se podíleli i na průzkumu lokalit ostatních skupin, zvláště ZO ČSS 6-08 Dagmar, kde jsme pomáhali na této lokalitě ve výzkumných pracích.

Pracovní činnost na základně – Na základně Michalka se podařilo dokončit elektroinstalaci a připravit ji na revizi. Po celý rok byla prováděna běžná údržba.

ZO ČSS 6-21 Myotis

2016

Výzkumná činnost Závrt Agris – podařilo se vyčistit 1. meziskládku za čelbou, Člupek (905 A) – pokračovalo se v chodbičce za Zmijí a v závalu IA – jedna exkurze, Žďár-ponor – prokopali jsme se až ke „krápníkům“. Podařilo se „rozrušit“ a vytěžit balvan. Proběhla mapovací akce.

Propáстка u Veručiny jeskyně – jedna vědecká aktivita: měření teplot. Z rozhodnutí předsedy byly na lokalitě přerušeny všechny aktivity a vyhlášen zákaz vstupu.

Mastný flek – několik exkurzí, vyčištění jeskyně.

Speleomuzeum: Členové skupiny doplňovali a upravovali za provozu novou expozici speleomuzea v objektu Obecního úřadu ve Vilémovicích.

Spolupráce: ZO 1-04 Zlatý kůň – Bonzákova sluj, ZO 1-06 Speleologický klub Praha – Netopýří jeskyně, ZO 6-01 Býčí skála – Býčí skála, ZO 6-07 Tišnovský kras – jeskyně Průvanová, ZO 6-08 Dagmar – Dagmar, ZO 6-16 Tartaros – Nový Lopač, Vintovky, ZO 6-23 Aragonit – Temné skály, ZO 6-25 Pustý žleb – Za Evropu a Indii, MSK Holštejn – Sonda pod Jedničkou, SK Tisovec – Moravská jaskyňa, SK Nicolaus – Malá Stanišovská jaskyňa, OS Čachtice – Čachtická jaskyňa.

Exkurze – Zúčastnili jsme se tradičně slovenského Jaskyniarského týždňa v Borince v Malých Karpatech. Setkání v Bozkově v Podkrkonoší. Dále byly navštíveny: Český kras, Jánská dolina, Stanišovská dolina, Demänovská dolina, Slovenský kras, Muránska planina, Mojtínský kras, Malá Fatra, Belianske Tatry, Pieniny, Krušné hory, Beskydy. Spolupracovali jsme na zajištění Setkání jeskyňářů seniorů v MK dne 4. 6. 2016.

2015

Výzkumná činnost Závrt Atria (Agris?) – Podařilo se vyčistit meziskládku u bývalých jezírek. Člupek (905 A) – Pokračovalo se v chodbičce za Zmijí a vytěžila se meziskládka u Ivoškovy chodbičky.

Žďár – ponor – Rozšiřoval se přístup na čelbu, je třeba obnažit chodbu v plném profilu až k odbočce u krápníků a promyslet další postup. Vidět je daleko dopředu, ovšem při práci je třeba vhnát vzduch z povrchu.

Propáستka u Veručiny jeskyně – Jedna vědecká exkurze: <http://www.jeskyinar.cz/myotis/clanek/exkurze-do-propastky-u-verunciny-jeskvne-poznamkv-ke-speleologii-lokality>.

Maskný flek – většinu roku je vstupní polosifon pod vodou.

Speleomuseum: členové skupiny doplňovali a upravovali za provozu novou expozici speleomuzea v objektu Obecního úřadu ve Vilémovicích.

Spolupráce: ZO ČSS 1-04 Zlatý kůň – Bonzákova sluj, ZO ČSS 6-01 Býčí skála – Býčí skála, ZO ČSS 6-07 Tišnovský kras – Králova jeskyně a jeskyně Úžinka, ZO ČSS 6-08 Dagmar – Dagmar, ZO ČSS 6-16 Tartaros – Nový Lopač, Vintovky, SK Nicolaus – Rúra, SK Tisovec – Moravská jaskyňa, JS Spišská Belá – Aksamitka, JS Aragonit – Jaskyňa nad diamantovým vrtáním. Speleologický klub Slovenský raj: Jeskyni Duča a účast u následného propojení Duči se Stratenskou.

Zúčastnili jsme se tradičně Slovenského jaskyniarského týždňa ve Varíně na úpatí Malé Fatry, setkání v Českém krasu v Solvayových lomech u Berouna, 4. ročníku Zrazu speleopotápačů v Tisovci.

Jiné: Jánská dolina, Stanišovská dolina, Muránska planina, Mojtínský kras, Malá Fatra, Belianske Tatry, Pieniny, Krušné hory, Beskydy.

2014

Závrt Agris – opravili jsme ulomenou branku, proběhla část oprav na elektroinstalaci. Člupek (905 A) – těžilo se v chodbičce za Zmijí – postup asi 2–3 m, zatím nevyřešeno, je třeba pokračovat. Vytěžili jsme další materiál vypadaný z komína.

Žďár – ponor – Vyčistili jsme spodní chodbu od naplavenin, pokračovalo se v těžbě sedimentů na čelbě, po cca 3 m se prolezlo do dalších 2,5 m volného. Stále je vidět pod stropem někam dopředu. V Pavlově síňce se propálchl odtok vody, nyní odtéká a čistí prostor.

Propáستka u Veručiny jeskyně

Darem od Tartarosu jsme dostali 2 rošty, kterými jsme nahradili rozpadající se dřevěnou po-

destu. Do spodního patra byly instalovány ocelové žebříky. Kromě hloubení sondy se kopala odbočka za teplým kamenem, který oddělen od sedimentů spadl do sondy, vzal sebou pár kubíků materiálu a zkrátil sondu zhruba o 3 m. Následně na to proběhl pokus s napuštěním sondy vodou.

Už minulý rok jsme se rozhodli, že do sondy pustíme vodu. Vody jsme chtěli minimálně 15 m³, takže místo mobilní cisterny jsme zvolili raději nabídnuté statické nádrže obce Vilémovice na zavlažování fotbalového hřiště. O objemu dohromady přes 30 m³ splnily požadavek hned 2x. Víc práce nás tím pádem čekalo s hadicemi. Těch se natáhlo něco přes půl kilometru. Po 65 min. jsou nádrže prázdné a voda v jeskyni vystoupala do celkové výše zhruba 20 m. Ihned bylo patrné klesání hladiny a při kontrole po 24 hodinách byla už půlka vody pryč. Dá se předpokládat, že otekla kompletně za 2 dny. Dno sondy bylo o metr výše než před napuštěním, zato se ale na dně vymlela síňka o rozměrech (odhad) 3 x 2 x 1,5–2 m. Část materiálu tedy byla odplavena, bohužel není zjevné, kudy. Sedimenty na dně i stěny sondy jsou už téměř suché.

Současná hloubka jeskyně od vchodu je zhruba 36 m, z propásky se tedy stala už slušná propast. Pokud vím, je to už dlouho jediná lokalita, kde se ještě někdo snaží vyvrátit teorie „starých“ jeskynářů, že v těchto hlubokých úrovních pod Suchým žlebem už velké volné dutiny nejsou. Že nenajdeme ani Bublova jezera, ani koridory Vilémovických vod z Harbešské plošiny. Že tyto úrovně jsou už prostě navždy ucpané, jak napovídají jeskyně Srnčí, Kravská, Nejezchlebův lomek či Kalovy propasti.

Speleomuzeum – členové skupiny doplňovali a upravovali za provozu novou expozici speleomuzea v objektu Obecního úřadu ve Vilémovicích.

Spolupráce – ZO ČSS 1-04 Zlatý kůň – Bonzákova sluj, ZO ČSS 1-11 Barrandien – Petzoldovy jeskyně, ZO ČSS 6-01 Býčí skála – Býčí skála, ZO ČSS 6-08 Dagmar – Dagmar, Mlhův závrt, ZO ČSS 6-16 Tartaros – Nový Lopač, Karhanův závrt, SK Nicolaus – jaskyňa Nad železnicou, SK Tisovec – Natálka, Jazerná jaskyňa, Kostolík, Silická lánica, Krásnohorská jaskyňa. Jeskyně Jazerná – transport výstroje jeskyní až k samotnému místu ponoru a zpět. Výsledek ponoru byl prezentován na setkání speleopotápěčů v Tisovci.

Sonda Myotis – u Hlbokého jarku se pokračovalo v nově nakopnuté jeskyni. Podařilo se prokopat o další 3 m dál, chodba se lomí doprava a lehce stoupá, stále je vidět pod stropem minimálně o metr dál, dalšímu pohledu brání kameny vepředu. Nové pracoviště dostalo pracovní název „sonda Myotis“.

2013

Jeskyně č. 905B v závrtu Člůpek; JESO: K230 12 13J09052 – byly prováděny práce v nově prodloužené chodbičce za Zmijí – postup 1–2 m.

Jeskyně č. 620 Propáskta u Veruňčiny jeskyně; JESO: K230 12 11 J06200 – bylo pokračováno v prohlubování sondy v nejnižším bodě jeskyně, byla obnovena podesta za vchodem.

ZO ČSS 6-22 Devon

2016

Okrouhlík – sonda 9x (těžba hlinitokamenitých výplní směrem na Damoklův dóm), mapování 2x (zahájení přemapování Distem + PDA), Půlnoční propast 1x (zahájení přestrojení na borháky), exkurze 1x (pro místní obyvatele), 1x exkurze Speleofórum, Irainova jeskyně 4x akce zaměřená

na prolongaci sondy, Šachta za Evropu a Indií 17x výpomoc skupině Pustý žleb při znovuootevření jeskyně, Školení Disto a PDA – 1x pro členy a občasné spolupracující jedince, školení Nový občanský zákoník a Účetnictví, setkání ve Lhotě v rámci oslavy objevů v Rumunsku, přednáška o potápění v jeskyních v Soběšicích, Amatérská jeskyně – 2x kontrola vodních stavů.

Pestera de la Captare – objevování v Nekonečném příběhu a dómu Čoko-voko, vyšší vodní stavy, objev 160 m, z hlubokých minusových teplot došlo na oblevu, útěk před aktivem co mohl zavřít polosifon

Bulharsko – 2x oblast Vračanského krasu, spolupráce s Mezderskou skupinou, návštěva několika lokalit, návštěva starostky, interview pro televizi, banket.

Rakousko – Schwarzmooskogeleishohle – exkurzní akce s bivakem v jeskyni.

Speleofórum – ve Sloupě, prezentace objevů v Rumunsku za rok 2015 mluvenou přednáškou, postery, článkem ve Sborníku, cena předsednictva a cena diváků za největší objevy v zahraničí za rok 2015.

Speleokongres Oravita – na rumunském speleokongresu prezentace objevů v Pestera de la Captare mluvenou přednáškou a posterovými prezentacemi, cena za nejdlejší objevenou a zmapovanou jeskyni.

Jihomoravský kras – jeskyně Blechatka 2x (těžba kamenitých výplní s objemem asi 10 m volného pokračování).

Jihomoravský kras – 4x školení jednodlanové techniky pro mikulovskou skupinu, příprava na akce do Bulharska, konzultace pro nákup materiálu.

Jihomoravský kras – 1x jeskyně Na Turoldu, vyklízení zanesené mezivrstevní poruchy, objev 7m chodby s průvanem.

Pestera din Valea Susarei – spolupráce s PŽS.

Expedice Medúza – jeskyně Dalovica.

2015

Za rok 2015 proběhlo 46 akcí, skupina fungovala v počtu 9 členů.

Okrouhlík – 22 akcí, Sonda – 13, Jezírková – 4, Úklid – 1, Výroba žebříku – 3, Stavba lanovky – 1, Šachta Břoušek – 6 akcí, 10. sifon (potápění 1, instalace lávky 1) – 2, Myrna – 1, Zával – 1, Velký komín – 1, Komín v Šosůveckém koridoru – 1, Nová Amatérská – 4 akce, Nultý sifon (3), Jezerní prop. (1), Pov. výv. Sl. pot.(1) – 3, Neúspěšný boj se zámky – 1.

Banát – 3 akce, propad nad Jasankou, Kaňon Susara, revize vodních stavů Pestera de la Captare, krasová oblast kolem Bigaru, Pestera de la Captare, ostrá expedice, objevy 1 123 m, měření vývěru pod Padinou Matei pro potenciální čerpák.

SZS ČSS cvičení – 3 akce – Piková dáma, Hluboký závrť, Lopač.

Silická ladnica – 1 akce – potápění na konci jeskyně, snížení hladiny sifonu.

Speleofórum 2015 – Propastovitě bludiště – 1 akce – exkurze, kontrola a servis zámků.

Expedice Medúza Černá hora – 1 akce – Dalovica pecina, vrcholový tým 96 hodin v jeskyni, objevy <1 000 m.

Staré skály Sloup – 1 akce – Trénink mapování Disto +PDA.

Boskovice – 1 akce – Seminář o účetnictví.

Bozkov – 1 akce – Studijní cesta SJČR Na Turoldu, Bozkovské j., Ponikelská j., Písečné štolý.

2014

Proběhlo 72 akcí různého charakteru. Nejvíce akcí bylo provedeno za účelem průzkumu, méně exkurzních. Nejvíce jsme byli v našich průzkumech zaměřeni na severní části Moravského krasu – západní přítoky Punkvy a Sloupský potok. Zaměřovali jsme se na výkopové práce, lezecký průzkum a potápěčský průzkum.

Zúčastnili jsme se také dvou „speleomítinků“ – Speleofórum ve Sloupě a v Ostrově u Macochy. Naši členové se také věnovali prezentační činnosti. V rámci Speleofóra zazněla naše přednáška „Banát 2014 – úspěšný rok výzkumu krasu Aninských a Lokvejských hor“, další přednáška pro širokou veřejnost „Podzemní svět a jeho objevování“ proběhla v brněnské kavárně Tančící dům. Publikovali jsme v minulém roce celkem čtyřikrát – 1x ve Sborníku Speleofórum, 2x v časopise Speleo a 1x v rumunském Speomodu. Tématem byly naše objevy v Rumunsku a Amatérské jeskyni. Zúčastnili jsme se také Studijního výletu SJČR Turoido do Moravského krasu, exkurze do lokalit v okolí Suchdolu pro místní a učili se mapovat s novým Distem a PDA.

Moravský kras

Krouhлік – Skupina pracovala na dvou pracovištích v jeskyni, a to Sonda a Jezírková chodba. Dvě návštěvy měly také exkurzní charakter. Uplynulý rok zde nepřinesl žádné objevy, ale zejména lokalita Jezírková chodba má perspektivní směr i polohu.

Nová Amatérská jeskyně

Zaměřovali jsme se na průzkum prostor vázaných na Sloupský potok. Díky mírné zimě zde byly do konce srpna velmi příznivé vodní stavy, čehož jsme využili k revizi vodních hladin od Bludiště Milana Šlechtý až po první sifon. Logickým pokračováním bylo potápění na hladinách s neznámým pokračováním. Podařilo se nám najít novou spojovací cestu mezi Bludištěm Milana Šlechtý a Jezerní propastí. Pokračování v průzkumu z Jezerní propastí směrem na Černý dóm jsme vzdali z důvodu značného zkalení. Úspěšně jsme báдали také ve Spojovací chodbě, kde se podařilo snížit hladinu koncového sifonu samospádem o 3 m a následně potápěčsky proniknout do dalšího suchého pokračování. Bohužel další podrobnější průzkum neproběhl, protože hydrologické poměry se zhoršily. Celkem bylo v roce 2014 na Sloupském potoce v NAJ prozkoumáno nově 102 m.

Šachta Broušek

Další část systému Amatérské jeskyně vázaná na Sloupský potok. Pomohli jsme při ražbě štoly za 8. sifon, potápěčském průniku za 8. sifon s radiomajákem, přestrojování komínu EEK, transportu výstroje a při průzkumu 10. sifonu. Za zmínku stojí také červený průnik 2. sifonem, jehož hladina klesla o tolik, že nebylo třeba se potápět.

Irainova jeskyně – Proběhly 2 akce za účelem prohlubování sondy. Lokalita je perspektivní, ale trochu opomíjená. Blešárna – Celkem 4 akce v malé jeskyni. Jeskyně Dagmar – exkurze. Býčí skála – exkurze.

Jihomoravský kras – Pomoc mikulovské skupině, práce na uzávěře jeskyně Damoklova, povrchový průzkum Pálavy s objevem a zmapováním jeskyní Dívčí (19 m) a Žebříková (4m). Exkurzně byly navštíveny jeskyně pod Sirotčím hrádkem.

Rumunský Banát – Pestera de la Captare – při únorové expedici jsme prováděli průzkum za koncovým sifonem a objevili 679 m nového pokračování.

Jeskyňě Dalovica – průzkum na konci jeskyňě se bohužel nezdařil kvůli nepříznivým vodním stavům. Probíhalo tedy přemapování jeskyňě z důvodu nepřilíš podrobné srbské mapy.

Rakousko – Naglsteghohle – revize vodního stavu, Ratsenhohle – lezecký průzkum s negativním výsledkem, Kessel – ponor v periodické vyvěrače u Hallstatu, Kuhlloch – pomoc kolegům z Čech při dalším nezdařeném pokusu o dosažení koncového sifonu a potápění v něm.

2013

Za rok 2013 proběhlo celkově 83 akcí. Skupina se úspěšně prezentovala na ICS 2013 v Brně, jako jedna ze dvou ZO ČSS měla vlastní stánek. Historickým milníkem bylo zahájení výzkumu v Nové Amatérské jeskyni v Sloupském koridoru, kde naše skupina samostatně funguje pod hlavičkou PŽS, nebo v kooperaci s PŽS. Úspěšní jsme byli při expedicích do Rumunska, kde se podařily objevy v délce 430 m a kde jsme se začali aktivně potápět. Dobře funguje kooperace s rešickými jeskyňáři a máme zde spoustu další práce ve velmi nadějných lokalitách i v dalších letech. Na domácím poli bylo velké úsilí věnováno lokalitě Okrouhlík – sonda.

Okrouhlík – Povedly se menší objevy na lokalitě sonda v úvodu roku, systematická práce po celý rok, zatím bez dalších objevů. Na lokalitě Jezírková chodba proběhlo celkem 8 akcí za účelem pokusit se proniknout obchvatem za druhý sifon, zatím bez objevů. Proběhlo také několik exkurzních akcí, nejvýznamnější z nich v rámci ICS 2013, kdy byla jeskyňě předvedena jeskyňářům z Anglie, Švýcarska a Rumunska.

Irainova jeskyňě – systematický výzkum v odtokovém místě, zatím bez objevů. Blešárna – pravidelně probíhaly akce s dílčími objevy. Propastovitě bludiště – jedna exkurze v rámci ICS 2013 s anglickou a ruskou účastí. Neselov a jeskyňě Nečasů – několik akcí na Neselově, „znovuzpřístupňování“ jeskyňě Nečasů, sondážní práce na jiných nadějných místech.

Sloupský koridor Nové Amatérské jeskyňě – Po většinu času moc vody a nemožný průstup přes jezera. Po otevření jezer transport lezeckého sloupu a lezení v Černém dómu s potenciálem dalších objevů. Kooperace s Pustožlebskou skupinou.

Nový Sloupský koridor – Šachta Břoušek

Pomoc Pustožlebské skupině při ražbě štol za 8. sifon. V roce 2013 neúspěšně. V lednu na nový rok ověření směru radiomajákem. První potápěč Devonu v Amatérské jeskyni. Ke konci ledna úspěšný průlom do Šošůveckého koridoru.

Tišnovský a lažánecko-heroltický kras – při dvou akcích výpomoc Tišnovské skupině na lokalitách Nad Svatkou a Flek, exkurze v Králově jeskyni a Lažáneckém lomu.

Piková dáma – při jedné akci pomoc Plánivské skupině. Macocha – sportovní sestup a výstup propastí za použití SRT techniky v rámci předkongresových exkurzí (ICS 2013).

Ostatní International Congress of Speleology 2013 Brno – úspěšná prezentace skupiny, organizace exkurzí do našich lokalit.

Slovinsko – Kačna jama, účast člena skupiny na podzimní expedici.

Rumunsko – 3 expedice jarní, letní, podzimní. Navštíveno celkem 13 významných lokalit, na 4 objevné postupy celkem 430 m, z toho 150 m pod vodou. Dobrá spolupráce s rumunskými jeskyňáři.

Rakousko – Letní akce do okolí Bad Ischlu. Naglsteghohle plná vody, hodně přšelo, lezení ferat, ponor v Kesselu.

Publikace – viz nekrácená zpráva.

ZO ČSS 6-23 Aragonit

2016

Terénní akce Pod hlavičkou naší ZO v roce 2016 uskutečnilo 26 terénních akcí v Hranickém kraju, (mimo nivelačních). Mnozí členové se navíc zúčastnili akcí pořádaných jinými ZO.

V JVTs bylo v roce 2016 uspořádáno 21 akcí, z toho Tradiční kopací týden v TS 8 dní.

Významně nám pomohli svými svaly jak členové z jiných ZO ČSS a individuální členka ČSS z Ostravy, tak rodinní příslušníci, přátelé, kolegové z práce a známí.

Během TKTTS konaného dle plánu od soboty dne 2. až do neděle 10. 7. 2016 (začátek čerpání jámové tůně Studny teoretiků již v pátek 1. 7. 2017) se nám pokazilo počasí.

Ve Studni teoretiků byl konečně napevno instalován další 6m nerezový žebřík, který byl dosud zavěšen nerezovými řetězy. Konfigurace okolního terénu vyžadovala bytelné zavěšení na nerezová, cca 1,5 m dlouhá táhla z pásoviny (50 × 5 mm). Strojírny Olšovec s.r.o. nám sponzorsky vyrobily na uchycení dva kusy atypických speciálních kruhových podložek o průměru 120 mm z nerez plechu o tloušťce 10 mm (s otvorem uprostřed o průměru 17 mm) a dvě objímky (nerez plech 5 mm) na štěříny. Kromě této „bižuterie“ nám též Strojírny Olšovec s. r. o. sponzorsky vyrobily z jejich materiálu další nerezový 6m žebřík.

Konečně jsme dokončili vyzmáhání sesuvu podmáčené jílové sv. stěny zvané Šunka, která zavalila kalové čerpadlo PS 15–0,75 v jámové tůni Studny teoretiků, ke kterému došlo při TKTTS v roce 2014.

Při současných rozměrech čelby cca 3 × 4 m jsme JVTs prohloubili za rok 2016 o pouhých 70 cm, což však není úplně pravda, neboť se musely kvůli stabilitě prudkého svahu při aktuálním dnu občas přibrat i okolní stěny. Kdybychom šli směrem dolů pouze kruhovým profilem o průměru 1m (což však v JVTs bohužel nejde), prohloubili bychom Studnu teoretiků o celých 10,7 m!

Šípsil – Pro dlouhodobé a přetrvávající existenční těžkosti a problémy majitele pozemku Šípsilu pana S. Đurčana, které bohužel pokračovaly i v roce 2016, jsme naši činnost na lokalitě museli omezit jen na občasné obhlídky a pozorování jejího stavu.

ZAJ – Po intenzivních deštích v měsíci květnu 2016 se enormně zvýšil skap v oblasti Za Vodopádem, v místě nástupu do soustavy ČerMaz. Dole před kamenem Fénix došlo k zvodnění sedimentů, které se částečně sesunuly na obslužnou stezku k elektrickému rozvaděči R1. Protože přístup k rozvaděči R1 musí zůstat za všech okolností volný, pracovníci Správy ZAJ cca 15 kbelíků odházeli na hliněné schůdky, vedoucí do chodby mířící ke koncovým částem k plazivce Za otočkou a do Kotle.

Za období 2013–2015 nedodala ZO žádnou zprávu.

ZO ČSS 6-25 Pustý žleb

2016

Šachta Za Evropou a Indií

Hlavním speleologickým pracovištěm skupiny v roce 2016 byla Šachta Za Evropou a Indií, kde jsme pokračovali ve znovuotvácení zřícené šachty. Ústí šachty se nachází v asi 8 m dlouhé puklině mezi vápencovým blokem a skalní stěnou. Hloubení šachty bylo zahájeno v profilu, který zde byl zpočátku poněkud omezen.

V hloubce 2 m byla objevena po obou bocích šachty stará vředřeva, indikující skutečnost, že šachta byla nasazena na správném místě a skutečně je tedy pokračováno ve stopách našich před-

chůdců. V hloubce 5 m byla opět šachta zahrazena obrovským blokem, téměř v plném profilu. V jejím sz. koutu byl posléze objeven malý otvor, kterým bylo možné dychtivě hledět o cca 4,5 m níže do volné prostoty. Po rozšíření přístupového okna byla objevena prostora o rozměrech přibližně 4 m x 1,2 m se závalem směrem od S, který byl z vrchní strany stabilizován právě oním obrovským blokem, který ovšem držel i zával nalézající se nad ním, a to až k ústí šachty.

V hloubce 10 m bylo možné pokračovat v hloubení šachty. Po několika vykopaných a zapažených metrech bylo zřejmé, že naše šachta se od historického díla poněkud odchyluje směrem na J. Od hloubky 15 m bylo zřejmé, že se již nepohybujeme v prostoru bývalé šachty, která se nachází pouze na s. okraji našeho díla, a byla v podstatě hloubena šachta nová. Překážkou nám byly obrovské vápencové bloky, proložené malými skupinami hutných fluviálních jílovitých sedimentů.

Od hloubky 18 m skalní stěna směrem na V, tvořící jediný pevný bod naší šachty, začíná být nestabilní. V hloubce 21m byla objevena významná horizontální puklina směrem na J, a to s výrazným průvanem. Puklina byla rozšířena až do vzdálenosti 3 m, přičemž bylo možno na jejím konci nahlédnout do jejího vertikálního pokračování nevelkých rozměrů. Hypsometricky tato úroveň odpovídá Absolonem předpokládanému pokračování Eliščiny jeskyně ve Sloupsko-šošůvských jeskyních, jejichž nalezení bylo i motivem zahájení prací v lokalitě za Evropou a Indií.

Bylo ale třeba postoupit až do hloubky 24 m, kde už byl viditelný otvor vedoucí do kýženého pokračování. Díky „svislosti“ naší šachty byl onen otvor vzdálen asi 2 m horizontálně směrem na S. Šachtu tedy bylo nutné zatočit, a to přímo pod zával, jenž byl vytvořen zhroutením minulé šachty. Po více než 52 letech byly znovu zpřístupněny jeskyně pod Šachtou Za Evropou a Indií.

Moravský kras – ostatní lokality V Novém Sloupském koridoru bylo podniknuto 8 akcí převážně exkurzního charakteru. V Šošůveckém koridoru byl s negativním výsledkem proveden lezecký průzkum komínů v dómu Sloupských badatelů. Do Amatérské jeskyně proběhlo několik exkurzí. Byl odtransportován veškerý materiál ze Spojovací chodby, zanechaný tam při předchozích čerpacích pokusech.

Ostatní činnost v ČR V říjnu a prosinci proběhly dvě akce na Pálavu a Pavlovské vrchy ve spolupráci se skupinou Jihomoravský kras, během kterých bylo zmapováno několik menších jeskyní a vyzkoušena práce s termokamerou.

Výsledky naší činnosti jsme prezentovali na Speleofóru, kde jsme získali cenu za nejlepší výroční zprávu za rok 2015.

Z. Motyčka pracoval v ČSS ve funkci předsedy, T. Mokrý byl členem předsednictva ČSS. Z. Motyčka dále působí v Bureau UIS.

Činnost v zahraničí Expedice XIBALBA 2016 - Mexiko

V termínu 19. 2.-5. 3. 2016 se naši členové zúčastnili další expedice na mexickém poloostrově Yucatán. Navazovali jsme na práci předchozí skupiny ze ZO ČSS 1-10 Speleoaquanaut, která zde působila o tři týdny dříve.

Prvním z významnějších nově objevených cenotů během první části expedice je Mariposa (Motýlek). Druhým je pak cenot Luuk Hool (Bahňák), kde je hned při prvním ponoru objeveno přes 300 m chodeb. Pokusy o prolongaci cenotů Nauatilostotl a Paachil Naah skončily neúspěšně v neprůlezných úžinách bez možnosti dalšího pokračování.

Cenot Luuk Hool vede na sever. Po objevu několika stovek nových metrů se nádherné prostory

postupně mění na nepřívětivé horizontální pukliny bez výzdoby, kde každý pohyb potápěče a vydechovaných bublin vede k vzniku neprůhledné bílé mlhy. Po dvou dnech potápění je další průzkum ukončen a průzkumný tým se přesouvá k cenotu Nah Baak (Dům kostí), kde jsme explorovali již v předchozím roce. Druhý tým mezitím objevuje nádherně vyzdobené chodby Mariposa. Jeskyně se blíží k chodbám Nah Baak a perspektiva spojení je zde veliká. Pět nově objevených cenotů dává naději pro další postupy pod vodou.

Objevili jsme a zmapovali několik nových vstupů do jeskyní. Velice se osvědčila spolupráce potápěčů a suchého týmu. Nejdůležitějším objevem je nenápadný vstup do cenotu Mariposa a také významný objev suché jeskyně, prozatím pojmenované Posledná šanca. Speleopotápěči propojili cenoty Nah Baak a Mariposa do jednoho systému. Průměrná vzdálenost vstupů do cenotů od zaparkovaného auta je 800 m. Množství nachozených kilometrů na jednotlivce s plnou výstrojí, čítající víc než 30 kilogramů, přesahuje 10 km.

Druhá část expedice začíná s příjezdem moravské části týmu. Členové expedice překonávají těžkou plazivku a připojují Nah Baak k Sac Kay, čímž se systém prodlužuje bezmála na 10 km. Jiní nejprve zkoušejí štěstí v úžinách vedoucích ze Sac Kay směrem k cenotu Nautilostotl, ale postupují pouze pár desítek metrů, než se definitivně ztrácí v kalu, pouhých pár metrů od propojení. Další objevují stovky nových metrů v chodbách Nah Baak a vyplaváním do suchých částí objevují pozůstatky aktivity starých Mayů (schody, zidky).

Další dny se členové věnují průzkumu 4 nových cenotů, objevených několik stovek metrů severně od Nautilostotlu a Sac Kay. Jak záhy zjišťují, dva z cenotů jsou propojeny jedním jezerem, ve kterém se žádné pokračování nepodařilo nalézt. Ve zbývajících dvou cenotech se podařilo objevit vždy jen několik desítek metrů, poté chodby končí v neprůlezných profilech. Ve vzdálené části Sac Kay objevují přes 300 m chodeb.

Poslední dny působení druhé části expedice se rozhodujeme soustředit úsilí na suché části jeskyní. Postupně objevujeme a mapujeme nádherné pokračování Poslední šance, kterou překládáme do mayštiny jako Xul-In. Sousedící vchod nás přivádí do labyrintu menších chodeb opět vyplněných sintry a jezery, který prozatím označujeme ZBK a mapujeme v něm 753 m chodeb a evidujeme další čtyři vchody. Další stovky metrů přibývají i v suchých částech Nah Baak, resp. dnes již Sac Kay.

Výsledkem práce první i druhé části expedice je objev více než 5 km chodeb a prodloužení systému Sac Kay na délku 11 551 m. Objev překvapivě dlouhých suchých jeskyní Xul In a ZBK dává tušit možnost dalších suchých jeskyní a možná i většího systému v oblasti jv. od Sac Kay. Všechny známé a zmapované jeskyně v oblasti dosahují v současné době souhrnné délky 16 km.

Třetí část expedice Xibalba 2016 se zaměřila na domapování nově objevených prostor na jihu systému K'oox Baal. Naše působení v systému K'oox Baal se datuje již od roku 2006 a v roce 2012 se systém stal se svojí délkou 75 km čtvrtou nejdelší vodou zaplavenou jeskyní na světě.

Banát – Rumunsko

V letošním roce jsme podnikli celkem dvě výpravy do rumunského Banátu. První miniexpedice proběhla koncem března a byla věnována především povrchovým exkurzím po okolí Svaté Heleny, Gerniku a Eibenthalu.

Záměrem podzimní akce byl návrat do údolí Susary a hlavně do vývěrové jeskyně – v informacích o této jeskyni je zmínka o přítokovém sifonu, který je vhodný na potápění. Jeskyně je protékána

aktivem, chodby jsou menší, ale většinu lze jít vzpřímeně. Cestou je několik jezer zhruba metrové hloubky, a také několik nízkých míst.

Expedice Shaanxi I a II – Čína

V roce 2016 se uskutečnily dvě společné expedice ČSS, Geologického ústavu AV ČR, Institutu krasové geologie Čínské akademie věd a Geologického ústavu ze Xi'anu, které působily v provincii Shaanxi ve střední Číně. Jejich cílem byla prvotní rekognoskace a průzkum krasových oblastí v jižní části provincie, zejména kolem města Hanzhong, kde bylo při studiu satelitních snímků objeveno velké množství ponorných propastí a velkých závrtů (megadolin). Celkem se zatím podařilo objevit a zmapovat více než 7 km nových podzemních prostor a potvrdit existenci velkého množství dalších krasových jevů.

Poté míříme na JV do oblasti, která je jakýmsi pokračování masívu, v němž jsme se uplynulý týden nacházeli. Jižní část tohoto masívu se nachází v menším horském okrese Zhenba, což zcela mění situaci a okamžitě se stává naší prioritou, jelikož jsme zde identifikovali několik opravdu velikých dolin a propastí v čele s megadolinou, jejíž rozměry odhadujeme na 500 × 300 m.

Druhá expedice měla zcela jednoznačný cíl, a to pokračování v exploraci v jeskyních objevených při jarní rekognoskaci v oblasti Xiaonanhai. Neocenitelné pomoci a podpory se nám dostává od našich starých známých z Geologického Institutu ze Xi'anu, kteří se rozhodli provést v oblasti detailní snímkování oblasti za pomoci výkonných dronů. Výsledkem jejich téměř čtyřměsíční práce jsou díky mnohem vyššímu rozlišení snímků další rozpoznané doliny a propasti. V celé oblasti zaznamenali celkem 49 dolin. Celkem se během obou expedic podařilo objevit a zmapovat 7 172 m chodeb.

Expedice Medúza 2016 – Černá Hora

Na přelomu srpna a září 2016 jsme podnikli již 14. expedici na planinu Dalovica v Černé Hoře. Tento rok jsme díky hojné účasti především polské části týmu z Klubu Speleologicznego Politechniki Wrocławskiej výjimečně neřešili nedostatek nosičů potápěčského vybavení. Potápěčský tým podnikl dvoudenní akci zaměřenou na detailní průzkum a dokumentaci prostor mezi 1. a 2. sifonem. Prozkoumali jsme a zaměřili především přítokovou chodbu, kde jsme v r. 2003 ještě nedošli na konec a k jejímuž průzkumu jsme se již nikdy nevrátili. Jedná se o cca 300 m dlouhou chodbu s aktivním tokem. První část chodby je mohutná, s písčitymi nánosy a poměrně hezkou krápníkovou výzdobou. Po 200 m se však charakter chodby mění a profil se zmenšuje až do neprůlezného meandru. Druhým cílem je vylezení komínu nad Evženovým pahorkem před 2. sifonem, ze kterého je vyřícený mohutný zával na dně dómu.

Výkopové práce však musíme přerušit po intervenci domácích speleologů a návštěvě z inspektorátu životního prostředí. Jsme informováni, že pro tyto práce budeme muset vybavit zvláštní povolení.

Hlavní náplní letošní expedice zůstává nové mapování celého systému. Všechny hlavní body stabilizujeme vrtanými plastovými body. Přeměřujeme část Srksov Pomorskí Put a také spojku mezi Termitniakem a touto částí jeskyně. Celkem naměříme přes 2 km chodeb. Snad již příští rok dokončíme celou mapu.

Ostatní zahraniční akce

Na přelomu roku 2015 a 2016 se tři členové zúčastnili pobytu s polskými kolegy v Zakopaném v Tatrách, byly navštíveny j. Czarna a cvičná jeskyně v hřebenu Czarna Turnia nad Koscielskou dolinou.

V červenci se dva členové zúčastnili exkurze do Čachtického krasu na Slovensku. Byla navštívena jeskyně Beckovská a závrt OMVJ, kde se naši členové zúčastnili pracovní akce. Cestou domů byla ještě navštívena lokalita Fosilná vyvěračka.

Na v prosinci 2016 proběhla další minipeďice do Kosova, do jeskyní v okolí města Peč. Byla domapována a doprozkoumána jeskyně Kubo, která se nalézá v úbočích vrcholků nám známých jako Voljak, nad Pečí. V jeskyni bylo naměřeno 56 m polygonu.

2015

Popularizační a prezentační činnost v roce 2015 Skupina prezentovala svoji činnost zejména na Speleofóru 2015, kde získala cenu účastníků za nejvýznamnější objev v ČR.

Ostatní činnost Dva členové pracují v předsednictvu ČSS, jeden dále působí v Bureau UIS. Skupina spolupracuje s ústavem půdní biologie AV ČR na výzkumu bioty v Šošůveckém koridoru a Amatérské jeskyni.

Domácí lokality

Nový Sloupský koridor – Celkem jsme uskutečnili 23 pracovních akcí. Amatérská jeskyně – Práce probíhaly ve spolupráci se skupinou Devon. Celkem zde proběhlo 12 pracovních akcí.

Šachta Za Evropou a Indií – Sloup

Samotné práce na obnově šachty byly po získání potřebných povolení zahájeny v říjnu 2015. Morfologická situace ve strži za Evropou a Indií se od posledního zavalení šachty v roce 1964 podstatně změnila. Pády a posuny vápencových bloků abundantní velikosti značně zúžily samotný přístup k vstupní šachtě mezi skalní stěnou a k ní přilehlými bloky, navíc jejich labilní konfigurace v terénu v žádném případě nezaručovala bezpečný pohyb pod nimi. Prvotním našim úkolem tedy bylo tyto ohromné bloky stabilizovat. Proto jsme vybudovali tři mohutné kameno-betonové zídky, které zamezí nežádoucímu pohybu skalních bloků nad vstupem k dílu. Samotné ústí šachty se nachází v asi 8 m dlouhé puklině mezi vápencovým blokem a skalní stěnou a nebylo před započítím prací nijak výrazně patrné. Po vyklizení materiálu sem napadaného byla nasazena šachtice, přibližně rozměrů 1,5 m x 1,5 m, záhy nás však čekalo první překvapení. Dno. Mohutný vápencový blok přimknul pevně ke skalní stěně a v celém profilu šachtu zahradil. Bylo nutno s nasazením všech sil ho přemoci a pokračovat v hloubení dále. Pod touto překážkou šachta pokračuje vápencovými bloky střední až větší velikosti, prostory mezi nimi jsou vyplněny vápencovou sutí a recentními sedimenty. V mnoha případech se mezi bloky nalézají volné kaverny menší velikosti. V hloubce 2 m byly zastíženy po obou bocích šachty relikty staré výdřevy.

Zahraniční akce

Xibalba 2015 – Ve dnech 25. 1. až 7. 2. pokračovala skupina českých a slovenských speleopotápěčů v průzkumu a dokumentaci zatopených jeskynních systému na mexickém poloostrově Yucatán. Za hlavní cíl si vytýčili průzkum cenotů objevených v roce 2014 slovenskou skupinou v oblasti sv. od známých prostor jeskynního systému K'oox Baal.

Expedice Kosovo – bádání v jeskyni u vývěru Radavc, exkurze do nejdlejší kosovské jeskyně Rugova – Veliká Klisura.

MiniExpedice Rumunsko, Banát – Cílem tří denní návštěvy je na sobotu Sv. Helena, neděle Sasca Montana a kaňon Šušary, pondělí návštěva jeskyně Capture u Aniny. Zajímají nás stavy vody v údolí Ceuca a ve vývěru Jasanky. Voda teče a ještě nějaký čas poteče, i když žádná povodeň. Lokalitu lze

považovat za jeskyni, jedná se o propadlý skalnatý závrt, jehož vnitřní část padá pod úhlem 45° přibližně do 10m hloubky, kde další pokračování končí závalem. Jeskyně je statická, bez průvanů.

Expedice Slovenský kras, Silica – Úder na koncový odtokový sifon v jeskyni Silická Ladnica.

Bígr – expedice Rumunsko, Svatá Helena – Poznávací výprava do českých vesnic rumunského Banátu a jejich krasového okolí.

Bígr – expedice Rumunsko, Muntii Almaluji – Putování v rumunském pohoří Muntii Almaluji a vyhledávání krasových oblastí. Jeskyně Zamknuta, další často literaturou zmiňovaná Gaura Corni nebyla nalezena, návštěva jeskyně na Dunaji Gura Ponicovei u Dubové.

Expedice Kosovo – Peje, MNE – Bijelo Polje, j. Djaleviča, 24. 7.–29. 7. 2015 – expedice do kosovských hor v okolí města Peja. Pod vrcholem Voljak (1 900 m) jsme objevili a zaměřili 77 m hlubokou propast nedaleko vrcholku zmíněného kopce. Dostala název Svatý kopeček. A jsou tam další.

Expedice Medúza 2015

Ve dnech 19.–28. 8. se uskutečnila již 13. expedice na planinu Dalovica na severu Černé Hory. Navázali jsme na osvědčenou spolupráci z předchozího roku s kolegy z Klubu Speleologiczneho Politechniki Wroclavskiej. Hlavním cílem expedice byla především explorace v koncových partiích jeskyně za 2. sifonem a pokus o překonání 3. sifonu. Pro suchozemskou část týmu pak byla připravena celá řada úkolů, zejména zmapování hlavního tahu jeskyně od Termitniaku k 1. sifonu, pořízení video a foto-dokumentace a pokus o vyčerpání 1. sifonu benzínovým čerpadlem.

Banát 2015, Sv. Helena – jeskyně Rajka (P. Cicalavat)

Letošní podzimní expedice se vrátila na Banát do nejbližšího okolí české vesnice Svatá Helena. Chtěli jsme expedičně vyzkoušet čerpání v jeskyni silnějšími čerpadly, které je nám většinou dobře známé z Moravského krasu. Jako nejvhodnější lokalita se nám jevila jeskyně, vyvěračka pod Sv. Helenou místně zvaná Rajka. Rumunští jeskyňáři ji znají spíše jako Pestera Cicalavat dle názvu údolí.

Jeskyně je známá dobře obyvatelům české vesnice, neboť z ní byla čerpána zkraje 90. let voda pro místní vodovod. Vesnice je situována na vápencovém ostrohu a od založení se potýká s problémem spodní vody. Při tomto využití a nutných terénních úpravách vývěru se patrně podařilo snížit hladina vstupního sifonu natolik, že bylo možné proniknout do dalšího volného pokračování. Tohoto využili rumunští jeskyňáři a celou přístupnou jeskyni zdokumentovali, po 200 m hlavní chodba končí v 2. sifonu. Znovu do jeskyně potápěčsky pronikáme při expedicích v letech 2006 a 2007. Při jarní expedici 2007 byl překonán 2. sifon a objeven dóm s přítokovou chodbou ze 3. sifonu. Prostory nebyly zdokumentovány, v 3. sifonu se nepodařilo postoupit pro členitost a velké množství bahnitého sedimentu.

Čína – Jeden člena navštívil po kongresu Transkarst jeskyně Ten Long Dong, Furong Dong a Sangjiao Natural Bridges v provincii Wulong v Číně. V rámci akce byla objevena jeskyně Česko-belgického přátelství v délce 100 m.

2014

Ostatní činnost – Jeden člen pracoval v ČSS ve funkci předsedy, další byl členem předsednictva ČSS, další vedl komisi pro speleopotápění. Jeden člen dále působí v Bureau UIS.

Činnost v ČR

Nový Sloupský koridor – do NSK jsme uskutečnili 40 pracovních akcí.

Amatérská jeskyně – Sloupský koridor – práce probíhaly ve spolupráci se skupinou Devon. Celkem zde proběhlo 15 pracovních akcí.

Pokračování v práci v objevené zavalené/zahliněné chodbě za vylezeným úsekem v Černém dómu, kontrola vodních stavů, kopání zahliněné chodby za traverzem v Černém dómu, postup 0,75 m. Žádné změny. Přestrojení traverzu v Černém dómu na dřívě instalované lepené kotvy.

Revize vodních hladin na Sloupském potoce v Nové Amatérské jeskyni. Podařilo se zrevidovat vodní hladiny od povodňového vývěru v Bludišti Milana Šlechty až po Turbínu. Podařil překvapivý průnik za koncový sifon v Bludišti do dómu s jezerem cca 15 x 10 x 10 m. Zhruba polovinu stěn prostory tvořily mohutné nánosy kulmských valounů, ve směru k Jezerní propasti v horních částech dómu to vypadalo na volné pokračování. Slaněním do Jezerní propasti bylo nakonec dosaženo vrcholu kulmských naplavenin, které mezi Jezerní propastí a „dómem“ tvoří překážku, jinak jde v podstatě o jednu prostorou. Maximální zaznamenaný pokles hladiny v Jezerní propasti činil přes 11 m, v knize Amatérská jeskyně je uvedeno max. 9 m.

Ostatní jeskyně v ČR – V květnu se jeden člen zúčastnil záchranné akce čerpadel v Lopači. Dva členové provedli zaměření jeskyně Tumperek radiomajákem vůči Rudickému propadání.

Zahraniční akce

Mexiko, expedice Xibalba

Ve dnech 8.-23. 2. 2014 se skupina českých a slovenských speleologů snaží navázat na předchozí expedice na mexickém poloostrově Yucatán. Tentokrát se cílem stalo především nalezení nových cenotů. První skupina započala s povrchovým průzkumem v oblasti sz. od známých částí jeskyně K'oox Baal. Hned první den strávený v úmorném vedru ve zdejší neprostupné džungli přinesl objev dvou nových cenotů. První z nich představuje otvor cca 8 m v průměru, ústící ve stropě velkého dómu rozměrů 25 x 12 m s rozsáhlým jezerem. Podle velkého množství netopýřů jej nazýváme Shoots Hool (Netopýří díra) a nazítří v něj uskutečňujeme první ponor. Druhý den však objevujeme hned dvě pokračování nízkými chodbami a postupně přidáváme k délce jeskyně další desítky metrů. Potápíme se zde ještě další dva dny a objevujeme také v pořadí třetí cenot, kde po vynoření a krátkém výletu do okolí zjišťujeme, že jsme na druhé straně známého cenotu, který jsme zkoumali již v roce 2007 a vůbec tehdy neměli tušení o existenci další hladiny. Celková délka Shoots Hool dosáhla 589 m a hloubky 22 m.

Druhá skupinka začala ve známých cenotech Zebra a Chak Ha. Dále jsme se soustředili na jeskynní systémy Joolis, Cangrejo, Zebra a leh Kin. Postupně jsme v nich objevili několik kilometrů nových chodeb, spojení do jednoho velkého systému se však nepovedlo. Celkem jsme zde k původním 160 m objevili 354 m nových chodeb a po připojení k jeskyni Zebra tím tato dosáhla délky 2 443 m.

Poté se obě skupinky přesouvají na nové území. Zatímco první skupinka se tentokrát vydává do džungle jz. od K'oox Baal, kde rovněž nachází dva nové cenoty, druhá skupinka společně se slovenskou suchozemskou částí vyráží do mnoho kilometrů vzdáleného neznáma směrem sv. První z nových cenotů na JZ pojmenováváme Wa Ba'ax Van (Tady je něco).

Během dvou týdnů expedice jsme k našim předchozím objevům z let 2004–2012 přidali první 4 km nových, z nichž mnohé jsou, jak věříme, jen zlomkem budoucích rozsáhlých systémů.

Rumunsko, Anina, Pestera de la Captare

Expedice do vodní jeskyně Pestera de la Captare – doposud 960 m dlouhá, členitá vyvěračka v západním Rumunsku (údolí Minis, Aninské hory). V plánu byl podrobný průzkum prostor za koncovým sifonem Jezerní chodby – Galeria Lacuililor. Za sifonem se podařilo objevit dlouhou chodbu zakončenou křížovatkou se dvěma sifony nazvaná CHV koridor. Vylezen 8m stupeň k velkému oknu, za kterým byla objevena rozlehlá chodba zakončená novou největší prostorou v jeskyni – dóm ČV. Zde další možnosti postupu skýtají dvě ústí chodeb s nutností lezení a další sifon. Mapování Galeria Lacuililor a napojení se na rumunský polygon – zmapováno přes 200 m známých chodeb. Po pospojování všech měření jsme se dostali k hodnotě 614 m nových prostor a 220 m přeměřených již od 80. let známých prostor.

Rumunsko, Sv. Helena – Cílem akce je povrch, budeme zkoumat možnosti nového vstupu do Jasanky. Od vchodu Jasanky zaměřujeme do svahu polygon, který kopíruje ten uvnitř jeskyně, abychom si do povrchu promítlí, kde leží hlavně chodby a místa za sifony.

Černá Hora, Medúza 2014

Cílem letní expedice bylo navázání na objevené postupy v roce 2007 na samém konci jeskyně a pokus o překonání dosud nedotčeného 3. sifonu. Významnou posilou letošního týmu byla skupina polských speleologů z Klubu Speleologicznego Politechniki Wroclawskiej. V tomto roce jsme se rozhodli přesunout tábor do spodní části kaňonu ke klášteru, protože jsme vyhodnotili transport kaňonem jako výhodnější. Vodní stavy v jeskyni přijíždí prozkoumat mikulovská sekce už o den dřív. Bohužel se ukazuje, že volba tábora u kláštera nebyl dobrý tip. Díky zvýšeným vodním stavům byla cesta k jeskyni spíše bojem o přežití, a tak se útočné družstvo otáčí už u prvního jezera před dómem Slavija. Přesouváme tábor na klasické místo k Mitovi Dalovicovi a vysíláme další průzkumný tým. Postup do zadní části jeskyně blokuje sifon v plazivce před Termitniakem.

Celkem mapujeme skoro 4 km chodeb a vytipováváme několik míst na možné další pokračování. Zároveň jsme pořídili fotodokumentaci části jeskyně, kde jsme předtím nikdy nebyli.

Rakousko

Lokalita Ratselohle byla slibná z pohledu lezení koncového okna, které bylo po zhruba 15 m zdoláno, ale další prostora, z které vytékal přítok, byla zavalená. Potápěčskou výstroj jsme se rozhodli smočít alespoň ve vyvěračce Kessel, která taky před dvěma dny aktivně vyvěrala.

Jeden člen navštívil Yenolan Caves v Austrálii.

ZO ČSS 6-26 Speleohistorický klub Brno

2016

Novodvorský ponor 1410 A

V jeskyni proběhlo cca 5 akcí zaměřených na horizontální průkop vedoucí paralelně s chodbou Vyholených. Chodbička kopíruje po své pravé straně skálu. Za rok 2016 se podařilo postoupit o 1,5 m.

Závrt u Borovice 1410 B

Podařilo se dokončit mapu jeskyně (stav 11/2015), její rozvinutý řez a půdorys. V Jižní propasti se průzkum zastavil objevem Jožova dómku v dubnu 2015. Veškeré síly skupiny se upnuly k propasti Severní, kde se pokračovalo především ve dvou pracovištích: na dně propasti ve vertikále VyVe (I) a v dómku Nohsledů (II).

Ve VyVe (I) docházelo k odstraňování skalních bloků ve vertikálním směru kopírujícím skalní puklinu, na které je založená jeskyně. Transport probíhal pomocí kýblů navázaných na uzlíkatém laně. Po dosažení výšky začátku Trucchodby byly kýble s materiálem převěšovány na vnitřní vrátce a lanovkou pokračovaly až do Centrálu a na povrch. V červnu 2016 se poprvé provedlo průstupem spojit propast Severní a Jižní, kdy první členové proplazili spojnicí vedoucí z Vyve do Jižní propasti. Od té doby stále pokračuje odstraňování kamenů a skalního bloku. Ke konci roku 2016 se podařilo snížit dno VyVe až na úroveň spojnice Severní – Jižní propast.

V dómku Nohsledů (II) byl proveden průkop v jeho sedimentech sledující pravou stěnu skály. Průkop byl proveden cca 2 m hluboko tak, aby dno prokopaného dómku bylo stejně hluboko jako dno Trucchodby. V reliéfu průkopu jsou jasně patrné různé barevné vrstvy hlíny lehce ukloněné. Zajímavá je skladba sedimentů: od shora prvních cca 50 cm se jedná o písek spolu se spraší, dalších cca 50 cm spraš a pak cca 50 cm spraš s kamením - balvany. Pod nimi je vrstva typu terra rosa o mocnosti 1-2 cm a pod tím šedý/hnědý jíl se štěrkem. Průkop byl veden směrem k odtokové chodbičce, která má zřetelné stropní korýtko s osednutým sedimentem. Během průkopu se v sedimentu občas nacházely kameny vápence o rozměrech i přes 40 cm. Za rok byla během několika pracovních akcí prokopána chodbička vedoucí z dómku v délce cca 5 m. Na prozatímním konci chodbičky dochází k mírnému rozšíření prostor, či k úklonu chodbičky doprava. Stále je zřetelné stropní korýtko i osednutí sedimentu, které je však málo vysoké pro lepší náhled do doposud neznámých prostor.

Ostatní činnost V neděli 24. 4. 2016 proběhla exkurze po plošině Skalka s možností návštěvy Závrtu u borovice pro širokou veřejnost. V sobotu 16. 4. 2016 jsme se zúčastnili Úklidu krasu, kdy jsme vyčistili od odpadků trasu Ochoz–Hádek–Hostěnice po obou stranách.

Proběhlo několik pracovních akcí na lokalitách jiných skupin – Ochozská jeskyně a pracoviště ve Zkamenělé řece, lokality Speleologického klubu (6-12), Dagmary (6-08) a Moravského krasu ve Vymodlené (6-20).

Články a publikace – viz nekrácená zpráva.

2015

Novodvorský ponor 1410 A

Na lokalitě proběhlo 15 pracovních akcí, kde jsme se zaměřili na Kulichův komín nad Mraveništem. Nejdříve jsme sledovali stropní korýtko, které asi po 30 cm skončilo na hraně stropu, ale to nás neodradilo a pokusili jsme se dosáhnout konce prostoru. V současné době je velikost sondy 70 × 70 cm a délku má 2,5 m. Zhruba v půlce jsme narazili po pravé straně na skalní stěnu, kterou dál kopírujeme. Rychlejší průzkum ztěžuje u nás klasický výskyt oxidu uhličitého a větší množství kamenů různé velikosti v sedimentech.

Závrt u Borovice 1410 B

Všechny síly skupiny byly upřeny na Závrt u borovice. Celý rok se intenzivně kopaly sedimenty v Trucchodbě v Severní propasti. Trucchodba se směrem k čelbě začíná více zvedat a je mnohem prostornější, pohodlně se zde dá stoupnout a umožňuje i práci ve více lidech. Na čelbě se kromě kopatelného sedimentu nacházejí i větší bloky volně loženého vápence. Byl odtěžen svah vedoucí k dómku Nohsledů. Koncem roku se po několika předešlých akcích s průkopem kolem pravé stěny dómku Nohsledů k úzkému pokračování propadl roxor do neznámých prostor v místě sedimentu osednutého od stropu.

V Jižní propasti velkou část roku probíhalo rozbíjení kamenů vertikálně podél mizejícího kanálku. Uvolněním posledních balvanů se podařilo dostat do volných prostor, které po dalším rozšíření vedly do chodbičky zvané Huntuntunt. Z něj dále byla objevena plazivka o sklonu 45 stupňů s 2m spádem do nově objeveného Jožova dómku. Vespod dómku se nachází horizontální trativod neprůlezných rozměrů. Na opačné straně je domek uzavřen neprůlezným komínem. Stěny jsou na dvou místech pokryty sintrovými náteky a v dómku se vyskytuje i drobná krápníková výzdoba. V době jeho objevu se zde nacházely egutační jamky. Po objevu dómku byl řízeně strhnut boční zával v Huntuntuntu, který dočasně uzavřel přístup do dómku. Tím došlo k objevu spojnice Jižní propasti se Severní. Spojnice je velmi úzká, ale průlezná. Na jejím dně se nachází slibný kanálek vedoucí do doposud neznámých prostor. Nad kanálkem je malý otvor komunikující se současným dnem Severní propasti zvaný Vyve. Po několika pracovních akcích se podařilo odstranit zával a znovu tak zpřístupnit Jožův domek. Díky pomoci Štěpána Mátyla (6-01) byla vytvořena nová mapa, půdorys a rozvinutý řez.

Díky spolupráci s panem Hruškou z firmy KOLEJ CONSULT & servis bylo v říjnu provedeno georadarové měření na ploše 38 x 25 m pokrývající půdorys jeskyně s velkou rezervou.

2014

Novodvorský ponor 1410 A – Akce zde byly sporé, v omezeném počtu lidí. Odtransportovalo se jenom malé množství sedimentů, byla opravena rozpadlá těžební trojnožka.

ZuB alias Závrť u Borovice 1410 B

V lednu 2014 byl započat transport sedimentů z Trucchodby, byla budována lanovka na Zubu, nejdříve do Centrálu. V dubnu byla jeskyně vykradena – do té doby zamaskovaná díra ve skruži byla oddělena, zmizel žebřík a vrátek. Z toho důvodu byl Zub obezděn kameny. Dne 10. 7. byl objeven domek Nohsledů po pravé straně Trucchodby. Byla vybudována kolejnicová, na stropě zavěšená dráha vedoucí po celé délce Trucchodby. Přešlo se na transport vaničkami, které jsou přes další vrátek v půli Severní propasti převěšovány a transportovány až na povrch.

Mezitím byl rozbit velký balvan v Jižní propasti a pokračovalo se v rozebírání kamenů svisele dolů, kde se podařilo koncové prostory rozšířit natolik, že je zde možná další manipulace. Zároveň je vidět dolů úzkou puklinou, která se bude dále rozšiřovat.

Publikační činnost – viz nekrácená zpráva.

Ostatní činnost Jednalo se především o výpomoc skupině ZO ČSS 6-08 Dagmar, ZO ČSS 6-12 Speleologický klub Brno, ZO ČSS 6-20 Moravský kras a ZO ČSS 6-11 Královopolská v pracovišti ve Zkamenělé řece. Proběhlo mnoho dalších exkurzí do zajímavých lokalit Moravského a Týnčanského krasu.

Některými členy bylo navštíveno i historické podzemí, především v Brně, Kurdějově a Římě. S. Jurán v Římě půl roku spolupracoval se skupinou Roma Sotterranea, kde bylo provedeno několik průzkumů historického podzemí. Jeden člen navštívil na mezinárodní expedici jeskyni Zolušku v Moldavsku a proběhl průzkum vinných sklepů Cricova. Na Slovensku jsme navštívili Demänovskou dolinu s přílehlými jeskyněmi.

2013

Novodvorský ponor 1410A

Proběhlo několik pracovních akcí, především v zimním období. Byla zprovozněna nová kladka na těžební trojnožce. Kopací práce probíhaly především na čelbě, kde byl vykopán veškerý kopa-

telný sediment a odtransportován ven z jeskyně. Jeskyně se na svém současném konci zužuje do neprůlezného otvoru, při lítí vody do otvoru je slyšet zurčení, jak voda stéká dolů v úzkých meandrech.

ZuB alias Závrt u Borovice 1410 B

Činnost skupiny se od jara 2013 až do zimních měsíců na přelomu roku 2014 soustředila na jeskyni Zub, kde se kopalo především v Severní a Jižní propasti. V Severní propasti se kopala přítoková chodbička, která je pohodlně průlezná. Začátkem roku 2014 se na konci chodbičky ukázal volný prostor, který byl zaplněn sedimenty. Odstraněním sedimentů vznikl menší domek, který je na jedné své straně dále kopatelný. V dómku se rychle vydýchává vzduch a i v zimě koncentrace CO₂ stoupá až k 5 %. Dále v Severní propasti probíhalo odstraňování sedimentů směrem vertikálním a do boku po puklině, která je ovšem velmi úzká. Taktéž se odstraňoval sediment i z menšího komínku, který se nachází přibližně uprostřed Severní propasti a vede pravděpodobně kou povrchu.

Pro lepší přístup do Severní propasti byl nainstalován žebřík a pro usnadnění transportu materiálu byla zavedena lanová dráha, která vede ze středu Severní propasti do Centrálu. Pod lanovou dráhou je kladka s lanem, která dosahuje až na samotné dno Severní propasti.

Paralelně s kopáním v Severní propasti se kopalo i v Jižní, kde se odkrývaly sedimenty směrem po zlomu, na kterém Zub leží.

Ostatní činnost Výpomoc skupině ZO ČSS 6-08 Dagmar a ZO ČSS 6-12 Speleologický klub Brno. Proběhlo mnoho dalších exkurzí do lokalit MK. Některými členy bylo navštíveno i historické podzemí, především Znojmo, Brno, Řím, Paříž, Belfort. V Paříži se jednalo o katakomby a doly v Meudonu, v Římě pak Trajánův akvadukt u jezera Bracciano a tufové doly, původní katakomby prvních křesťanů. V Belfortu proběhla exkurze do podzemních prostor určených pro špiony během studené války. Započala se spolupráce s římskou skupinou jeskyňářů a archeologů Roma Sotterranea.

ZO ČSS 6-27 při NP Podyjí

2016

Silberloch – Po vybudování stezky o. s. Clary zajistí osazení informační tabule o důlním díle v designu odpovídajícím ostatnímu vybavení naučné stezky.

Budování stezky v roce 2016 nezačalo. Lesní správa přislíbila koordinovat zemní práce u štoly s jinou akcí, k čemuž ovšem nedošlo. Zabezpečení vchodu bude možné řešit až po ukončení zemních prací.

Prezentace ZO – Schneider ve spolupráci s Reiterovou připravil jednoduché webové stránky ZO ČSS a zajistil umístění odkazu na web NP Podyjí a ČSS

JESO – Kos a Mahr dokončili identifikaci zbývajících evidovaných objektů (Granátové jámy a Braitava).

Ledové sluje – Monitoring pohybu skalních bloků a klimatu pokračoval dle standardní metodiky. Zpráva z monitoringu pohybu skalních bloků byla odevzdána Ústavu struktury a mechaniky hornin. Data ze sledování mikroklimatu jsou archivována na Správě NP.

Exkurze – Byla uspořádána exkurze v Jaskyni Driny.

2015

Silberloch – Sdružení Clary plánuje trasu bezprostředně kolem štoly, štoly je možné zařadit jako bod naučné stezky (pouze k nahlédnutí, bez přístupu). Návrh úprav byl zpracován v červnu

2015, v říjnu proběhla první brigádní akce – úprava koryta potoka a zvýšení opěrné zídky před vstupem do štol.

Prezentace ZO – Vytvoření loga bylo zadáno v srpnu 2015, grafik obdržel obrazové podklady. První návrhy byly konzultovány, hotové logo je připraveno, dosud však nebylo odevzdáno, bude urgováno.

JESO – Práce na dokončení identifikací zbývajících evidovaných objektů (Granátové jámy a Braitava).

Ledové sluje – Data z monitoringu netopýrů eviduje ČESON. V říjnu proběhlo setkání účastníků předchozích 25 let výzkumů. Při odchytu v rámci tohoto setkání byl na lokalitě prokázán 20. druh netopýra. Ani za 25 let intenzivního monitoringu tedy Ledové sluje nevydaly všechna svá tajemství.

Data z monitoringu pohybu skalních bloků budou odevzdána Ústavu struktury a mechaniky hornin do konce února a data z klimatického monitoringu jsou zatím uložena v datovém skladu SNP Podyjí k dalšímu využití. Ústav geoniky v roce 2015 práce v Podyjí neprováděl, výzkum bude pokračovat v roce 2016.

Exkurze – Byla uspořádána květnová exkurze do Českého krasu–Koněpruské jeskyně.

2014

Silberloch – Se zástupci sdružení Clary byla v terénu prověřena možná trasa okružní turistické cesty. Část trasy je problematická z hlediska možnosti eroze, je třeba konzultovat s odbornými projektanty.

Ledové sluje – Monitoring netopýrů proběhl standardně odchycem do sítí 3x během sezóny a jednou kontrolou zimních úkrytů. Výsledky monitoringu dokládají velkou významnost lokality pro řadu druhů. V rámci odchytů byly též odebírány vzorky pro výzkum syndromu bílého nosu. Výskyt patogenních hub byl potvrzen, taktéž bylo pozorováno poškození pokožky u některých odchycených zvířat.

Monitoring pohybu skalních bloků byl prováděn devětkrát v průběhu roku 2014 na 3 profilech, kde jsou instalována měřidla TM-71. Digitální fotografie těchto měření byla zaslána v lednu 2015 na Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, kde dojde k jejich vyhodnocení v rámci výzkumné činnosti tohoto ústavu.

Monitoring klimatu na lokalitě Ledové sluje probíhalo celkem na 10 místech (9 v podzemí, 1 na povrchu lokality). Na 5 stanicích dochází k soustavnému monitoringu vlhkosti a teploty, na 5 dalších lokalitách jsou měřeny pouze teploty.

Geomorfologický výzkum pomocí laserového mapování pokračoval, byly zjištěny poruchy v celém skalním bloku i na protějším břehu řeky. Pokusný vrt se nepodařilo realizovat, protože po odstávce vrtné soupravy z důvodu poruchy byla její kapacita plně využita na jiných lokalitách.

Exkurze – Exkurze do Přírodního parku Kladecko se zúčastnilo 5 členů ZO s rodinami plus další dvě rodiny jako hosté. Kromě podzemních prostor PP Rudka a PR Průchodnice a průvodcované exkurze do Olomouckého dómu v systému Javoříčských jeskyní se účastníci seznámili i s širšími krajinnými souvislostmi zdejší krasové oblasti a její flórou i faunou. Velký dík patří jeskyňářům ze ZO 7-09 Estavela i ze Správy jeskyní, kteří se nám velmi ochotně věnovali a poskytli nám své průvodcovské služby.

2013

Místo zprávy dodala skupina publikovaný článek:

František Kuda: Revize speleologické dokumentace pseudokrasových jeskyní „Ledové sluje“ z archivu správy Národního parku Podyjí a její implementace do GIS. THAYENSIA (ZNOJMO) 2013, 10: 17-25. ISSN 1212-3560

ZO ČSS 6-28 Babická speleologická skupina

2016

Za rok 2016 bylo v našem zájmovém území uspořádáno 5 pracovních akcí, z nichž byla tradičně většina těch „podzemních“ zaměřena na Větrnou propast (j. č. 1318). Zde je v současnosti několik pracovišť: puklina v chodbě za Sračkometem, odtok za sifonem č. III a chodbička ve Švestkově propasti (směřující do stejných míst, jako odtok za sifonem III).

Stále probíhá podpora a údržba portálu Jeskyňář, kde má své webové stránky několik ZO ČSS. K prezentaci skupiny i k dokumentaci pracovních akcí, výsledů a map využíváme výše zmíněného webového portálu Jeskyňář: <http://www.jeskynar.cz/babicka-skupina>.

Zúčastnili jsme se i zahraničních akcí, zejména akcí na Slovensku v jeskyních Jánské a Demänovské doliny. Tyto akce byly mapovací, fotografické i objevitelské.

2015

V našem zájmovém území bylo uspořádáno 6 pracovních akcí, z nichž byla většina těch „podzemních“ zaměřena na Větrnou propast (j. č. 1318). Zde je v současnosti několik pracovišť: puklina v chodbě za Sračkometem, sonda na dně Bílé tmy, odtok za sifonem č. III a chodbička ve Švestkově propasti (směřující do stejných míst, jako odtok za sifonem III).

Stále probíhá podpora a údržba portálu Jeskyňář. K prezentaci skupiny i k dokumentaci pracovních akcí, výsledů a map využíváme výše zmíněného webového portálu Jeskyňář: <http://www.jeskynar.cz/babicka-skupina>.

2014

Bylo uspořádáno 5 pracovních akcí, z nichž byla většina zaměřena na Větrnou propast (j. č. 1318) – pracoviště viz zpráva 2015.

Stále probíhá podpora a údržba portálu Jeskyňář, který je používán i k prezentaci skupiny a k dokumentaci pracovních akcí (<http://www.jeskynar.cz/babicka-skupina>).

2013

Bylo uspořádáno asi 10 pracovních akcí, z nichž byla většina zaměřena na Větrnou propast (j. č. 1318) – pracoviště viz zpráva 2015. Jádro skupiny podniklo v únoru výzkumnou cestu do Jeskyně mrtvých netopierov.

Probíhá podpora a údržba portálu Jeskyňář. J. Šanda na Jeskyňáři založil web týkající se speleohistorie, kde publikuje skeny a přepisy historických dokumentů, fotografie, mapy aj. Dále přispívá na svůj portál www.podzemi.net, kde se věnuje zejména recenzím jeskyňářského vybavení. K prezentaci skupiny i k dokumentaci pracovních akcí využíváme webového portálu Jeskyňář: <http://www.jeskynar.cz/babicka-skupina>.

Babická plošina Devítka – 19. 1. byl odstřelen balvan, který se zde sesunul během loňské průzkumné akce a zcela zahradil přístup do nejnižších známých částí.

Větrná propast – sonda na dně Bílé tmy – v letošním roce zde proběhlo 5 akcí. Jde o hloubení v sedimentech v sondě, jejíž nynější hloubka je asi 2,5 m. V nejnižší části se v otvoru rozšiřující se pukliny snažíme dostat do paralelních prostor. Jde o vertikální chodbičku s průměrem cca 1 m, která je v celém profilu vyplněna sedimenty. Sonda je dle polygonového tahu v oblasti několika metrů nad Sračkometem. Předpokládáme, že by tedy s ním mohla komunikovat (za Sračkometem jí jde naproti pravostranná odbočka).

Větrná propast – chodba za Sračkometem – V lednu došlo k domapování chodeb za Sračkometem. Chodba končí neprůleznou cca 6 m hlubokou puklinou, jejíž dno je dnes nejnižší položeným místem jeskyně (–125 m). Během roku zde proběhly dva odstřely s cílem proniknout na její dno a snahou najít další pokračování odtoku skapové vody.

Činnost v zahraničí – V únoru proběhla pracovní akce v Jaskyni mrtvých netopierov v Nízkých Tatrách s objevem nové chodby nazvané Babická.

ZO ČSS 7-01 Orcus

2016

Výchovná a vzdělávací oblast Týdenní výcvikový kurz spelealpinismu pro studenty Bezpečnostně právní akademie Ostrava ve středisku Malé Svatoňovice a oblasti Adršpašsko-teplických skal, přednášky a besedy o činnosti Orcusu v Městské knihovně v Bohumíně a přednášky o mezinárodních expedicích a pseudokrasu Beskyd pro veřejnost ve vzdělávacím centru Dolní Lomá, exkurze do Kněhyňské jeskyně v Beskydech. Pro bohumínskou veřejnost byl připraven 100 m dlouhý alpský travers s lanovkou nad řekou Odrou, kterého se účastnilo okolo 150 dětí a dospělých.

O činnosti ZO ČSS byla také publikována řada článků a reportáží v různých novinách a časopisech, v regionální televizi TIK Bohumín, byla připravena řada přednášek s filmy o mezinárodních expedicích ZO a o výsledcích výzkumů v pseudokrasu Moravsko-slezských Beskyd.

Na Speleofóru byl představen film o expedici Čtyr Dag 2015. Ve výstavním sále v Dolní Lomné byla připravena výstava fotografií o jeskyních na hřebenu Čtyr Dag na Krymském poloostrově.

Významnou měrou se podíleli členové ZO na práci odborné komise pro aktivity ve výškách a nad volnou hloubkou ČSS, které předsedá Josef Wagner a členem je Jakub Wagner.

Spolupráce s Horskou službou Beskydy a GOPR V uplynulém roce byla navázána úzká spolupráce s Horskou službou Beskydy. Vzhledem k tomu, že členové HS neznají lokalizaci beskydských jeskyní a neznají ani podmínky, které jsou v podzemí, byly připraveny společné akce do jeskyní Beskyd – exkurze a pak nácvik záchrany zraněného z podzemí.

Spolupráce byla navázána i s polským speleoklubem KAGB GOPR, speleologická skupina pracující při „Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe“ (GOPR), zabývající se i profesním spelealpinismem a zabezpečující speleologickou záchrannou službu v oblasti Beskid Slonskich, Malych a Żiwieckich.

Oblast mezinárodní spolupráce Výprava Krym – Čtyr Dag 2016 – Sedmičlenná výprava na plato Čtyr Dag do jeskyně Emine Bojir Chasar měla za cíl dokončit filmovou dokumentaci uzavřené části jeskyně „Nižní“, novou topografickou dokumentaci včetně usazení pevných polygonových bodů a provádět exploraci koncových bodů v jeskyni.

Výprava „Epaňa 2016“ – Výprava do pseudokrasových terénů Španělska se uskutečnila v měsíci

říjnu. Jejím hlavním cílem byly exkurzní, studijní návštěvy v rajonech a lokalitách, ve kterých se vyskytují pseudokrasové formy v oblasti severního Španělska. Byly navštíveny lokality La playa de las Catedrales, Ostrov Gaztelugatxe, Geopark De La Costa Vasca, Přírodní park Las Bardenas Reales. Se španělskými speleology klubu Espeleoclub Resaltes byly zahájeny přípravy na studijní expedici na rok 2017 do jeskyní s aragonitovými formami.

Během roku byla navázána spolupráce s brazilskými speleologickými kluby a zahájena příprava expedice do krasu v oblasti Bahia v sv. Brazílii. V měsíci březnu se uskutečnila přípravná cesta dvou členů ČSS do Brazílie a navázání spolupráce se speleologickým klubem Meandros Espeleo Clube a José Humberto é brasileiro de Brasília, Universidade de Brasília, se kterými byla zahájena příprava expedice na rok 2017.

2015

Výchovná a vzdělávací oblast Týdenní výcvikový kurz speleoalpinismu pro studenty Bezpečnostně právní akademie Ostrava ve středisku Malé Svatoňovice a oblasti Adršpaško-teplických skal, několik přednášek a besed o činnosti Orcusu v Městské knihovně v Bohumíně a cyklus přednášek o mezinárodních expedicích a pseudokrasu Beskyd pro školy a veřejnost ve vzdělávacím středisku Intoza v Ostravě, exkurze do Kněhyňské jeskyně. Pro bohumínskou veřejnost byl připraven 100 m dlouhý alpský traverz s lanovkou nad řekou Odrou – účast okolo 150 dětí a dospělých.

O činnosti ZO byla také publikována řada článků a reportáží v různých novinách a časopisech, v regionální televizi TIK Bohumín. Proběhlo proškolení a zkoušky členů, provádějících pro ZO nej-různější práce nad volnou hloubkou za použití speleoalpistické techniky. Na Speleofóru byl představen film o expedici Kuba 2014.

Členové ZO se podíleli na práci odborné komise pro speleoalpinismus a souvisejících aktivitách ČSS, které předsedá J. Wagner a členy jsou J. Wagner a J. Antonín. Pro práci této komise a vzdělávání v oblasti speleoalpinismu a speleoalpinistických technik bylo zpracováno další doplnění výukových skript, které jsou základním materiálem i pro zájemce o problematiku prací ve výškách a nad volnou hloubkou v jednotlivých ZO ČSS.

Pracovní činnost Byly realizovány nátěry střech a opravy svodů a žlabů na různých objektech v Bohumíně. Na objednávku ČESON byly sledovány aktivity netopýřů v umělých úkrytech (netopýřích budkách) na vytípaných nově zateplených věžových domech v Bohumíně a Ostravě.

Oblast mezinárodní spolupráce Výprava Krym – Čatyr Dag 2015 –Šestičlenná výprava na plato Čatyr Dag do jeskyně Emine Bojir Chasar měla za cíl provést novou filmovou dokumentaci uzavřené části „Nižni“, novou topografickou dokumentaci a provádět explorační koncových bodů v jeskyni.

Výprava „Espana 2015“

Výprava do jeskyní Francie a Španělska se uskutečnila v měsíci říjnu a jejím cílem byly exkurzní studijní návštěvy v jeskyních, ve kterých se vyskytují aragonitové speleotémy a současně konzultace výsledků výzkumu geneze těchto vzácných jeskynních sekundárních forem se speleology, kteří se těmito výzkumy zabývají. Byly navštíveny jeskyně El Soplao za účasti Roberta R.Garsie a ve Francii jeskyně Aven de Crozes a jeskyně De Clamouse za doprovodu Michela Rendy.

Organizace a realizace Mezinárodního symposia o pseudokrasu – Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou bylo v měsíci září připraveno Mezinárodní symposium o pseudokrasu. Symposia se

účastnilo celkem 52 speleologů a vědců z 9 zemí, zabývajících se výzkumy v pseudokrasových lokalitách. Součástí symposia byly i terénní exkurze, které byly našimi členy zabezpečeny v Kněhyňské jeskyni, v jeskyni Cyrilka a Ondrášových dírách.

Sledování zimujících netopýřů v jeskyních o opuštěných důlních dílech Stejně jako v minulých zimních obdobích probíhala chiropterologická sledování ve vytipovaných zimovištích netopýřů v jeskyních Moravskoslezských Beskyd, opuštěných důlních dílech Jeseníků a Oderských vrchů. Jedním z cílů bylo i sledování hibernantů postižených nemocí syndromem bílých nosů – WNS.

V PP zimovišti netopýřů Černý důl byl kromě pravidelné kontroly vyzmáhán vstup na I. patro dolu. Vstupní otvor byl v minulých letech zavalen bloky břidlice.

Na EVL důl Zálužné (jednoho z nejvýznamnějších zimovišť netopýřů v ČR) jsme se úzce podíleli na přepracování projektu, který je přípravou pro provedení uzávěru dvou hlavních vertikálních vstupů a současně vletových otvorů do lokality a byli tak poradními subjekty pro AOPK ČR.

V oblasti Moravskoslezských Beskyd byly sledovány jeskyně: Kněhyňská jeskyně, jeskyně Cyrilka, Ondrášovy díry, Čertova díra, Radegast a Salajka. V Javorníkách byly sledovány všechny jeskyně na hřebenu Kopce a v oblasti Pulčinských skal.

Chiropterologická sledování probíhala i na významných zimovištích netopýřů v opuštěných důlních dílech Jeseníků a Oderských vrchů. Největší pozornost byla věnována oblasti Oderských vrchů, kde jsou největší zimoviště netopýřů. Tradiční kontroly proběhly v dolech Zálužná, Modrém dole, Červeném dole, v dole Černná Potlachový, v dole St. Oldřůvky a Černý důl. Roční kontroly také proběhly v dolech Olšovec, Jakartovice I a II, „Starý šifrák-U srubu“, důl „Klokočov“, v menších dolech okolo Zálužné a dole Nové Těchanovice. Byly provedeny kontroly ve štolách Pod Otáhalovým I a II, v dolech v Zátocině a Wilibald v údolí řeky Odry.

Při těchto kontrolách jsme se aktivně zapojili do sledování šíření nemoci WNS na jednotlivých zimovištích a podrobné výsledky byly předány pověřeným zástupcům ČESON. Na žádné z lokalit nebyly nalezeny žádné uhynulé kusy netopýřů, které by souvisely s expanzí WNS a počet nalezených netopýřů s nemocí WNS byl nižší než v minulém období. V oblasti sledování zimovišť netopýřů ve starých důlních dílech byly lokalizovány další nové lokality: štola Lesní školka II, štoly Brutus 1 a Brutus 2 a byly v nich provedeny první kontroly zimujících netopýřů.

Odborná činnost v oblasti pseudokrasu Moravskoslezských Beskyd

Oblast Kněhyňského hřebene (1 257 m n. m.)

V Kněhyňské propasti byly dokončeny topografické práce na vytvoření nové mapy podzemního prostoru za pomoci přístroje DistoX, byly objeveny některé nové části jeskyně.

Současně v Kněhyňské jeskyni a jeskyni Cyrilka probíhaly pravidelné měsíční odečty výsledků měření dvou terčovými měřidly pro Ústav struktury a mechaniky hornin ČSAV a chiropterologické kontroly se zaměřením na sledování výskytu WNS.

Na jv. svazích Kněhyňského hřebene západně od Kněhyňské jeskyně byla provedena explorace svahů a bylo lokalizováno několik nadějných míst k provedení otvirkových prací. Explorace jv. svahu hřebenu byly v zimních měsících provedeny také termokamerou zavěšenou na dronu. Na základě výsledků sledování výronů teplého vzduchu byly v letních měsících prováděny otvirkové a další výzkumné práce.

Byla provedena mapová dokumentace jeskyně Liščí díra a Malá Kněhyňská jeskyně na jv. svahu hřebenu Kněhyně.

Explorace Hřebene vrchol 924 m n. m. – Byla provedena povrchová explorace bezejmenného hřebene od jeskyně Mraznica, přes vrchol, k lokalitě Samorostlý a částečná explorace s. a sv. svahů vrcholu 846 m n. m., kde bylo lokalizováno několik dutin v konglomerátových skalních stěnách. Největší lokalizovaná dutina má dva vstupy a celkovou délku asi 7 m. Podle informací se jedná o dutiny po těžbě hrubozrnných křemenných pískovců až křemenných konglomerátů pro potřeby sklářských manufaktur v údolí. Je však možno se domnívat, že se jedná o vrstevní jeskyně vzniklé selektivním zvětráváním.

Explorace hřebenu Súlov, Mazák – Byla provedena explorace hřebenu Súlov (česko-slovenská hranice), kde se vyskytují významné mrazové sruby o výšce skalních stěn až 18 m. Délka mrazových srubů je více než 300 m.

Explorace hřebenu nad Dolní Lomnou – V měsíci červenci byla zahájena explorace na hřebenech Moravskoslezských Beskyd, nacházejících se nad údolím Dolní a Horní Lomné. První povrchové explorace proběhly na s. svahu hřebene Velký Polom a hřebene „U Skály“. Na hřebenu U Skály vystupuje skalní těleso vysoké 10 m a skály jsou i na z. svazích. Jsou tvořeny hrubozrnnými pískovci a vrstvami slepenců.

Explorace z. svahů hřebene Hradisko (Javorníky, Pulčinská hornatina) a objevy nových jeskyní pod Hradiskem – proběhla v květnu 2015 a výsledkem bylo objevení několika zajímavých pseudo-závrťů a úzkých zejících puklin mezi zaklíněnými pískovcovými bloky, kde by bylo možné realizovat otvirkové práce.

Na z. svahu ve výšce 600–630 m n. m., v. nad skalními útvary Pět kostelů, se táhne paralelně se svahem několik puklin, na kterých jsou terénní deprese, jejichž z. stěnu zčásti ohraničují skalní stěny a na dně jedné z nich je vytvořena jeskyně Hliněná. Na s. okraji nejjížněji položené deprese se otevírá rozšiřující se puklina, dosud zavalená sutí a balvany, která by mohla komunikovat s podzemními prostory. V okolí Hliněné j. byly lokalizovány zajímavé povrchové lokality, které vykazovaly geomorfologické příznaky existence podzemních dutin – jeskyní. Otvirkové práce vedly k objevu tří jeskyní: Mikitova jeskyně, jeskyně Jura, jeskyně „Marná II“.

Explorace Skály u Muřinkova vrchu, Horní Lomná

Byly provedeny vyhledávací a explorační práce terénu a pseudokrasových povrchových tvarů v rajonu hřebenu Muřinkový vrch v Horní Lomné – nebyly objeveny žádné podzemní formy kromě menších sufózních jeskyněk a různých geomorfologických forem jako výsledků selektivních zvětrávacích procesů v pískovcových vrstvách.

Za pomoci DISTOX bylo provedena nová mapa jeskyně Překvapení, na svazích hřebene „Kopce“ v Javorníkách.

Nové objevy v jeskyni Cyrilka – V jeskyni Cyrilce na Pustevnách se podařilo průzkumem koncových bodů v „Nové části“ jeskyně objevit další pokračování jeskyně a tak zvýšit celkovou délku jeskyně z 535 m na 552 m.

Mapování a dokumentace historického podzemí – zimovišť netopyřů

Důl po těžbě břidlice „Pod Otáhalovými Dolní“ se nachází na pravé straně lesní cesty z vesnice Staré Oldřůvky k řece Odře, asi 300 m od konečné stanice autobusu.

Vstup leží na temeni haldy zvedající se nad bezejmenným potokem v malém terénním zářezu a má profil 0,6 x 0,8 m a pokračuje horizontální stolou, která přechází ve velké odtěžené komory po těžbě břidlice, dosahující výšky až 10 m a šíře 20 m, které jsou zčásti vyplněny základkou z břidlicových desek a kamenů, mezi kterými je spousta spár vhodných k zimování netopýrů.

2014

Výchovná a vzdělávací oblast Dva týdenní výcvikové kurzy speleoalpinismu pro studenty škol ochrany osob a majetku z Ostravy a Malé Svatoňovice ve středisku Malé Svatoňovice, přednášky a besedy o činnosti Orcusu v Městské knihovně v Bohumíně a cyklus přednášek o mezinárodních expedicích a pseudokrasu Beskyd pro školy a veřejnost v Ostravě. Pro veřejnost byl připraven 100 m dlouhý alpský traverz s lanovkou nad řekou Odrou a několik exkurzí do Kněhyňské jeskyně. O činnosti ZO byla také publikována řada článků a reportáží v různých novinách a časopisech, v regionální televizi TIK Bohumín. Proběhly zkoušky členů, provádějících pro ZO nejrůznější práce nad volnou hloubkou

Členové ZO pracovali v Ústřední odborné Komisi pro aktivity ve výškách a nad volnou hloubkou ČSS, které předsedá J. Wagner a členem je J. Wagner.

Pracovní činnost Bylo opraveno zabezpečení vstupu do lokality Liščí díra v Jeseníkách, zabezpečení vstupu mřížovým uzávěrem do zimoviště netopýrů štoly Ruda na Moravě I.

Oblast mezinárodní spolupráce Výprava Krym 2014 – Z důvodu geopolitických změn na Ukrajině byla výprava pouze dvouletná, doplněná krymskými speleology a jejím hlavním cílem bylo natočení filmu o jeskyni Mramornaja a konzultace postupů a možností dalších speleologických expedic na Krym v příštích letech.

Výprava Tatry 2014 – Ve spolupráci se speleologickým klubem PTTK Biesko Biala byla realizována výcviková speleoalpinistická akce pro mladé členy ZO ČSS v propasti Pod Wantom.

Výprava „Excentriqueshöhle 2014“ – Na pozvání speleologů vídeňského klubu „Landesverein für Höhlenkunde in Wien und Niederösterreich“ byla v říjnu realizována výprava do jeskyní krasových oblastí j. od Vídně. Byly uskutečněny exkurze do jeskyně Eisensteinhöhle u Bad Fischau a do jeskyně „Excentriqueshöhle“, která je uváděna jako jeskyně s nejkrásnějšími krápníkovými formami Rakouska. Exkurze do této jeskyně, která má délku pouze 350 m, ale je bohatá na excentrické aragonitové formy, je považována výjimečně.

Expedice Kuba 2014 byla připravena ve spolupráci s Grupo Espeleológico Tageni Havana, Kubánskou speleologickou společností, Akademií věd Kubánské republiky a ZO ČSS 7-01 ORCUS po dvouleté přípravě. Cíle výpravy byly exkurzní návštěvy vytipovaných jeskynních systémů na Kubě, konzultace a porovnání geneze aragonitových krystalických forem objevených v jeskyních Kuby s obdobnými formami sledovanými ZO Orcus na Krymu, topografická dokumentace jeskyně Serano a seznámení kubánských partnerů s použitím přístroje DISTO X, opětné navázání spolupráce mezi ČSS a Kubánskou speleologickou společností, která byla po roce 1989 přerušena.

Sledování zimujících netopýrů v jeskyních o opuštěných důlních dílech Stejně jako v minulých zimních obdobích probíhala chiropterologická sledování v zimovištích netopýrů v jeskyních Moravskoslezských Beskyd, opuštěných důlních dílech Jeseníků a Oderských vrchů, sledování hibernantů postižených nemocí syndromem bílých nosů – WNS. Za podpory CHKO Jeseníky byl opraven uzávěr vstupu do starého důlního díla Liščí díry v Jeseníkách a zimoviště netopýrů štoly Ruda I.

V Jeseníkách byla lokalizována štola Bleskovec 2. Vstup opatřený uzávěrem byl z větší části zasypán. Proto byl zával vyklizen a provedena první kontrola v lokalitě, při níž bylo zjištěno, že již na konci měsíce října zde zimovalo několik netopýrů.

Při kontrolách jsme sledovali šíření nemoci WNS na zimovištích a podrobné výsledky byly předány pověřeným zástupcům ČESON. Stejně jako v minulém zimním období byly zjištěny při sledování vývoje WNS i některé pozitivní výsledky. Na žádné z lokalit nebyly nalezeny žádné uhynulé kusy netopýrů, které by souvisely s expanzí WNS a počet nalezených netopýrů s nemocí WNS byl nižší než v minulém období.

Zimoviště netopýrů „Liščí díra“ na poz.p.č. 446/2 v k.ú. Suchá Rudná – Provedení opravy poškozeného předchozího zajištění a zabezpečení ústí proti zanášení sesouvající se zeminou a kameny. Úprava kamenobetonového portálu a osazení visle umístěné, uzamykatelné průletové mříže.

Odborná činnost v oblasti pseudokrasu Moravskoslezských Beskyd

Oblast Kněhyňského hřebene (1 257 m n. m.)

V Kněhyňské propasti pokračovaly topografické práce na vytvoření nové mapy podzemních prostor za pomoci přístroje Disto. Současně v Kněhyňské jeskyni a jeskyni Cyrilka probíhaly pravidelné měsíční odečty výsledků měření dvou terčovými měřidly pro Ústav struktury a mechaniky hornin ČSAV. Na jv. svazích Kněhyňského hřebene z. od Kněhyňské jeskyně byla provedena explorační práce svahů a bylo lokalizováno několik nadějných míst k provedení otvirkových prací. Podrobná explorační práce byla provedena i na s. svazích hřebene Kněhyně s negativním výsledkem.

Při explorační práci vrcholových partií Kněhyňského hřebenu se podařilo objevit jeskyni „Brepta II“, prozatímní hloubka okolo 5 m.

Lysá hora – hřeben Lukšince – Explorační práce byly prováděny jak na jv., tak na sz. svazích hřebene Lukšince, hlavně j. od Ondrášových jeskyní. Bylo vytipováno několik míst, signalizujících existenci podzemních prostor, ale otvirkové práce končily s negativním výsledkem. Nejzajímavější a nejnadějnější terén na s. svahu se nachází mezi jeskyněmi „3P“ a Ledovou jeskyní, kde byly zahájeny pokusy o otvirkové práce.

Těsně pod silnicí (49° 33' 26,5"/, 018° 25' 26,4"/) je výrazné skalní těleso, jehož stěny jsou odlučnou plochou mohutného skalního sesuvu. Skalní bloky jsou naakumulovány pod skalními stěnami a mezi pískovcovými bloky je řada malých, suťových jeskyní.

Hřeben Čertův mlýn – Explorační práce byly prováděny na j. svazích hřebene Čertův mlýn (1206 m n. m.) – Bukovina (998 m n. m.), asi do úrovně 100–150 m pod úrovní hřebene. Byla lokalizována řada povrchových pseudokrasových forem (terénní stupně, propady, příčné sesuvy, skalní výchozy), avšak žádné jeskyně.

Další explorační práce probíhaly sz. pod vrcholem mezi turistickými cestami (Čertův mlýn–Pustevny a Čertův mlýn–sedlo Kněhyně). V hustém porostu asi 100 m od vrcholové kóty začíná příčná deprese, kterou lemují až 3 m vysoké, rozvolněné skalní stěny, tvořené flyšovými tenkovrstvými pískovci. Severně od deprese, opět v hustém porostu, je několik řad nevysokých skalních výchozů, skalních bloků, suťových kuželů a dalších menších stupňovitých depresí. Zatím se zde nepodařilo objevit nadějně vstupující podzemí.

Objev jeskyně Mraznica – délka: 74 m, hloubka: 11 m. Vchod je otevřen v nadm. v. 908 m v sv. svahu bezejmenného vrcholu ve střední části Moravskoslezských Beskyd. Svah je zde velmi výrazně

narušen svahovými pochody, které vytvářejí skalnaté odlučné hrany, příkopy, zející trhliny, sesunuté skalní bloky. Právě v pokleslém skalním bloku byl otevřen vchod 0,6 × 0,6 m. Jeskyně Mraznica je kombinovaná, rozsedlinovo-suťová jeskyně. Její průlezné prostory lze rozdělit na 2 morfologicky odlišné části – sz. část je převážně suťového charakteru, zatímco jv. část je typicky rozsedlinová. Ihned za vstupem se nachází jedna z největších prostor jeskyně s výškou až 7 m. Prostor však je členěn posunutými lavicemi na několik úrovní, které jsou pospojované úzkými průlezy.

2013

Výchovná a vzdělávací oblast Viz zpráva za r. 2014.

O činnosti ZO byla také publikována řada článků a reportáží v různých novinách a časopisech, v regionální televizi TIK Bohumín a televizi NOE byly odvysílány filmy o expedicích „Troms 2011“ a „Krym 2000“.

Naši členové se podíleli na práci Ústřední odborné komise pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou ČSS a zorganizovali další seminář a školení instruktorů speleologické techniky ČSS v MK.

Pracovní činnost Byla realizována oprava vstupu do lokality Liščí díra v Jeseníkách, bylo mapově zpracováno staré důlní dílo a významné zimoviště netopýrů Franc Franc, oprava mostu přes řeku Odru, práce s využitím speleoalpinistických technik byly prováděny na údržbě některých budov střední školy v Bohumíně. Díky práci několika členů se podařilo také provést opravy vstupní části a zateplení budovy klubovny ORCUSu.

Oblast mezinárodní spolupráce Hlavní mezinárodní akcí v minulém období byly expedice do vulkanických jeskyní ostrova Tenerife a na Krymský poloostrov.

Hlavních cílů expedic bylo několik:

Dolní plato Čtyr Dag – v průběhu květnové a říjnové výpravy bylo pokračováno ve vyhodnocení geofyzikálních měření v konfrontaci s řadou hlubinných vrtů, které byly ve vytipovaných místech provedeny S. Kozlovem a krymskými speleology.

Hřeben Morčeka – 9.–19. 5. – v rámci výzkumů sesuvných procesů v Krymských horách byly na hřebenu Morčeka provedeny explorační práce a pak dokumentace objevených vertikálních jeskyní.

V průběhu expedic byly uskutečněny exkurze na poloostrov Tarchankut s prohlídkou pobřežních krasových a abrazních forem, exkurze do skalního města Demerdži a skalního jeskynního města Mangub.

Expedice Tenerife 2013

Cílem výpravy byly sestupy do jeskyní ve vulkanitech na ostrově Tenerife, které patří mezi nejdelší jeskyně tohoto typu na světě, expedice byla připravována ve spolupráci se speleology Cueva del Viento na Tenerife a v jejím průběhu byly kromě exkurzí do vulkanických jeskyní realizovány průstupy historickým podzemím v masívu nad městem Guimar, sestupy kaňonem Masca, exkurze na sopečnou kalderu Teide.

Odborná chiropterologická činnost Stejně jako v minulých zimních obdobích probíhala chiropterologická sledování v jeskyních Moravskoslezských Beskyd, opuštěných důlních dílech Jeseníků a Oderských vrchů. Byli sledováni hibernanti postižení nemocí syndromem bílých nosů – WNS. Za podpory AOPK ČS a CHKO Jeseníky byl opraven vstup do starého důlního díla Liščí díry v Jeseníkách, kde došlo k sesuvu svahu nad lokalitou a zavalení vstupu. Byly opět provedeny otvirkové práce a vstup do lokality se podařilo otevřít. Aby nedošlo k opětovnému závalu, bylo ve

spolupráci s CHKO Jeseníky rozhodnuto vystrojiti vstup 5 m dlouhou plastovou rourou průměru 600 mm a vstup zabezpečit uzavíratelnou mříží.

Byla také provedena mapová dokumentace zimoviště netopýrů – dolu Franc Franc v Jeseníkách se zakreslením míst zimujících kolonií netopýrů a zákresem podzemí na povrchovou lesnickou mapu, s promítnutím poddolovaných prostorů na povrchu.

V oblasti Moravskoslezských Beskyd byly sledovány jeskyně: Kněhyňská jeskyně, jeskyně Cyrilka, Ondrášovy díry, Čertova díra, Radegast a Salajka. V Javorníkách byly sledovány všechny jeskyně na hřebenu Kopce a v oblasti Pulčínských skal. Chiropterologická sledování probíhala i v opuštěných důlních dílech Jeseníků a Oderských vrchů. Největší pozornost byla věnována oblasti Oderských vrchů, kde jsou největší zimoviště netopýrů.

Při těchto kontrolách jsme se zapojili do sledování šíření nemoci WNS na jednotlivých zimovištích a výsledky byly předány pověřeným zástupcům ČESON. Na žádné z lokalit nebyly nalezeny žádné uhynulé kusy netopýrů, které by souvisely s expanzí WNS a počet nalezených netopýrů s nemocí WNS byl nižší než v minulém období.

Oblast hřebene Pustevny–Radhošť – V jeskyni Cyrilka pokračovaly práce spojené s revizí mapy jeskyně, vytvořené v roce 1980.

V Kněhyňské propasti pokračovaly topografické práce na vytvoření nové mapy podzemních prostor pomocí přístroje Disto. Současně v jeskyni probíhaly pravidelné měsíční odečty výsledků měření dvou terčovými měřidly pro Ústav struktury a mechaniky hornin ČSAV.

Na hřebenu Noříč hory proběhly explorační práce s cílem vyhledání jak povrchových, tak podzemních pseudokrasových jevů s negativním výsledkem.

ZO ČSS 7-02 Hranický kras

2016

V roce 2016 pořádala naše ZO celkem 28 akcí. Na výzkum a průzkum Hranické propasti bylo zaměřeno 19 potápěčských akcí.

Tři akce byly zaměřeny na nácvik krizových postupů při záchraně speleopotápěčů ze zatopených částí Hranické propasti, z jeskyně 13C a Býčí skály v Moravském krasu. Akce byly pořádány ve spolupráci se Speleologickou záchrannou službou ČSS – stanicí Morava.

8. 2. 2016: odběr vzorků vody pro projekt „expedice Neuron“ a odběr vzorku sedimentů z Teplého vývěru –30 m (Mokrý rotunda) a dekontinu pro Milana Geršla.

13. 2. 2016: odběr vzorků vody pro projekt „expedice Neuron“, dále bylo provedeno měření vody EXO sondou. Byla provedena instalace teplotních čidel v mokřích prostorech propasti a schodku na plošině u vrátku.

8. 4. 2016: odběr vzorků vody na mikrobiologickou analýzu DNA pro projekt „expedice Neuron“, dále bylo provedena zkouška nových vrtáků na odběr horninového vzorku a byl proveden úspěšný podvodní odběr horniny ze „stěny“ z lokality Helma. Dále bylo provedeno kontrolní ukotvení měřicí lišty (teploty a tlak – hloubka) v Jihozápadní chodbě.

11. 5. 2016: instalace kotev pro držáky kabelů teplotních čidel v prostorech Helmy. Dále bylo odinstalováno nefunkční a následně bylo nainstalováno nové teplotní čidlo do prostor Helmy.

18. 5. 2016: odběr vzorků vody a organického materiálu pro projekt „expedice Neuron“.

11. 5. 2016: odběr vzorků vody na mikrobiologickou analýzu DNA a CFC z prostor Teplého vývěru (Mokrá rotunda) pro projekt „expedice Neuron“, dále bylo nainstalováno nové teplotní čidlo do prostor Helmy.

9. 6. 2016: odběr vzorků vody pro analýzu CFC z prostor Teplého vývěru (~30 m Mokrá rotunda). Dále byla provedena revize sestupového lana – osy Liftu I do hloubky 155m.

19. 6. 2016: revize sestupového lana – osy Liftu I do hloubky 130 m a provedení měření teploty vody u teplého vývěru ve 130 m (prostor Liftu I). Dále byly procvičeny postupy při zabezpečení potápěčů, provádějící hloubkové sestupy – ponory.

2. 7. 2016: úklid odpadků v okolí Ohlubeně propasti, uvnitř propasti a z Jezírka. Dále bylo provedeno vyždvížení napadaného dřeva z Jezírka s jeho následným transportem na Ohlubeně propasti. Byla provedena výměna baterií v základnové stanici – ústředně teplotních čidel.

4. 7. 2016: testování podvodního robota ROV firmy Gral Marine.

24. 7. 2016: instalace držáků kabelů teplotních čidel v prostorách Severozápadního kanálu, Zubatice a Helmy.

31. 7. 2016: odinstalování „měřící“ lišty z prostor Jihozápadní chodby. Na měřící lištu budou nainstalována teplotní a tlaková čidla, po tomto bude nainstalována zpět do Jihozápadní chodby. Dále byly navrtány otvory pro kotvy držáku kabelu teplotních čidel v prostoru Helmy.

21. 7. 2016: pořízení fotodokumentace nainstalovaných vodičích šňůr v prostorách Severozápadního kanálu, Zubatice a Mokrý rotundy.

24. 8. 2016: rekognoskace jeskyně Býčí skála – příprava na součinnostní cvičení se Speleologickou záchrannou službou / stanice Morava.

27. 8. 2016: instalace čidla (Automatic Sensing) určeného k registraci výšky hladiny, teploty vody, teploty vzduchu a barometrického tlaku (čidlo umístěno v Jezírku k nýtu ve 4 m), dále byl odebrán vzorek vody z prostor Liftu I v 77 m ke změření parametrů (pH, Kond) a bylo provedeno měření parametrů vody z hladiny Jezírka.

17. 9. 2016 v jeskyni 13C v Moravském krasu: procvičení součinnosti mezi členy Speleologické záchranné služby stanice Morava a jeskynními potápěči, vybranými Komisí pro speleopotápění ČSS. Samotným tématem cvičení bylo nalezení jeskynního potápěče, který se ztratil v nulové viditelnosti ve vodě za sifonem, jeho transport přes sifon do záchrannářského stanu k vyšetření a ošetření. Nakonec následoval transport vertikálním profilem jeskyně až na povrch.

27. 9. 2016: natažení vodičí šňůry pro sestup podvodního robota ROV Gral Marine z prostor Krku – 60 m k restrikci Mikádo v hloubce kolem 200 m, natažení vodičí šňůry provedl Krzysztof Starawski. Dále provedl Bartolomiej Grynda cvičný ponor s podvodním robotem ROV Gral Marine, při kterém se mu podařilo sestoupit do hloubky 404 m a Hranická propast se posunula na pomyslné první místo jako nejhlubší zatopená sladkovodní jeskyně na světě.

8. 10. 2016: výměna baterií v základnové stanici – ústředně teplotních čidel a zajištění optického kabelu podvodního robota ROV Gral Marine proti odcizení nebo samovolnému uvolnění.

15. 10. 2016: revize a kontrola vodičích šňůr v prostoru Jezírka, Severozápadního kanálu, Zubatice, Nebí I, II, III a Mokrý rotundy. Akce se zúčastnilo 5 osob.

20. 10. 2016: instalace nových kotev a držáků kabelů teplotních čidel v prostorách Severozápadního kanálu a Zubatice.

4. 11. 2016: jednalo se o schůzi výboru ZO, v rámci které byly ujednoceny postupy plánování jednotlivých akcí ZO, byly nastaveny podmínky pro přijímání sponzorských a dalších darů. Dále byly stanoveny priority, které budou předneseny na schůzce se spolkem „Hranicko“.

5. 11. 2016: měření a následná dokumentace raftových stalagmitů. Dále bylo provedeno stažení dat ze sond, které dodal Milan Geršl.

11. 11. 2016: jednalo se schůzku zastupitelů obcí Teplice nad Bečvou a Čertotín, města Hranice, lázní Teplice nad Bečvou, organizace Hranicko, správy dopravní železniční cesty ČD, Agentury ochrany krajiny a přírody – Litovelsko, Policie ČR – dopravního inspektorátu Přerov a naší ZO. Během schůzky byly probány základní problémy spojené s vytvořením informačního centra pro Hranickou propast.

23. 11. 2016: vytažení horolezeckého lana určeného ke spouštění hlubokého odběráku, které bylo nainstalováno v Jezírku u Puklinové jeskyně a vedlo přes Severozápadní kanál do kotvícího bodu, který byl umístěn na severozápadní stěně Krku. Dále bylo provedeno odinstalování osy Naděje.

29. 11. 2016: demontáž motoru vrátku a jeho následný transport na pracoviště – dílnu LOLA Olomouc, Holická 31, kde byla provedena servisní prohlídka včetně výměny oleje a seřízení.

21. 12. 2016 v transfuzní stanici FN Ostrava, kde tři členové ZO darovali krev a jeden daroval krevní plazmu.

29. 12. 2016: jednalo se o schůzi výboru ZO, v rámci které byli členové výboru seznámeni s projektem výstavy Regiontour 2017. Dále byly stanoveny priority na rok 2017.

30. 12. 2016: odběry, mapování a focení raftových stalagmitů v rotundě Suché a v Nebích. Dále byl v Nebi I nainstalován teplotní dataloger (bezdrátový) a z Teplého vývěru (v -30 m v rotundě Mokré) byly odebrány vzorky vody pro Helenu Vysokou.

V roce 2016 byl také ukončen projekt Mgr. H. Vysoké Ph.D. „expedice Neuron“. O celém projektu – výzkumu zpracovala Mgr. H. Vysoká Ph.D. obsáhlé dílo, které bude přiloženo k závěrečné pětileté zprávě v roce 2020.

Dále byl realizován projekt National Geographic „Hranická propast step beyond 400 m“, v rámci kterého bylo dosaženo podvodním robotem ROV Gral Marine hloubky 404 m a Hranická propast se stala nejhlubší zatopenou sladkovodní jeskyní na světě.

Geolog Mgr. M. Geršl, Ph.D. zpracoval ucelenou zprávu o raftových stalagmitech a započal společně s Mgr. L. Čechem měření a mapování jednotlivých raftových stalagmitů ve všech prostorách Hranické propasti. Celková zpráva bude přiložena k závěrečné pětileté zprávě v roce 2020.

2015

V roce 2015 2 ponory pod 200 m a (-214 m a nový rekord -265 m), vyměněno 5 čidel nainstalováno 5 držáků kabelů, 8x provedeny odběry vody pro akci NEURON, výměna a zapojení teplotních čidel, instalace motoru vrátku po opravě, odběry vzorků vody z prostor Liftu, Zubatice, SZ kanálu, JZ chodby a Jezírka, test video kamer go-pro 4, odběr vzorků a sběr dat Exo sondou, vytažení tlakového čidla, nácvik spouštění a spouštění hloubkové sondy, přípravný hloubkový ponor 220 -260 m, sestup do max. hloubky -265 m, v hloubce -240 m nalezen nový prostup, který vede k novým částem propasti, komín směřující k Rotundě Mokré a Studnici – Obrovské, mizící v neznámé hloubce

Vyzvednutí exo sondy z teplého vývěru po dlouhodobém měření, sběr dat exo sondou při prolavání z jezírka do Rotundy a návrat přes JZ chodbu, umístění Exo sondy do JZ chodby k dlouhodobému měření, navrtání nýtu na upevnění teplotního čidla na Zubatici, kontrola a dotažení kotev (-57 m) nosného lana pro sondy, čištění jezírka od potopených stromů, kontrola funkčnosti čidla v Helmě a jezírku, označení zaměřených nivelačních bodů, instalace držáků pro kabely datalogerových čidel a „vyčištění“ prostor Zubatice a Krku od starých vodičích šňůr, stažení čidla č. 13 z vývěru -30 m a jezírka -4 m, instalace teplotního čidla č. 2 do teplého vývěru, instalace teplotního čidla č.12 do jezírka, instalace teplotního čidla č.1 pod Teplý vývěr do špinavé vody -42 m, vrtání děr pro držáky kabelů - Teplý vývěr, Zubatice, Helma. Stažení vadného T čidla z Helmy, vrtání a upevnění pomocné lišty v JZ chodbě.

2014-2013 za toto období nedodala ZO žádnou zprávu.

ZO ČSS 7-03 Javoříčko

2016

Rok 2016 byl úspěšný - podařil se nám objev v jeskyni Za hájovnou, kde jsme se dostali do nových prostor s krápníkovou výzdobou v délce 70 m; a tak celková délka jeskyně Za hájovnou nyní činí 966 m. Dále se provedl výstup do komínu v Ledovém dómu - dosažená výška asi 32 m - byl zde proveden průzkum koncových částí a provedena fotodokumentace, je zde celkem bohatá krápníková výzdoba. Ve spolupráci s armádou - pluk Civilní obrany v rámci výcviku pracoval v lomu Ludmírově dle našich pokynů - prováděli jsme zde očištění od napadané sutě z lomové stěny pomocí vozidla UDS a Tatry, a tím jsme odkryli pukliny s poměrně silným průvanem. Pukliny jsou neprůlezné, takže zde budou pokračovat další průzkumné práce. Započali jsme výkopové práce nedaleko vchodu do jeskyně Za hájovnou - puklina nazvaná Komáří se nachází asi 100 m od vchodu. Je to paleoponor, krásně tvarovaná vodní chodba, vyplněná pod stropem jílovitým sedimentem a postupně v profilu asi 1,30 m přechází v šterkovitou usazeninu. Sediment se transportuje před jeskyní na výsypku. Délka činí 11,5 m a v těžbě se bude pokračovat - je to perspektivní místo. Počítání netopýrů v jeskyni Za hájovnou proběhlo v lednu a zjistili jsme 3 druhy: netopýr velký 8 ks, netopýr brvitý 1 ks a vrápenec 161 ks = celkem 170 ks. V roce se uskutečnilo 38 pracovních akcí v jeskyních.

Dále jsme zajistili lanový traverz v délce asi 200 m pro akci využití volného času, pořádanou Sportovní halou PV pro školy. Na traverzu se svezlo 505 dětí.

Pochod Prostějov - Javoříčko zvaný KRAPAS 42. ročník.

Za období 2015-2013 nedodala ZO žádnou zprávu.

ZO ČSS 7-04 Sever

2016

Na základě požadavku firmy OMYA a po kontrole Báňského úřadu byla demontována poškozená vrata na jeskyních Velký dóm a Roušarova ve Vápenné. Po jejich celkové generální opravě byly vchody opět uzavřeny. Průběžně také probíhalo měření v jeskyni Rasovna na přístrojích TM71 pro Ústav mechaniky hornin ČSAV.

Jeskyňě Zapomenutá Na Pomezí

Jeskyňě byla objevena při těžbě v lomu v 60. letech a nazvána Zapomenutá (mapa stavu ukončení těžby v lomu Fr. Havrána, 1963). Později byla také označována jako jeskyňě Pod chatou, byla popsána a zmapována (O. Mrázek, M. Binar, J. Pogoda, 1965). Jeskyňě dostala svému názvu a zůstala zapomenutá. Vchod se nachází u dna s. stěny lomu. Za vstupním otvorem je asi 2 m svislý stupeň, který ústí do menší prostory, a délka se uváděla 13 m. Po vyčištění vstupní prostory jsme začali snižovat dno jeskyňě. Po cca 2 m se v j. části vstupního dómu otevřel malý otvor, ze kterého válnil silný průvan. Zvětšením otvoru jsme se dostali úzkou plazivkou do nových jeskynních prostor. Chodba se po 6 m rozdvajila, východní větev po 10 m skončila, jz. větev pokračovala k malému okénku. Naštěstí dno tvořila sintrová kůra na vrstvě sedimentů, které se podařilo odtěžit. Vytvořeným průlezem jsme se dostali do chodby, která končila asi 10 m dlouhým komínem k povrchu s úklonem 45°. Komín je z větší části pokryt silnou vrstvou sněhobílého nickamínku. V půli tohoto koridoru byla úzká nenápadná puklina a na konci v ní byly zaklíněny kameny.

Průlez otevřel malý okruh chodeb mezi dvěma dómy a tři další komíny. Ty směřují k povrchu s téměř stejnou orientací a sklonem jako komín první. Puklina byla velmi úzká a prolezli ji jen ti nejhubenější jeskyňáři. Nové prostory jsme proto zaměřili a vytyčili na povrchu. Z map se ukázalo, že komíny ústí 1–2 m pod povrchem. Vytipovali jsme proto nejpravděpodobnější místo na povrchu, kudy by se dalo otevřít nový vchod do jeskyňě. Naštěstí byla ve vytipovaném místě ve skalní stěně zvětralá puklina a po metru jsme se prokopali do vytipovaného komína, a otevřeli tak druhý vchod do jeskyňě.

Další práce byly zaměřeny na dokumentaci jeskyňě a podrobný průzkum. Při průzkumu se v dómu Centrální podařilo vybrat sedimenty mezi balvany, které pokrývají dno, a pronikli jsme tak do dalších chodeb, které se rozvíjejí do dvou směrů: S a V, nazvané Hadí chodba. Tento koridor je celkem 30 m dlouhý a v nejnižším bodě je zahliněný.

Jeskyňě vznikla na tektonické poruše ve směru SV–JZ. Puklina byla erozí vody rozšířena a vznikly zde meandry a chodby vysoké až 2 m a široké do 1 m. V úrovni prvního komínu pod druhým vchodem hlavní směr chodeb kolmo přetíná druhá porucha. V místě křížení vznikla větší prostora nazvaná Centrální a jeskyňě pokračuje v obou směrech. Voda přitékala pravděpodobně komíny a odtékala dál do skalního masivu a rozšířila tak podzemní prostory. Erozi lze pozorovat na stěnách i stropě jeskynních chodeb. Některé části jeskyňě byly delší dobu zatopeny vodou a na stěnách je vidět výšku, ve které stála hladina vody. Pod čarou hladiny pak vyrostly až 1 cm velké krystaly kalcitu. Krápníková výzdoba je tvořena sintrovými náteky, které jsou všude na chodbách a na některých místech vytvořily malá kaskádovitá jezírka s jeskynními perlami. V chodbách a prostorech je také množství různých krápníků, záclonek, brček a excentrik. V některých částech jsou stěny pokryty vrstvou nickamínku. Chodby jsou různých profilů od úzkých plazivek, šikmých puklin a komínů až po zatím největší prostor Centrální, vzniklou na křížení puklin s výškou přes 5 m a rozměry 5 × 6 m. Dno dómu je pokryto velkými balvany, které vypadly z komína vedoucího ke druhému vstupu do jeskyňě.

Vlastní dno dómu je ještě o 3 m níž. Dno chodeb je vyplněno sedimenty, sintrovými kůrami nebo skalním podložím. Přesto, že jeskyňě je celá pod dnem lomu, není zdevastovaná těžbou. Pouze pod druhým vchodem je několik spadlých bloků, které se uvolnily ze stropu a stěn. Ostatní chodby jsou vytvořené v kompaktním vápenci a tunelovitěho tvaru.

Ke konci roku 2016 bylo zaměřeno celkem 158 m polygonu. Hloubka jeskyně je 13 m. Vchody do jeskyně jsou ve výšce okolo 625 m n. m. Pro další průzkum je jeskyně velmi perspektivní. Je zde několik míst se slabým průvanem a má potenciál k dalším objevům.

2015

Průzkumné práce V roce 2015 se průzkumné práce zaměřily na tři lokality. První lokalitou bylo Smrčnické propadání, na kterém probíhají práce již několik let. Akce byly zaměřeny na další prohlubování dna jeskyně. Vzhledem k tomu, že již bylo dosaženo větší hloubky, bylo potřeba vystavět opěrnou zeď, která zabrání sesuvu natěženého materiálu a zajistí tak bezpečnost pracovníků. Ve dně vstupní šikmé chodby ve vzdálenosti asi 10 m od vchodu byl vykopán schod na celou šířku profilu vysoký asi 2,5 m. U paty schodu byla vyhloubena rýha pro založení základu opěrné zdi. Potom byla kombinací kamene z jeskyně a betonu po částech vystavěna opěrná zeď do výšky 2,5 m. Počítá se s osazením žebříku.

Druhou lokalitou, kde byly prováděny průzkumy, je Lesní Čtvrť u Vápenné. Zde se zájem již delší dobu zaměřuje na jeskyni Za hájovnou. V listopadu 2015 bylo při pravidelné kontrole jeskyně zjištěno, že klesla hladina v prvním sifonu tak, že byl opět průlezný. Za posledních zhruba 30 let, kdy se provádí pozorování na této lokalitě, to bylo teprve podruhé. Ve dně sifonu zůstala louže o průměru asi 1,5 m, která byla protékána potůčkem o vydatnosti asi 2 l/s. Voda protékala ve směru J-S a podél stěny mizela směrem k potoku, který je na povrchu. Cesta se uvolnila k druhému sifonu, který byl také bez vody a jeho dno bylo pokryto větší vrstvou mazlavého bláta. Za sifonem byl uvázán konec vodící šňůry, kterou zde zanechali v roce 1985 potápěči. Po 4 m se chodba zúžila a bylo nutno vyhrabat z jejího dna bláto, aby bylo možno postoupit dále.

Naštestí stála v cestě pouze krátká úžina, za kterou se otevřela malá prostora o rozměrech 3 x 3 m a výškou 2 m. Z prostory pokračuje východním směrem úzký meandru vysoký až 3 m, který se po 7 m zužuje a není dále průlezný. Dno meandru je zatopeno vodou, olovnice zde ukázala hloubku ještě asi 2 m. Podle všech známek však pravděpodobně nebývá zaplavován celý vodou, u stropu jsou vidět krátká brčka a bílé sintrové náteky. Stěny meandru mají jiný charakter než celý zbytek jeskyně. Jsou zde ostré horizontální facety.

Jeskyně byla zdokumentována. Bylo naměřeno celkem 46 m chodeb s převýšením 3 m. Chodby jsou oválného nebo čokovitého tvaru vymodelovány v nádherně proužkovaném krystalickém vápenci v barvách od bílé přes šedou až k hnědé. Dno je pokryto jemným šterkem a blátem. Krápníková výzdoba je tvořena pouze ve vstupní části a koncovém meandru sintrovými nátekami, krátkými brčkami a začínajícími záclonkami. Jeskyni protéká aktivní vodní tok. Pro další průzkum je pravděpodobně neperspektivní, protože ve všech dosud známých směrech končí neprůleznými úžinami a vodními kanály, které jsou celé erodované ve skále. Jediná možnost by byla prokopat se z povrchu k meandru a zkusit, jestli se dále nerozšiřuje.

Poslední lokalitou, na které se členové skupiny účastnili průzkumů, jsou přístupné jeskyně Na Pomezí. Zde bylo při prohlídce jedné z chodeb nad Kazatelnou objeveno možné pokračování. Po překonání úžiny byl objeven systém chodeb vedoucí dále do masivu. Spletité bludiště nazvané Svatomartinská křižovatka je složeno z patrovitých chodeb předělených sintry a úzkých vysokých komínů. Akce v roce 2015 byly zaměřeny na fotodokumentaci a mapování s cílem nalezení snazšího přístupu. Kopací akce s vidinou zahliněného sifonu byly neúspěšné, proto

se přistoupilo k rozšíření objevitelské chodby. Na vyžádání Správy jeskyní ČR byla vyhotovena podrobná mapa.

2014

Vlastní průzkumná činnost Průzkumné práce se zaměřily hlavně na Smrčnické propadání Na Pomezí. Bylo změněno kotvení ocelového lana, po kterém se dopravuje ven vytěžený materiál a lano bylo prodlouženo. Současně byl zpevněn svah ve spodní části jeskyně. Vytěžený materiál tvořila hlína a drobné sedimenty. Ve dně chodby se objevila žebra, která zúžila profil chodby. Současně se odkrylo v hlíně několik dutin vymletých vodou o průměru cca do 0,5 m. Celkový postup tak představoval asi 4 m v celém profilu chodby.

Rasovna Na Pomezí

Byly prováděny průzkumné práce v Královském komíně. Výsledkem činnosti bylo objevení Černobílého komína. Protože není perspektiva dalšího pokračování, byla v roce 2014 zhotovena dokumentace komína a akce byla ukončena.

Přístupné jeskyně Na Pomezí

Členové ZO prováděli na podzim 2014 odklizení zakládky pod Královským dómem v přístupných jeskyních Na Pomezí pro AOPK ČR. Celkem bylo vyneseno několik kubiků kamenů ven z jeskyně. Při exkurzi po čištění zakládky v přístupných jeskyních Na Pomezí našli členové ZO možné pokračování chodeb objevené M. Kubalákem v roce 1999. Na další akci se podařilo průlez zvětšit a pak po vyčerpání polosifonu bylo objeveno další pokračování, které obchází hlavní směr chodby. Místo bylo nazváno Svatomartinská křížovatka. Dvě akce byly věnovány ještě jednomu místu, kde se podařilo prostoupit několik metrů chodbou do pukliny, kde je potřeba odtěžit sedimenty k dalšímu postupu. Svatomartinská křížovatka byla na dalších akcích zaměřena důlním kompasem a členové se snažili neúspěšně o nalezení pohodlnější přístupové cesty, aby se tak vyhnuli polosifonu.

2013

Průzkumná činnost V jeskyni Rasovna Na Pomezí provádí členové skupiny pravidelné odečty na přístroji sledujícím pohyby masivu pro Akademii věd. Při pravidelném měření přístroje, který je umístěn v Královském komíně, bylo pozorováno, že z chodby nad přístrojem vytéká voda při tání nebo silných deštích. Chodba směřuje ze systému jeskyně Rasovny, je modelována v pevné skále a dno měla přelité sintrem, který stoupal až k malé mezírce u stropu. Dále bylo vidět jen malé jezírko. Při rozebírání měl sintr sílu 20 cm a na některých místech byl měkký. Pod ním se odkryla hlína s jemným štěrkem a občas kameny. V sintru a hlíně byly nalezeny krápníky a netopýří kosti. Ve výškovém profilu 1 m průzkumníci během tří hodin práce chodbou postoupili asi 1,5 m vpřed. Při jedné z akcí, kdy na povrchu silně přšelo, vytékalo ze zkoumané chodbičky dost vody, která vyplavovala sedimenty. Při této akci se podařil postup asi o metr, při stejné výšce profilu, ale šířka se trochu zmenšila. Sintr měl v některých místech tloušťku kolem 30 cm. Na konci chodby bylo nutné zvětšit okýnko, kterým je vidět otevřený prostor, nejspíš průlezná velikosti, směřující příčně na dosavadní chodbu. Při volání se ozývala ozvěna. Asi po dvouhodinovém zvětšování okýnka na konci chodby pronikli průzkumníci dál. Za úzkým místem odbočuje chodba doprava, je dlouhá 2 m a končí hliněnou zátkou s okénkem ve stropě (slabý průvan). Na levé straně se otevřel nad bílým jezírkem komín vysoký asi 5 m, s profilem 2 x 5 m. V komíně (později nazván Černobílý komín) se nachází 2 sintrové náteky a jeden větší stalagmit. Komín je ukončen rovným stropem. Nad jedním nátekem je malé okénko,

za kterým je vidět prostor a jde cítit slabý průvan. V objevu bylo provedeno mapování a fotodokumentace. Po zmapování se zjistilo, že okénko s průvanem končí ve známé slepé chodbě. V rámci mapování nových prostor byly i detailněji zaměřeny všechny chodby Královského komínu.

Druhým místem v jeskyni Rasovna, na které se zaměřila pozornost členů skupiny, byla zahliněná chodba pod plotnou mezi Dómem u řetězu a Bahenním dómem. Okénkem u stropu bylo vidět dále a chodba uhýbala doleva téměř do pravého úhlu pryč z jeskynního systému. Byly vykopány asi 3 horizontální metry do většího prostoru. Chodba mírně stoupala. Měkká hlína přešla v tvrdý prosintrovaný pás. Při další akci se podařilo proniknout přes tvrdší materiál. Následovala dále stejná tmavší hlína. Chodba však končila, strop se lomil přímo vzhůru a stěny byly taktéž zahliněné. Vykopáno bylo 1 m vpřed a 1,5 m nahoru. Hlína byla však nestabilní a samovolně opadávala. Při další akci bylo vykopáno cca 3, 5 m vzhůru. Sonda už má celkem na výšku asi 5 m. U vrchu se začala stěna členit a objevila se žebra v pevné skále. Další akce ukážou, jestli žebra profil uzavřou, a nebo bude komín pokračovat. V rámci průzkumů v Rasovně byla i zaměřena většina lomu před vstupem do jeskyně.

Dále se pokračovalo v průzkumech v jeskyni Netopýrka Na Pomezí. Byla prohlubována studna se Silvestrovskou chodbou. Při dvou víkendových akcích se podařilo zahloubit dno o cca 2 m. Dno studny se začíná rozdělovat a další postup bude nutně zvážit, protože profil se výrazně zmenšuje. Celková hloubka studny je cca 10 m.

Zahraníční exkurze Členové skupiny se v roce 2013 zúčastnili dvou výprav na Slovensko. První do Harmanecké jeskyně, kde pomáhali s kopáním, dále do Tisovce a na Muráňskou planinu do známých lokalit. Druhá akce byla směřována taktéž na Muráňskou planinu. Jeskyňáři nainstalovali v Jazernej jeskyni stupy pro potápěče v Jazerném dómu. Dále pomáhali slovenským kolegům zvětšovat přístupovou cestu pro potápění v sifonu. Bylo provedeno několik exkurzí do jeskyní v Suchých dolech, do jeskyně M1, Teplice a K2 a jeskyně Dvoh kamarátov, kde se nacházejí jedinečné Fujary, slovenská krápníková rarita. O akci pojednává článek na webu skupiny (<http://speleojesenik.cz/clanky/article/24>).

Další činnost Byly vyhotoveny podklady pro výrobu 3D modelu v měřítku 1 : 100, který bude vystavený ve Vodní tvrzi v Jeseníku v rámci trvalé expozice geologie. Model znázorňuje geomorfologické tvary v okolí jeskyně Liščí díra. Model je situován tak, aby věrohodně znázorňoval jeskyni, a hlavní pohled umožňuje vidět řez největšího prostoru v krasu pásma Branné, nově objevený Rumový dóm. Stejně tak byly vyhotoveny fotografie, které budou v expozici vystaveny. Byla dokončena i část mapové dokumentace Liščí díry.

Dále během roku bylo uskutečněno několik exkurzí do jeskyní Rasovna a Liščí díra s cílem získat nové zájemce o speleologii. Průběžně pokračovalo měření na přístrojích m7 pro ČSAV v jeskyni Rasovna a na Špičáku.

ZO ČSŠ 7-05 Mladeč – Vojtěchov

2016 nedodala ZO žádou zprávu, za rok 2015 dodala stejný text zprávy jako v roce 2014.

2014

Bohužel lékaři v ČR přestali posílat děti do ozdravoven s protizákonným odůvodněním, „že mají dostatek moderních léků atd.“, což nás donutilo prokazovat, že nemají pravdu (letáková kampaň, natočení dokumentu, obesílání povolanych osob – zastupitelé krajů, zdravotní pojišťovny, pediatrii,

uspořádání tiskové konference...). Tato činnost zabrala velmi mnoho času, je nekonečná a dále pokračuje.

Z Vojtěchova byl přemístěn veškerý materiál a vybavení do objektu v Mladči s tím, že objekt Mladeč bude i nadále využíván ČSS a speleoterapií.

Pokračovalo se s průzkumem jeskyní v „Rachavách“, Kadeřínská jeskyně a v Mladči. V jeskyních „Kadeřínská“ bylo vyměněno bednění, vstupní a všeobecné úpravy před jeskyněmi vč. uzavření vchodu. Jeskyně Rachavy – 14 sestupů, zavedení tel. inst., provedení ponorů (2x) za sifon.

Byla průběžně prováděna kontrola a údržba v jeskyni „Ve štolě“ (speleoterapie), prováděna průběžná úprava chodníků, schodišť, kontrola el. instalace a ostatní údržbářské práce na povrchu. Bylo provedeno elektroodporové měření na vytipovaných lokalitách na Třesíně (dlouhodobě). Byla provedena kontrola hospodaření, ukončen pracovní poměr s účetní Kočí a Kotíkem. Byla provedena II. etapa rekonstrukce vodoinstalace (dotace Kr. úřadu v Olomouci) stejně jako v roce 2012 (zřízení WC na pokojích) apod. Byla odprodána vozidla – autobus Iveco, V3S. Z prodaného zisku byly uhrazeny paragony.

2013 – ZO nedodala žádnou zprávu.

ZO ČSS 7-07 Ostrava

2015 – ZO ČSS v tomto roce ukončila svoji činnost.

2014

Speleologická činnost na vlastních lokalitách neprobíhala.

Moravský kras: Zúčastnili jsme se 33. ročníku Speleofóra ve Sloupu v dubnu 2014.

Ostatní krasová i nekrasová území: Setkání jeskyňářů v Javoříčku v září 2014.

Ostatní činnost – Při každoroční mezinárodní soutěži záchranných služeb Rallye Rejvíz ani letos nechyběli zástupci našich řad, kteří působili jako figuranti při simulovaných zásazích nebo jako organizátoři na jednotlivých úkolech.

2013

Speleologická činnost na vlastních lokalitách neprobíhala.

Moravský kras: Zúčastnili jsme se 32. ročníku Speleofóra ve Sloupu a navštívili jeskyni Piková dáma.

Ostatní krasová území: Exkurze do jeskyní v okolí Pulčína na Valašsku (jeskyně Velryba a Zbojnická). Ve Slovinsku jeskyně Vranja jama s výskytem macarata jeskynního (*proteus anguinus*), Tkalcá jama v oblasti Rakov Škocjan a další povrchové krasové jevy Slovinska. Dále pak veřejnosti přístupné jeskyně Aggteleckého krasu v Maďarsku a Belianského krasu na Slovensku.

Ostatní činnost – Při každoroční mezinárodní soutěži záchranných služeb Rallye Revíz naši členové působili jako figuranti při simulovaných zásazích nebo jako organizátoři na jednotlivých úkolech.

ZO ČSS 7-08 Sovinec

2016

Činnost na lokalitě Sovinec lom – čištění lomové stěny, odstranění spadlých dřevin, úklid a kontrola vstupů do jeskyní, měření teploty, výměna poklopu u jeskyně č. 12, na poklopech nové

nátěry, prolongační práce v jeskyni č. 4. – Po vytěžení suti jsme postoupili zhruba o 2 m. Ne-kompaktní lomová stěna musela být zpevněna, hrozilo sesutí volných bloků kamene. Prostory byly zdokumentovány. Instalace betonové lávky z roštů, které zajišťují bezpečný transport suti na výsypku.

Činnost mimo lokalitu

Malá Morávka prohlídka štoly Hillary, úklid před vchodem do štoly a pořízení fotodokumentace. Malá Morávka: prohlídka důlního komplexu, dříve těžba Fe rud.

Valšovský důl, štola Maria: prohlídka důlního komplexu, pořízena fotodokumentace.

Ludvíkov, štola Vysoká, těžba Cu rud; kontrola stavu štoly a zaznamenán výskyt netopýrů.

2015

Činnost na lokalitě Sovinec lom – Proběhlo celkem 8 akcí, které byly zaměřeny na přestavbu stodoly, zabezpečení areálu lomu, vykácení náletových dřevin. Také byl instalován nový rozvod elektřiny včetně rozvodové bedny. Čištění lomové stěny, odstranění spadlých dřevin, úklid a kontrola vstupů do jeskyní, zabezpečení prolongačního pracoviště jeskyně č. 4 a prolongační práce v něm. Instalace betonové lávky z roštů, které zajišťují bezpečný transport suti na výsypku. Kontrola a zápis teploty v jeskyni č. 4.

Činnost mimo lokalitu Sovinec lom

Karlov – Nová Ves – Ve štole proběhla těžba barevných kovů. Velký komplex chodeb, bude zapotřebí další průzkum. Fotodokumentaci pořídil P. Hruban.

Ludvíkov – Štola Vysoká, těžba Cu rud. Kontrola stavu štoly. Zaznamenán výskyt netopýrů.

Malá Morávka – Prohlídka důlního komplexu, dříve těžba Fe rud. Pořízena fotodokumentace.

Ostatní činnost ZO – tradiční setkání jeskyňářů a přátel na Sovinci, nová smlouva s Lesy ČR.

2014

Prolongační práce v jeskyni č. 4 a celoroční měření teploty, čištění lomové stěny od náletů a spadlých stromů, přestavba horního patra stodoly na noclehárnu.

2013

Prolongační práce v jeskyni č. 4 a celoroční měření teploty, práce na hradě Šternberk, návštěva augustiánského kláštera a kostela.

Oprava dřevárky, výměna pantů zavírání, zpevnění boční stěny, hospodářská budova, temperování základů, úklid, odvoz šrotu.

Čištění lomové stěny od náletů a spadlých stromů.

ZO ČSS 7-09 Estavela

2016

Výzkumná činnost V roce 2016 pokračovaly prolongační práce na dvou lokalitách Javoříčských jeskyní, a to v pokračování Křišťálové jeskyně – tzv. „Nové cesty“ a v Olomouckém dómu, kde jsme pokračovali v pracích na koncové části pukliny za Olomouckým dómem a nově započali práce přímo v pravé části hlavního závalu, kde zatím úspěšně pokračujeme v pokusu zával překonat. Práce probíhají jen za pomoci ručních technik, neboť jsme ještě neobdrželi výjimku a nemohli pracovat s pomocí trhačích prací malého rozsahu. Práce probíhají ve spolupráci se Správou jeskyní ČR, a to i na jiných lokalitách v systému Javoříčských jeskyní.

Pokračovaly revizní mapovací práce v systému Javoříčských jeskyní, a to v Jeskyních Míru. Dále pokračují mapovací práce v ještě nezmapovaných částech systému.

Ve spolupráci s Přířuk UP v Olomouci bylo dokončeno geofyzikální měření metodou DEMP i ARES. Probíhá postupné zpracování a interpretace výsledků. Souběžně s tímto geofyzikálním měřením byl prováděn průzkum pomocí proutku. Obě měření budou souběžně postupně zpracována.

Byly rovněž započaty práce na vytváření 3D map povrchu Špraňku pro potřeby 3D modelu Javoříčských jeskyní.

Ostatní činnost Ve spolupráci se Správou jeskyní ČR byly v Javoříčských jeskyních provedeny brigádně práce na likvidaci starých ekologických zátěží.

Ve spolu práci s CHKO Litovelské Pomoraví pokračovalo zajišťování vstupů do exokrasových lokalit na území NPR Špraněk, tentokrát zajištěním vstupu do Jeskyně pod Zkamenělým zámkem.

Pokračovaly práce na přípravě publikace o Javoříčském krasu.

2015

Projekt výzkumné činnosti skupiny pro uvedené období byl směřován ke třem hlavním úkolům:

Dokončení revizního mapování systému Vojtěchovské chodby včetně pobočných podsystémů, vytvoření 3D modelu jeskyní, jejich umístění do systému Javoříčských jeskyní a jeho umístění do 3D modelu povrchu a masivu Špraňku.

Detekování možných pokračování systému a určení jejich vzájemných vztahů podpůrnými geofyzikálními metodami.

Další pokračování v prolongaci Olomouckého dómu a otvirkách možných přítoků paleotoku Špraňku.

Výzkumné práce

Geodetické a kartografické práce

V první etapě byly dokončeny mapové práce dosud známých prostor Vojtěchovské chodby. Byl zřízen páteřní polygonový pořad systému Vojtěchovské chodby. Připojen na stávající mapové dílo byl v bodě 664/32 podzemního bodového pole, mapovaného Ing. Štefkou v roce 1978. Mapové dílo je striktně vedeno ve státním souřadnicovém systému S-JTSK. Polygonový pořad byl stabilizován a končí na kameni přibližně vprostřed závěrečného závalu Olomouckého dómu jako bod 32/30. Na tento polygon byl připojován půdorys všech prostor Vojtěchovské chodby.

V roce 2014 byly v průběhu prolongační činnosti nad Východním komínem zaměřeny nově objevené prostory, protínající východním směrem masiv Špraňku. Při geofyzikálních měřeních na povrchu Špraňku byla vytyčena profesionální GPS stanicí poloha bodu č. 32/30 a vytyčen průběh nově objevených prostor. Průběh těchto prostor byl v září 2015 potvrzen radiomajákem s přesností 0,2 m.

Velkým nedostatkem, zjištěným při geografických pracích, je to, že neexistuje reprezentativní mapové dílo NPR Špraněk, které by věrně odráželo skutečné geomorfologické poměry v této části krasu. V současnosti používané státní mapové dílo (ZM 10 000) je velmi nepřesné, zdaleka nezahrnuje skalní výchozy, závrtvy, poklesy a zlomy. Dále chybí přesné zaměření polohy některých exokrasových jevů, které se jeví jako potenciální součást systému. Řešením je tachymetrické mapování a vytvoření digitálního modelu povrchu například ve spolupráci s vysokou školou geodetického zaměření, případně s orientací na tvorbu GIS. Proto i 3D modelování situace a její projekce na povrch

je do jisté míry idealizované. Nicméně poprvé v historii výzkumů Javoříčských jeskyní byla použita metoda digitálního modelování, která jasně ukazuje souvztažnosti a naznačuje možnosti dalších výzkumů a prolongací.

Geofyzikální výzkum

Ve spolupráci s Přířuk UP v Olomouci (pod vedením prof. O. Bábka) prováděla ZO v zájmové oblasti geofyzikální průzkumy. Členové skupiny vytipovali a uskutečnili měření v několika profilech metodou elektrické odporové tomografie přístrojem ARES II. Měření proběhla v letech 2014–2015 a jako referenční místo byl použit profil nad Olomouckým dómem nad bodem podzemního polygonu 32/30. Profily zahrnovaly délku cca 200 m a hloubku cca 30 m. Pokračovali jsme j. směrem v předpokládaném směru Olomouckého dómu a čtvrtý profil jsme vedli nad nově objevenými prostorami puklinových chodeb. Vzhledem k hloubce uložení systému Vojtěchovské chodby pod povrchem zaznamenalo měření stropní partie Olomouckého dómu, ale zároveň odhalilo možný paralelní systém západním směrem a možné komíny na povrch.

Dále jsme na povrchu používali geologický elektromagnetický detektor CMD s dosahem 0–9 m (metoda DEMP – Dipólové elektromagnetické profilování) pro detekci možných vstupů, skrytých vegetací nebo povrchovými sedimenty a organickým materiálem v místech předpokládaných výstupů na povrch nebo vsakovacích, případně závrtových polí.

Paralelně s profilováním proběhlo proutkové zjišťování senzibilními osobami, které prověřovaly průběh profilů. Jejich reakce byly zaznamenány a jsou zajímavým doplněním geofyzikálních metod průzkumu.

Částečně zpracované profily byly vyneseny do stávající mapy i 3D modelu a naznačují existenci nejen pokračování Olomouckého dómu jižním směrem, ale také existenci západnějšího koridoru, který by měl být uložen v menší hloubce a jehož existenci nikdo nepředpokládal. Stejně tak je naznačena existence poruchy pod hřbetem Špraňku, která by mohla být dosud neznámou chodbou.

Průzkumné práce v systému Vojtěchovské chodby

Celý systém byl postupně podroben zevrubnému průzkumu především z důvodu precizního zamapování a poznání možných vztahů a souvislostí i vzhledem k výškovým a tektonickým poměrům celého systému Javoříčských jeskyní, ale také exokrasových jevů (především s Paníčí dírou, kde byla pod vedením Dr. Panoše v 50. letech vhnáním kouře prokázána souvislost se Švecovou dírou) a s dlouhá léta tradovanou souvislostí se Zkamenělým zámkem. Proto byly po revizním zamapování a připojení k celkovému modelu porovnány výškové profily se zjištěním, že Zkamenělý zámek (412–392 m n. m.) nemohl být vtokovou branou pro dávný paleotok do Javoříčských jeskyní a nemohl formovat Vojtěchovskou chodbu (cca 458 m n. m.) a Švecovu díru (nejnižší místa v Západní jeskyni a v propasti Švecovy díry jsou 446 m n. m.). Tedy Švecova díra a celý její skalní výchoz byl samostatný vstup vod, které se spíše podílely na formování paralelní chodby k Vojtěchovské chodbě, a která bude nejspíš předpokládaným pokračováním Hlinitých alejí v systému Hlinitých jeskyní. Konečně zde se dá souvislost vyčíst z 3D modelu a z morfologie k západu a dolů upadajících závrtů v úseku bodů 32/10 – 32/18, kde chodba k severu končí množstvím šterkovitých sedimentů. Svědčí pro to zachovaná morfologie přítoku v Západní jeskyni, i to, že poslední úsek plazivky před Panošův dóm je veden v puklině mezi zříceným stropem (0,7 m) a o tuto výšku je pokleslý zachovaný vymeletý profil říčené chodby před Panošovým dómem. Byly provedeny sondáže v prostorách

pod Švecovou propastí, a bylo zjištěno pokračování suťové ucpávky do hloubky, která však vylučuje další prolongační práce při použití běžné techniky.

Po zamapování Panošova dómu je zřejmé, že také zde byla komunikace na povrch, protože podle mapového podkladu je od stropu na povrch cca 12 m. Strop komínu je vyčištěný a dá se předpokládat, že může být „živý“.

Očistec je pravděpodobně místo, kde se zahlubovaly vody z jižnější části Jeskyně Míru do předpokládaného toku Hlinitých alejí. Svědčí pro to vysoké erozivní komíny a patrně šlo opět o křížení dvou poruch J-S a V-Z. Tyto prostory pak byly postiženy řícením, přesto zachovávají reliktu původního řečiště.

Hlavní pozornost byla však věnována v předchozí zprávě avizovanému Východnímu komínu, nad závalem v Olomouckém dómu. Po vyčištění a zajištění přístupové chodby (bod 37/478 m n. m.) se dostáváme k portálu s pokračováním v j. směru. Vlevo ustupuje puklinová vyzdobená chodba s příznaky proudění vzduchu směřující jiv. směrem. Vpravo je horizontální trhlina o výšce 70 cm svědčící o odlomení stropního bloku. Vpravo odstupuje vertikální chodba, která se vrací do Olomouckého dómu a je zároveň „druhým východním komínem“.

V dubnu 2015 dochází k novému zavalení komína za vstupním portálem, práce na odklizení závalu trvají až do srpna 2015.

V současné době bude věnována pozornost především závěru horní horizontální chodby, jejímu čištění a zabezpečení tak, aby mohly být prozkoumány a zamapovány dolní etáže a případně prokázána jejich souvislost s Olomouckým dómem. Celková délka nově objevených prostor je cca 110 m.

Současný stav poznání prokázal existenci neočekávaného dalšího systému V-Z, který pravděpodobně vede ve směru od Šplázu (zde byla detekována tektonická porucha) napříč masivem Špraňku. Jde pravděpodobně o puklinovou chodbu, dodatečně erozně rozšířenou, dosud neznámé hloubky a délky. Vzhledem k velkému množství uložených oblázkových štěrků v závěru horní horizontální chodby v korelaci s poznatky z geofyzikálních měření lze předpokládat existenci SJ koridoru, který dosud nikdo nepredikoval.

Ve východní části lokality Špraněk předpokládáme otevírku lokality jeskyně č. 11, která by měla být vstupem do předpokládaného východního koridoru.

2014

Výzkumná činnost V roce 2014 pokračovaly prolongační práce na dvou lokalitách Javoříčských jeskyní, a to v pokračování Křišťálové jeskyně – tzv. „Nové cestě“ – v systému Medvědí jámy a průzkum a pokračování v prolongaci nad závalem v Olomouckém dómu, za použití trhacích prací malého rozsahu, prováděných externí firmou.

Pokračovaly mapovací práce v nepřístupných částech Javoříčských jeskyní, a to v jeskyni Pod Palmou a koncem roku byla poprvé v historii domapována Objevná cesta až do dómu Gigantů.

Ve spolupráci s PřF UP v Olomouci bylo dále provedeno geofyzikální měření, kdy bylo vedeno pět linií přes vrchol Špraňku, ve snaze zachytit předpokládaný průběh jeskyní. Linie byly vedeny v souvislosti s pokračováním Olomouckého dómu a předpokládaným výskytem prostor tzv. Panošova koridoru. Souběžně s tímto měřením byl ve stejném profilu proveden průzkum pomocí proutku.

Exkurzní a ostatní činnost V měsíci dubnu byla členy skupiny na Speleofóru 2014 prezentována pozvánka na Setkání Javoříčko 2014, které se uskutečnilo ve spolupráci s ostatními speleologickými skupinami Javoříčského krasu počátkem měsíce října 2014. Setkání se zúčastnilo cca 150 jeskyňářů (včetně pořádajících) z 27 ZO z Česka, Slovenska a Polska.

Ve spolupráci s Florou Olomouc skupina zmapovala část podzemí olomouckého pevnostního systému v celkové délce cca 700 m.

V roce 2014 byly ve spolupráci se Správou jeskyní uskutečněny dvě brigády – demontáž osvětlení a úklid ve Lví jámě a v Medvědí jámě (elektromateriál, žárovky, staré lampy ...) a dále bylo provedeno zabezpečení Paničtí díry osazením železné mříže.

Byl prozkoumán archiv ČSS ve vztahu k Javoříčskému krasu s nálezem nevydaného díla Karla Kostroně „Kras Severomoravský“. Dále bylo objeveno několik mapových děl z období 1937-1978. Celoročně probíhalo doplnění bibliografie Javoříčského krasu.

2013

Výzkumná činnost Výzkumná činnost byla zaměřena především na prolongační práce na dvou lokalitách Javoříčských jeskyní – Kříšťálovou jeskyni v systému Medvědí jámy a na Závalu v Olomouckém dómu, kde byly využity trhací práce, prováděné externí firmou. Na obou lokalitách byly prolongační práce úspěšné. K dílčímu objevu došlo rovněž ve Švecově díře na dně Vstupní propasti.

Pokračovaly mapovací práce v systému Javoříčských jeskyní, především byly zmapovány nové objevy v Kříšťálové jeskyni a orientačně rovněž i objevy za Závalem v Olomouckém dómu.

Exkurzní a ostatní činnost Byla realizována v menší míře exkurzní činnost do Moravského krasu. Jednotliví členové se už tradičně účastnili exkurzí do krasových oblastí v zahraničí, především do Rakouska.

Konaly se dvě brigády pro Správu jeskyní Javoříčko. Šlo jednak o zajištění vstupu do závrtu nad Paničtí dírou – byla vybetonována deska a obvod šachty, umožňující osazení pevného uzávěru. V budoucnu toto umožní bezpečnou otvorku závrtu, bude-li o ní rozhodnuto a bude-li schválena orgány ochrany přírody. Dále byl v rámci další brigády proveden úklid v nepřístupné části jeskyní v systému Švecovy díry a v Hlinitých jeskyních.

Dne 30. 8. 2013 se na Wedmuhově uskutečnilo výroční setkání ke 30. výročí vzniku skupiny. Setkání s bývalými členy a dalšími přáteli speleologie na Javoříčku předcházela exkurze na pracoviště v Olomouckém dómu.

Výzkumy v Javoříčských jeskyních v roce 2013 Vojtěchovský koridor – Počátkem roku probíhalo mapování odboček v Závrtovém dómu. V srpnu pak konečně proběhlo dlouho plánované zmapování Očistce.

Hlavní pracoviště bylo na Závalu na konci Olomouckého dómu. Během roku 2013 následovaly další odstřely, které umožnily postupně z velké části vyčistit komínovitou prostoru od volných bloků a nestabilní hlinité suti. V levé části se následně otevřel menší prostor mezi stěnou a velkým blokem, vytvářející jakýsi komínek, který byl částečně volný, a bylo vidět směrem vzhůru do volnějších prostorů.

Dne 13. 10. 2013 se podařilo po uvolnění tohoto komínku od dalších volných balvanů proniknout 4 m vzhůru do dosud neznámé chodby. Ta je překvapivě orientována kolmo na vůdčí směr

Vojtěchovského koridoru. Je ovšem již situována za Závalem. Toho dne došlo po dlouhých letech k průniku dále na jih vůči Záválu.

Během následujících exkurzí jsme v nově objevené chodbě na obou koncích zkoušeli proniknout dále. Podařilo se rozebrat zával, uzavírající cestu k V do masívu Špraňku, a závěrečnou hliněnou ucpávkou proniknout dalším krátkým komínkem do vyššího „patra“ pukliny. Ta se v horní části výrazně rozšiřuje a prodlužuje. Strop pukliny je přitom evidentně jen několik metrů pod povrchem. Směrem dále do masívu puklina pokračuje ještě asi 20 m. Úzkým průlezem se dá slanit opět dolů o cca 20 m, kde jsou další, značně zařícené prostory o délce cca 30 m. V současné době se zde snažíme proniknout dále do Špraňku závalem jednak v horní části, kde je to nadějnější, jednak dole, i když zde se cesta jeví být skrz rozdrčený materiál poměrně dosti iluzorní.

Nově objevená, dosud nepojmenovaná chodba je nečekaným překvapením. I když je zatím jen orientačně zmapována, je možné usuzovat na velmi výrazný jev. Je založena na výrazné vertikální puklině, vysoké přes 30 m, a vykazuje zřetelné známky zkrasovění. V této puklině se pohybujeme v několika „patrech“, které jsou tvořeny hlinito-balvanitými horizontálními ucpávkami a zúženými, které puklinu rozdělují na zmíněná „patra“. Směrem z. lze očekávat otevření pukliny do hledaného pokračování Vojtěchovského koridoru v ose S-J, východně pak puklina směřuje do masívu Špraňku směrem zhruba na lom na Šplázu. Nelze vyloučit její komunikaci s fragmenty jeskyní, zachycenými těžbou v lomu.

Švecova díra – V únoru proběhlo nové zmapování Západní jeskyně a také chodby, vedoucí k Vojtěchovskému koridoru. V říjnu se ještě podařil malý postup na počátku chodby, vedoucí do dna prvního stupně propasti do Vojtěchovského koridoru. Po rozbití jednoho kamene, uzavírajícího propásteku vpravo, se podařilo proniknout o 4 m níže do systému, tvořeného asi 15 m chodeb. Ty skrze užší otvor komunikují se Západní jeskyní, do níž se podařilo následně proniknout. Případná prolongace by objevovala paralelní chodbu se stávající Západní jeskyní.

Křišťálová jeskyně – Od počátku roku 2013 pokračovala snaha proniknout do pokračování Křišťálové jeskyně. 17. března 2013 se podařilo sintrově-hlinitou zátku prorazit a proniknout do nového pokračování.

Nově objevená chodba je asi 3 m vysoká, strop má očištěný na masivní šedomodrý vápenec, vpravo je stěna výrazně okrová, jakoby zrezavělá. Výzdoba je zčásti zachovaná, tvořená krápníky 15 cm v průměru, kaktusovými tvary, sintrovými náteky jasně bílé nebo okrově pruhované barvy. Vlevo jsou opadané větší bloky masívu, snad kulisy, ovšem odlupují se i 1 cm tenké vrstvy stěny. Vpravo jsou zpravidla stěny ohlazené a níže omlété v masivním vápenci.

Po 12 m je třeba proniknout do nižší úrovně chodby mezi kameny. Po dalších 6 m chodba končí nízkou síňkou, ze které je cítit průvan. Proražením vypreparovaného sintru ve stropu chodbičky se podařilo prolézt o 2 m výše do pokračování vodou modelované, krápníky vyzdobené, ale opět zčásti vyřícené chodby. Dostává jméno Vězení. Po asi 20 m se chodba uzavírá 4 m vysokou kaplí se sintrovým kuzelem v čele. Dolů odstupují mezi bloky otvory, patrná je silná koroze sintrových kůr, stěn jakoby břidličnatého vápence, na odlomených vrstvách je patrná jeho červená barva. Vpravo odstupuje chodbička, vlevo odstupuje komínkovitá chodba. Zjevné pokračování chodby není nikde patrné.

Při letním soustředění v srpnu promítáme polygon a mapu podzemí, změřený systémem Distox, na přepočítané povrchové body a kopírujeme jejich průběh. Zároveň naši senzibilové s prout-

kem hledají pokračování podzemních prostorů. Vzniká improvizovaná proutkařská mapa s využitím výpočetní techniky. Velkým překvapením také je, že oživlý povrchový (tzv. Martinův) závrť se nenačází v místě mezi Křišťalovou jeskyní a Objevnu cestou, ale pravděpodobně komunikuje s bočním komínem.

Ve spolupráci s Přířuk UP pak byl proveden i geofyzikální průzkum kopce Špraňku metodou elektrické odporové tomografie. Vzhledem k hloubkovému dosahu této metody (námi změřená mocnost nadloží je cca 50 m), závěry geofyzikálního měření nejsou až tak jednoznačné a spíš vedou k dalším otázkám ohledně toho, co pod povrchem Špraňku vlastně je. Nepodařilo se nám zachytit žádný známý prostor, který bychom mohli použít jako referenční.

Střední patra

V roce 2013 bylo vykonáno hodně práce i ve Lví jámě. V březnu proběhlo další mapování systému, s tím, že se podařilo dostat se s mapou až dolů k „sifonovému“ jezírku. Jezírko samo bylo prozkoumáno ve spolupráci se skupinou z Karlových Varů a bylo prokázáno, že se bohužel nejedná o sifon. Byla provedena i důkladná fotodokumentace spodních partií propasti a Hluboká propast byla nově vystrojena.

Po proběhlých průzkumně mapovacích misích v nás rostlo podezření, že vedle Hluboké propasti, která je vlastně zatím nejhlubším místem pod Špraňkem, je ještě jeden prostorný dóm(ek). Ten byl sice zakreslený od 50. let v mapě Dr. Vodičky, ale nikdo vlastně nevěděl, kde je. Během přestrojování Hluboké propasti byl vystrojen i komín nad Hlubokou propastí. Lano, do „komína“ natažené, se podařilo zahlédnout z prostor Kaskád, takže se ukázalo, že vystrojovací družstvo proniklo do místa, které v roce 1948 objevili. Takže jsme vlastně znovuobjevili tyto prostory! Místo je to velmi zajímavé, protože v závěru dómku pokračuje v hlavním směru spára a další komín, tento ovšem dosud nezlezený.

ZO ČSS 7-10 Hádes

2016

16.-17. 4. proběhlo vyčištění komínu v Poštovní štolě a příprava pro archeologický průzkum před zpřístupněním spodní části štoly pro veřejnost. Práce byly prováděny pro státní společnost DIAMO s. p. Dále proběhla rekognoskace terénu po zimních měsících v katastru Příčné hory.

21. 5. řezání dříví na zimní sezónu a předělání osvětlení ve spodní části základny.

2.-6. 7. každoroční soustředění skupiny Hádes, kdy se konala návštěva starého důlního díla „Maria Hilf 3“ a rekognoskace terénu v katastru „Příčné hory“.

14.-16. 10. bagrování nánosů za základnou v Dolním Údolí.

12. 11. 2016 návštěva starého důlního díla v katastru obce Malá Morávka.

2015

7.-10. 5. návštěva starého důlního díla „Maria Hilf I“ v katastru Příčné hory.

23.-25. 10. 2015 návštěva starého důlního díla „Poštovní“ a rekognoskace terénu v katastru „Příčné hory“.

2014

11. 3. starého důlního díla Svatý Paduán v katastru Horní Město na Rýmařovsku.

Dále proběhla návštěva starého důlního díla v katastru „Příčné hory“.

2013

11.-13. 5. exkurze ze štoly Barbora (Hředle) a Chrustenické šachty, fárání na dole RAKO Rakovník.

Dále proběhla návštěva důlního díla v dobývacím prostoru Petrovice.

4.-7. 7. proběhlo na základně v Dolním Údolí zdokonalování teorie a praxe SRT na cvičných skalních stěnách tzv. „Hádesácké lano“. Dále proběhlo zaměření a návštěva starého důlního díla v katastru „Příčná hora“.

ZO ČSS7-14 Ludmírov – Štymberk

2016

Během roku probíhaly především práce v lokalitě na Srdečku. Došlo k vyklizení druhé velké prostory, co se nachází ve směru toku vody za vstupní komorou, v které končí z povrchu žebříky a drážka. Začalo se s odklizením sedimentů z řečiště potoka, po jejich odstranění se plazivka vedoucí k zúžení na konci jeskyně rozšířila. Na následující brigádě se sešel dostatečný počet pracovníků, aby se vytáhala zemina a kameny nachystané dole u drážky na transport ven z jeskyně.

V závěru roku se mohly práce přesunout k zúžení na konci jeskyně, které se začalo rozšiřovat. Sice jsme se do dnešního dne ještě nedostali do očekávaných prostor, ale rozšiřovací práce pokračují neustále po směru vody. Sice nelze odhadnout, zda a kdy dojde k rozšíření jeskyně, ale cesta vypadá nadějně a odhadem došlo, během letošního roku, k prodloužení jeskyně o přibližně 4 m. Plán je stále pokračovat po směru toku potoka, nyní záleží, jak se bude dařit v roce 2017. Především jak poteče voda do jeskyně, protože v tomto byl rok 2016 příznivý a voda zde tekla pouze jednou. Dále bude potřeba dodělat elektřinu, neboť osvětlení i prodlužovací šňůra již nedosáhnou ke konci jeskyně.

Na lokalitě sv. Mikuláše dva členové uspořádali začistovací akci a vytáhli uložené kbelíky se zeminou. Mikuláš je nyní uklizen a zakonzervován. Z lokality Vrážné bylo některé nářadí přestěhováno na Srdečko.

Při práci jak na Srdečku, tak i u Mikuláše nás navštívil ludmírovský reportér Pavel Surma a natočil dvě video reportáže s názvem Jeskyně za domem, které lze spatřit na serveru youtube.com.

Exkurze a z výlety – Speleofórum 2016, návštěva Hlinitých jeskyní v Javoříčku

2015

V roce 2015 bylo v naší organizaci 12 členů. V tomto roce jsme pokračovali ve vyčišťování řečiště potoka v jeskyni na Srdečku. Na ostatních lokalitách probíhaly pouze začistovací práce.

2014

Na Srdečku byla dokončena drážka na vytahování zeminy a materiálu až ze spodních partií v předchozích letech vykopaného „nového“ vchodu. Nahoře byla dokončena překlápěcí výhybka mezi vertikální drážkou vedoucí z jeskyně na horizontální drážku vedoucí po povrchu. Díky výhybce jsou zapotřebí pouze dvě osoby na těžbu materiálu z jeskyně, přičemž jeden člověk dole nakládá nebo uvazuje materiál a druhý nahoře vytahuje, obsluhuje výhybku a vyspává transportovaný materiál.

Ve spodních partiích jeskyně na Srdečku proběhlo vytěžení veškeré zeminy a kamení, které zde napadaly při prokopávání nového vchodu. K dnešnímu dni je dno pod vchodem srovnané. Vytvořená plošina umožňuje ukládání materiálu čekajícího na transport z jeskyně, takže lze již za

příznivých podmínek, kdy neteče voda v jeskyni, pracovat na rozšiřování a vyklízení řečiště potoka. Případně se lze snažit o nalezení pokračování jeskyně.

3.-5. 10. proběhlo v Javoříčku na chatě Jeskyňce setkání jeskyňářů. Těto akce se účastnili speleologové z celé ČR. Nad setkáním převzala záštitu ZO ČSS 7-09 Estavela, které vypomáhala ZO ČSS 7-03 Javoříčko.

Na lokalitě sv. Mikuláše P. Kohout zkoušel začišťovat komínky.

Ve Vrážném opět jako loni proběhly venkovní exkurze. Prostředí kolem pomníčku bylo na podzim Radkem, p. Učitelem a kluky Zatloukalovými upraveno a postavili zde studánku "U pomníčku". Jeskyně ve Vrážném jsou zakonzervovány a během roku zde nebyla pozorována žádná změna.

Břidličná štola u Rakové letos byla navštívena dvakrát žáky ZŠ. Byl opět vyčištěn vchod do štoly.

2013

V roce 2013 bylo v naší organizaci 11 členů. V tomto roce jsme pokračovali ve vyčišťování jeskyně na Srdečku. Podařilo se téměř dokončit drážku na transport materiálu ze spodních částí jeskyně. Byla provedena elektrifikace jeskyně.